

جایگاه

علم، فناوری، و نوآوری ایران در جهان

پنجاه سال کوشش ارزشمند ایرانداک برای گسترش علم، فناوری، و نوآوری گرامی باد

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

نمای ۲۰۱۷

نمای ۲۰۱۷

جایگاه علم، فناوری، و نوآوری ایران در جهان

بهروز رسولی

جمهوری اسلامی ایران
شورای عالی علوم، تحقیقات و فناوری
دبیرخانه

وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
پژوهشگاه علوم و فناوری اطلاعات ایران
(ایرانداک)

NEMA.IRANDOC.AC.IR

تهران ۱۳۹۷

سرشناسه	: رسولی، بهروز، ۱۳۶۷-
عنوان و نام پدیدآور	: نمای ۲۰۱۷: جایگاه علم، فناوری، و نوآوری ایران در جهان / بهروز رسولی؛ [برای] شورای عالی علوم تحقیقات و فناوری، دبیرخانه.
مشخصات نشر	: تهران: پژوهشگاه علوم و فناوری اطلاعات ایران، ۱۳۹۷.
مشخصات ظاهری	: ۱۶۶ ص.: جدول، نمودار؛ ۲۲ × ۲۹ س.م.
شابک	: ۹۷۸۶۰۰۹۸۶۳۵۳۲.
وضعیت فهرست نویسی: فیفا	
یادداشت	: این کتاب با پشتیبانی مالی دبیرخانه شورای عالی علوم، تحقیقات، و فناوری (عتف) نگاشته شده است.
موضوع	: سیاست علمی -- ایران -- ارزشیابی
موضوع	: Science and state -- Iran -- Evaluation
موضوع	: سیاست تحقیقاتی -- ایران -- ارزشیابی
موضوع	: Research policy -- Iran -- Evaluation
موضوع	: دانشگاه ها و مدارس عالی -- ایران -- رتبه گذاری
موضوع	: Universities and colleges -- Ratings and rankings-- Iran
موضوع	: نوآوری -- ایران -- ارزشیابی
موضوع	: Technological innovations -- Evaluation -- Iran
شناسه افزوده	: پژوهشگاه علوم و فناوری اطلاعات ایران
شناسه افزوده	: شورای عالی علوم تحقیقات و فناوری. دبیرخانه
رده بندی کنگره	: ۱۳۹۷ ۹۵۶ الف / Q۱۲۷
رده بندی دیویی	: ۳۳۸ / ۴۸۳۰۹۵۵
شماره کتابشناسی ملی	: ۵۱۷۱۹۴۵

نمای ۲۰۱۷

جایگاه علم، فناوری، و نوآوری ایران در جهان

بهروز رسولی

rasouli@students.irandoc.ac.ir

© ۱۳۹۷: پژوهشگاه علوم و فناوری اطلاعات ایران (ایرانداک) و دبیرخانه شورای عالی علوم، تحقیقات، و فناوری
این کتاب با پشتیبانی مالی دبیرخانه شورای عالی علوم، تحقیقات، و فناوری (عتف) نگاشته شده است.

طرح جلد: رضا عبدالحسینی

نوبت چاپ: نخست | شمارگان: ۲۰۰

NEMA.IRANDOC.AC.IR

فهرست نوشته‌ها

فهرست نوشته‌ها	یک
فهرست جدول‌ها	پنج
فهرست نمودارها	پنج
پیش‌گفتار	نه
۱. فصل نخست: جایگاه پژوهشگران	۱
۱-۱. پژوهشگران پر استناد	۲
۲-۱. پژوهشگران با شاخص «اچ» بیشتر از ۱۰۰	۳
۲. فصل دوم: جایگاه نشریه‌های علمی	۵
۱-۲. حضور در نمایه‌نامه‌های جهانی	۷
۲-۲. ضریب تأثیر	۱۳
۳-۲. امتیاز استنادی	۱۵
۴-۲. اسنپ	۲۱
۵-۲. رتبه‌بندی نشریه‌های سکیمگو	۲۶
۳. فصل سوم: جایگاه مؤسسه‌ها در نظام‌های فراگیر رتبه‌بندی	۳۴
۱-۳. رتبه‌بندی جهانی دانشگاه‌های «مؤسسه آموزش عالی تایمز»	۳۵
۲-۳. رتبه‌بندی علمی دانشگاه‌های جهان	۳۷
۳-۳. رتبه‌بندی جهانی دانشگاه‌های «کیو. اس.»	۳۸
۴-۳. رتبه‌بندی دانشگاه‌ها بر پایه عملکرد علمی	۳۹
۵-۳. رتبه‌بندی مرکز مطالعات علوم و فناوری «لایدن»	۴۲
۶-۳. رتبه‌بندی یو-مالتی رنک	۴۴
۷-۳. رتبه‌بندی عملکرد مقاله‌های علمی دانشگاه‌های جهان	۴۸
۸-۳. رتبه‌بندی بهترین دانشگاه‌های جهان «یو. اس. نیوز»	۵۰
۹-۳. رتبه‌بندی دانشگاه‌های جهان	۵۲
۱۰-۳. رتبه‌بندی مؤسسه‌های «سکیمگو»	۵۴
۱۱-۳. رتبه‌بندی دانشگاهی «راوند»	۵۵
۱۲-۳. رتبه‌بندی پژوهشی دانشگاه‌های جهان	۵۷
۱۳-۳. رتبه‌بندی جهانی دانشگاهی «گرین‌متریک» درباره توسعه پایدار	۵۷
۱۴-۳. رتبه‌بندی کیفیت پژوهش «آی. تی. یو.»	۵۸
۱۵-۳. رتبه‌بندی آوازه «رار»	۶۲
۱۶-۳. رتبه‌بندی مؤسسه‌های آکادمیک «نیچر ایندکس»	۶۴
۱۷-۳. رتبه‌بندی دانشگاه‌های آسیایی «مؤسسه آموزش عالی تایمز»	۶۶
۱۸-۳. رتبه‌بندی «سای‌ویژنر»	۶۸
۴. فصل چهارم: جایگاه مؤسسه‌ها در نظام‌های موضوعی رتبه‌بندی	۷۳
۱-۴. رتبه‌بندی جهانی موضوعی دانشگاه‌های «مؤسسه آموزش عالی تایمز»	۷۴
۲-۴. رتبه‌بندی حوزه‌ای علمی دانشگاه‌های جهان	۷۵
۳-۴. رتبه‌بندی موضوعی علمی دانشگاه‌های جهان	۷۶

۴-۴	رتبه‌بندی حوزه‌ای جهانی دانشگاه‌های «کیو. اس»	۸۰
۵-۴	رتبه‌بندی موضوعی جهانی دانشگاه‌های «کیو. اس»	۸۱
۶-۴	رتبه‌بندی موضوعی دانشگاه‌ها بر پایه عملکرد علمی	۸۱
۷-۴	رتبه‌بندی حوزه‌ای عملکرد مقاله‌های علمی دانشگاه‌های جهان	۸۶
۸-۴	رتبه‌بندی موضوعی عملکرد مقاله‌های علمی دانشگاه‌های جهان	۸۸
۹-۴	رتبه‌بندی موضوعی بهترین دانشگاه‌های جهان «یو. اس. نیوز»	۹۰
۱۰-۴	رتبه‌بندی موضوعی دانشگاهی «راوند»	۹۱
۹۳	۵. فصل پنجم: جایگاه مؤسسه‌ها در نظام‌های رتبه‌بندی وبگاه‌ها	
۱-۵	رتبه‌بندی وب دانشگاه‌ها	۹۴
۲-۵	رتبه‌بندی دانشگاه‌ها بر پایه استاندارد «گوگل اسکالر»	۹۵
۳-۵	رتبه‌بندی وب پژوهشگاه‌ها	۱۰۰
۴-۵	رتبه‌بندی واسپارگاه‌های سازمانی	۱۰۴
۵-۵	رتبه‌بندی جهانی وب دانشگاه‌ها و کالج‌ها	۱۰۶
۱۰۷	۶. فصل ششم: جایگاه ایران در نمایه‌نامه‌های استنادی	
۱-۶	شمار انتشارات	۱۰۸
۲-۶	شمار استنادها	۱۱۲
۳-۶	سرنانه استناد به انتشارات (سالانه)	۱۱۳
۴-۶	سرنانه استناد به انتشارات (پنج ساله)	۱۱۵
۵-۶	شاخص «اچ»	۱۱۶
۶-۶	همکاری علمی جهانی	۱۱۷
۷-۶	شمار مقاله‌های داغ	۱۱۸
۸-۶	شمار مقاله‌های پراستناد	۱۲۰
۱۲۳	۷. فصل هفتم: جایگاه ایران در رتبه‌بندی‌های علم، فناوری، و نوآوری	
۱-۷	رتبه‌بندی کشورهای «سکیمگو»	۱۲۴
۲-۷	رتبه‌بندی مقاله‌های علمی و فنی	۱۲۵
۳-۷	رتبه‌بندی کشورهای «نیچر ایندکس»	۱۲۶
۴-۷	شاخص توسعه آموزش برای همه	۱۲۸
۵-۷	بودجه دولت برای آموزش	۱۲۸
۶-۷	گزارش «وایپو» درباره اظهارنامه‌های ثبت اختراع	۱۲۹
۷-۷	شاخص جهانی نوآوری	۱۳۱
۸-۷	شاخص نوآوری بلومبرگ	۱۳۳
۹-۷	شاخص جهانی خلاقیت	۱۳۵
۱۰-۷	گزارش رقابت‌پذیری جهانی	۱۳۵
۱۱-۷	شاخص توسعه انسانی	۱۳۷
۱۲-۷	شاخص سرمایه انسانی	۱۳۷
۱۳-۷	شاخص جهانی استعداد انسانی	۱۳۹
۱۴-۷	شاخص جهانی رقابت‌پذیری استعداد	۱۳۹
۱۵-۷	رتبه‌بندی تولید ناخالص داخلی	۱۴۱
۱۶-۷	صادرات مبتنی بر فناوری پیشرفته	۱۴۲
۱۷-۷	شاخص جهانی کارآفرینی	۱۴۲
۱۸-۷	شاخص آسانی انجام کسب و کار	۱۴۵
۱۹-۷	شاخص آزادی اقتصادی	۱۴۶

۲۰-۷	شاخص اقتصاد دانش بنیان	۱۴۸
۲۱-۷	شاخص عملکرد رقابتی صنعت	۱۴۹
۲۲-۷	شاخص توسعه فناوری اطلاعات و ارتباطات	۱۴۹
۲۳-۷	شاخص توسعه دولت الکترونیک	۱۵۱
۲۴-۷	کاربران پهن باند ثابت (در هر ۱۰۰ نفر)	۱۵۱
۲۵-۷	مشترکان تلفن همراه (در هر ۱۰۰ نفر)	۱۵۲
۲۶-۷	کاربران اینترنت	۱۵۴
۲۷-۷	شاخص آمادگی شبکه‌ای	۱۵۵
۲۸-۷	باسوادترین ملت‌های جهان	۱۵۵
۲۹-۷	شاخص جهانی «تینک تنک»	۱۵۶
۳۰-۷	یو ۲۱: رتبه‌بندی نظام‌های ملی آموزش عالی	۱۵۷
۳۱-۷	شاخص جهانی حقوق مالکیت	۱۵۹
۳۲-۷	رتبه‌بندی المپیاد جهانی ریاضی	۱۶۱
۳۳-۷	رتبه‌بندی المپیاد جهانی کامپیوتر	۱۶۲
۳۴-۷	رتبه‌بندی المپیاد جهانی فیزیک	۱۶۳
۳۵-۷	رتبه‌بندی المپیاد جهانی نجوم و اخترفیزیک	۱۶۵
۳۶-۷	رتبه‌بندی المپیاد جهانی زیست‌شناسی	۱۶۵
۳۷-۷	رتبه‌بندی المپیاد جهانی شیمی	۱۶۶

فهرست جدول‌ها

جدول ۱-۱	پژوهشگران ایرانی در فهرست «پژوهشگران پر استناد» جهان	۲
جدول ۱-۲	فهرست نشریه‌های ایرانی دارای ضریب تأثیر در نمایه‌نامه «وب آو ساینس»	۷
جدول ۲-۲	شمار نشریه‌های کشورهای منطقه در نمایه‌نامه «وب آو ساینس»	۸
جدول ۳-۲	فهرست نشریه‌های فعال ایرانی در نمایه‌نامه «اسکوپوس»	۹
جدول ۴-۲	شمار نشریه‌های کشورهای منطقه در نمایه‌نامه «اسکوپوس»	۱۲
جدول ۵-۲	ضریب تأثیر نشریه‌های جهانی ایرانی در نمایه‌نامه «وب آو ساینس»	۱۴
جدول ۶-۲	مقدار «امتیاز استنادی» نشریه‌های جهانی ایرانی در نمایه‌نامه «اسکوپوس»	۱۶
جدول ۷-۲	میانگین «امتیاز استنادی» نشریه‌های کشورهای منطقه در نمایه‌نامه «اسکوپوس»	۲۰
جدول ۸-۲	مقدار «اسنیپ» نشریه‌های جهانی ایرانی در نمایه‌نامه «اسکوپوس»	۲۱
جدول ۹-۲	میانگین «اسنیپ» نشریه‌های کشورهای منطقه در نمایه‌نامه «اسکوپوس»	۲۶
جدول ۱۰-۲	نشریه‌های ایرانی نمایه‌شده در پایگاه نشریه‌های آزمایشگاه «سکیمگو» (ترتیب بر پایه مقدار «اس. جی. آر»)	۲۷
جدول ۱۱-۲	شمار نشریه‌های کشورهای منطقه در رتبه‌بندی نشریه‌های «سکیمگو»	۳۲
جدول ۱-۳	امتیاز کل و رتبه مؤسسه‌های ایرانی در نظام رتبه‌بندی جهانی مؤسسه آموزش عالی «تایمز»	۳۵
جدول ۲-۳	امتیاز مؤسسه‌های ایرانی در سنجه‌های گوناگون نظام رتبه‌بندی جهانی مؤسسه آموزش عالی «تایمز»	۳۶
جدول ۳-۳	رتبه مؤسسه‌های ایرانی در نظام رتبه‌بندی «شانگهای»	۳۷
جدول ۴-۳	امتیاز مؤسسه‌های ایرانی در سنجه‌های گوناگون نظام رتبه‌بندی «شانگهای»	۳۸
جدول ۵-۳	رتبه مؤسسه‌های ایرانی در نظام رتبه‌بندی «کیو.اس.»	۳۹
جدول ۶-۳	امتیاز مؤسسه‌های ایرانی در سنجه‌های گوناگون نظام رتبه‌بندی «کیو.اس.»	۳۹
جدول ۷-۳	رتبه مؤسسه‌های ایرانی در نظام رتبه‌بندی «یورپ»	۴۰
جدول ۸-۳	امتیاز مؤسسه‌های ایرانی در سنجه‌های گوناگون نظام رتبه‌بندی «یورپ»	۴۱
جدول ۹-۳	امتیاز (نسبت انتشارات به درصد) و رتبه جهانی مؤسسه‌های ایرانی در بخش «تأثیر» در نظام رتبه‌بندی «لایدن»	۴۲
جدول ۱۰-۳	امتیاز (نسبت انتشارات به درصد) و رتبه جهانی مؤسسه‌های ایرانی در بخش «همکاری» در نظام رتبه‌بندی «لایدن»	۴۳
جدول ۱۱-۳	امتیاز مؤسسه‌های ایرانی در بعد «آموزش و تدریس» در نظام رتبه‌بندی «یو-مالتی رنک»	۴۴
جدول ۱۲-۳	امتیاز مؤسسه‌های ایرانی در بعد «پژوهش» در نظام رتبه‌بندی «یو-مالتی رنک»	۴۵
جدول ۱۳-۳	امتیاز مؤسسه‌های ایرانی در بعد «دانش گستر» در نظام رتبه‌بندی «یو-مالتی رنک»	۴۶
جدول ۱۴-۳	امتیاز مؤسسه‌های ایرانی در بعد «گرایش جهانی» در نظام رتبه‌بندی «یو-مالتی رنک»	۴۷
جدول ۱۵-۳	امتیاز مؤسسه‌های ایرانی در بعد «مشارکت ملی» در نظام رتبه‌بندی «یو-مالتی رنک»	۴۸
جدول ۱۶-۳	امتیاز کل و رتبه مؤسسه‌های ایرانی در نظام رتبه‌بندی «عملکرد مقاله‌های علمی دانشگاه‌های جهان»	۴۹
جدول ۱۷-۳	امتیاز مؤسسه‌های ایرانی در سنجه‌های گوناگون نظام رتبه‌بندی «عملکرد مقاله‌های علمی دانشگاه‌های جهان»	۴۹
جدول ۱۸-۳	امتیاز کل و رتبه مؤسسه‌های ایرانی در نظام رتبه‌بندی «یو.اس. نیوز»	۵۱
جدول ۱۹-۳	رتبه مؤسسه‌های ایرانی در سنجه‌های گوناگون نظام رتبه‌بندی «یو.اس. نیوز»	۵۱
جدول ۲۰-۳	امتیاز کل و رتبه مؤسسه‌های ایرانی در نظام «رتبه‌بندی دانشگاه‌های جهان»	۵۳
جدول ۲۱-۳	رتبه مؤسسه‌های ایرانی در سنجه‌های گوناگون نظام «رتبه‌بندی دانشگاه‌های جهان»	۵۳
جدول ۲۲-۳	رتبه ۱۰ مؤسسه برتر ایرانی در نظام رتبه‌بندی «سکیمگو»	۵۴
جدول ۲۳-۳	امتیاز کل و رتبه مؤسسه‌های ایرانی در نظام رتبه‌بندی «راوند»	۵۵
جدول ۲۴-۳	امتیاز کل و رتبه مؤسسه‌های ایرانی در سنجه‌های گوناگون نظام رتبه‌بندی «راوند»	۵۶
جدول ۲۵-۳	امتیاز کل و رتبه مؤسسه‌های ایرانی در نظام رتبه‌بندی «گرین متریک»	۵۷
جدول ۲۶-۳	امتیاز مؤسسه‌های ایرانی در سنجه‌های گوناگون نظام رتبه‌بندی «گرین متریک»	۵۸
جدول ۲۷-۳	امتیاز و رتبه مؤسسه‌های جامع ایرانی در نظام رتبه‌بندی «آی. تی. یو»	۵۹
جدول ۲۸-۳	امتیاز و رتبه مؤسسه‌های تخصصی ایرانی در نظام رتبه‌بندی «آی. تی. یو»	۶۰
جدول ۲۹-۳	امتیاز و رتبه مؤسسه‌های دیگر ایرانی در نظام رتبه‌بندی «آی. تی. یو»	۶۲
جدول ۳۰-۳	امتیاز کل و رتبه مؤسسه‌های ایرانی در نظام رتبه‌بندی آوازه «رار»	۶۳
جدول ۳۱-۳	امتیاز کل و رتبه مؤسسه‌های ایرانی در نظام رتبه‌بندی «نیچر ایندکس»	۶۴
جدول ۳۲-۳	مؤسسه‌های ایرانی در فهرست «نیچر ایندکس»	۶۵
جدول ۳۳-۳	امتیاز کل و رتبه مؤسسه‌های ایرانی در نظام رتبه‌بندی آسیایی مؤسسه آموزش عالی «تایمز»	۶۷

جدول ۳-۳۴. امتیاز مؤسسه‌های ایرانی در سنجه‌های گوناگون نظام رتبه‌بندی آسیایی مؤسسه آموزش عالی «تایمز»	۶۷
جدول ۳-۳۵. امتیاز کل و رتبه مؤسسه‌های ایرانی در نظام رتبه‌بندی «سای ویزن»	۶۹
جدول ۳-۳۶. امتیاز مؤسسه‌های ایرانی در سنجه‌های گوناگون نظام رتبه‌بندی «سای ویزن»	۷۰
جدول ۴-۱. رتبه، امتیاز کل، و امتیاز مؤسسه‌های ایرانی در سنجه‌های گوناگون نظام رتبه‌بندی موضوعی «مؤسسه آموزش عالی تایمز»	۷۴
جدول ۴-۲. رتبه جهانی مؤسسه‌های ایرانی در نظام رتبه‌بندی حوزه‌ای «شانگهای»	۷۵
جدول ۴-۳. امتیاز مؤسسه‌های ایرانی در شاخص‌های گوناگون نظام رتبه‌بندی حوزه‌ای «شانگهای»	۷۵
جدول ۴-۴. رتبه جهانی مؤسسه‌های ایرانی و امتیاز آنها در سنجه‌های گوناگون در نظام رتبه‌بندی موضوعی «شانگهای»	۷۶
جدول ۴-۵. رتبه جهانی مؤسسه‌های ایرانی در نظام رتبه‌بندی حوزه‌ای «کیو. اس.»	۸۰
جدول ۴-۶. امتیاز مؤسسه‌های ایرانی در شاخص‌های گوناگون نظام رتبه‌بندی حوزه‌ای «کیو. اس.»	۸۰
جدول ۴-۷. امتیاز مؤسسه‌های ایرانی در شاخص‌های گوناگون نظام رتبه‌بندی موضوعی «کیو. اس.»	۸۱
جدول ۴-۸. رتبه جهانی و امتیاز مؤسسه‌های ایرانی در سنجه‌های گوناگون نظام رتبه‌بندی موضوعی «یورپ»	۸۲
جدول ۴-۹. رتبه جهانی مؤسسه‌های ایرانی در نظام رتبه‌بندی حوزه‌ای «دانشگاه ملی تایوان»	۸۶
جدول ۴-۱۰. امتیاز مؤسسه‌های ایرانی در شاخص‌های گوناگون نظام رتبه‌بندی حوزه‌ای «دانشگاه ملی تایوان»	۸۷
جدول ۴-۱۱. رتبه جهانی، امتیاز کل، و امتیاز مؤسسه‌های ایرانی در سنجه‌های گوناگون نظام رتبه‌بندی موضوعی «دانشگاه ملی تایوان»	۸۸
جدول ۴-۱۲. رتبه جهانی مؤسسه‌های ایرانی در نظام رتبه‌بندی موضوعی «یو. اس. نیوز»	۹۰
جدول ۴-۱۳. رتبه جهانی مؤسسه‌های ایرانی در نظام رتبه‌بندی موضوعی دانشگاهی «راوند»	۹۱
جدول ۵-۱. رتبه ۱۰ مؤسسه برتر ایرانی در نظام رتبه‌بندی «وبومتریکس»	۹۴
جدول ۵-۲. رتبه ۱۰ مؤسسه برتر ایرانی در سنجه‌های گوناگون نظام رتبه‌بندی «وبومتریکس»	۹۵
جدول ۵-۳. رتبه و شمار استانداردهای ۱۰ مؤسسه برتر ایرانی در نظام رتبه‌بندی دانشگاه‌ها بر پایه استناد «گوگل اسکالر»	۹۶
جدول ۵-۴. رتبه جهانی و شمار استانداردهای مؤسسه‌های ایرانی در نظام رتبه‌بندی دانشگاه‌ها بر پایه استناد «گوگل اسکالر»	۹۶
جدول ۵-۵. رتبه ۱۰ پژوهشگاه برتر ایرانی در نظام رتبه‌بندی «وبومتریکس»	۱۰۱
جدول ۵-۶. رتبه ۱۰ پژوهشگاه برتر ایرانی در سنجه‌های گوناگون نظام رتبه‌بندی «وبومتریکس»	۱۰۱
جدول ۵-۷. رتبه پژوهشگاه‌های ایرانی در نظام رتبه‌بندی «وبومتریکس»	۱۰۲
جدول ۵-۸. رتبه جهانی واسپارگاه‌های برتر ایرانی در نظام رتبه‌بندی واسپارگاه‌های سازمانی	۱۰۵
جدول ۵-۹. رتبه جهانی واسپارگاه‌های برتر ایرانی در سنجه‌های گوناگون نظام رتبه‌بندی واسپارگاه‌های سازمانی	۱۰۵
جدول ۵-۱۰. رتبه ۱۰ مؤسسه برتر ایرانی در نظام رتبه‌بندی «فور. آی. سی. یو.»	۱۰۶
جدول ۶-۱. شمار گونه‌های انتشارات پژوهشگران ایرانی در نمایه‌نامه «وب آو ساینس»	۱۰۸
جدول ۶-۲. شمار انتشارات ۱۰ مؤسسه برتر ایرانی در نمایه‌نامه «وب آو ساینس»	۱۰۹
جدول ۶-۳. شمار انتشارات و جایگاه کشورهای منطقه در نمایه‌نامه «وب آو ساینس»	۱۰۹
جدول ۶-۴. شمار گونه‌های انتشارات پژوهشگران ایرانی در نمایه‌نامه «اسکوپوس»	۱۱۰
جدول ۶-۵. شمار انتشارات ۱۰ مؤسسه برتر ایرانی در نمایه‌نامه «اسکوپوس»	۱۱۱
جدول ۶-۶. جایگاه کشورهای منطقه در شمار انتشارات در نمایه‌نامه «اسکوپوس»	۱۱۱
جدول ۶-۷. استناد به انتشارات پژوهشگران ایرانی در نمایه‌نامه «اسکوپوس»	۱۱۳
جدول ۶-۸. سرانه استناد به انتشارات پژوهشگران ایرانی در نمایه‌نامه «اسکوپوس»	۱۱۴
جدول ۶-۹. رتبه جهانی کشورهای منطقه در سرانه استناد به انتشارات	۱۱۴
جدول ۶-۱۰. سرانه استناد پنج ساله به انتشارات پژوهشگران ایرانی در نمایه‌نامه «وب آو ساینس»	۱۱۵
جدول ۶-۱۱. شاخص «اج»، رتبه جهانی، و رتبه منطقه‌ای کشورهای منطقه در شاخص «اج»	۱۱۶
جدول ۶-۱۲. شمار انتشارات مشترک پدیدآوران ایرانی با پدیدآوران کشورهای دیگر در نمایه‌نامه «وب آو ساینس»	۱۱۷
جدول ۶-۱۳. شمار انتشارات مشترک پدیدآوران ایرانی با پدیدآوران کشورهای دیگر در نمایه‌نامه «اسکوپوس»	۱۱۸
جدول ۶-۱۴. شمار مقاله‌های داغ، رتبه جهانی، و رتبه منطقه‌ای کشورهای منطقه در انتشار مقاله‌های داغ	۱۱۹
جدول ۶-۱۵. رتبه جهانی کشورهای منطقه در انتشار مقاله‌های پراستناد	۱۲۰
جدول ۷-۱. جایگاه ایران در شاخص‌های گوناگون رتبه‌بندی «سکیمگو»	۱۲۴
جدول ۷-۲. آمار و رتبه جهانی کشورهای منطقه در شاخص‌های گوناگون رتبه‌بندی «سکیمگو»	۱۲۴
جدول ۷-۳. شمار مقاله‌ها و رتبه ایران در نظام رتبه‌بندی کشورهای «نیچر ایندکس»	۱۲۷
جدول ۷-۴. جایگاه کشورهای منطقه در رتبه‌بندی کشورهای «نیچر ایندکس»	۱۲۷
جدول ۷-۵. جایگاه کشورهای منطقه در شاخص «بودجه آموزشی»	۱۲۸
جدول ۷-۶. جایگاه و شمار اظهارنامه‌های ثبت اختراع کشورهای منطقه	۱۳۰

جدول ۷-۷. رتبه ایران در سنج‌های گوناگون «شاخص جهانی نوآوری»	۱۳۲
جدول ۷-۸. جایگاه کشورهای منطقه در «شاخص جهانی نوآوری»	۱۳۲
جدول ۷-۹. جایگاه کشورهای منطقه در «شاخص نوآوری بلمبرگ»	۱۳۴
جدول ۷-۱۰. امتیازها و رتبه ایران در ابعاد و سنج‌های گوناگون «گزارش رقابت‌پذیری جهانی»	۱۳۵
جدول ۷-۱۱. امتیاز و جایگاه کشورهای منطقه در «گزارش رقابت‌پذیری جهانی»	۱۳۶
جدول ۷-۱۲. رتبه و امتیاز ایران در سنج‌های گوناگون «شاخص سرمایه انسانی»	۱۳۷
جدول ۷-۱۳. امتیاز و جایگاه کشورهای منطقه در «شاخص سرمایه انسانی»	۱۳۸
جدول ۷-۱۴. امتیاز و رتبه ایران در سنج‌های گوناگون «شاخص جهانی رقابت‌پذیری استعداد»	۱۳۹
جدول ۷-۱۵. جایگاه کشورهای منطقه در «شاخص جهانی رقابت‌پذیری استعداد»	۱۴۰
جدول ۷-۱۶. ارزش و رتبه کشورهای منطقه در رتبه‌بندی تولید ناخالص داخلی	۱۴۱
جدول ۷-۱۷. جایگاه کشورهای منطقه در «شاخص جهانی کارآفرینی»	۱۴۳
جدول ۷-۱۸. رتبه ایران در سنج‌های گوناگون «شاخص آسانی انجام کسب و کار»	۱۴۵
جدول ۷-۱۹. جایگاه کشورهای منطقه در «شاخص آسانی انجام کسب و کار»	۱۴۵
جدول ۷-۲۰. امتیاز ایران در سنج‌های گوناگون «شاخص آزادی اقتصادی»	۱۴۷
جدول ۷-۲۱. امتیاز و جایگاه کشورهای منطقه در «شاخص آزادی اقتصادی»	۱۴۷
جدول ۷-۲۲. امتیاز ایران در سنج‌های گوناگون «شاخص توسعه فناوری اطلاعات و ارتباطات»	۱۴۹
جدول ۷-۲۳. امتیاز و جایگاه کشورهای منطقه در گزارش جهانی «شاخص توسعه فناوری اطلاعات و ارتباطات»	۱۵۰
جدول ۷-۲۴. نسبت کاربران و جایگاه کشورهای منطقه در شاخص «کاربران پهن‌بند ثابت»	۱۵۱
جدول ۷-۲۵. درصد مشترکان و جایگاه کشورهای منطقه در شاخص «مشترکان تلفن همراه»	۱۵۳
جدول ۷-۲۶. درصد کاربران اینترنت و جایگاه کشورهای منطقه در شاخص «کاربران اینترنت»	۱۵۴
جدول ۷-۲۷. شمار تینک تینک‌ها و جایگاه کشورهای منطقه در «شاخص جهانی تینک تینک»	۱۵۶
جدول ۷-۲۸. امتیاز و رتبه ایران در سنج‌های گوناگون «رتبه‌بندی نظام‌های ملی آموزش عالی»	۱۵۸
جدول ۷-۲۹. امتیاز و جایگاه کشورهای منطقه در «رتبه‌بندی نظام‌های ملی آموزش عالی»	۱۵۸
جدول ۷-۳۰. امتیاز و رتبه ایران در سنج‌های گوناگون «شاخص جهانی حقوق مالکیت»	۱۵۹
جدول ۷-۳۱. امتیاز و جایگاه کشورهای منطقه در «شاخص جهانی حقوق مالکیت»	۱۶۰
جدول ۷-۳۲. نماینده‌های ایران، رتبه آنها در جهان، و رنگ مدالشان در «المپiad جهانی ریاضی»	۱۶۱
جدول ۷-۳۳. جایگاه کشورهای منطقه در «رتبه‌بندی المپiad جهانی ریاضی»	۱۶۱
جدول ۷-۳۴. نماینده‌های ایران، رتبه آنها در جهان، و رنگ مدالشان در «المپiad جهانی کامپیوتر»	۱۶۳
جدول ۷-۳۵. نماینده‌های ایران، رتبه آنها در جهان، و رنگ مدالشان در «المپiad جهانی فیزیک»	۱۶۳
جدول ۷-۳۶. جایگاه کشورهای منطقه در «رتبه‌بندی المپiad جهانی فیزیک»	۱۶۴
جدول ۷-۳۷. نماینده‌های ایران، رتبه آنها در جهان، و رنگ مدالشان در «المپiad جهانی نجوم و اخترفیزیک»	۱۶۵
جدول ۷-۳۸. نماینده‌های ایران، رتبه آنها در جهان، و رنگ مدالشان در «المپiad جهانی زیست‌شناسی»	۱۶۶
جدول ۷-۳۹. نماینده‌های ایران، رتبه آنها در جهان، و رنگ مدالشان در «المپiad جهانی شیمی»	۱۶۶

فهرست نمودارها

نمودار ۷-۱. امتیاز ایران در سنج‌های گوناگون «شاخص جهانی نوآوری»	۱۳۱
نمودار ۷-۲. امتیاز کشورهای منطقه در «شاخص جهانی نوآوری»	۱۳۳
نمودار ۷-۳. امتیاز ایران در سنج‌های گوناگون «شاخص جهانی کارآفرینی»	۱۴۳
نمودار ۷-۴. امتیاز کشورهای منطقه در «شاخص جهانی کارآفرینی»	۱۴۴

پیش‌گفتار

تصمیم‌گیری و سیاست‌گذاری مبتنی بر شواهد¹ از رویکردهای نوین مدیریت عمومی در سدهٔ کنونی است. تجربه‌های بی‌شماری هست که نشان می‌دهند تصمیم‌هایی که شواهد و داده‌ها را نادیده گرفته به سرانجامی نرسیده و تنها هدررفت منابع را در پی داشته‌اند. هر گاه گسترهٔ یک سیاست به پهنای یک کشور و آیندهٔ آن کشیده شود، مخاطرهٔ چنین سیاست‌گذاری‌هایی بی‌اندازه خواهد بود.

رویکرد تصمیم‌گیری و سیاست‌گذاری مبتنی بر شواهد، مفهوم سنجش و ارزیابی را در خود نهفته دارد که داده‌هایی کلیدی را برای بررسی و بهبود کیفیت، کارایی، و اثربخشی برنامه‌ها در دست مدیران می‌گذارد. از این رو، ساخت و توسعهٔ چنین شاخص‌هایی برای اندازه‌گیری ابعاد گوناگون، از منابع مالی و انسانی گرفته تا پیشرفت‌های علم و فناوری، همیشه یکی از دغدغه‌های سیاست‌گذاران و برنامه‌ریزان علم، فناوری، و نوآوری بوده است. با آنکه هیچ شاخصی کامل نیست و نمی‌تواند گویای همهٔ واقعیت باشد، سازمان‌های گوناگونی کوشش کرده‌اند تا پاسخی برای این نیاز پیدا کنند. از همین رو، امروزه شمار فراوانی از این شاخص‌ها و سنجه‌های ارزیابی در لایه‌های گوناگون (مانند سازمانی، ملی، منطقه‌ای، و جهانی) در دست است.

با آنکه همهٔ این شاخص‌ها درخور توجه‌اند، شاخص‌هایی که در سطح جهانی منتشر می‌شوند گسترهٔ بزرگ‌تری دارند و برای دولت‌ها از اهمیت بیشتری برخوردارند، چرا که این شاخص‌ها می‌توانند گویای وضعیت یک کشور در جهان باشند. این شاخص‌ها داده‌های ارزشمندی را نیز برای هر کشور فراهم می‌کنند که کاربرد آنها می‌تواند کیفیت تصمیم‌ها را بهبود بخشد. از دیگر ویژگی‌های چنین شاخص‌هایی، مقایسهٔ کشورها با یک‌دیگر است. هر کشور می‌تواند خود را با دیگر کشورها در جهان بسنجد و برای بهبود جایگاه خویش بکوشد.

شاید همهٔ شاخص‌های علم، فناوری، و نوآوری به کار سیاست‌گذاری کشور نیایند، چرا که برخی از آنها نیز سوگیرانه یا بدون کاربرد باشند یا اینکه داده‌های روزآمد و درست کشور را در بر نداشته باشند، ولی این شاخص‌ها و جایگاه کشور در آنها به‌خوبی و یک‌جا پایش و گزارش نمی‌شوند. از این رو نیز گاهی دریافت یک‌پارچه از وضعیت کشور شدنی نیست، گاه آمارهای گوناگونی از یک شاخص گزارش می‌شود، و گاه برخی شاخص‌ها گزارش نمی‌شوند. این آشفتگی، می‌تواند سیاست‌گذاران را از ماهیت و ارزش برخی از شاخص‌ها دور کند یا آنها را به برخی از شاخص‌ها بی‌باور سازد و این دو، نقش داده‌ها و شواهد را در تصمیم‌گیری و سیاست‌گذاری کاهش دهد و رشد و پیشرفت را در راستای برنامه‌ها و اسناد ملی دستخوش ناپایداری سازد.

برای پاسخ به این نیاز، پژوهشگاه علوم و فناوری اطلاعات ایران (ایرانداک) با پشتیبانی دبیرخانهٔ شورای عالی علوم،

¹ evidence-based policy-making

تحقیقات، و فناوری سامانه «جایگاه علم، فناوری، و نوآوری ایران در جهان (نما)» را طراحی و راه اندازی کرده که کوششی برای شناسایی، توصیف، و گزارش درست و روزآمد جایگاه کشور در شاخص های کلیدی جهانی علم، فناوری، و نوآوری است. «نما» ساختار و روش شناسی این شاخص ها را می گوید و امتیاز و رتبه ایران را در ابعاد گوناگون آنها گزارش می دهد. این شاخص ها در هفت گروه دسته بندی شده اند:

۱. جایگاه پژوهشگران؛
۲. جایگاه نشریه های علمی؛
۳. جایگاه مؤسسه ها در نظام های فراگیر رتبه بندی؛
۴. جایگاه مؤسسه ها در نظام های موضوعی رتبه بندی؛
۵. جایگاه مؤسسه ها در نظام های رتبه بندی وبگاه ها؛
۶. جایگاه ایران در نمایه های استنادی؛ و
۷. جایگاه ایران در رتبه بندی های علم، فناوری، و نوآوری.

مدیران، سیاست گذاران، و پژوهشگران علم، فناوری، و نوآوری می توانند با «نما» به گزارش نزدیک به ۹۰ شاخص جهانی دسترسی یابند و از آنها در تصمیم گیری و سیاست گذاری و پژوهش بهره برند. افزون بر این، در «نما» جایگاه ایران میان کشورهای منطقه و جهان گزارش می شود. از آنجایی که داده های تاریخی در برنامه ریزی ها کاربرد بسیاری دارند، روند جایگاه کشور در هر شاخص در چند سال گذشته نیز آمده است. «نما» با گرد آوردن شاخص های گوناگون در کنار هم ابزاری برای کاربران می سازد که با آمیختن آنها دریافت بهتری وضع موجود و روندها پیدا کنند. از آنجایی که این سامانه در نشانی NEMA.IRANDOC.AC.IR در دسترس همگان است، سیاست گذاران و پژوهشگران علم، فناوری، و نوآوری می توانند کاستی های آن را گوشزد یا شاخص های دیگر را برای افزودن به سامانه پیشنهاد کنند. افزون بر این، سازمان های مسئول می توانند شاخص هایی را که دارای داده های روزآمد نیستند، شناسایی و به درست کردن آنها دست زنند. بی گمان این گام نخست است و در آینده با گسترش این سامانه و افزودن گزینه های تازه به آن، می توان به داده ها و تحلیل های ارزشمند دیگری نیز دست یافت.

«نمای ۲۰۱۷» چهارمین اثر از مجموعه آثار «نما» است که گزارش توصیفی شاخص های نما را در بر دارد. افزون بر این، کوشش شده است آنجایی که دسترسی به اطلاعات هست، جایگاه ایران با ۲۵ کشور منطقه نیز مقایسه شود.

دیپروخانه شورای عالی علوم، تحقیقات، و فناوری
پژوهشگاه علوم و فناوری اطلاعات ایران (ایرانداک)
بهار ۱۳۹۷

فصل نخست

جایگاه پژوهشگران

پژوهشگران از کلیدی ترین و برجسته ترین پایه های اکوسیستم پژوهش به شمار می آیند که با اندیشه و نوآوری خود می توانند در پیشرفت علم و پژوهش کشور کارگر باشند. در این فصل، شاخص های سنجش عملکرد پژوهشگران گزارش می شوند.

۱-۱. پژوهشگران پراستناد

بر پایه گزارش سال ۲۰۱۷ مؤسسه «کلاریویت آنالیتیکس» درباره «پژوهشگران پراستناد» جهان، هفت دانشمند از ایران از تأثیرگذارترین دانشمندان در پیشرفت علوم شناسایی شدند. «مؤسسه کلاریویت آنالیتیکس» هر ساله بیش از سه هزار پژوهشگر را از سراسر جهان در ۲۱ حوزه موضوعی به عنوان پژوهشگر پراستناد شناسایی و نام آنها را منتشر می کند.

برای شناسایی پژوهشگران پراستناد، ۱۳۴۸۳۲ مقاله پراستناد در نشریه های نمایه شده «وب آو ساینس» در حوزه علوم و علوم اجتماعی در ۱۱ سال گذشته (از ۲۰۰۵ تا ۲۰۱۵) پیمایش شده اند. مقاله های پراستناد آنهایی هستند که بیشترین استناد را در حوزه های موضوعی خود می گیرند و در یک درصد نخست جای دارند و در پایگاه «شاخص های اساسی علم» (ای. اس. آی.) فهرست می شوند. پژوهشگرانی که مقاله پراستناد دارند، پژوهشگران تأثیرگذار به شمار می روند و آنهایی که نامشان با فراوانی بیشتری می آید تأثیرگذارتر هستند. از این رو، پژوهشگران بر پایه شمار مقاله های پراستنادشان رتبه بندی و آنهایی که در رتبه های نخستین جای گرفته اند به عنوان پژوهشگر پراستناد معرفی می شوند.

در ویرایش پیشین فهرست پژوهشگران پراستناد، شش دانشمند ایرانی بودند، ولی در ویرایش ۲۰۱۷، هفت ایرانی در این فهرست جای گرفته اند. نام پژوهشگران ایرانی پراستناد، به همراه حوزه موضوعی، وابستگی سازمانی نخست، و وابستگی سازمانی دوم آنها (اگر داشته باشند) در جدول ۱-۱ آمده است.

جدول ۱-۱. پژوهشگران ایرانی در فهرست «پژوهشگران پراستناد» جهان

نام	نام خانوادگی	حوزه موضوعی	وابستگی سازمانی نخست	وابستگی سازمانی دوم
مهدی	دهقان	مهندسی، ریاضیات	دانشگاه صنعتی امیرکبیر	
داود	دومیری گنجی	مهندسی	دانشگاه صنعتی نوشیروانی بابل	
مفید	گرچی بندپی	مهندسی	دانشگاه صنعتی نوشیروانی بابل	
محسن	شیخ الاسلامی	مهندسی	دانشگاه صنعتی نوشیروانی بابل	
علی	کاوه	علوم رایانه	دانشگاه علم و صنعت ایران	
طاهر	نیک نام	مهندسی	دانشگاه صنعتی شیراز	

شهرام	رضاپور	ریاضیات	China Medical University (Taiwan) آذربایجان	دانشگاه شهید مدنی
-------	--------	---------	--	-------------------

فهرست پژوهشگران پراستناد سال ۲۰۱۷ نزدیک به ۳۴۰۰ پژوهشگر را در بر دارد که پیشگام تأثیرگذاری علمی در حوزه‌های موضوعی خود هستند.

۱-۲. پژوهشگران با شاخص «اچ» بیشتر از ۱۰۰

بر پایه ویرایش هفتم «پژوهشگران با شاخص اچ بیشتر از ۱۰۰» که در آگوست ۲۰۱۷ منتشر شده است، ایران نماینده‌ای در فهرست پژوهشگران پراستناد ندارد. این فهرست دربردارنده ۲۲۵۸ پژوهشگر است شاخص آنها در پایگاه «گوگل اسکالر» بیشتر از ۱۰۰ بوده است.

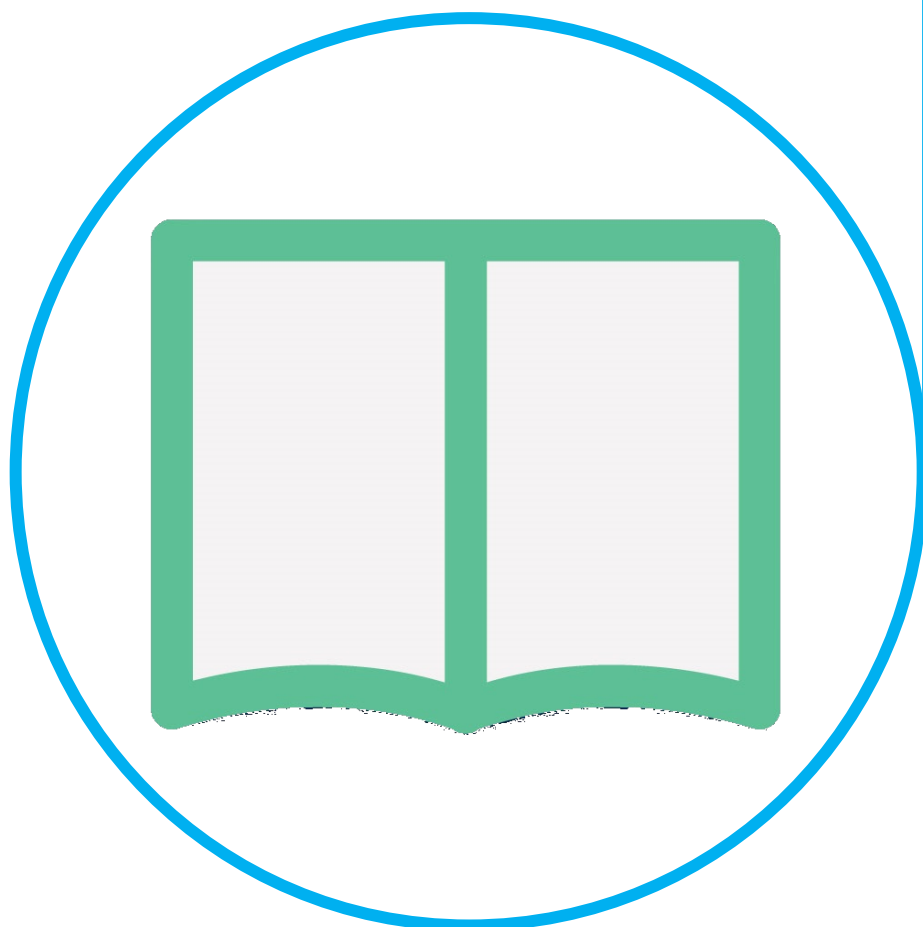
«پژوهشگران با شاخص اچ بیشتر از ۱۰۰» توسط مؤسسه آزمایشگاه «سایبرمتریکس» مدیریت و منتشر می‌شود و هدفش تشویق پژوهشگران به حضور بیشتر در فضای برخط است. «گوگل اسکالر» منبع کلیدی گردآوری داده‌های لازم برای این ارزیابی است. از این روی، تمام پژوهشگرانی که در این پایگاه «پروفایل» دارند بررسی شده و با سازوکارهای خاصی آنهایی که شاخص «اچ» بیشتر از ۱۰۰ دارند شناسایی می‌شوند. شاخص «چ» سنج‌ای است که کمیت و کیفیت پژوهش را در هم آمیخته و ابزاری مطمئن‌تر برای ارزیابی پژوهشگران است.

در ویرایش هفتم «پژوهشگران با شاخص اچ بیشتر از ۱۰۰» «زیگموند فروید» از «دانشگاه وین» با شاخص «اچ» ۲۷۲ و ۴۸۲۶۴۸ استناد در جایگاه نخست این فهرست جای دارد. به دیگر زبان، «زیگموند فروید» در پایگاه «گوگل اسکالر» ۲۷۲ مقاله داشته که به هر یک از آنها دست کم ۲۷۲ بار استناد شده است.

فصل دوم

جایگاه نشریه‌های علمی

نشریه‌های علمی که دستاوردهای پژوهش و پژوهشگران را به انتشار می‌رسانند، از کلیدی‌ترین منابع اکوسیستم پژوهش به شمار می‌آیند. شمار و کیفیت نشریه‌های علمی می‌تواند بازتاب توان علمی و پژوهشی کشور باشند. در این فصل شاخص‌های ارزیابی نشریه‌های علمی گزارش می‌شوند.

۲-۱. حضور در نمایه‌نامه‌های جهانی

بر پایه گزارش پایگاه «جی. سی. آر.» (گزارش استنادی نشریه‌ها) در سال ۲۰۱۷ میلادی، ۴۱ نشریه ایرانی در سیاهه ۲۰۱۶ نمایه‌نامه «وب آو ساینس» ضریب تأثیر گرفته‌اند. بر پایه این سیاهه، ۴۱ نشریه ایرانی در «نمایه‌نامه علوم» و یک نشریه در «نمایه‌نامه علوم اجتماعی» و «نمایه‌نامه هنر و علوم انسانی» ضریب تأثیر گرفته‌اند. عنوان، عنوان کوتاه، و شاپای (شماره استاندارد بین‌المللی پیاپی) نشریه‌های ایرانی در نمایه‌نامه «وب آو ساینس» در جدول ۲-۱ آمده است.

جدول ۲-۱. فهرست نشریه‌های ایرانی دارای ضریب تأثیر در نمایه‌نامه «وب آو ساینس»

Full Journal Title	JCR Abbreviated Title	ISSN
Annals of Functional Analysis	ANN FUNCT ANAL	2008-8752
Archives of Iranian Medicine	ARCH IRAN MED	1029-2977
Banach Journal of Mathematical Analysis	BANACH J MATH ANAL	1735-8787
Bulletin of the Iranian Mathematical Society	B IRAN MATH SOC	1735-8515
Cell Journal	CELL J	2228-5806
DARU-Journal of Pharmaceutical Sciences	DARU	2008-2231
Hepatitis Monthly	HEPAT MON	1735-143X
International Journal of Civil Engineering	INT J CIV ENG	1735-0522
International Journal of Environmental Research	INT J ENVIRON RES	1735-6865
International Journal of Environmental Science and Technology	INT J ENVIRON SCI TE	1735-1472
International Journal of Plant Production	INT J PLANT PROD	1735-6814
International Journal of Radiation Research	INT J RADIAT RES	2322-3243
Iranian Journal of Allergy Asthma and Immunology	IRAN J ALLERGY ASTHM	1735-1502
Iranian Journal of Basic Medical Sciences	IRAN J BASIC MED SCI	2008-3866
Iranian Journal of Biotechnology	IRAN J BIOTECHNOL	1728-3043
IRANIAN JOURNAL OF CHEMISTRY & CHEMICAL ENGINEERING-INTERNATIONAL ENGLISH EDITION	IRAN J CHEM CHEM ENG	1021-9986
IRANIAN JOURNAL OF FISHERIES SCIENCES	IRAN J FISH SCI	1562-2916
Iranian Journal of Fuzzy Systems	IRAN J FUZZY SYST	1735-0654
Iranian Journal of Immunology	IRAN J IMMUNOL	1735-1383
Iranian Journal of Kidney Diseases	IRAN J KIDNEY DIS	1735-8582
Iranian Journal of Parasitology	IRAN J PARASITOL	1735-7020
Iranian Journal of Pediatrics	IRAN J PEDIATR	2008-2142
Iranian Journal of Pharmaceutical Research	IRAN J PHARM RES	1735-0328
Iranian Journal of Public Health	IRAN J PUBLIC HEALTH	2251-6085

Iranian Journal of Radiology	IRAN J RADIOL	1735-1065
Iranian Journal of Science and Technology Transaction A-Science	IRAN J SCI TECHNOL A	1028-6276
Iranian Journal of Science and Technology-Transactions of Civil Engineering	IJST-T CIV ENG	2228-6160
Iranian Journal of Science and Technology-Transactions of Electrical Engineering	IJST-T ELECTR ENG	2228-6179
Iranian Journal of Science and Technology-Transactions of Mechanical Engineering	IJST-T MECH ENG	2228-6187
Iranian Journal of Veterinary Research	IRAN J VET RES	1728-1997
IRANIAN POLYMER JOURNAL	IRAN POLYM J	1026-1265
Iranian Red Crescent Medical Journal	IRAN RED CRESCENT ME	2074-1804
Journal of Agricultural Science and Technology	J AGR SCI TECH-IRAN	1680-7073
Journal of Arthropod-Borne Diseases	J ARTHROPOD-BORNE DI	2322-1984
Journal of Environmental Health Science and Engineering	J ENVIRON HEALTH SCI	2052-336X
Journal of Nonlinear Sciences and Applications	J NONLINEAR SCI APPL	2008-1898
Journal of Research in Medical Sciences	J RES MED SCI	1735-1995
Journal of the Iranian Chemical Society	J IRAN CHEM SOC	1735-207X
Jundishapur Journal of Microbiology	JUNDISHAPUR J MICROB	2008-3645
Scientia Iranica	SCI IRAN	1026-3098
Urology Journal	UROL J	1735-1308

بر پایه شمار نشریه‌ها در نمایه‌نامه «وب آو ساینس»، ایران پس از ترکیه جایگاه دوم را میان کشورهای منطقه دارد. در جدول ۲-۲ شمار نشریه‌های کشورهای منطقه در نمایه‌نامه «وب آو ساینس» آمده است.

جدول ۲-۲. شمار نشریه‌های کشورهای منطقه در نمایه‌نامه «وب آو ساینس»

کشورها	شمار نشریه‌ها
ترکیه	۶۱
ایران	۴۱
رژیم اشغالگر قدس	۱۴
پاکستان	۱۲
عربستان سعودی	۱۲
مصر	۴
کویت	۴
ارمنستان	۳

۱	اردن
۱	آذربایجان
۱	بحرین
۱	ازبکستان
۰	امارات متحده عربی
۰	عمان
۰	لبنان
۰	قزاقستان
۰	قطر
۰	کرجستان
۰	عراق
۰	افغانستان
۰	تاجیکستان
۰	ترکمنستان
۰	سوریه
۰	فلسطین
۰	قرقیزستان
۰	یمن

نمایه‌نامه «اسکوپوس» نیز از دیگر پایگاه‌های نمایه‌سازی پرآوازه نشریه‌های علمی است. کشور ایران در سال ۲۰۱۷ در سیاهه ۲۰۱۶ این پایگاه ۱۳۴ نشریه داشته است که اطلاعات آنها در جدول ۲-۳ آمده است.

جدول ۲-۳. فهرست نشریه‌های فعال ایرانی در نمایه‌نامه «اسکوپوس»

Source Title	Print-ISSN	E-ISSN
Acta Medica Iranica	00446025	
Advanced Pharmaceutical Bulletin	22285881	22517308
Analytical and Bioanalytical Electrochemistry	20084226	
Annals of Functional Analysis		20088752
Archives of Bone and Joint Surgery	23454644	2345461X
Archives of Clinical Infectious Diseases		23452641
Archives of Iranian Medicine	10292977	
Archives of Razi Institute	03653439	
ARYA Atherosclerosis	17353955	22516638
Asian Journal of Civil Engineering	15630854	
Avicenna Journal of Medical Biotechnology	20082835	20084625

Source Title	Print-ISSN	E-ISSN
Basic and Clinical Neuroscience	2008126X	
BioImpacts	22285652	22285660
Bulletin of the Iranian Mathematical Society	10186301	
Caspian Journal of Internal Medicine	20086164	20086172
Cell Journal	22285806	22285814
Dental Research Journal	17353327	20080255
Gastroenterology and Hepatology from Bed to Bench	20082258	20084234
Genetics in the Third Millennium	17286182	2383014X
Govaresh	15607186	2008756X
HAYAT	17352215	2008188X
International Cardiovascular Research Journal	22519130	22519149
International Journal of Engineering, Transactions A: Basics	10252495	
International Journal of Engineering, Transactions B: Applications	1728144X	17359244
International Journal of Environmental Science and Technology	17351472	
International Journal of Fertility and Sterility	2008076X	20080778
International Journal of Group Theory	22517650	22517669
International Journal of Health Policy and Management		23225939
International Journal of Hematology-Oncology and Stem Cell Research	17351243	20082207
International Journal of Information Science and Management	20088302	20088310
International Journal of Management and Business Research	22287027	
International Journal of Molecular and Cellular Medicine	22519637	22519645
International Journal of Occupational and Environmental Medicine	20086520	20086814
International Journal of Organ Transplantation Medicine	20086490	20086482
International Journal of Pediatrics		23455055
International Journal of Plant Production	17356814	
International Journal of Preventive Medicine	20087802	20088213
International Journal of Reproductive BioMedicine	24764108	24763772
Iran Occupational Health	17355133	
Iranian Biomedical Journal	1028852X	
Iranian Economic Review	10266542	
Iranian Endodontic Journal	17357497	20082746
Iranian Heart Journal	17357306	
Iranian Journal of Allergy, Asthma and Immunology	17351502	17355249
Iranian Journal of Applied Animal Science	2251628X	2251631X
Iranian Journal of Basic Medical Sciences	20083866	20083874
Iranian Journal of Blood and Cancer	20084595	20084609
Iranian Journal of Cancer Prevention	20082398	20082401
Iranian Journal of Chemistry and Chemical Engineering	10219986	
Iranian Journal of Child Neurology	17354668	20080700
Iranian Journal of Dermatology	0021082X	
Iranian Journal of Earth Sciences	20088779	2228785X
Iranian Journal of Electrical and Electronic Engineering	17352827	23833890
Iranian Journal of Endocrinology and Metabolism	16834844	
Iranian Journal of Epidemiology	17357489	
Iranian Journal of Fisheries Sciences	15622916	
Iranian Journal of Fuzzy Systems	17350654	
Iranian Journal of Ichthyology	23831561	23830964

Source Title	Print-ISSN	E-ISSN
Iranian Journal of Immunology	17351383	1735367X
Iranian Journal of Information Processing Management	22518223	22518231
Iranian Journal of Kidney Diseases	17358582	17358604
Iranian Journal of Language Teaching Research		23221291
Iranian Journal of Materials Science and Engineering	17350808	
Iranian Journal of Mathematical Sciences and Informatics	17354463	20089473
Iranian Journal of Medical Physics	22520309	23453672
Iranian Journal of Medical Sciences	02530716	
Iranian Journal of Microbiology	20083289	20084447
Iranian Journal of Neonatology	22517510	23222158
Iranian Journal of Neurology	2008384X	22520058
Iranian Journal of Nuclear Medicine	16812824	
Iranian Journal of Obstetrics, Gynecology and Infertility	16802993	
Iranian Journal of Otorhinolaryngology	22517251	
Iranian Journal of Parasitology	17357020	
Iranian Journal of Pathology	17355303	
Iranian Journal of Pediatrics	20082142	20082150
Iranian Journal of Pharmaceutical Research	17350328	17266890
Iranian Journal of Pharmaceutical Sciences	17352444	
Iranian Journal of Pharmacology and Therapeutics	17352657	
Iranian Journal of Physics Research	16826957	
Iranian Journal of Psychiatry	17354587	20082215
Iranian Journal of Psychiatry and Behavioral Sciences	17358639	17359287
Iranian Journal of Public Health	03044556	
Iranian Journal of Radiation Research	17284554	17284562
Iranian Journal of Veterinary Research	17281997	
Journal of Agricultural Science and Technology	16807073	23453737
Journal of Applied Fluid Mechanics	17353572	17353645
Journal of Arthropod-Borne Diseases	23221984	23222271
Journal of Babol University of Medical Sciences	15614107	
Journal of Biomedical Physics and Engineering		22517200
Journal of Computational and Applied Research in Mechanical Engineering	22287922	22516549
Journal of Current Ophthalmology		24522325
Journal of Environmental Studies	10258620	
Journal of Information Systems and Telecommunication	23221437	23452773
Journal of Injury and Violence Research	20082053	20084072
Journal of Isfahan Medical School	10277595	1735854X
Journal of Islamic Dental Association	10246428	20081960
Journal of Kerman University of Medical Sciences	10239510	20082843
Journal of Lasers in Medical Sciences	20089783	22286721
Journal of Mazandaran University of Medical Sciences	17359260	17359279
Journal of Medical Ethics and History of Medicine	20080387	
Journal of Medical Hypotheses and Ideas	22517294	
Journal of Medical Signals and Sensors		22287477
Journal of Medicinal Plants	16840240	
Journal of Rangeland Science	20089996	2423642X
Journal of Reports in Pharmaceutical Sciences	23221232	23225106
Journal of Reproduction and Infertility	22285482	2251676X
Journal of Research in Health Sciences	16822765	

Source Title	Print-ISSN	E-ISSN
Journal of Research in Medical Sciences	17351995	
Journal of Sciences, Islamic Republic of Iran	10161104	
Journal of Solid Mechanics	20083505	20087683
Journal of Tehran University Heart Center	17358620	20082371
Journal of the Earth and Space Physics	03781046	
Journal of the Iranian Statistical Society	17264057	
Journal of Veterinary Research	20082525	22516190
Journal of Zanjan University of Medical Sciences and Health Services	16069366	
Koomesh	16087046	
Language Related Research	23830816	
Majlesi Journal of Electrical Engineering	2345377X	23453796
Medical Journal of the Islamic Republic of Iran	10161430	
Middle East Journal of Cancer	20086709	20086687
Modares Journal of Medical Sciences: Pathobiology	15629554	
Pharmaceutical Sciences	1735403X	23832886
Physical Chemistry Research	23225521	23452625
Physiology and Pharmacology	24765236	24765244
Poultry Science Journal	23456604	23456566
Progress in Color, Colorants and Coatings	20082134	23831790
Reports of Biochemistry and Molecular Biology		23223480
Research in Contemporary World Literature/ Pazhuhesh-e Zabanha-ye Khareji	10260188	
Scientia Iranica	10263098	23453605
Scientific Journal of Kurdistan University of Medical Sciences	1560652X	
Tanaffos	17350344	
Tehran University Medical Journal	16831764	17357322
Urology journal	17351308	1735546X
Webology	1735188X	

بر پایه شمار نشریه‌ها در نمایه‌نامه «اسکوپوس»، ایران جایگاه سوم را میان کشورهای منطقه دارد. در جدول ۲-۴ شمار نشریه‌های کشورهای منطقه در نمایه‌نامه «اسکوپوس» آمده است.

جدول ۲-۴. شمار نشریه‌های کشورهای منطقه در نمایه‌نامه «اسکوپوس»

کشورها	شمار نشریه‌ها
مصر	۱۹۸
ترکیه	۱۷۲
ایران	۱۳۴
امارات متحده عربی	۱۲۴
پاکستان	۶۹
عربستان سعودی	۱۸
رژیم اشغالگر قدس	۱۲

۸	اردن
۵	لبنان
۵	کویت
۵	آذربایجان
۴	گرجستان
۴	قزاقستان
۳	قطر
۳	عمان
۲	عراق
۲	بحرین
۰	ارمنستان
۰	ازبکستان
۰	افغانستان
۰	تاجیکستان
۰	ترکمنستان
۰	سوریه
۰	فلسطین
۰	قرقیزستان
۰	یمن

۲-۲. ضریب تأثیر

بر پایه گزارش «جی. سی. آر.» (گزارش استنادی نشریه‌ها) در سال ۲۰۱۷ میلادی، ۴۱ نشریه ایرانی ضریب تأثیر گرفته‌اند. نشریه «International Journal of Environmental Science and Technology» با ضریب تأثیر ۱/۹۱۵ و «Iranian Journal of Veterinary Research» با ضریب تأثیر ۰/۱۷۱ به ترتیب بیشترین و کمترین ضریب تأثیر را میان نشریه‌های ایرانی نمایه شده در «وب آو ساینس» دارند. بر پایه این گزارش، ایران یک نشریه (Journal of Nonlinear Sciences and Applications) در چارک نخست، پنج نشریه در چارک دوم، ۱۱ نشریه در چارک سوم، و ۲۹ نشریه در چارک چهارم سیاهه نشریه‌های نمایه شده در این نمایه‌نامه دارد (شاید یک نشریه در دو حوزه موضوعی، نمایه و بدین‌سان در دو چارک دسته‌بندی شود؛ برای نمونه، نشریه «Journal of Nonlinear Sciences and Applications» در حوزه ریاضیات کاربردی در

چارک دوم و در حوزه ریاضیات در چارک نخست دسته‌بندی شده است).

اطلاعات کامل‌تر نشریه‌های ایرانی دارای ضریب تأثیر، دربردارنده رتبه جهانی نشریه‌ها بر پایه «ضریب تأثیر»، عنوان نشریه، ضریب تأثیر نشریه، چارکی که نشریه در آن است، ضریب تأثیر بدون محاسبه خوداستنادی، ضریب تأثیر پنج ساله، و «امتیاز آیجن» آنها در جدول ۲-۵ آمده است.

جدول ۲-۵. ضریب تأثیر نشریه‌های جهانی ایرانی در نمایه‌نامه «وب آو ساینس»

Global Rank	Full Journal Title	IF	Q	IF without SC	5-Year Impact Factor	Eigenfactor Score
4585	International Journal of Environmental Science and Technology	1.915	Q2	1.658	2.156	0.00478
5341	Hepatitis Monthly	1.677	Q4	1.368	1.835	0.0028
5428	DARU-Journal of Pharmaceutical Sciences	1.653	Q3	1.645	1.988	0.00167
5473	Cell Journal	1.636	Q4	1.594	1.683	0.00135
6220	Iranian Journal of Basic Medical Sciences	1.424	Q3, Q4	1.318	1.381	0.00224
6230	IRANIAN POLYMER JOURNAL	1.422	Q3	1.126	1.543	0.00168
6283	Journal of the Iranian Chemical Society	1.407	Q3	1.16	1.331	0.00221
6496	Iranian Journal of Pharmaceutical Research	1.352	Q4	1.159	1.451	0.0026
6556	Journal of Nonlinear Sciences and Applications	1.34	Q1, Q2	0.897	N/A	0.00082
7014	Journal of Research in Medical Sciences	1.237	Q3	1.134	1.133	0.00433
7091	Journal of Arthropod-Borne Diseases	1.218	Q3	1.055	1.394	0.0004
7163	Archives of Iranian Medicine	1.2	Q3	1.056	1.312	0.00268
7775	International Journal of Plant Production	1.065	Q2	0.839	1.132	0.00061
7981	Jundishapur Journal of Microbiology	1.017	Q4	0.888	0.972	0.00168
8382	International Journal of Environmental Research	0.927	Q4	0.9	1.105	0.00176
8446	Iranian Journal of Kidney Diseases	0.916	Q4	0.86	1.063	0.0012
8686	Iranian Red Crescent Medical Journal	0.865	Q3	0.798	0.965	0.00304
8758	Iranian Journal of Immunology	0.85	Q4	0.8	0.904	0.00033
8827	Banach Journal of Mathematical Analysis	0.833	Q2, Q3	0.767	0.857	0.00157
8879	Urology Journal	0.824	Q4	0.776	0.807	0.00094
8924	Journal of Agricultural Science and Technology	0.813	Q2	0.672	1.087	0.00223
8931	Iranian Journal of Allergy Asthma and Immunology	0.812	Q4	0.71	1.033	0.00085
9158	Iranian Journal of Public Health	0.768	Q4	0.711	0.864	0.00241
9216	Iranian Journal of Parasitology	0.758	Q4	0.667	0.989	0.00114

9479	Iranian Journal of Pediatrics	0.707	Q4	0.661	0.846	0.00129
9911	International Journal of Civil Engineering	0.624	Q4	0.34	0.718	0.0005
10005	IRANIAN JOURNAL OF CHEMISTRY & CHEMICAL ENGINEERING-INTERNATIONAL ENGLISH EDITION	0.606	Q4	0.245	0.723	0.00035
10064	Iranian Journal of Science and Technology-Transactions of Mechanical Engineering	0.595	Q4	0.419	0.768	0.00023
10213	Iranian Journal of Fuzzy Systems	0.56	Q3, Q4	0.52	0.725	0.00064
10243	Iranian Journal of Radiology	0.554	Q4	0.531	0.625	0.00059
10620	Annals of Functional Analysis	0.477	Q3, Q4	0.45	0.559	0.00088
10928	Scientia Iranica	0.405	Q4	0.348	1.247	0.00437
11224	Journal of Environmental Health Science and Engineering	0.338	Q4	0.338	0.331	0.00025
11230	Iranian Journal of Science and Technology-Transactions of Electrical Engineering	0.333	Q4	0.267	0.328	0.00005
11421	Bulletin of the Iranian Mathematical Society	0.287	Q4	0.266	0.328	0.00107
11436	IRANIAN JOURNAL OF FISHERIES SCIENCES	0.285	Q4	0.238	0.571	0.00071
11454	Iranian Journal of Biotechnology	0.278	Q4	0.264	0.494	0.00023
11462	Iranian Journal of Science and Technology-Transactions of Civil Engineering	0.276	Q4	0.158	0.441	0.0002
11543	International Journal of Radiation Research	0.25	Q4	0.183	0.381	0.00011
11675	Iranian Journal of Science and Technology Transaction A-Science	0.217	Q4	0.217	0.278	0.0003
11799	Iranian Journal of Veterinary Research	0.171	Q4	0.164	0.251	0.00027

روی هم رفته، می توان گفت میانگین ضریب تأثیر نشریه های ایرانی نمایه شده در نمایه نامه «وب آو ساینس» ۰/۸۵ است. بر پایه گزارش «جی. سی. آر.» در سال ۲۰۱۷ شمار ۱۲۰۶۲ نشریه در پایگاه «وب آو ساینس» نمایه شده اند.

۳-۲. امتیاز استنادی

بر پایه گزارش پایگاه «اسکوپوس» در سال ۲۰۱۷ میلادی ۱۲۰ نشریه ایرانی در سال ۲۰۱۶ «امتیاز استنادی» گرفته اند. نشریه «BioImpacts» از انتشارات دانشگاه تبریز با «امتیاز استنادی» ۲/۵۱ جایگاه نخست

را میان نشریه‌های ایرانی نمایه‌شده در «اسکوپوس» دارد. عنوان، شاپا، و «امتیاز استنادی» نشریه‌های ایرانی در نمایه‌نامه «اسکوپوس» در جدول ۲-۶ آمده است.

جدول ۲-۶. مقدار «امتیاز استنادی» نشریه‌های جهانی ایرانی در نمایه‌نامه «اسکوپوس»

National Rank	Global Rank	Source Title	Print-ISSN	E-ISSN	2016 CiteScore
1	3028	BioImpacts	22285652	22285660	2.51
2	4002	International Journal of Environmental Science and Technology	17351472		2.11
3	4019	Advanced Pharmaceutical Bulletin	22285881	22517308	2.1
4	4368	Cell Journal	22285806	22285814	1.99
5	4995	Iranian Endodontic Journal	17357497	20082746	1.81
6	5394	Iranian Journal of Pharmaceutical Research	17350328	17266890	1.7
7	5430	Journal of Applied Fluid Mechanics	17353572	17353645	1.69
8	5673	Iranian Journal of Basic Medical Sciences	20083866	20083874	1.63
9	5713	International Journal of Preventive Medicine	20087802	20088213	1.62
10	5832	Gastroenterology and Hepatology from Bed to Bench	20082258	20084234	1.59
11	5838	Journal of Lasers in Medical Sciences	20089783	22286721	1.59
12	6095	Caspian Journal of Internal Medicine	20086164	20086172	1.52
13	6340	Journal of Research in Medical Sciences	17351995		1.47
14	6412	Journal of Arthropod-Borne Diseases	23221984	23222271	1.45
15	7003	Iranian Biomedical Journal	1028852X		1.33
16	7117	Avicenna Journal of Medical Biotechnology	20082835	20084625	1.3
17	7134	International Journal of Fertility and Sterility	2008076X	20080778	1.3
18	7138	International Journal of Occupational and Environmental Medicine	20086520	20086814	1.3
19	7305	Journal of Reproduction and Infertility	22285482	2251676X	1.27
20	7306	Journal of Research in Health Sciences	16822765		1.27
21	7327	Archives of Iranian Medicine	10292977		1.26
22	7525	Iranian Journal of Parasitology	17357020		1.23
23	7591	Journal of Injury and Violence Research	20082053	20084072	1.22
24	7643	International Journal of Plant Production	17356814		1.21
25	7840	International Journal of Hematology-Oncology and Stem Cell Research	17351243	20082207	1.17
26	8061	International Journal of Reproductive BioMedicine	24764108	24763772	1.13
27	8239	Iranian Journal of Kidney Diseases	17358582	17358604	1.1
28	8358	Iranian Journal of Microbiology	20083289	20084447	1.08
29	8640	Iranian Journal of Medical Sciences	02530716		1.03
30	8642	Journal of Agricultural Science and Technology	16807073	23453737	1.03
31	8979	ARYA Atherosclerosis	17353955	22516638	0.98

National Rank	Global Rank	Source Title	Print-ISSN	E-ISSN	2016 CiteScore
32	9067	International Journal of Organ Transplantation Medicine	20086490	20086482	0.97
33	9531	Iranian Journal of Allergy, Asthma and Immunology	17351502	17355249	0.9
34	9606	Iranian Journal of Immunology	17351383	1735367X	0.89
35	9653	Basic and Clinical Neuroscience	2008126X		0.88
36	9919	Iranian Journal of Pediatrics	20082142	20082150	0.85
37	9920	Iranian Journal of Public Health	03044556		0.85
38	9928	Journal of Medical Hypotheses and Ideas	22517294		0.85
39	9985	Iranian Journal of Cancer Prevention	20082398	20082401	0.84
40	10302	Iranian Journal of Language Teaching Research		23221291	0.8
41	10423	Scientia Iranica	10263098	23453605	0.79
42	10618	Archives of Bone and Joint Surgery	23454644	2345461X	0.76
43	10641	Iranian Journal of Psychiatry	17354587	20082215	0.76
44	10681	Urology journal	17351308	1735546X	0.76
45	10931	Acta Medica Iranica	00446025		0.72
46	11032	International Cardiovascular Research Journal	22519130	22519149	0.71
47	11114	Iranian Journal of Otorhinolaryngology	22517251		0.7
48	11211	Iranian Journal of Child Neurology	17354668	20080700	0.69
49	11212	Iranian Journal of Fuzzy Systems	17350654		0.69
50	11370	International Journal of Engineering, Transactions B: Applications	1728144X	17359244	0.67
51	11441	Dental Research Journal	17353327	20080255	0.66
52	11632	Iranian Journal of Obstetrics, Gynecology and Infertility	16802993		0.64
53	11663	Medical Journal of the Islamic Republic of Iran	10161430		0.64
54	11688	Webology	1735188X		0.64
55	11737	Iranian Journal of Psychiatry and Behavioral Sciences	17358639	17359287	0.63
56	11743	Journal of Biomedical Physics and Engineering		22517200	0.63
57	11806	Analytical and Bioanalytical Electrochemistry	20084226		0.62
58	12023	International Journal of Engineering, Transactions A: Basics	10252495		0.6
59	12155	Journal of Solid Mechanics	20083505	20087683	0.59
60	12334	Iranian Journal of Fisheries Sciences	15622916		0.57
61	12838	International Journal of Health Policy and Management		23225939	0.52
62	13067	Journal of Medicinal Plants	16840240		0.5
63	13129	Annals of Functional Analysis		20088752	0.49
64	13309	Tanaffos	17350344		0.48
65	13689	Iranian Journal of Pharmaceutical Sciences	17352444		0.44
66	13701	Journal of Reports in Pharmaceutical Sciences	23221232	23225106	0.44
67	13907	Journal of Babol University of Medical Sciences	15614107		0.42
68	14100	Asian Journal of Civil Engineering	15630854		0.4

National Rank	Global Rank	Source Title	Print-ISSN	E-ISSN	2016 CiteScore
69	14162	Journal of Tehran University Heart Center	17358620	20082371	0.4
70	14261	Iranian Journal of Materials Science and Engineering	17350808		0.39
71	14280	Journal of Mazandaran University of Medical Sciences	17359260	17359279	0.39
72	14523	Iranian Journal of Chemistry and Chemical Engineering	10219986		0.37
73	14524	Iranian Journal of Mathematical Sciences and Informatics	17354463	20089473	0.37
74	14593	Archives of Clinical Infectious Diseases		23452641	0.36
75	14656	Journal of Medical Ethics and History of Medicine	20080387		0.36
76	14871	International Journal of Group Theory	22517650	22517669	0.34
77	14878	Iranian Journal of Electrical and Electronic Engineering	17352827	23833890	0.34
78	14879	Iranian Journal of Endocrinology and Metabolism	16834844		0.34
79	14898	Koomesh	16087046		0.34
80	14958	Archives of Razi Institute	03653439		0.33
81	15249	Bulletin of the Iranian Mathematical Society	10186301		0.31
82	15308	Iranian Journal of Pathology	17355303		0.31
83	15309	Iranian Journal of Veterinary Research	17281997		0.31
84	15327	Journal of Sciences, Islamic Republic of Iran	10161104		0.31
85	15333	Journal of the Iranian Statistical Society	17264057		0.31
86	15502	Physiology and Pharmacology	24765236	24765244	0.3
87	15599	Journal of Computational and Applied Research in Mechanical Engineering	22287922	22516549	0.29
88	15616	Journal of Zanzan University of Medical Sciences and Health Services	16069366		0.29
89	15735	Iranian Journal of Medical Physics	22520309	23453672	0.28
90	15736	Iranian Journal of Neonatology	22517510	23222158	0.28
91	15876	Iranian Journal of Nuclear Medicine	16812824		0.27
92	15877	Iranian Journal of Radiation Research	17284554	17284562	0.27
93	15996	Iranian Journal of Epidemiology	17357489		0.26
94	16133	International Journal of Information Science and Management	20088302	20088310	0.25
95	16565	HAYAT	17352215	2008188X	0.22
96	16574	Iranian Journal of Pharmacology and Therapeutics	17352657		0.22
97	16589	Journal of Kerman University of Medical Sciences	10239510	20082843	0.22
98	16605	Middle East Journal of Cancer	20086709	20086687	0.22
99	16872	Govaresh	15607186	2008756X	0.2
100	17060	Language Related Research	23830816		0.19
101	17175	Iran Occupational Health	17355133		0.18
102	17176	Iranian Journal of Earth Sciences	20088779	2228785X	0.18
103	17424	Tehran University Medical Journal	16831764	17357322	0.17
104	17570	Scientific Journal of Kurdistan University of Medical Sciences	1560652X		0.16

National Rank	Global Rank	Source Title	Print-ISSN	E-ISSN	2016 CiteScore
105	17821	Iranian Journal of Blood and Cancer	20084595	20084609	0.14
106	17986	Iranian Journal of Dermatology	0021082X		0.13
107	17996	Journal of Isfahan Medical School	10277595	1735854X	0.13
108	18379	Iranian Economic Review	10266542		0.11
109	18592	Journal of Current Ophthalmology		24522325	0.1
110	18604	Journal of Veterinary Research	20082525	22516190	0.1
111	18983	International Journal of Pediatrics		23455055	0.08
112	19219	International Journal of Management and Business Research	22287027		0.07
113	19470	Journal of Environmental Studies	10258620		0.06
114	19689	Genetics in the Third Millennium	17286182	2383014X	0.05
115	19721	Iranian Journal of Information Processing Management	22518223	22518231	0.05
116	19974	Iranian Heart Journal	17357306		0.04
117	19992	Journal of the Earth and Space Physics	03781046		0.04
118	20229	Iranian Journal of Physics Research	16826957		0.03
119	21092	Iranian Journal of Neurology	2008384X	22520058	0
120	21319	Research in Contemporary World Literature/ Pazhuhesh-e Zabanhaye Khareji	10260188		0
		International Journal of Molecular and Cellular Medicine	22519637	22519645	
		Iranian Journal of Applied Animal Science	2251628X	2251631X	
		Iranian Journal of Ichthyology	23831561	23830964	
		Journal of Information Systems and Telecommunication		23221437	
		Journal of Islamic Dental Association	10246428	20081960	
		Journal of Medical Signals and Sensors		22287477	
		Journal of Rangeland Science	20089996	2423642X	
		Majlesi Journal of Electrical Engineering	2345377X	23453796	
		Modares Journal of Medical Sciences: Pathobiology	15629554		
		Pharmaceutical Sciences	1735403X	23832886	
		Physical Chemistry Research	23225521	23452625	
		Poultry Science Journal	23456604	23456566	
		Progress in Color, Colorants and Coatings	20082134	23831790	
		Reports of Biochemistry and Molecular Biology		23223480	

بر پایه گزارش «اسکوپوس» در سال ۲۰۱۷ میلادی ۲۱,۱۵۰ نشریه در فهرست ۲۰۱۶ این پایگاه نمایه شده‌اند و ۲۱,۴۷۷ نشریه «امتیاز استنادی» گرفته‌اند. میانگین «امتیاز استنادی» همه نشریه‌ها نزدیک به ۱/۲۹ بوده و میانگین «امتیاز استنادی» نشریه‌های ایرانی نمایه شده در نمایه‌نامه «اسکوپوس» ۰/۶۸ است.

بر پایه میانگین «امتیاز استنادی» نشریه‌ها در نمایه‌نامه «اسکوپوس»، ایران جایگاه چهارم را میان کشورهای منطقه دارد. در جدول ۲-۷ میانگین «امتیاز استنادی» نشریه‌های کشورهای منطقه در نمایه‌نامه

«اسکوپوس» آمده است.

جدول ۲-۷. میانگین «امتیاز استنادی» نشریه‌های کشورهای منطقه در نمایه‌نامه «اسکوپوس»

کشورها	میانگین امتیاز استنادی
مصر	۱/۴۱
عربستان سعودی	۱/۳۱
امارات متحده عربی	۱/۱۷
ایران	۰/۶۸
عمان	۰/۶۰
رژیم اشغالگر قدس	۰/۵۴
اردن	۰/۴۲
قطر	۰/۴۲
پاکستان	۰/۴۰
ترکیه	۰/۳۶
کویت	۰/۳۱
بحرین	۰/۲۸
گرجستان	۰/۲۷
لبنان	۰/۲۵
آذربایجان	۰/۲۱
عراق	۰/۲۰
قزاقستان	۰/۱۳
ارمنستان	-
ازبکستان	-
افغانستان	-
تاجیکستان	-
ترکمنستان	-
سوریه	-
فلسطین	-
قرقیزستان	-
یمن	-

۴-۲. اسنپ

بر پایه گزارش «اسکوپوس» در سال ۲۰۱۷ میلادی ۱۲۰ نشریه ایرانی در سال ۲۰۱۶ شاخص «اسنپ» (ضریب تاثیر به هنجار شده بر پایه منبع) گرفته‌اند. نشریه «Journal of Applied Fluid Mechanics» از انتشارات مرکز منطقه‌ای اطلاع‌رسانی علوم و فناوری با «اسنپ» ۱/۳۲۶ جایگاه نخست را میان نشریه‌های ایرانی نمایه‌شده در نمایه‌نامه «اسکوپوس» دارد. عنوان نشریه، شاپا، و «اسنپ» نشریه‌های ایرانی در نمایه‌نامه «اسکوپوس» در جدول ۲-۸ آمده است.

جدول ۲-۸. مقدار «اسنپ» نشریه‌های جهانی ایرانی در نمایه‌نامه «اسکوپوس»

National Rank	Global Rank	Source Title	Print-ISSN	E-ISSN	2016 SNIP
1	3032	Journal of Applied Fluid Mechanics	17353572	17353645	1.326
2	3310	Language Related Research	23830816		1.283
3	3677	Iranian Endodontic Journal	17357497	20082746	1.232
4	3902	BioImpacts	22285652	22285660	1.199
5	4065	International Journal of Occupational and Environmental Medicine	20086520	20086814	1.177
6	4341	Journal of Research in Health Sciences	16822765		1.145
7	4364	Journal of Arthropod-Borne Diseases	23221984	23222271	1.142
8	5015	Advanced Pharmaceutical Bulletin	22285881	22517308	1.075
9	5264	Iranian Journal of Parasitology	17357020		1.051
10	5501	Journal of Lasers in Medical Sciences	20089783	22286721	1.031
11	6005	International Journal of Preventive Medicine	20087802	20088213	0.985
12	6071	Caspian Journal of Internal Medicine	20086164	20086172	0.981
13	6114	Archives of Iranian Medicine	10292977		0.978
14	6346	Journal of Agricultural Science and Technology	16807073	23453737	0.957
15	6359	Iranian Journal of Pharmaceutical Research	17350328	17266890	0.955
16	6417	International Journal of Environmental Science and Technology	17351472		0.95
17	6934	Iranian Journal of Medical Sciences	02530716		0.912
18	7214	Journal of Research in Medical Sciences	17351995		0.89
19	7808	Journal of Injury and Violence Research	20082053	20084072	0.847

20	8078	Gastroenterology and Hepatology from Bed to Bench	20082258	20084234	0.829
21	8284	Journal of Reproduction and Infertility	22285482	2251676X	0.813
22	8501	Iranian Journal of Otorhinolaryngology	22517251		0.798
23	8826	Iranian Journal of Language Teaching Research		23221291	0.775
24	8829	Iranian Journal of Child Neurology	17354668	20080700	0.775
25	8838	International Journal of Plant Production	17356814		0.774
26	9474	Avicenna Journal of Medical Biotechnology	20082835	20084625	0.735
27	9590	Iranian Journal of Kidney Diseases	17358582	17358604	0.728
28	9677	Iranian Journal of Microbiology	20083289	20084447	0.722
29	10043	Annals of Functional Analysis		20088752	0.701
30	10162	Iranian Journal of Basic Medical Sciences	20083866	20083874	0.693
31	10189	Iranian Journal of Pediatrics	20082142	20082150	0.692
32	10334	Cell Journal	22285806	22285814	0.683
33	10482	International Journal of Fertility and Sterility	2008076X	20080778	0.672
34	10526	Urology journal	17351308	1735546X	0.67
35	11131	Iranian Biomedical Journal	1028852X		0.634
36	11448	ARYA Atherosclerosis	17353955	22516638	0.615
37	11486	Iranian Journal of Public Health	03044556		0.613
38	11492	Iranian Journal of Fisheries Sciences	15622916		0.613
39	11597	International Journal of Hematology-Oncology and Stem Cell Research	17351243	20082207	0.606
40	11762	Journal of Medical Ethics and History of Medicine	20080387		0.596
41	12004	Archives of Bone and Joint Surgery	23454644	2345461X	0.58
42	12043	Journal of the Iranian Statistical Society	17264057		0.578
43	12080	Iranian Journal of Cancer Prevention	20082398	20082401	0.575
44	12180	International Journal of Engineering, Transactions A: Basics	10252495		0.569
45	12237	Iranian Journal of Mathematical Sciences and Informatics	17354463	20089473	0.566
46	12263	Medical Journal of the Islamic Republic of Iran	10161430		0.564
47	12281	Dental Research Journal	17353327	20080255	0.563
48	12571	Webology	1735188X		0.545
49	12657	International Journal of Group Theory	22517650	22517669	0.541
50	12681	Iranian Journal of Fuzzy Systems	17350654		0.539

51	12693	Acta Medica Iranica	00446025		0.538
52	12852	Iranian Journal of Obstetrics, Gynecology and Infertility	16802993		0.528
53	12886	International Journal of Engineering, Transactions B: Applications	1728144X	17359244	0.526
54	13427	Journal of Medical Hypotheses and Ideas	22517294		0.494
55	13514	International Journal of Organ Transplantation Medicine	20086490	20086482	0.488
56	13556	Iranian Journal of Psychiatry	17354587	20082215	0.486
57	13704	Iranian Journal of Allergy, Asthma and Immunology	17351502	17355249	0.476
58	13805	International Cardiovascular Research Journal	22519130	22519149	0.469
59	13902	Bulletin of the Iranian Mathematical Society	10186301		0.465
60	14094	Scientia Iranica	10263098	23453605	0.452
61	14350	Iranian Journal of Psychiatry and Behavioral Sciences	17358639	17359287	0.435
62	14419	International Journal of Information Science and Management	20088302	20088310	0.432
63	14498	Journal of Computational and Applied Research in Mechanical Engineering	22287922	22516549	0.426
64	14636	Asian Journal of Civil Engineering	15630854		0.416
65	14816	Iranian Journal of Immunology	17351383	1735367X	0.404
66	14839	Journal of Mazandaran University of Medical Sciences	17359260	17359279	0.403
67	15113	Iranian Journal of Chemistry and Chemical Engineering	10219986		0.385
68	15145	International Journal of Reproductive BioMedicine	24764108	24763772	0.382
69	15205	Basic and Clinical Neuroscience	2008126X		0.378
70	15519	Journal of Reports in Pharmaceutical Sciences	23221232	23225106	0.358
71	15870	Journal of Tehran University Heart Center	17358620	20082371	0.333
72	15881	Tanaffos	17350344		0.332
73	15893	Journal of Babol University of Medical Sciences	15614107		0.331
74	15941	Iranian Journal of Endocrinology and Metabolism	16834844		0.328
75	15974	Archives of Clinical Infectious Diseases		23452641	0.326
76	15989	Iranian Journal of Neonatology	22517510	23222158	0.325
77	16079	Iran Occupational Health	17355133		0.318
78	16174	Iranian Journal of Veterinary Research	17281997		0.31
79	16245	Journal of Solid Mechanics	20083505	20087683	0.305

80	16248	Iranian Journal of Pathology	17355303		0.305
81	16266	Koomesh	16087046		0.303
82	16276	International Journal of Management and Business Research	22287027		0.303
83	16325	Journal of Medicinal Plants	16840240		0.299
84	16586	Iranian Journal of Epidemiology	17357489		0.281
85	16600	Archives of Razi Institute	03653439		0.28
86	16622	Journal of Zanjan University of Medical Sciences and Health Services	16069366		0.279
87	16794	Middle East Journal of Cancer	20086709	20086687	0.265
88	16798	Iranian Journal of Dermatology	0021082X		0.265
89	16831	Iranian Journal of Radiation Research	17284554	17284562	0.262
90	16863	Journal of Kerman University of Medical Sciences	10239510	20082843	0.26
91	16892	International Journal of Health Policy and Management		23225939	0.257
92	16905	Iranian Journal of Materials Science and Engineering	17350808		0.256
93	16911	Iranian Journal of Pharmacology and Therapeutics	17352657		0.256
94	17093	Analytical and Bioanalytical Electrochemistry	20084226		0.242
95	17169	Journal of Biomedical Physics and Engineering		22517200	0.237
96	17357	Iranian Journal of Medical Physics	22520309	23453672	0.223
97	17377	Tehran University Medical Journal	16831764	17357322	0.222
98	17436	Iranian Journal of Electrical and Electronic Engineering	17352827	23833890	0.215
99	17674	Journal of Current Ophthalmology		24522325	0.198
100	17702	Journal of Sciences, Islamic Republic of Iran	10161104		0.195
101	17883	Govareh	15607186	2008756X	0.182
102	17891	Iranian Journal of Pharmaceutical Sciences	17352444		0.181
103	17917	HAYAT	17352215	2008188X	0.179
104	18142	Iranian Journal of Information Processing Management	22518223	22518231	0.162
105	18187	Iranian Journal of Earth Sciences	20088779	2228785X	0.157
106	18623	Iranian Economic Review	10266542		0.124
107	18663	Physiology and Pharmacology	24765236	24765244	0.12
108	18695	Journal of Isfahan Medical School	10277595	1735854X	0.118
109	18753	Scientific Journal of Kurdistan University of Medical Sciences	1560652X		0.113
110	18839	Iranian Journal of Physics Research	16826957		0.107
111	18938	International Journal of Pediatrics		23455055	0.098
112	18966	Iranian Journal of Blood and Cancer	20084595	20084609	0.096

113	19118	Iranian Journal of Nuclear Medicine	16812824	0.083
114	19234	Journal of Veterinary Research	20082525 22516190	0.074
115	19514	Journal of the Earth and Space Physics	03781046	0.053
116	19576	Journal of Environmental Studies	10258620	0.046
117	19823	Iranian Heart Journal	17357306	0.024
118	20262	Genetics in the Third Millennium	17286182 2383014X	0
119	20753	Iranian Journal of Neurology	2008384X 22520058	0
120	20936	Research in Contemporary World Literature/ Pazhuhesh-e Zabanha-ye Khareji	10260188	0
		International Journal of Molecular and Cellular Medicine	22519637 22519645	
		Iranian Journal of Applied Animal Science	2251628X 2251631X	
		Iranian Journal of Ichthyology	23831561 23830964	
		Journal of Information Systems and Telecommunication	23221437 23452773	
		Journal of Islamic Dental Association	10246428 20081960	
		Journal of Medical Signals and Sensors	22287477	
		Journal of Rangeland Science	20089996 2423642X	
		Majlesi Journal of Electrical Engineering	2345377X 23453796	
		Modares Journal of Medical Sciences: Pathobiology	15629554	
		Pharmaceutical Sciences	1735403X 23832886	
		Physical Chemistry Research	23225521 23452625	
		Poultry Science Journal	23456604 23456566	
		Progress in Color, Colorants and Coatings	20082134 23831790	
		Reports of Biochemistry and Molecular Biology	23223480	

بر پایه گزارش «اسکوپوس» در سال ۲۰۱۷ میلادی ۲۲۵۹۳ نشریه در فهرست ۲۰۱۶ این پایگاه نمایه شده‌اند که ۲۱,۱۵۵ نشریه «اسنیپ» گرفته‌اند. میانگین «اسنیپ» همه نشریه‌ها نزدیک به ۰/۸ بوده و میانگین «اسنیپ» نشریه‌های ایرانی برابر ۰/۵ است.

بر پایه میانگین «اسنیپ» نشریه‌ها در نمایه‌نامه «اسکوپوس»، ایران جایگاه هفتم را میان کشورهای منطقه دارد. در جدول ۲-۹ میانگین «اسنیپ» نشریه‌های کشورهای منطقه در نمایه‌نامه «اسکوپوس» آمده است.

جدول ۲-۹. میانگین «اسنیپ» نشریه‌های کشورهای منطقه در نمایه‌نامه «اسکوپوس»

کشورها	میانگین اسنیپ
عربستان سعودی	۰/۹۵۹
مصر	۰/۷۴۰
عمان	۰/۶۵۴
گرجستان	۰/۵۶۰
رژیم اشغالگر قدس	۰/۵۱۴
اردن	۰/۴۹۹
ایران	۰/۴۹۷
امارات متحده عربی	۰/۴۷۷
عراق	۰/۴۱۳
پاکستان	۰/۳۸۱
ترکیه	۰/۳۶۶
آذربایجان	۰/۳۴۵
کویت	۰/۳۴۳
قزاقستان	۰/۳۲۶
بحرین	۰/۲۲۷
لبنان	۰/۱۹۸
قطر	۰/۱۹۳
ارمنستان	-
ازبکستان	-
افغانستان	-
تاجیکستان	-
ترکمنستان	-
سوریه	-
فلسطین	-
قرقیزستان	-
یمن	-

۲-۵. رتبه‌بندی نشریه‌های سکیمگو

آزمایشگاه «سکیمگو» در گزارش سال ۲۰۱۷ نام ۱۴۰ نشریه ایرانی را در سیاهه نشریه‌های نمایه‌شده

۲۰۱۶ منتشر کرده و به آنها شاخص «اس. جی. آر.» داده است. بر پایه فهرست سال ۲۰۱۷ «سکیمگو» نشریه

«Journal of Nonlinear Science and Applications» بیشترین «اس. جی. آر.» را میان نشریه‌های ایرانی دارد و در چارک نخست در حوزه موضوعی «جبر و نظریه اعداد» جای گرفته است. رتبه جهانی و ملی نشریه بر پایه شاخص «اس. جی. آر.»، عنوان، شاپا، «اس. جی. آر.»، چارک، و شاخص «اچ» نشریه‌های ایرانی در پایگاه «سکیمگو» در جدول ۲-۱۰ آمده است.

جدول ۲-۱۰. نشریه‌های ایرانی نمایه شده در پایگاه نشریه‌های آزمایشگاه «سکیمگو» (ترتیب بر پایه مقدار «اس. جی. آر.»)

Global Rank	National Rank	Title	ISSN	SJR	SJR Quartile	H index
3026	1	Journal of Nonlinear Science and Applications	20081901, 20081898	1.214	Q1	7
5191	2	Banach Journal of Mathematical Analysis	17358787	0.829	Q2	13
5894	3	Asian Pacific Journal of Cancer Prevention	15137368, 2476762X	0.743	Q2	55
6436	4	BioImpacts	22285660, 22285652	0.689	Q1	16
6957	5	Iranian Endodontic Journal	17357497, 20082746	0.639	Q2	12
6994	6	Cell Journal	22285806, 22285814	0.636	Q3	15
7325	7	Advanced Pharmaceutical Bulletin	22517308, 22285881	0.608	Q1	16
7360	8	International Journal of Preventive Medicine	20088213, 20087802	0.605	Q2	22
7546	9	Caspian Journal of Internal Medicine	20086164, 20086172	0.588	Q2	11
7571	10	Iranian Journal of Pharmaceutical Research	17350328, 17266890	0.584	Q1	23
7687	11	International Journal of Environmental Science and Technology	17351472	0.575	Q2	53
7931	12	Journal of Ophthalmic and Vision Research	20082010, 2008322X	0.557	Q2	14
8026	13	Gastroenterology and Hepatology from Bed to Bench	20082258, 20084234	0.55	Q2	12
8279	14	Archives of Iranian Medicine	10292977	0.532	Q2	35
8541	15	Iranian Journal of Basic Medical Sciences	20083866, 20083874	0.512	Q2	19
8653	16	Journal of Arthropod-Borne Diseases	23222271, 23221984	0.504	Q3	8
8991	17	Research in Pharmaceutical Sciences	17355362, 17359414	0.483	Q1	16
9161	18	International Journal of Fertility and Sterility	2008076X, 20080778	0.471	Q2	13
9190	19	Journal of Injury and Violence Research	20084072, 20082053	0.47	Q2	12
9225	20	Iranian Journal of Parasitology	17357020	0.467	Q3	17

9344	21	Daru	20082231, 15608115	0.45 9	Q2	26
9367	22	International Journal of Hematology- Oncology and Stem Cell Research	17351243, 20082207	0.45 7	Q3	8
9481	23	Avicenna Journal of Medical Biotechnology	20084625, 20082835	0.45 1	Q2	10
9586	24	International Journal of Civil Engineering	17350522	0.44 4	Q2	12
9669	25	Journal of Agricultural Science and Technology	16807073, 23453737	0.44	Q2	17
9732	26	Journal of Lasers in Medical Sciences	22286721, 20089783	0.43 5	Q2	9
9748	27	International Journal of Occupational and Environmental Medicine	20086520, 20086814	0.43 4	Q3	11
9752	28	ARYA Atherosclerosis	17353955, 22516638	0.43 4	Q3	9
9854	29	Journal of Reproduction and Infertility	2251676X , 22285482	0.42 8	Q3	11
10035	30	Iranian Biomedical Journal	1028852X	0.41 7	Q2	20
10233	31	Iranian Journal of Microbiology	20083289, 20084447	0.40 7	Q3	14
10333	32	Asian Journal of Sports Medicine	2008000X , 20087209	0.40 2	Q3	15
10406	33	International Journal of Plant Production	17356814	0.39 9	Q2	18
10407	34	Journal of Research in Health Sciences	16822765	0.39 9	Q2	11
10413	35	International Journal of Reproductive BioMedicine	24763772, 24764108	0.39 8	Q3	13
10561	36	Iranian Polymer Journal (English Edition)	10261265	0.39	Q2	30
10675	37	Annals of Functional Analysis	20088752	0.38 4	Q3	7
10813	38	Journal of Research in Medical Sciences	17351995	0.37 8	Q2	23
10833	39	Iranian Journal of Medical Sciences	2530716	0.37 8	Q2	15
10867	40	Iranian Journal of Pediatrics	20082150, 20082142	0.37 6	Q3	14
10925	41	Iranian Journal of Otorhinolaryngology	22517251	0.37 3	Q3	5
10969	42	Iranian Journal of Public Health	3044556	0.37 2	Q3	23
10980	43	Journal of Applied Fluid Mechanics	17353572, 17353645	0.37 1	Q2	15
11298	44	Basic and Clinical Neuroscience	2008126X	0.35 6	Q3	7
11451	45	Iranian Journal of Allergy, Asthma and Immunology	17351502, 17355249	0.35	Q4	17
11492	46	International Journal of Organ Transplantation Medicine	20086482, 20086490	0.34 8	Q3	6
11533	47	International Journal of Environmental Research	17356865	0.34 7	Q2	26

11803	48	Iranian Journal of Cancer Prevention	20082398, 20082401	0.33 5	Q3	9
12121	49	Iranian Journal of Immunology	1735367X , 17351383	0.32 1	Q4	14
12162	50	Archives of Bone and Joint Surgery	23454644, 2345461X	0.31 9	Q3	5
12449	51	Journal of Solid Mechanics	20083505, 20087683	0.30 9	Q3	10
12554	52	Journal of the Iranian Chemical Society	1735207X	0.30 5	Q3	36
12595	53	Urology journal	1735546X , 17351308	0.30 4	Q3	22
12691	54	Iranian Journal of Psychiatry	17354587, 20082215	0.3	Q3	7
12810	55	International Journal of Group Theory	22517669, 22517650	0.29 6	Q4	5
12827	56	Iranian Journal of Kidney Diseases	17358582, 17358604	0.29 5	Q3	23
13189	57	International Journal of Engineering, Transactions B: Applications	1728144X , 17359244	0.28 3	Q2	11
13197	58	Acta Medica Iranica	446025	0.28 3	Q2	17
13316	59	Iranian Journal of Fisheries Sciences	15622916	0.27 9	Q3	12
13494	60	Bulletin of the Iranian Mathematical Society	10186301	0.27 4	Q3	11
13807	61	Medical Journal of the Islamic Republic of Iran	10161430	0.26 4	Q3	9
13833	62	Journal of Medicinal Plants	16840240	0.26 3	Q2	13
13903	63	Iranian Journal of Fuzzy Systems	17350654	0.26 1	Q2	18
14207	64	Journal of Medical Hypotheses and Ideas	22517294	0.25 2	Q3	7
14236	65	Iranian Journal of Mathematical Sciences and Informatics	17354463, 20089473	0.25 2	Q3	6
14254	66	Iranian Journal of Obstetrics, Gynecology and Infertility	16802993	0.25 1	Q3	7
14296	67	International Cardiovascular Research Journal	22519149, 22519130	0.25	Q3	6
14298	68	Journal of Babol University of Medical Sciences	15614107	0.25	Q3	7
14505	69	Iranian Journal of Language Teaching Research	23221291	0.24 4	Q2	4
14543	70	International Journal of Engineering, Transactions A: Basics	17281431, 10252495	0.24 3	Q2	9
14584	71	Iranian Journal of Child Neurology	17354668, 20080700	0.24 2	Q3	7
14685	72	Scientia Iranica	10263098	0.24	Q2	29
14757	73	Asian Journal of Civil Engineering	15630854	0.23 8	Q3	11
15123	74	Journal of Mazandaran University of Medical Sciences	17359279, 17359260	0.22 9	Q3	10

15152	75	Iranian Journal of Science and Technology - Transactions of Mechanical Engineering	22286187	0.22 9	Q3	5
15336	76	Iranian Journal of Psychiatry and Behavioral Sciences	17359287, 17358639	0.22 5	Q3	7
15549	77	Journal of the Iranian Statistical Society	17264057	0.22	Q4	3
15788	78	Iranian Journal of Materials Science and Engineering	17350808	0.21 5	Q3	8
15900	79	Dental Research Journal	20080255, 17353327	0.21 3	Q3	4
16011	80	International Journal of Information Science and Management	20088310, 20088302	0.21	Q3	8
16331	81	Journal of Zanzan University of Medical Sciences and Health Services	16069366	0.20 4	Q3	6
16551	82	Iran Occupational Health	17355133	0.19 9	Q4	5
16749	83	Physiology and Pharmacology	17350581, 24765236	0.19 6	Q4	6
16840	84	Tanaffos	17350344	0.19 4	Q3	9
17018	85	International Journal of Health Policy and Management	23225939	0.19	Q4	7
17167	86	Journal of Tehran University Heart Center	17358620, 20082371	0.18 8	Q3	7
17216	87	Iranian Journal of Neonatology	22517510, 23222158	0.18 7	Q3	2
17723	88	Analytical and Bioanalytical Electrochemistry	20084226	0.17 7	Q4	9
17740	89	Iranian Journal of Radiation Research	17284562, 23454229, 17	0.17 7	Q3	12
17815	90	Iranian Journal of Electrical and Electronic Engineering	17352827, 23833890	0.17 5	Q3	9
17967	91	Iranian Journal of Pathology	17355303	0.17 2	Q4	4
18093	92	Archives of Clinical Infectious Diseases	23452641, 26412345	0.17	Q3	7
18273	93	Iranian Journal of Veterinary Research	17281997	0.16 7	Q3	11
18418	94	Koomesh	16087046	0.16 4	Q3	6
18441	95	Iranian Journal of Science and Technology - Transactions of Civil Engineering	22286160	0.16 4	Q4	7
18609	96	Journal of Sciences, Islamic Republic of Iran	10161104	0.16 1	Q3	5
18647	97	Webology	1735188X	0.16	Q3	10
18912	98	Iranian Journal of Dermatology	0021082X	0.15 6	Q3	3
19073	99	Iranian Journal of Endocrinology and Metabolism	16834844	0.15 4	Q3	6
19156	100	Iranian Journal of Epidemiology	17357489	0.15 3	Q4	5
19258	101	Iranian Journal of Pharmaceutical Sciences	17352444	0.15 2	Q3	6
19278	102	Iranian Journal of Chemistry and Chemical Engineering	10219986	0.15 1	Q3	16

19335	103	Archives of Razi Institute	3653439	0.15 1	Q4	4
19397	104	Journal of Cardiovascular and Thoracic Research	20086830, 20085117	0.15	Q4	1
19466	105	Iranian Journal of Science and Technology - Transactions of Electrical Engineering	22286179	0.14 9	Q3	2
19541	106	Journal of Reports in Pharmaceutical Sciences	23221232, 23225106	0.14 8	Q3	4
19620	107	Govareesh	15607186	0.14 7	Q3	4
19863	108	Iranian Journal of Science and Technology, Transaction A: Science	10286276	0.14 4	Q3	12
20382	109	Journal of Kerman University of Medical Sciences	10239510, 20082843	0.13 9	Q3	5
20415	110	Iranian Journal of Physics Research	16826957	0.13 9	Q4	2
20474	111	Iranian Journal of Blood and Cancer	20084595, 20084609	0.13 8	Q4	2
21024	112	Journal of Isfahan Medical School	10277595, 1735854X	0.13 2	Q3	6
21223	113	Journal of Biomedical Physics and Engineering	22517200	0.13	Q4	4
21227	114	Iranian Journal of Earth Sciences	2228785X, 20088779	0.13	Q4	2
21314	115	Scientific Journal of Kurdistan University of Medical Sciences	1560652X	0.12 9	Q3	5
21465	116	Tehran University Medical Journal	16831764, 17357322	0.12 8	Q3	6
21581	117	Iranian Journal of Medical Physics	23453672, 22520309	0.12 7	Q4	4
21586	118	Iranian Economic Review	10266542	0.12 7	Q4	1
21933	119	Iranian Journal of Neurology	2008384X, 22520058	0.12 5	Q4	0
21976	120	Journal of Medical Ethics and History of Medicine	20080387	0.12 5	Q2	6
22023	121	Middle East Journal of Cancer	20086687, 20086709	0.12 4	Q4	3
22261	122	Language Related Research	23830816, 23223081	0.12 3	Q3	3
22289	123	Journal of the Earth and Space Physics	3781046	0.12 3	Q4	3
22298	124	Journal of Current Ophthalmology	24522325	0.12 2	Q4	8
22367	125	HAYAT	17352215, 2008188X	0.12 2	Q4	5
22447	126	Iranian Journal of Pharmacology and Therapeutics	17352657	0.12 1	Q4	15
22671	127	Journal of Computational and Applied Research in Mechanical Engineering	22287922, 22516549	0.11 9	Q3	2
24126	128	Iranian Journal of Nuclear Medicine	16812824	0.11	Q4	9
24150	129	Genetics in the Third Millennium	24237159, 2383014X, 17	0.11	Q4	1

24221	130	International Journal of Pediatrics	23455055	0.11	Q4	6
24340	131	Journal of Veterinary Research	22516190, 20082525	0.10 9	Q4	5
24659	132	Journal of Environmental Studies	10258620	0.10 7	Q4	5
24824	133	Journal of Comprehensive Pediatrics	22518150, 22518177	0.10 6	Q4	3
25406	134	International Journal of Medical Toxicology and Forensic Medicine	22518762, 22518770	0.10 4	Q4	1
25418	135	Iranian Journal of Information Processing Management	22518231, 22518223	0.10 4	Q4	2
25665	136	Iranian Journal of Electrical and Computer Engineering	16820053	0.10 3	Q4	9
26203	137	International Journal of Management and Business Research	22287019, 22287027	0.10 2	Q4	1
26447	138	Geopolitics Quarterly	17354331	0.10 1	Q4	1
27257	139	Iranian Heart Journal	17357306	0.10 1	Q4	2
27942	140	Research in Contemporary World Literature/ Pazhuhesh-e Zabanha-ye Khareji	10260188	0.1	Q4	4

بر پایه شمار نشریه‌ها در سیاهه رتبه‌بندی «سکیمگو»، ایران جایگاه چهارم را میان کشورهای منطقه دارد. در جدول ۱۱-۲ شمار نشریه‌های کشورهای منطقه در رتبه‌بندی نشریه‌های «سکیمگو» آمده است.

جدول ۱۱-۲. شمار نشریه‌های کشورهای منطقه در رتبه‌بندی نشریه‌های «سکیمگو»

کشورها	شمار نشریه‌ها
مصر	۱۹۸
ترکیه	۱۸۲
امارات متحده عربی	۱۵۳
ایران	۱۴۰
پاکستان	۹۸
رژیم اشغالگر قدس	۲۵
عربستان سعودی	۲۳
اردن	۱۰
کویت	۶
آذربایجان	۶
گرجستان	۶
بحرین	۴
قطر	۴
عمان	۳

۳	لبنان
۲	قزاقستان
۲	افغانستان
۱	عراق
۰	ازبکستان
۰	ارمنستان
۰	تاجیکستان
۰	ترکمنستان
۰	سوریه
۰	فلسطین
۰	قرقیزستان
۰	یمن

بر پایه این گزارش، ۲۸,۶۰۵ نشریه در پایگاه نشریه‌های «سکیمگو» از همه کشورهای جهان به زبان‌های گوناگون نمایه می‌شوند. گفتنی است، اطلاعات کتابشناختی، مقاله‌ها، و استنادهای مربوط به این نشریه‌ها از نمایه‌نامه جهانی «اسکوپوس» گرفته می‌شود.

فصل سوم

جایگاه مؤسسه‌ها در نظام‌های فراگیر رتبه‌بندی

نزدیک به یک دهه از راه‌اندازی نظام‌های رتبه‌بندی مؤسسه‌های آموزش عالی می‌گذرد، ولی شتاب پیشرفت و گسترش آنها بسیار بوده است. نخستین نظام‌های رتبه‌بندی به سنجش فراگیر مؤسسه‌ها می‌پرداختند. این نظام‌ها در پی شناسایی مؤسسه‌های دارای کیفیت بالاتر بر پایه معیارهای خود بودند. در این فصل گزارش نظام‌های فراگیر رتبه‌بندی ارائه می‌شوند.

۳-۱. رتبه‌بندی جهانی دانشگاه‌های «مؤسسه آموزش عالی تایمز»

مؤسسه آموزش عالی «تایمز» در ویرایش ۲۰۱۸ خود که در سال ۲۰۱۷ منتشر شده است، نام ۱۸ مؤسسه ایرانی را در فهرست مؤسسه‌های برتر دنیا منتشر کرده است. بر پایه این گزارش، دانشگاه‌های «صنعتی نوشیروانی بابل»، «صنعتی امیرکبیر»، «علم وصنعت»، «صنعتی اصفهان»، «خواجه نصیرالدین طوسی»، «صنعتی شریف»، «تبریز»، «تهران»، «علوم پزشکی تهران»، «فردوسی مشهد»، «گیلان»، «اصفهان»، «شهید بهشتی»، «شیراز»، «الزهره»، «بیرجند»، «یزد»، و «زنجان» توانسته‌اند به ترتیب در جایگاه نخست تا هجدهم ملی جای گیرند. چهارده مؤسسه از ۱۸ مؤسسه ایرانی در ۱۰۰۰ مؤسسه برتر جای گرفته‌اند. گفتنی است، در ویرایش پیشین این نظام ۱۳ مؤسسه ایرانی در ۱۰۰۰ مؤسسه برتر جای گرفته بودند.

در ویرایش ۲۰۱۸ نظام رتبه‌بندی «تایمز» روی هم رفته ۱۱۰۲ مؤسسه از کشورهای گوناگون ارزیابی و رتبه‌بندی شده‌اند. رتبه‌بندی جهانی آموزش عالی «تایمز» مؤسسه‌های پیشرو دنیا را در پنج حوزه آموزش، چشم‌انداز جهانی، پژوهش، استنادها، و درآمدهای صنعتی، بر پایه ۱۳ سنجه کمی ارزیابی می‌کند. در جدول ۳-۱ رتبه‌های ملی و جهانی مؤسسه‌های ایرانی و در جدول ۳-۲ امتیاز آنها در سنجه‌های گوناگون آمده است.

جدول ۳-۱. امتیاز کل و رتبه مؤسسه‌های ایرانی در نظام رتبه‌بندی جهانی مؤسسه آموزش عالی «تایمز»

نام مؤسسه	امتیاز کل	رتبه ملی	رتبه جهانی
دانشگاه صنعتی نوشیروانی بابل	۴۲/۴-۴۵/۱	۱	۳۰۱-۳۵۰
دانشگاه صنعتی امیرکبیر	۲۱/۵-۳۰/۶	۲	۶۰۱-۸۰۰
دانشگاه علم وصنعت ایران	۲۱/۵-۳۰/۶	۳	۶۰۱-۸۰۰
دانشگاه صنعتی اصفهان	۲۱/۵-۳۰/۶	۴	۶۰۱-۸۰۰
دانشگاه خواجه نصیرالدین طوسی	۲۱/۵-۳۰/۶	۵	۶۰۱-۸۰۰
دانشگاه صنعتی شریف	۲۱/۵-۳۰/۶	۶	۶۰۱-۸۰۰
دانشگاه تبریز	۲۱/۵-۳۰/۶	۷	۶۰۱-۸۰۰
دانشگاه تهران	۲۱/۵-۳۰/۶	۸	۶۰۱-۸۰۰
دانشگاه علوم پزشکی تهران	۲۱/۵-۳۰/۶	۹	۶۰۱-۸۰۰
دانشگاه فردوسی مشهد	۱۵/۶-۲۱/۴	۱۰	۸۰۱-۱۰۰۰
دانشگاه گیلان	۱۵/۶-۲۱/۴	۱۱	۸۰۱-۱۰۰۰
دانشگاه اصفهان	۱۵/۶-۲۱/۴	۱۲	۸۰۱-۱۰۰۰
دانشگاه شهید بهشتی	۱۵/۶-۲۱/۴	۱۳	۸۰۱-۱۰۰۰

دانشگاه شیراز	۱۵/۶-۲۱/۴	۱۴	۸۰۱-۱۰۰۰
دانشگاه الزهرا	۹/۲-۱۵/۵	۱۵	+ ۱۰۰۱
دانشگاه بیرجند	۹/۲-۱۵/۵	۱۶	+ ۱۰۰۱
دانشگاه یزد	۹/۲-۱۵/۵	۱۷	+ ۱۰۰۱
دانشگاه زنجان	۹/۲-۱۵/۵	۱۸	+ ۱۰۰۱

جدول ۲-۳. امتیاز مؤسسه‌های ایرانی در سنج‌های گوناگون نظام رتبه‌بندی جهانی مؤسسه آموزش عالی «تایمز»

نام مؤسسه	استاندها	درآمدهای صنعتی	چشم‌انداز جهانی	پژوهش	آموزش
دانشگاه صنعتی نوشیروانی بابل	۹۹/۱	۵۶/۱	۱۵/۵	۱۲/۲	۲۴/۸
دانشگاه صنعتی امیرکبیر	۳۵/۳	۷۴/۴	۱۶/۸	۲۷/۲	۲۷/۴
دانشگاه علم و صنعت ایران	۳۶/۳	۵۱/۲	۱۵/۱	۲۴/۷	۲۵/۵
دانشگاه صنعتی اصفهان	۴۱/۸	۸۴/۱	۲۰/۱	۲۰/۵	۲۱/۴
دانشگاه خواجه نصیرالدین طوسی	۲۷	۴۷/۴	۱۶/۷	۱۸/۵	۱۹/۴
دانشگاه صنعتی شریف	۳۶/۷	۹۶/۴	۱۹/۶	۲۶/۵	۲۵/۵
دانشگاه تبریز	۳۵/۲	۴۱/۲	۱۶	۱۴/۶	۲۵
دانشگاه تهران	۲۸/۲	۳۱/۷	۲۱/۴	۲۱/۷	۳۱/۱
دانشگاه علوم پزشکی تهران	۲۱/۴	۳۵/۶	۱۷/۷	۱۴	۴۴/۲
دانشگاه فردوسی مشهد	۲۰/۱	۳۵/۸	۲۰/۲	۱۴/۷	۲۲/۹
دانشگاه گیلان	۲۴/۴	۳۲	۱۴	۱۰/۹	۱۸
دانشگاه اصفهان	۹/۱	۴۱/۴	۱۶/۱	۲۰/۲	۲۴/۸
دانشگاه شهید بهشتی	۱۹/۱	۴۶/۷	۱۶/۴	۱۹/۸	۲۱/۸
دانشگاه شیراز	۱۸/۴	۴۵/۳	۱۶/۶	۲۰/۵	۲۲/۹
دانشگاه الزهرا	۱۴/۳	۳۳/۳	۱۳/۸	۹/۲	۱۸
دانشگاه بیرجند	۸/۷	۳۲	۱۴/۶	۷/۶	۱۵/۵
دانشگاه یزد	۱۴/۸	۰/۴	۱۵/۵	۹/۹	۱۴/۶
دانشگاه زنجان	۱۵/۷	۳۸/۳	۱۷/۳	۹/۴	۱۶/۲

بر پایه گزارش سال ۲۰۱۷ مؤسسه آموزش عالی «تایمز»، «University of Oxford» دارای بیشترین امتیاز و پیشگام مؤسسه‌های جهان است. افزون بر این، پس از این دانشگاه، «California, University of Cambridge»، «Princeton»، «Harvard University»، «MIT»، «Stanford University»، «Institute of Technology»، «University»، «Imperial College London-ICL»، «University of Chicago»، «ETH Zurich - Swiss»

Federal Institute of Technology Zurich (جایگاه دهم مشترک با «University of Pennsylvania») جایگاه دوم تا دهم این نظام رتبه‌بندی را به‌دست آورده‌اند.

۲-۳. رتبه‌بندی علمی دانشگاه‌های جهان

بر پایه گزارش سال ۲۰۱۷ نظام رتبه‌بندی علمی دانشگاه‌های جهان یا «شانگهای» کشور ایران هشت جایگاه میان مؤسسه‌های برتر دارد و رتبه ۳۸ جهان را از نظر شمار مؤسسه‌های برتر در سیاهه ۸۰۰ مؤسسه‌ای رتبه‌بندی «شانگهای» دارد. بر پایه این گزارش، ایران یک مؤسسه میان ۴۰۰ مؤسسه برتر، دو مؤسسه میان ۵۰۰ مؤسسه برتر، و هشت مؤسسه میان ۸۰۰ مؤسسه برتر داشته است. دانشگاه‌های «تهران» و «صنعتی امیرکبیر» مؤسسه‌های ایرانی برتر هستند که در ۵۰۰ مؤسسه پیشگام دنیا رتبه‌بندی شده‌اند. دانشگاه‌های صنعتی شریف، علوم پزشکی تهران، تربیت مدرس، فردوسی مشهد، صنعتی اصفهان، و علوم پزشکی شهید بهشتی نیز مؤسسه‌هایی هستند که در رتبه ۵۰۱ تا ۸۰۰ جای گرفته‌اند.

رتبه‌بندی جهانی «شانگهای» مؤسسه‌های پیشرو دنیا را بر پایه شش شاخص دانش‌آموختگان برنده جایزه «نوبل» یا جایزه «فیلدز»، اعضای هیئت علمی برنده جایزه «نوبل» یا جایزه «فیلدز»، پژوهشگران پرستاد در ۲۱ حوزه موضوعی، مقاله‌های منتشر شده در نشریه‌های «ساینس» و «نیچر»، مقاله‌های منتشر شده در نمایه‌های استنادی علوم و علوم اجتماعی، و سرانه عملکرد اعضای هیئت علمی مؤسسه ارزیابی می‌کند. در جدول ۳-۳ رتبه‌های ملی و جهانی مؤسسه‌های ایرانی و در جدول ۴-۳ امتیاز آنها در سنج‌های گوناگون آمده است.

جدول ۳-۳. رتبه مؤسسه‌های ایرانی در نظام رتبه‌بندی «شانگهای»

نام مؤسسه	رتبه ملی	رتبه جهانی
دانشگاه تهران	۱	۳۰۱-۴۰۰
دانشگاه صنعتی امیرکبیر	۲	۴۰۱-۵۰۰
دانشگاه صنعتی شریف	۳	۵۰۱-۶۰۰
دانشگاه علوم پزشکی تهران	۴	۵۰۱-۶۰۰
دانشگاه تربیت مدرس	۵	۶۰۱-۷۰۰
دانشگاه فردوسی مشهد	۶	۷۰۱-۸۰۰
دانشگاه صنعتی اصفهان	۷	۷۰۱-۸۰۰
دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی	۸	۷۰۱-۸۰۰

جدول ۳-۴. امتیاز مؤسسه‌های ایرانی در سنج‌های گوناگون نظام رتبه‌بندی «شانگهای»

امتیاز در سنج‌های گوناگون						نام مؤسسه
سرانه عملکرد	انتشارات	ساینس و نیچر	پژوهشگران پراستاد	اعضای هیئت علمی	دانش آموختگان	
۲۱/۵	۴۲/۴	۱/۵	۰	۰	۱۲/۴	دانشگاه تهران
۱۷/۵	۳۱/۷	۰	۱۵/۴	۰	۰	دانشگاه صنعتی امیرکبیر
۱۵/۱	۲۸/۴	۰	۰	۰	۱۵/۲	دانشگاه صنعتی شریف
۱۸/۱	۳۶/۵	۱/۵	۰	۰	۰	دانشگاه علوم پزشکی تهران
۱۴/۸	۲۹/۸	۱/۵	۰	۰	۰	دانشگاه تربیت مدرس
۱۲/۹	۲۵/۹	۲/۶	۰	۰	۰	دانشگاه فردوسی مشهد
۱۳/۸	۲۷/۸	۰	۰	۰	۰	دانشگاه صنعتی اصفهان
۱۳/۱	۲۶/۴	۲/۱	۰	۰	۰	دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی

بر پایه گزارش سال ۲۰۱۷ نظام رتبه‌بندی «شانگهای»، دانشگاه «Harvard University» دارای بیشترین امتیاز و پیشگام مؤسسه‌های دنیا است. همچنین، پس از دانشگاه «Harvard University»، «Stanford University»، «University of Cambridge»، «Massachusetts Institute of Technology»، «University of California, Berkeley»، «Princeton University»، «University of Oxford»، «Columbia University»، «California Institute of Technology»، و «University of Chicago» جایگاه دوم تا دهم این نظام رتبه‌بندی را به دست آورده‌اند.

۳-۳. رتبه‌بندی جهانی دانشگاه‌های «کیو. اس.»

بر پایه ویرایش ۲۰۱۸ نظام رتبه‌بندی جهانی دانشگاه‌های «کیو. اس.» که در سال ۲۰۱۷ منتشر شده است، پنج مؤسسه ایرانی در فهرست مؤسسه‌های برتر جهان جای گرفته‌اند. دانشگاه‌های «صنعتی شریف»، «صنعتی امیرکبیر»، «علم و صنعت ایران»، «تهران»، و «شهید بهشتی» در جایگاه نخست تا پنجم ملی در این فهرست هستند.

«کیو. اس.» در تازه‌ترین ویرایشش فهرست ۱۰۰۰ موسسه برتر را منتشر کرده است تا راهنمای دانشجویان در گزینش دانشگاه برای ادامه تحصیل آنها باشد. آوازه علمی، آوازه شغلی، نسبت دانشجویان به هیئت علمی، سرانه استناد به هر عضو هیئت علمی، نسبت اعضای هیئت علمی بین‌المللی، و نسبت دانشجویان

بین‌المللی شش سنجۀ کلیدی این نظام برای ارزیابی مؤسسه‌ها هستند. منابع گردآوری داده برای اندازه‌گیری این سنجه‌ها پیمایش‌های جهانی، نمایۀ استنادی اسکوپوس، و پرسشنامۀ تکمیل‌شده توسط مؤسسه‌ها هستند. در جدول ۳-۵ رتبه ملی و جهانی مؤسسه‌های ایرانی در این نظام رتبه‌بندی و در جدول ۳-۶ امتیاز آنها در سنجه‌های گوناگون آمده است.

جدول ۳-۵. رتبه مؤسسه‌های ایرانی در نظام رتبه‌بندی «کیو.اس.»

نام مؤسسه	رتبه ملی	رتبه جهانی
دانشگاه صنعتی شریف	۱	۴۷۱-۴۸۰
دانشگاه صنعتی امیرکبیر	۲	۵۰۱-۵۵۰
دانشگاه علم و صنعت ایران	۳	۵۵۱-۶۰۰
دانشگاه تهران	۴	۶۰۱-۶۵۰
دانشگاه شهید بهشتی	۵	۸۰۱-۱۰۰۰

جدول ۳-۶. امتیاز مؤسسه‌های ایرانی در سنجه‌های گوناگون نظام رتبه‌بندی «کیو.اس.»

امتیاز در شاخص‌های گوناگون					
نام مؤسسه	اشتهار علمی	اشتهار شغلی	نسبت دانشجو	سرانه استناد	استاد بین‌المللی
دانشگاه صنعتی شریف	N/A	N/A	N/A	۸۴/۳	N/A
دانشگاه صنعتی امیرکبیر	N/A	N/A	N/A	۹۱/۱	N/A
دانشگاه علم و صنعت ایران	N/A	N/A	N/A	۹۵/۲	N/A
دانشگاه تهران	N/A	N/A	N/A	۳۴/۸	N/A
دانشگاه شهید بهشتی	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A

بر پایه گزارش سال ۲۰۱۷ «کیو.اس.»، دانشگاه «Massachusetts Institute of Technology» پیشگام مؤسسه‌های دنیا است و دانشگاه‌های «Stanford University»، «Harvard University»، «University of Oxford»، «University of Cambridge»، «California Institute of Technology»، «University College London»، «Imperial College London»، «University of Chicago»، و «ETH Zurich - Swiss Federal Institute of Technology» در جایگاه دوم تا دهم هستند.

۳-۴. رتبه‌بندی دانشگاه‌ها بر پایه عملکرد علمی

«رتبه‌بندی دانشگاه‌ها بر پایه عملکرد علمی» یا «یورپ» گزارش سال ۲۰۱۷ خود را درباره جایگاه مؤسسه‌های جهان منتشر کرده است که بر پایه آن ۲۲ مؤسسه ایرانی میان ۲۵۰۰ مؤسسه برتر آموزش عالی

جهان هستند.

«یورپ» از نظام‌های رتبه‌بندی جهانی است که مؤسسه‌های جهان‌تراز را شناسایی و جایگاه آنها را نسبت به یک‌دیگر ارزیابی می‌کند. شمار مقاله‌ها، شمار استنادها، شمار کل انتشارات، بهره‌وری علمی، تأثیر پژوهشی، و همکاری جهانی شش سنجۀ کلیدی نظام «یورپ» برای ارزیابی مؤسسه‌های آموزش عالی است. در جدول ۳-۷ رتبه‌های ملی و جهانی مؤسسه‌های ایرانی و در جدول ۳-۸ امتیاز آنها در سنجه‌های گوناگون آمده است.

جدول ۳-۷. رتبه مؤسسه‌های ایرانی در نظام رتبه‌بندی «یورپ»

نام مؤسسه	امتیاز کل	گروه	رتبه ملی	رتبه جهانی
دانشگاه تهران	۳۳۳/۶۹	A	۱	۳۰۹
دانشگاه علوم پزشکی تهران	۳۲۳/۴۲	A	۲	۴۱۴
دانشگاه صنعتی شریف	۳۱۸/۷۸	A	۳	۴۸۳
دانشگاه صنعتی امیرکبیر	۳۱۸/۵۳	A	۴	۴۸۷
دانشگاه تربیت مدرس	۳۱۵/۶۹	B++	۵	۵۴۲
دانشگاه صنعتی اصفهان	۳۱۵/۲	B++	۶	۵۵۲
دانشگاه علم و صنعت ایران	۳۱۰/۷۲	B++	۷	۶۷۰
دانشگاه فردوسی مشهد	۳۰۸/۷۱	B++	۸	۷۳۱
دانشگاه تبریز	۳۰۷/۵۹	B++	۹	۷۷۲
دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی	۳۰۷/۰۱	B++	۱۰	۸۰۰
دانشگاه خواجه نصیرالدین طوسی	۳۰۳/۷۸	B++	۱۱	۹۴۵
دانشگاه اصفهان	۳۰۲/۷۱	B++	۱۲	۱۰۰۰
دانشگاه علوم پزشکی مشهد	۳۰۱/۹۸	B+	۱۳	۱۰۳۷
دانشگاه صنعتی نوشیروانی بابل	۲۷۷/۶۵	B+	۱۴	۱۲۶۵
دانشگاه علوم پزشکی شیراز	۲۵۰/۲	B+	۱۵	۱۳۷۳
دانشگاه یزد	۲۰۵/۶۷	B	۱۶	۱۵۴۶
دانشگاه علوم پزشکی ایران	۱۹۶/۹۹	B	۱۷	۱۵۷۹
دانشگاه علوم پزشکی کرمان	۱۲۵/۱	B	۱۸	۱۸۸۲
دانشگاه علوم پزشکی کردستان	۱۰۹/۶۱	B	۱۹	۱۹۶۳
دانشگاه شهید چمران اهواز	۱۰۶/۲۱	B	۲۰	۱۹۷۳
دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور اهواز	۱۰۱/۳۶	B	۲۱	۲۰۰۵
دانشگاه شهید بهشتی	۶۵/۷۶	B	۲۲	۲۲۵۹

جدول ۳-۸. امتیاز مؤسسه‌های ایرانی در سنج‌های گوناگون نظام رتبه‌بندی «یورپ»

امتیاز در شاخص‌های گوناگون						نام مؤسسه
مقالات	استنادها	انتشارات	بهره‌وری علمی	تأثیر پژوهشی	همکاری جهانی	
۶۸/۰۲	۳۴/۵۳	۵۹/۱۸	۴۵/۹۷	۴۹/۷۴		دانشگاه تهران
۶۷/۳۵	۳۴/۰۸	۵۷/۲۴	۴۵/۷۶	۴۷/۳۴		دانشگاه علوم پزشکی تهران
۶۵/۷۴	۳۲/۲۳	۵۸/۴۱	۴۶/۴۴	۴۶/۸۹		دانشگاه صنعتی شریف
۶۶/۰۹	۳۲/۵۷	۵۷/۲	۴۵/۶	۴۶/۵۸		دانشگاه صنعتی امیرکبیر
۶۵/۴۷	۳۲/۱	۵۶/۴۷	۴۵/۴۸	۴۶/۴۱		دانشگاه تربیت مدرس
۶۵/۰۱	۳۱/۴۸	۵۷/۷	۴۶/۵۶	۴۶/۳۹		دانشگاه صنعتی اصفهان
۶۴/۸	۳۱/۴۶	۵۵/۹	۴۵/۳۲	۴۵/۷۶		دانشگاه علم و صنعت ایران
۶۴/۲۴	۳۱/۲۲	۵۵/۲	۴۵/۱۶	۴۵/۹۲		دانشگاه فردوسی مشهد
۶۴/۲۹	۳۰/۸۶	۵۵/۲۳	۴۵/۲۴	۴۵/۷۴		دانشگاه تبریز
۶۳/۹۵	۳۱/۳۹	۵۴/۶۶	۴۵/۰۹	۴۵/۴۵		دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی
۶۳/۶	۳۰/۵۹	۵۴/۶۶	۴۵/۰۷	۴۵/۱۶		دانشگاه خواجه نصیرالدین طوسی
۶۳/۳۴	۳۰/۳۹	۵۴/۳۴	۴۵/۰۱	۴۵/۲		دانشگاه اصفهان
۶۳/۳۸	۳۰/۴	۵۴/۱۲	۴۵/۰۴	۴۵/۰۷		دانشگاه علوم پزشکی مشهد
۶۳/۶۴	۲۳/۷۱	۵۴/۵۶	۴۵/۳۱	۲۶/۹۷		دانشگاه صنعتی نوشیروانی بابل
۵۸/۶۴	۳۰/۴۵	۴۱/۶۱	۲۳/۶۴	۳۲/۲۷		دانشگاه علوم پزشکی شیراز
۴۳/۰۶	۲۰/۸۷	۳۸/۹۸	۲۲/۷۳	۲۰/۸۸		دانشگاه یزد
۳۴/۸۸	۳۰/۱	۲۲/۲۹	۸/۹۵	۳۶/۱		دانشگاه علوم پزشکی ایران
۲۵/۹۱	۱۵/۴۷	۱۸/۹۲	۱۲/۴۳	۱۵/۱۲		دانشگاه علوم پزشکی کرمان
۳۴/۲۶	۳/۸۳	۱۷/۸۳	۳۷/۸۶	۶/۴۴		دانشگاه علوم پزشکی کردستان
۲۹/۶۹	۱۰/۸	۲۱/۲۸	۱۶/۰۷	۱۰/۱۶		دانشگاه شهید چمران اهواز
۱۹/۸۴	۱۴/۴۱	۱۳/۸	۹/۳۳	۶/۴۴		دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور اهواز
۱۵/۷۱	۵/۸۹	۱۴/۴۱	۱۶/۹۳	۶/۵۵		دانشگاه شهید بهشتی

بر پایه گزارش سال ۲۰۱۷ نظام رتبه‌بندی «یورپ»، «Harvard University» پیشگام مؤسسه‌های جهان است و «University of Toronto»، «University of Oxford»، «Pierre & Marie Curie University-Paris VI»، «Stanford University»، «University College London»، «MIT»، «Johns Hopkins University»، «University of Cambridge»، و «University of California Berkeley» نیز در جایگاه‌های دوم تا دهم هستند.

۳-۵. رتبه‌بندی مرکز مطالعات علوم و فناوری «لایدن»

بر پایه گزارش «مرکز علوم و فناوری دانشگاه لایدن» درباره رتبه‌بندی مؤسسه‌ها در سال ۲۰۱۷، ۱۸ مؤسسه ایرانی در فهرست برترین‌ها جای گرفته‌اند. دانشگاه تهران، دانشگاه تبریز، دانشگاه اصفهان، دانشگاه گیلان، دانشگاه علوم پزشکی تهران، دانشگاه تربیت مدرس، دانشگاه شیراز، دانشگاه علوم پزشکی شیراز، دانشگاه صنعتی شریف، دانشگاه شهید بهشتی، دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی، دانشگاه خواجه نصیرالدین طوسی، دانشگاه آزاد اسلامی - واحد علوم تحقیقات، دانشگاه صنعتی اصفهان، دانشگاه علوم پزشکی اصفهان، دانشگاه علم و صنعت ایران، دانشگاه فردوسی مشهد، و دانشگاه صنعتی امیرکبیر مؤسسه‌هایی هستند که توانسته‌اند در فهرست نهایی این نظام رتبه‌بندی میان ۹۰۰ مؤسسه پیشگام دنیا جای گیرند. نظام رتبه‌بندی «لایدن» از نظام‌های دقیق و پیچیده رتبه‌بندی است که مؤسسه‌ها را بر پایه شاخص‌های علم‌سنجی ارزیابی می‌کند.

نظام رتبه‌بندی «لایدن» هر ساله نام نزدیک به ۹۰۰ مؤسسه در سراسر جهان را به عنوان مؤسسه‌های برتر معرفی می‌کند و جایگاه آنها را نسبت به یک‌دیگر می‌سنجد. این نظام رتبه‌بندی برای ارزیابی مؤسسه‌ها از هشت شاخص در دو گروه «تأثیر» و «همکاری» بهره می‌گیرد. در جدول ۳-۹ امتیاز و رتبه جهانی مؤسسه‌های ایرانی در بخش «تأثیر» و در جدول ۳-۱۰ امتیاز و رتبه جهانی آنها در بخش «همکاری» آمده است.

جدول ۳-۹. امتیاز (نسبت انتشارات به درصد) و رتبه جهانی مؤسسه‌های ایرانی در بخش «تأثیر» در نظام رتبه‌بندی «لایدن»

نام مؤسسه	انتشارات جزء ۱٪ نخست		انتشارات جزء ۱۰٪ نخست		انتشارات جزء ۵۰٪ نخست	
	رتبه	امتیاز	رتبه	امتیاز	رتبه	امتیاز
دانشگاه تهران	۰/۴۰٪	۷۲۱	۶/۹۰٪	۶۶۹	۴۵/۶۰٪	۶۳۱
دانشگاه تبریز	۰/۵۰٪	۶۷۴	۶/۸۰٪	۶۷۵	۴۴/۴۰٪	۶۶۷
دانشگاه اصفهان	۰/۱۰٪	۸۹۵	۵/۴۰٪	۷۹۶	۴۰/۸۰٪	۷۷۰
دانشگاه گیلان	۰/۳۰٪	۸۲۱	۶/۵۰٪	۷۰۷	۴۳/۳۰٪	۷۰۱
دانشگاه علوم پزشکی تهران	۰/۳۰٪	۸۱۶	۴/۲۰٪	۸۷۰	۳۶/۹۰٪	۸۶۰
دانشگاه تربیت مدرس	۰/۳۰٪	۷۸۰	۶/۵۰٪	۷۰۰	۴۴/۲۰٪	۶۷۱
دانشگاه شیراز	۰/۵۰٪	۶۴۳	۵/۶۰٪	۷۷۹	۳۸/۷۰٪	۸۲۳
دانشگاه علوم پزشکی شیراز	۰/۱۰٪	۸۸۶	۲/۵۰٪	۹۰۲	۳۱/۵۰٪	۸۹۹
دانشگاه صنعتی شریف	۰/۴۰٪	۷۲۰	۷/۱۰٪	۶۴۷	۴۵/۵۰٪	۶۳۵
دانشگاه شهید بهشتی	۰/۵۰٪	۶۴۸	۸/۰۰٪	۵۶۴	۴۳/۲۰٪	۷۰۴

۸۸۱	۳۵/۲۰٪	۸۹۴	۳/۶۰٪	۸۳۳	۰/۳۰٪	دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی
۶۵۱	۴۴/۹۰٪	۷۰۳	۶/۵۰٪	۷۷۷	۰/۳۰٪	دانشگاه خواجه نصیرالدین طوسی
۸۹۴	۳۳/۷۰٪	۸۸۵	۳/۹۰٪	۷۴۱	۰/۴۰٪	دانشگاه آزاد اسلامی - واحد علوم تحقیقات
۵۴۷	۴۷/۹۰٪	۶۶۱	۷/۰۰٪	۷۲۹	۰/۴۰٪	دانشگاه صنعتی اصفهان
۹۰۲	۲۸/۱۰٪	۸۹۹	۲/۷۰٪	۹۰۰	۰/۱۰٪	دانشگاه علوم پزشکی اصفهان
۶۲۹	۴۵/۷۰٪	۶۰۴	۷/۶۰٪	۵۴۵	۰/۷۰٪	دانشگاه علم و صنعت ایران
۷۴۱	۴۲/۰۰٪	۷۱۳	۶/۴۰٪	۶۷۲	۰/۵۰٪	دانشگاه فردوسی مشهد
۵۸۱	۴۶/۹۰٪	۵۷۸	۷/۹۰٪	۵۰۹	۰/۷۰٪	دانشگاه صنعتی امیرکبیر

جدول ۳-۱۰. امتیاز (نسبت انتشارات به درصد) و رتبه جهانی مؤسسه‌های ایرانی در بخش «همکاری» در نظام رتبه‌بندی «لایدن»

نام مؤسسه	همکاری با مؤسسه‌ها		همکاری با کشورها		همکاری با صنعت		همکاری با شعاع کمتر از ۱۰۰ کیلومتر		همکاری با شعاع بیش از ۵۰۰۰ کیلومتر	
	رتبه	امتیاز	رتبه	امتیاز	رتبه	امتیاز	رتبه	امتیاز	رتبه	امتیاز
دانشگاه تهران	۶۳۷	۷۳/۶۰٪	۳۰/۷۰٪	۶۳۳	۲/۱۰٪	۷۶۳	۲۴/۸۰٪	۵۷	۱۹/۳۰٪	۷۳۲
دانشگاه تبریز	۸۱۴	۶۵/۹۰٪	۲۵/۶۰٪	۷۲۶	۰/۹۰٪	۸۸۸	۱۴/۰۰٪	۳۱۳	۱۴/۹۰٪	۸۳۴
دانشگاه اصفهان	۸۵۹	۶۲/۱۰٪	۲۴/۵۰٪	۷۵۶	۱/۲۰٪	۸۵۵	۱۳/۵۰٪	۳۴۲	۱۰/۹۰٪	۸۸۵
دانشگاه گیلان	۸۸۵	۵۴/۵۰٪	۱۴/۸۰٪	۸۹۵	۰/۳۰٪	۹۰۲	۱۱/۳۰٪	۴۵۵	۸/۸۰٪	۸۹۴
دانشگاه علوم پزشکی تهران	۱۲۱	۸۳/۳۰٪	۲۵/۵۰٪	۷۲۸	۱/۵۰٪	۸۲۶	۲۹/۴۰٪	۱۹	۱۶/۵۰٪	۸۰۱
دانشگاه تربیت مدرس	۶۸۶	۷۱/۹۰٪	۲۱/۳۰٪	۸۱۶	۱/۲۰٪	۸۶۱	۲۸/۶۰٪	۲۴	۱۲/۸۰٪	۸۷۴
دانشگاه شیراز	۸۷۱	۵۹/۲۰٪	۲۶/۱۰٪	۷۱۹	۱/۴۰٪	۸۴۲	۸/۵۰٪	۶۰۹	۱۹/۵۰٪	۷۲۸
دانشگاه علوم پزشکی شیراز	۸۲۰	۶۵/۷۰٪	۱۸/۹۰٪	۸۶۵	۰/۹۰٪	۸۹۱	۹/۴۰٪	۵۵۹	۱۳/۵۰٪	۸۵۸
دانشگاه صنعتی شریف	۸۳۴	۶۴/۳۰٪	۳۰/۱۰٪	۶۴۵	۱/۹۰٪	۷۹۳	۲۱/۱۰٪	۱۰۷	۲۱/۲۰٪	۶۶۶
دانشگاه شهید بهشتی	۷۸۰	۶۸/۱۰٪	۲۰/۵۰٪	۸۳۴	۱/۱۰٪	۸۷۶	۲۷/۷۰٪	۳۳	۱۳/۰۰٪	۸۶۹
دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی	۳۳۱	۷۹/۵۰٪	۲۱/۱۰٪	۸۱۹	۱/۷۰٪	۸۰۸	۳۱/۰۰٪	۱۳	۱۴/۱۰٪	۸۴۵
دانشگاه خواجه نصیرالدین طوسی	۸۶۴	۶۰/۹۰٪	۱۹/۵۰٪	۸۵۴	۱/۵۰٪	۸۲۳	۲۶/۹۰٪	۳۷	۱۱/۱۰٪	۸۸۴
دانشگاه آزاد اسلامی - واحد علوم تحقیقات	۴۲	۸۶/۷۰٪	۲۴/۶۰٪	۷۵۰	۱/۲۰٪	۸۶۲	۳۳/۲۰٪	۹	۱۸/۶۰٪	۷۴۷

دانشگاه صنعتی اصفهان	۵۸/۳۰٪	۸۷۶	۳۲/۵۰٪	۵۹۴	۱/۲۰٪	۸۶۶	۷/۲۰٪	۶۸۸	۲۴/۱۰٪	۵۸۱
دانشگاه علوم پزشکی اصفهان	۷۱/۵۰٪	۶۹۸	۲۱/۳۰٪	۸۱۴	۱/۰۰٪	۸۸۵	۱۵/۱۰٪	۲۷۱	۱۳/۸۰٪	۸۵۳
دانشگاه علم و صنعت ایران	۵۵/۷۰٪	۸۸۳	۱۹/۱۰٪	۸۶۱	۱/۴۰٪	۸۴۶	۲۳/۶۰٪	۷۵	۱۲/۲۰٪	۸۷۸
دانشگاه فردوسی مشهد	۶۰/۷۰٪	۸۶۶	۲۵/۱۰٪	۷۴۰	۱/۳۰٪	۸۴۹	۹/۸۰٪	۵۳۳	۱۶/۴۰٪	۸۰۷
دانشگاه صنعتی امیرکبیر	۶۱/۴۰٪	۸۶۲	۱۹/۷۰٪	۸۴۹	۲/۰۰٪	۷۷۵	۲۵/۲۰٪	۵۴	۱۳/۰۰٪	۸۷۱

۳-۶. رتبه‌بندی یو - مالتی رنک

در ویرایش ۲۰۱۷ رتبه‌بندی «یو - مالتی رنک» که اتحادیه اروپا سازماندهی و مدیریت می‌کند، نام ۱۸ مؤسسه ایرانی آمده است. دانشگاه‌های علوم پزشکی تهران، خواجه نصیرالدین طوسی، آزاد اسلامی - واحد نجف آباد، فردوسی مشهد، تهران، علوم پزشکی شهید بهشتی، صنعتی شریف، صنعتی امیرکبیر، شهید بهشتی، تربیت مدرس، علم و صنعت ایران، یزد، صنعتی اصفهان، علامه طباطبائی، شیراز، تبریز، آزاد اسلامی - واحد تهران مرکز و پژوهشگاه شاخص پژوه مؤسسه‌هایی هستند که در فهرست پایانی این نظام رتبه‌بندی جای گرفته‌اند.

«یو - مالتی رنک» یک رتبه‌بندی چندوجهی است که ابعاد گوناگون مؤسسه‌ها همانند آموزش، پژوهش، دانش‌گستری، چشم‌انداز جهانی، و مشارکت ملی را می‌سنجد. این نظام رتبه‌بندی از آن روی دارای اهمیت است که مقایسه مؤسسه‌ها را با یک‌دیگر به شیوه‌ای آسان‌شده می‌کند. در ویرایش سال ۲۰۱۷ «یو - مالتی رنک» نزدیک به ۱۵۰۰ مؤسسه از سراسر جهان مقایسه می‌شوند. امتیاز مؤسسه‌های ایرانی در هر یک از سنج‌های این نظام رتبه‌بندی در جدول ۳-۱۱ تا جدول ۳-۱۵ گزارش شده است (جدول‌ها بر پایه حروف الفبای نام انگلیسی دانشگاه‌ها مرتب شده‌اند).

جدول ۳-۱۱. امتیاز مؤسسه‌های ایرانی در بعد «آموزش و تدریس» در نظام رتبه‌بندی «یو - مالتی رنک»

نام مؤسسه	نسبت دانش‌آموختگان کارشناسی	نسبت دانش‌آموختگان کارشناسی ارشد	دانش‌آموختگی در زمان مقرر (در مقطع کارشناسی)	دانش‌آموختگی در زمان مقرر (در مقطع کارشناسی)
دانشگاه علامه طباطبائی	-	-	D	D
دانشگاه صنعتی امیرکبیر	-	-	-	-
دانشگاه فردوسی مشهد	B	C	D	B
دانشگاه علم و صنعت	-	-	-	-

-	-	-	-	دانشگاه صنعتی اصفهان
-	-	D	-	دانشگاه آزاد اسلامی - تهران مرکز
D	D	D	B	دانشگاه آزاد اسلامی - نجف آباد
C	D	B	A	دانشگاه خواجه نصیرالدین طوسی
-	-	-	-	دانشگاه شهید بهشتی
-	-	-	-	دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی
-	x	-	x	پژوهشگاه شاخص پژوهش
-	-	-	-	دانشگاه صنعتی شریف
-	-	-	-	دانشگاه شیراز
-	-	-	-	دانشگاه تربیت مدرس
D	B	D	D	دانشگاه علوم پزشکی تهران
-	-	-	-	دانشگاه تبریز
A	A	-	-	دانشگاه تهران
D	D	-	-	دانشگاه یزد

A (Very good); B (Good); C (Average); D (Below average); E (Weak); - (Data unavailable); x (Not applicable)

جدول ۳-۱۲. امتیاز مؤسسه‌های ایرانی در بعد «پژوهش» در نظام رتبه‌بندی «یو - مالتی رنک»

نام مؤسسه	نسبت انتشارات پژوهشی	شمار تعدیل شده انتشارات پژوهشی	شمار درآمدهای پژوهشی خارج از دانشگاه	خروجی‌های هنری	انتشارات پرستاد	انتشارات میان رشته‌ای	موقعیت‌های پس-دکتری	همکاری راهبردی پژوهشی	انتشارات حرفه‌ای
دانشگاه علامه طباطبائی	C	D	D	E	D	C	D	E	B
دانشگاه صنعتی امیرکبیر	C	B	A	-	-	C	D	-	-
دانشگاه فردوسی مشهد	C	B	A	D	-	D	C	D	-
دانشگاه علم و صنعت	C	B	A	-	-	C	D	-	-
دانشگاه صنعتی اصفهان	C	B	A	-	-	C	C	-	-
دانشگاه آزاد اسلامی - تهران مرکز	-	-	-	-	D	-	-	-	C
دانشگاه آزاد اسلامی - نجف آباد	D	D	D	C	A	D	C	D	C
دانشگاه خواجه نصیرالدین طوسی	C	C	A	-	B	C	C	D	A

دانشگاه شهید بهشتی	C	B	A	-	-	C	C	-	-	-
دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی	D	B	A	-	-	D	B	-	-	-
پژوهشگاه شاخص پژوهش	x	D	D	D	-	x	x	-	A	-
دانشگاه صنعتی شریف	C	B	A	-	-	C	C	-	-	-
دانشگاه شیراز	D	B	A	-	-	D	C	-	-	-
دانشگاه تربیت مدرس	C	B	A	-	-	C	C	-	-	-
دانشگاه علوم پزشکی تهران	D	B	A	D	A	D	B	D	-	-
دانشگاه تبریز	C	B	B	-	-	C	C	-	-	-
دانشگاه تهران	C	B	B	D	-	C	C	-	-	-
دانشگاه یزد	D	C	D	C	D	D	D	-	-	D

جدول ۳-۱۳. امتیاز مؤسسه‌های ایرانی در بعد «دانش‌گستری» در نظام رتبه‌بندی «یو - مالتی رتک»

نام مؤسسه	انتشارات مشترک با صنعت	درآمد حاصل از بخش خصوصی	شمار پروانه‌های ثبت اختراع	شمار پروانه‌های ثبت اختراع به نسبت اندازه مؤسسه	شمار پروانه‌های ثبت اختراع با همکاری صنعت	شمار شرکت‌های وابسته به مؤسسه	استناد به انتشارات مؤسسه در پروانه‌های ثبت اختراع	درآمد حاصل از توسعه حرفه‌ای مستمر	شمار شرکت‌های راه‌اندازی شده توسط دانش‌آموختگان
دانشگاه علامه طباطبائی	D	E	E	E	x	E	E	E	-
دانشگاه صنعتی امیرکبیر	C	-	E	E	x	-	D	-	-
دانشگاه فردوسی مشهد	D	D	E	E	x	-	D	A	A
دانشگاه علم و صنعت	D	-	E	E	x	-	D	-	-
دانشگاه صنعتی اصفهان	D	-	E	E	x	-	D	-	-
دانشگاه آزاد اسلامی - تهران مرکز	-	-	-	-	-	-	-	-	-
دانشگاه آزاد اسلامی - نجف‌آباد	D	B	E	E	x	A	E	A	-
دانشگاه خواجه نصیرالدین طوسی	D	D	E	E	x	C	D	-	-
دانشگاه شهید بهشتی	D	-	E	E	x	-	D	-	-
دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی	C	-	E	E	x	-	D	-	-
پژوهشگاه	-	D	E	E	x	A	x	A	-

شاخص پژوهش									
-	-	D	-	x	E	E	-	C	دانشگاه صنعتی شریف
-	-	D	-	x	E	E	-	D	دانشگاه شیراز
-	-	D	-	x	E	E	-	D	دانشگاه تربیت مدرس
-	E	D	D	x	E	E	D	D	دانشگاه علوم پزشکی تهران
-	-	D	-	x	E	E	-	D	دانشگاه تبریز
-	-	D	-	x	E	E	-	C	دانشگاه تهران
-	-	D	A	x	E	E	-	D	دانشگاه یزد

جدول ۳-۱۴. امتیاز مؤسسه‌های ایرانی در بعد «گرایش جهانی» در نظام رتبه‌بندی «یو - مالتی رنک»

نام مؤسسه	رشته‌های						رشته‌های	
	رشته‌های کارشناسی به زبان خارجی	کارشناسی ارشد به زبان خارجی	نقل و انتقال دانشجویان	اعضای هیئت علمی جهانی	انتشارات مشترک جهانی	جهانی در سطح دکتری	رشته‌های	رشته‌های
دانشگاه علامه طباطبائی	-	-	D	-	D	E		
دانشگاه صنعتی امیرکبیر	-	-	-	-	D	-		
دانشگاه فردوسی مشهد	D	D	-	E	D	D		
دانشگاه علم و صنعت	-	-	-	-	D	-		
دانشگاه صنعتی اصفهان	-	-	-	-	D	-		
دانشگاه آزاد اسلامی — تهران مرکز	E	E	-	E	-	-		
دانشگاه آزاد اسلامی - نجف‌آباد	D	D	D	D	D	E		
دانشگاه خواجه نصیرالدین طوسی	-	-	B	D	D	D		
دانشگاه شهید بهشتی	-	-	-	-	D	-		
دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی	-	-	-	-	D	-		
پژوهشگاه شاخص پژوهش	x	E	-	-	x	-		
دانشگاه صنعتی شریف	-	-	-	-	D	-		
دانشگاه شیراز	-	-	-	-	D	-		
دانشگاه تربیت مدرس	-	-	-	-	D	-		
دانشگاه علوم پزشکی تهران	A	B	D	D	D	D		
دانشگاه تبریز	-	-	-	-	D	-		
دانشگاه تهران	-	-	D	-	D	-		
دانشگاه یزد	-	-	-	-	D	-		

جدول ۳-۱۵. امتیاز مؤسسه‌های ایرانی در بعد «مشارکت ملی» در نظام رتبه‌بندی «یو - مالتی رنک»

نام مؤسسه	دانش‌آموختگان کارشناسی شاغل در کشور	دانش‌آموختگان کارشناسی ارشد شاغل در کشور	دانشجویان کارآموز در کشور	انتشارات مشترک داخلی	درآمد حاصل از منابع داخلی	همکاری راهبردی پژوهشی در کشور
دانشگاه علامه طباطبائی	-	-	-	A	E	-
دانشگاه صنعتی امیرکبیر	-	-	-	A	-	-
دانشگاه فردوسی مشهد	B	B	-	D	B	B
دانشگاه علم و صنعت	-	-	-	A	-	-
دانشگاه صنعتی اصفهان	-	-	-	D	-	-
دانشگاه آزاد اسلامی — تهران مرکز	-	-	-	-	-	-
دانشگاه آزاد اسلامی - نجف آباد	-	-	C	D	A	-
دانشگاه خواجه نصیرالدین طوسی	-	-	D	A	C	-
دانشگاه شهید بهشتی	-	-	-	A	-	-
دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی	-	-	-	A	-	-
پژوهشگاه شاخص پژوهش	x	-	A	-	-	-
دانشگاه صنعتی شریف	-	-	-	A	-	-
دانشگاه شیراز	-	-	-	D	-	-
دانشگاه تربیت مدرس	-	-	-	A	-	-
دانشگاه علوم پزشکی تهران	-	-	D	A	-	-
دانشگاه تبریز	-	-	-	C	-	-
دانشگاه تهران	-	-	-	A	-	-
دانشگاه یزد	-	-	-	D	A	-

۳-۷. رتبه‌بندی عملکرد مقاله‌های علمی دانشگاه‌های جهان

بر پایه گزارش سال ۲۰۱۷ «رتبه‌بندی عملکرد مقاله‌های علمی دانشگاه‌های جهان» یا «رتبه‌بندی دانشگاه ملی تایوان»، شش مؤسسه ایرانی در ۸۰۰ مؤسسه برتر جهان هستند. دانشگاه‌های «تهران»، «علوم پزشکی تهران»، «صنعتی امیرکبیر»، «صنعتی اصفهان»، «صنعتی شریف»، و «تربیت مدرس» میان ۸۰۰ مؤسسه برتر جهان جای دارند. افزون بر این، دانشگاه‌های «علم و صنعت ایران» و «شیراز» نیز در رتبه‌بندی نرمال شده بر پایه اعضای هیئت علمی میان ۸۰۰ مؤسسه برتر جای گرفته‌اند. به زبان دیگر، اگر دستاوردهای پژوهشی نسبت به شمار اعضای هیئت علمی سنجش شوند، دانشگاه‌های علم و صنعت ایران و شیراز نیز در ۸۰۰

مؤسسه برتر جای خواهند گرفت.

گرایش این نظام رتبه‌بندی پژوهشی است و دانشگاه‌های بزرگ‌تر شانس بیشتری برای حضور در فهرست نهایی دارند. «دانشگاه ملی تایوان» برای انتشار فهرست نهایی ۸۰۰ مؤسسه برتر جهان از سه شاخص (بهره‌وری پژوهشی، تأثیر پژوهشی، و تعالی پژوهشی) و هشت سنج (شمار مقاله‌های ۱۱ سال پیش، شمار مقاله‌های ۱۱ سال پیش، شمار استنادهای ۱۱ سال پیش، میانگین استنادهای ۱۱ سال پیش، شاخص «اچ» دو سال پیش، شمار مقاله‌های پراستناد ۱۰ سال پیش، و شمار مقاله‌ها در نشریه‌های با ضریب تأثیر بالا در دو سال پیش) بهره‌برداری می‌کند. در جدول ۳-۱۶ امتیاز کل و رتبه مؤسسه‌های ایرانی و در جدول ۳-۱۷ امتیاز آنها در سنج‌های گوناگون در این نظام رتبه‌بندی آمده است.

جدول ۳-۱۶. امتیاز کل و رتبه مؤسسه‌های ایرانی در نظام رتبه‌بندی «عملکرد مقاله‌های علمی دانشگاه‌های جهان»

نام مؤسسه	امتیاز کل	رتبه ملی	رتبه جهانی	رتبه جهانی نرمال شده بر پایه شمار هیئت علمی
دانشگاه تهران	۴۷/۹	۱	۴۱۸	۳۹۷
دانشگاه علوم پزشکی تهران	-	۲	۵۰۱ - ۶۰۰	۵۰۰
دانشگاه صنعتی امیرکبیر	-	۳	۶۰۱ - ۷۰۰	۵۰۱ - ۶۰۰
دانشگاه صنعتی اصفهان	-	۴	۶۰۱ - ۷۰۰	۵۰۱ - ۶۰۰
دانشگاه صنعتی شریف	-	۵	۶۰۱ - ۷۰۰	۵۰۱ - ۶۰۰
دانشگاه تربیت مدرس	-	۶	۶۰۱ - ۷۰۰	۵۰۱ - ۶۰۰
دانشگاه علم و صنعت	-	۷	-	۷۰۱ - ۸۰۰
دانشگاه شیراز	-	۸	-	۷۰۱ - ۸۰۰

جدول ۳-۱۷. امتیاز مؤسسه‌های ایرانی در سنج‌های گوناگون نظام رتبه‌بندی «عملکرد مقاله‌های علمی دانشگاه‌های جهان»

نام مؤسسه	شمار مقاله‌های ۱۱ سال پیش	شمار مقاله‌های ۱۱ سال پیش	شمار استنادهای ۱۱ سال پیش	شمار استنادهای ۱۱ سال پیش	میانگین استنادهای ۱۱ سال پیش	شاخص «اچ» دو سال پیش	شمار مقاله‌های پراستناد ده سال پیش	شمار مقاله‌ها در مجله‌های با ضریب تأثیر بالا در دو سال پیش
دانشگاه تهران	۵۲/۹	۵۵/۴	۴۶/۸	۴۹/۴	۳۶/۷	۴۷/۸	۴۶	۴۶/۸
دانشگاه علوم پزشکی تهران	-	-	-	-	-	-	-	-
دانشگاه صنعتی امیرکبیر	-	-	-	-	-	-	-	-
دانشگاه صنعتی اصفهان	-	-	-	-	-	-	-	-

-	-	-	-	-	-	-	-	دانشگاه صنعتی شریف
-	-	-	-	-	-	-	-	دانشگاه تربیت مدرس
-	-	-	-	-	-	-	-	دانشگاه علم و صنعت
-	-	-	-	-	-	-	-	دانشگاه شیراز

بر پایه گزارش سال ۲۰۱۷ نظام رتبه‌بندی دانشگاه ملی تایوان، «Harvard University» دارای بیشترین امتیاز و پیشگام مؤسسه‌های جهان است. دانشگاه‌های «Johns Hopkins University»، «Stanford University»، «University of Toronto»، «University of Oxford»، «University of Washington - Seattle»، «University of Michigan – Ann Arbor»، «MIT»، «University of California – Berkeley» و «University of California – Los Angeles» نه مؤسسه دیگری هستند که در جایگاه‌های بعدی قرار دارند.

۳-۸. رتبه‌بندی بهترین دانشگاه‌های جهان «یو. اس. نیوز»

بر پایه ویرایش ۲۰۱۸ رتبه‌بندی بهترین دانشگاه‌های جهان «یو. اس. نیوز» ۱۳ مؤسسه ایرانی در مؤسسه‌های برتر جهان جای گرفته‌اند. دانشگاه تهران، دانشگاه آزاد اسلامی کرج، دانشگاه صنعتی شریف، دانشگاه صنعتی اصفهان، دانشگاه صنعتی امیرکبیر، دانشگاه علوم پزشکی تهران، دانشگاه علم و صنعت ایران، دانشگاه تربیت مدرس، دانشگاه فردوسی مشهد، دانشگاه تبریز، دانشگاه اصفهان، دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی، و دانشگاه علوم پزشکی شیراز مؤسسه‌هایی هستند که نامشان در این فهرست هست و به ترتیب در رتبه‌های نخست تا سیزدهم ملی هستند. افزون بر این مؤسسه‌ها، دانشگاه صنعتی نوشیروانی بابل نیز اگرچه میان ۱۲۵۰ مؤسسه برتر جهان نیست، ولی در حوزه‌های شیمی و مهندسی رتبه‌های ۴۸۱ و ۳۰۹ جهانی را به دست آورده است.

رتبه‌بندی بهترین دانشگاه‌های جهان برای فهم بهتر مقایسه مؤسسه‌ها در جهان پدید آمده است. با افزایش دانشجویانی که در پی ادامه تحصیل در کشورهای خارجی هستند، رتبه‌بندی بهترین دانشگاه‌های جهان که آوازه و پژوهش‌های علمی مؤسسه‌ها را در بر دارد، می‌تواند به آنها در گزینش مؤسسه‌ها یاری دهد. این نظام به رتبه‌بندی ۱۲۵۰ مؤسسه برتر از ۷۴ کشور پرداخته است. مؤسسه «یو. اس. نیوز» از ۱۳ سنجه کلیدی (آوازه جهانی پژوهشی، آوازه منطقه‌ای پژوهشی، شمار انتشارات، کتاب‌ها، همایش‌ها، تأثیر استنادی

تعدیل شده، کل استنادها، شمار انتشارات میان یک درصد انتشارات باکیفیت، نسبت انتشارات میان یک درصد انتشارات باکیفیت، شمار همکاری جهانی، نسبت همکاری جهانی، شمار مقاله‌های پراستناد میان یک درصد انتشارات باکیفیت، و نسبت مقاله‌های پراستناد میان یک درصد انتشارات باکیفیت) برای ارزیابی مؤسسه‌ها بهره می‌گیرد. داده‌های ارزیابی این سنجه‌ها با همکاری شرکت «کلاریویت آنالیتیکس» (ناشر پایگاه «اینسایتس») گردآوری می‌شوند. در جدول ۳-۱۸ امتیاز کل و رتبه‌های ملی، آسیایی، و جهانی مؤسسه‌های ایرانی و در جدول ۳-۱۹ رتبه آنها در سنجه‌های گوناگون آمده است.

جدول ۳-۱۸. امتیاز کل و رتبه مؤسسه‌های ایرانی در نظام رتبه‌بندی «یو.اس. نیوز»

نام مؤسسه	امتیاز کل	رتبه ملی	رتبه در آسیا	رتبه جهانی
دانشگاه تهران	۴۴/۶	۱	۶۴	۴۶۲
دانشگاه آزاد اسلامی کرج	۴۳/۸	۲	۷۶	۴۹۷
دانشگاه صنعتی شریف	۴۳/۱	۳	۸۱	۵۱۹
دانشگاه صنعتی اصفهان	۴۰/۲	۴	۱۰۵	۵۹۰
دانشگاه صنعتی امیرکبیر	۳۷/۲	۵	۱۱۹	۶۶۱
دانشگاه علوم پزشکی تهران	۳۴	۶	۱۵۳	۷۵۶
دانشگاه علم و صنعت	۳۲/۶	۷	۱۶۵	۷۹۵
دانشگاه تربیت مدرس	۳۲/۲	۸	۱۷۲	۸۰۶
دانشگاه فردوسی مشهد	۳۰	۹	۱۹۴	۸۶۸
دانشگاه تبریز	۲۹/۵	۱۰	۱۹۸	۸۸۰
دانشگاه اصفهان	۲۰/۸	۱۱	۲۹۲	۱۰۹۷
دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی	۱۸	۱۲	۳۲۶	۱۱۴۹
دانشگاه علوم پزشکی شیراز	۱۲/۹	۱۳	۳۷۵	۱۲۲۴

جدول ۳-۱۹. رتبه مؤسسه‌های ایرانی در سنجه‌های گوناگون نظام رتبه‌بندی «یو.اس. نیوز»

دانشگاه	آوازه جهانی پژوهشی	آوازه منطقه‌ای پژوهشی	شمار انتشارات	کتاب‌ها	همایش‌ها	تأثیر استنادی تعدیل شده	کل استنادها	شمار انتشارات باکیفیت	نسبت انتشارات باکیفیت	شمار همکاری جهانی	نسبت همکاری جهانی	شمار مقاله‌های پراستناد	نسبت مقاله‌های پراستناد
تهران	۲۲۰	۵۸	۲۲۶	۷۸۶	۱۳۸	۱۰۶۷	۳۶۲	۳۸۱	۱۰۰۱	۷۹	۹۲۱	۶۰۶	۱۱۲۰
آزاد اسلامی کرج	۴۱۹	۱۳۲	۵۳	۱۰۴۱	۲۵	۱۱۶۱	۱۷۸	۲۰۱	۱۰۶۶	۸۹۳	۱۱۸۰	۲۶۶	۹۵۷
صنعتی شریف	۲۲۳	۶۸	۴۳۴	۹۳۴	۲۱۲	۸۶۷	۵۱۴	۵۲۳	۸۴۲	۷۱	۹۰۷	۶۳۵	۹۰۳

صنعتی	۶۰۸	۱۲۰	۵۳۷	۱۱۱۶	۶۵۰	۶۷۰	۵۶۱	۵۷۲	۷۱۴	۳۵	۸۲۴	۶۲۹	۷۷۱
اصفهان													
صنعتی	۴۱۲	۸۲	۳۸۸	۸۸۲	۲۲۷	۹۹۴	۵۱۳	۵۰۶	۹۲۴	۹۷۵	۱۲۰۱	۷۰۸	۱۰۵۴
امیرکبیر													
علوم پزشکی	۴۸۹	۱۲۸	۲۶۴	۱۰۴۱	۱۰۴۰	۱۰۵۶	۴۰۵	۵۸۹	۱۲۲۵	۷۴۰	۱۱۳۷	۷۲۹	۱۱۷۸
تهران													
علم و صنعت	۵۳۱	۱۰۲	۵۵۰	۹۳۴	۴۳۷	۱۰۰۶	۶۷۷	۶۷۲	۹۴۱	۱۰۳۲	۱۲۱۵	۸۴۳	۱۰۵۹
تربیت مدرس	۶۹۸	۱۲۸	۴۲۲	۹۳۴	۴۸۸	۱۱۱۶	۵۹۷	۶۱۸	۱۰۴۶	۸۲۴	۱۱۶۰	۸۴۳	۱۱۶۱
فردوسی	۶۳۲	۱۵۳	۶۱۶	۹۷۶	۶۰۷	۱۱۳۲	۷۷۸	۸۰۶	۱۰۶۶	۳۵۴	۱۰۶۰	۹۰۶	۱۰۸۶
مشهد													
تبریز	۸۳۲	۱۸۰	۷۱۲	۱۱۱۶	۶۹۹	۹۸۳	۸۰۶	۷۵۱	۸۱۷	۲۷۸	۱۰۳۰	۱۰۵۴	۱۱۷۳
اصفهان	۸۵۱	۲۰۱	۹۳۵	۱۱۱۶	۹۰۱	۱۱۹۴	۱۱۰۳	۱۱۱۴	۱۱۵۴	۴۲۶	۱۰۶۹	۱۲۱۵	۱۲۴۰
علوم پزشکی	۱۰۹۵	۲۷۲	۶۲۶	۱۱۱۶	۱۲۰۱	۱۲۴۶	۸۷۸	۹۶۷	۱۲۴۶	۱۰۴۱	۱۲۲۰	۱۰۷۹	۱۲۱۵
شهید بهشتی													
علوم پزشکی	۸۱۴	۱۶۸	۹۵۱	۱۱۱۶	۱۲۷۴	۱۲۷۲	۱۲۰۵	۱۲۶۹	۱۲۸۶	۱۱۲۵	۱۲۳۷	۱۲۷۲	۱۲۸۰
شیراز													

بر پایه ویرایش ۲۰۱۸ نظام رتبه‌بندی «یو. اس. نیوز»، «Harvard University» دارای بیشترین امتیاز و پیشگام مؤسسه‌های جهان است و دانشگاه‌های «MIT»، «Stanford University»، «University of California--Berkeley»، «University of Oxford»، «California Institute of Technology»، «University of Cambridge»، «Columbia University»، «Princeton University» و «Johns Hopkins University» در جایگاه‌های دوم تا دهم هستند.

۳-۹. رتبه‌بندی دانشگاه‌های جهان

«مرکز رتبه‌بندی دانشگاه‌های جهان» ویرایش ۲۰۱۷ خود را درباره «رتبه‌بندی دانشگاه‌های جهان» منتشر کرده که بر پایه آن هشت مؤسسه ایرانی در فهرست مؤسسه‌های برتر هستند. دانشگاه‌های «صنعتی شریف»، «تهران»، «علوم پزشکی تهران»، «صنعتی اصفهان»، «تربیت مدرس»، «صنعتی امیرکبیر»، «شیراز»، و «علم و صنعت ایران» مؤسسه‌هایی هستند که نامشان در این فهرست به چشم می‌خورد و در رتبه‌های نخست تا هشتم ملی جای گرفته‌اند.

«رتبه‌بندی دانشگاه‌های جهان» تنها نظامی است که کیفیت آموزش و تعلیم و تربیت دانشجویان،

پرستیز اعضای هیئت علمی، و کیفیت پژوهش دانشگاه‌ها را - بی‌نیاز از پیمایش‌های رایج و پرسشنامه برای مؤسسه‌ها - می‌سنجد. «مرکز رتبه‌بندی دانشگاه‌های جهان» هر ساله مؤسسه‌های گوناگون در سراسر جهان را بر پایه هشت سنجه کلیدی ارزیابی و ۱۰۰۰ مؤسسه برتر را منتشر می‌کند. کیفیت آموزش، اشتغال دانش‌آموختگان، کیفیت اعضای هیئت علمی، انتشارات، تأثیرگذاری، اسنادها، تأثیر گسترده، و پروانه‌های ثبت اختراع سنجه‌هایی هستند که این نظام رتبه‌بندی برای مقایسه مؤسسه‌ها از آنها بهره می‌برد. در جدول ۲۰-۳ امتیاز کل و رتبه‌های ملی و جهانی مؤسسه‌های ایرانی و در جدول ۲۱-۳ رتبه آنها در سنجه‌های گوناگون آمده است.

جدول ۲۰-۳. امتیاز کل و رتبه مؤسسه‌های ایرانی در نظام «رتبه‌بندی دانشگاه‌های جهان»

نام مؤسسه	امتیاز کل	رتبه ملی	رتبه جهانی
دانشگاه صنعتی شریف	۴۲/۸۷	۱	۶۴۸
دانشگاه تهران	۴۲/۷۶	۲	۷۲۳
دانشگاه علوم پزشکی تهران	۴۲/۶۹	۳	۷۸۱
دانشگاه صنعتی اصفهان	۴۲/۶۲	۴	۸۵۴
دانشگاه تربیت مدرس	۴۲/۶	۵	۸۷۱
دانشگاه صنعتی امیرکبیر	۴۲/۵۸	۶	۸۸۲
دانشگاه شیراز	۴۲/۵۳	۷	۹۴۹
دانشگاه علم و صنعت ایران	۴۲/۵۲	۸	۹۶۹

جدول ۲۱-۳. رتبه مؤسسه‌های ایرانی در سنجه‌های گوناگون نظام «رتبه‌بندی دانشگاه‌های جهان»

نام مؤسسه	کیفیت آموزش	اشتغال دانش‌آموختگان	کیفیت اعضای هیئت علمی	انتشارات	تأثیرگذاری اسنادها	تأثیر گسترده ثبت اختراع	پروانه‌های
دانشگاه صنعتی شریف	۱۲۸	۶۱۶+	۲۴۰+	۵۶۳	۹۶۲	۴۸۲	۶۴۴
دانشگاه تهران	۲۱۳	۶۱۶+	۱۹۸	۴۴۱	۹۰۴	۸۵۳+	۷۲۸
دانشگاه علوم پزشکی تهران	۳۸۳+	۶۱۶+	۲۴۰+	۷۱۶	۷۳۳	۷۰۹	۷۱۵
دانشگاه صنعتی اصفهان	۳۸۳+	۶۱۶+	۲۴۰+	۷۳۱	۹۰۲	۳۵۷	۸۲۸
دانشگاه تربیت مدرس	۳۸۳+	۶۱۶+	۲۴۰+	۷۱۷	۹۶۲	۸۵۳+	۸۲۸
دانشگاه صنعتی امیرکبیر	۳۸۳+	۶۱۶+	۲۴۰+	۶۵۶	۹۶۷	۷۰۹	۸۵۱
دانشگاه شیراز	۳۸۳+	۶۱۶+	۲۴۰+	۸۶۷	۹۶۷	۵۷۶	۹۰۳
دانشگاه علم و صنعت ایران	۳۸۳+	۶۱۶+	۲۴۰+	۷۵۴	۹۹۵+	۴۸۲	۹۴۷

بر پایه ویرایش ۲۰۱۷ رتبه‌بندی «سی. دبلیو. یو. آر.» «Harvard University» دارای بیشترین امتیاز و پیشگام مؤسسه‌های جهان است و «Stanford University»، «Massachusetts Institute of Technology»، «University of Cambridge»، «University of Oxford»، «Columbia University»، «University of California, Berkeley»، «University of Chicago»، «Princeton University»، و «Yale University» در جایگاه دوم تا دهم هستند.

۳-۱۰. رتبه‌بندی مؤسسه‌های «سکیمگو»

آزمایشگاه «سکیمگو» در ویرایش سال ۲۰۱۷ نام ۱۰۵ مؤسسه ایرانی (از بخش‌های دولتی، بهداشت، آموزش عالی، و خصوصی) را میان مؤسسه‌های برتر جهان آورده است. بر پایه این فهرست، دانشگاه‌های تهران، علوم پزشکی تهران، تربیت مدرس، صنعتی شریف، صنعتی امیرکبیر، فردوسی مشهد، علم و صنعت ایران، صنعتی اصفهان، علوم پزشکی شهید بهشتی، و علوم پزشکی تبریز در جایگاه‌های نخست تا دهم ملی جای گرفته‌اند.

نخستین هدف آزمایشگاه «سکیمگو» از انتشار فهرست دانشگاه‌های برتر، نه رتبه‌بندی مؤسسه‌ها، بلکه ارائه یک ابزار فراگیر علم‌سنجی برای سیاست‌گذاران، مؤسسه‌ها، و مدیران پژوهشی است. از این رو، آنها می‌توانند خروجی‌های پژوهشی خود را تحلیل و ارزیابی کنند و به فکر راه‌هایی برای بهبود وضع موجودشان باشند. رتبه‌بندی «سکیمگو» از جامع‌ترین نظام‌های رتبه‌بندی جهانی مؤسسه‌های گوناگون آموزشی، پژوهشی، بهداشتی، دولتی، و خصوصی در جهان به شمار می‌آید. پژوهش، نوآوری، و رؤیت‌پذیری در وب سه معیاری هستند که ۱۳ شاخص کلیدی ارزیابی مؤسسه‌ها را در این نظام پوشش می‌دهند. در جدول ۳-۲۲ رتبه‌های ملی و جهانی ۱۰ مؤسسه برتر ایرانی (در بین ۱۰۵ مؤسسه) در این نظام آمده است (برای دسترسی به رتبه همه مؤسسه‌های ایرانی به سامانه «نما» بروید).

جدول ۳-۲۲. رتبه ۱۰ مؤسسه برتر ایرانی در نظام رتبه‌بندی «سکیمگو»

نام مؤسسه	رتبه ملی	رتبه جهانی
دانشگاه تهران	۱	۳۶۶
دانشگاه علوم پزشکی تهران	۲	۴۰۴
دانشگاه تربیت مدرس	۳	۴۶۹
دانشگاه صنعتی شریف	۴	۴۷۳

۴۷۵	۵	دانشگاه صنعتی امیرکبیر
۴۹۰	۶	دانشگاه فردوسی مشهد
۵۰۳	۷	دانشگاه علم و صنعت ایران
۵۰۸	۸	دانشگاه صنعتی اصفهان
۵۰۹	۹	دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی
۵۲۶	۱۰	دانشگاه علوم پزشکی تبریز

بر پایه گزارش سال ۲۰۱۷ رتبه‌بندی «سکیمگو» (Chinese Academy of Sciences) پیش‌تاز مؤسسه‌های جهان است و «Centre National de la Recherche Scientifique»، «Harvard University»، «National Institutes of Health»، «Helmholtz Gemeinschaft»، «Stanford University»، «Google Inc.»، «MIT»، «Johns Hopkins University» و «Max Planck Gesellschaft» در رتبه‌های دوم تا دهم جهان جای گرفته‌اند.

۳-۱۱. رتبه‌بندی دانشگاهی «راوند»

بر پایه گزارش «آژانس رتبه‌بندی رار» در سال ۲۰۱۷، یازده مؤسسه ایرانی توانسته‌اند در مؤسسه‌های برتر این نظام رتبه‌بندی جای گیرند. دانشگاه‌های «علوم پزشکی تهران»، «صنعتی شریف»، «صنعتی اصفهان»، «علوم پزشکی کردستان»، «علم و صنعت ایران»، «فردوسی مشهد»، «علوم پزشکی ایران»، «اصفهان»، «تهران»، «شهید بهشتی» و «علامه طباطبائی» مؤسسه‌هایی هستند که نامشان در این فهرست هست و به ترتیب در رتبه‌های نخست تا ۱۱ ملی هستند.

نخستین هدف این نظام رتبه‌بندی سنجش عملکرد مؤسسه‌های برتر جهان بر پایه چهار حوزه کلیدی (آموزش، پژوهش، تنوع جهانی، و پایداری مالی) است. افزون بر این، مدیران دانشگاه می‌توانند جایگاه خود را تحلیل و ارزیابی کنند و دانشجویان مؤسسه هدف خود را برای ادامه تحصیل برگزینند. در جدول ۳-۲۳ امتیاز کل به همراه رتبه‌های ملی و جهانی مؤسسه‌های برتر ایرانی و در جدول ۳-۲۴ رتبه و امتیاز آنها در سنجه‌های گوناگون در این نظام رتبه‌بندی آمده است.

جدول ۳-۲۳. امتیاز کل و رتبه مؤسسه‌های ایرانی در نظام رتبه‌بندی «راوند»

نام مؤسسه	امتیاز کل	رتبه ملی	رتبه جهانی
دانشگاه علوم پزشکی تهران	۶۴/۱۲۲	۱	۲۶۴
دانشگاه صنعتی شریف	۶۳/۱۹۲	۲	۲۷۲

دانشگاه صنعتی اصفهان	۵۴/۸۶۳	۳	۳۷۰
دانشگاه علوم پزشکی کردستان	۴۶/۲۳۵	۴	۴۸۷
دانشگاه علم و صنعت	۴۴/۲۷۱	۵	۵۱۶
دانشگاه فردوسی مشهد	۴۰/۷۲۸	۶	۵۶۰
دانشگاه علوم پزشکی ایران	۳۷/۷۵۶	۷	۵۸۸
دانشگاه اصفهان	۳۲/۸۱۱	۸	۶۳۰
دانشگاه تهران	۳۱/۷۱۸	۹	۶۴۲
دانشگاه شهید بهشتی	۲۹/۱۸۲	۱۰	۶۷۲
دانشگاه علامه طباطبائی	۲۲/۵۱۱	۱۱	۷۳۲

جدول ۳-۲۴. امتیاز کل و رتبه مؤسسه‌های ایرانی در سنج‌های گوناگون نظام رتبه‌بندی «راوند»

نام مؤسسه	آموزش		پژوهش		تنوع جهانی		پایداری مالی	
	رتبه جهانی	امتیاز	رتبه جهانی	امتیاز	رتبه جهانی	امتیاز	رتبه جهانی	امتیاز
دانشگاه علوم پزشکی تهران	۲۶	۹۰/۸۴۹	۵۰۴	۳۹/۶۱	۶۹۷	۱۸/۴۷۴	۲۱۸	۷۳/۰۳۸
دانشگاه صنعتی شریف	۲۰۴	۶۴/۵۹۲	۲۶۷	۶۳/۳۹۱	۶۶۲	۲۳/۰۲۱	۲۷۳	۶۸/۱۸
دانشگاه صنعتی اصفهان	۳۶۳	۵۲/۹۹۳	۳۳۸	۵۵/۸۵۶	۶۸۵	۲۰/۲۲۳	۲۶۸	۶۹/۰۸
دانشگاه علوم پزشکی کردستان	۲۰۱	۶۴/۸۷۸	۵۹۴	۳۰/۵۲۴	۷۳۸	۱۱/۵۲۵	۵۱۷	۴۸/۵۹۱
دانشگاه علم و صنعت	۵۳۴	۴۰/۳۴۱	۴۰۴	۴۹/۷۵۸	۷۵۹	۶/۶۴۲	۴۳۳	۵۶/۳۵۸
دانشگاه فردوسی مشهد	۳۴۸	۵۳/۷۲۴	۵۸۱	۳۲/۰۴۴	۷۳۴	۱۲/۶۷۳	۶۷۸	۳۲/۰۰۷
دانشگاه علوم پزشکی ایران	۲۱۷	۶۳/۱۶	۷۳۲	۱۰/۹۲۶	۷۶۰	۶/۵۹۱	۳۷۵	۶۰/۶۲۲
دانشگاه اصفهان	۴۰۰	۵۰/۲۷۴	۶۹۸	۱۵/۱۶۱	۷۳۲	۱۳/۷۰۱	۶۱۹	۳۸/۶۹۵
دانشگاه تهران	۶۰۲	۳۳/۹۷۵	۶۴۲	۲۳/۰۳۱	۴۷۸	۴۲/۵۵	۶۸۰	۳۱/۹۸۷
دانشگاه شهید بهشتی	۴۶۲	۴۵/۷۷۲	۷۲۲	۱۲/۶۵۶	۷۴۸	۹/۶۶۸	۶۴۰	۳۶/۲۵۹
دانشگاه علامه طباطبائی	۶۴۱	۲۹/۵۱۳	۷۱۱	۱۳/۳۵۸	۷۵۴	۸/۴۳۲	۶۳۶	۳۶/۶۲۱

بر پایه گزارش سال ۲۰۱۷ رتبه‌بندی «راوند»، «Harvard University» با بیش‌ترین امتیاز پیشگام مؤسسه‌های جهان است و مؤسسه‌های «California Institute of Technology-Caltech»، «University of Chicago»، «Imperial College London»، «Stanford University»، «MIT»، «University of Oxford»، «Columbia University»، «University of Cambridge» و «Princeton University» در جایگاه دوم تا دهم هستند.

۱۲-۳. رتبه‌بندی پژوهشی دانشگاه‌های جهان

بر پایه گزارش شبکه اجتماعی علمی پژوهشگران یا «اسکالرس» در سال ۲۰۱۷، هیچ یک از مؤسسه‌های ایرانی در فهرست ۳۰۰ مؤسسه پژوهشی برتر جهان جای نگرفته‌اند. رتبه‌بندی پژوهشی دانشگاه‌های جهان مؤسسه‌های پیشرو جهان را بر پایه چهار سنجه کمی ارزیابی می‌کند.

بر پایه گزارش سال ۲۰۱۷ رتبه‌بندی «آر.آر.جی.یو.» «Harvard University» با بیشترین امتیاز پیشگام است و مؤسسه‌های «MIT»، «Stanford University»، «University of California, Berkeley»، «Johns Hopkins University»، «University of California-San Francisco»، «University of Washington-Seattle»، «University of Oxford»، «University of California, Los Angeles»، و «University of Toronto» در جایگاه دوم تا دهم این نظام رتبه‌بندی گرفته‌اند.

۱۳-۳. رتبه‌بندی جهانی دانشگاهی «گرین‌متریک» درباره توسعه پایدار

بر پایه ویرایش ۲۰۱۷ رتبه‌بندی جهانی دانشگاهی «گرین‌متریک» درباره توسعه پایدار، ۱۰ مؤسسه ایرانی میان سبزترین‌های جهان جای گرفته‌اند. دانشگاه‌های «زنجان»، «کاشان»، «اصفهان»، «شیراز»، «فردوسی مشهد»، «آزاد اسلامی واحد علوم و تحقیقات»، «صنعتی امیرکبیر»، «گیلان»، «تهران»، و «الزهر» مؤسسه‌هایی هستند که نامشان در این فهرست هست.

در ویرایش ۲۰۱۷ نظام رتبه‌بندی «گرین‌متریک» ۶۱۹ مؤسسه از سراسر جهان ارزیابی شده‌اند. «گرین‌متریک» با هدف ارائه چشم‌اندازی فراگیر از شرایط و سیاست‌های در پیوند با محیط زیست و توسعه پایدار در دانشگاه‌های کشورهای گوناگون راه‌اندازی شده است. «گرین‌متریک» در نوع خود یگانه و ابزاری برای جلب توجه مدیران و سیاست‌گذاران در محیط‌های دانشگاهی به مسائل زیست‌محیطی و مصرف انرژی است. محیط و زیرساخت، انرژی و تغییرات اقلیمی، مدیریت پسماند، آب، حمل‌ونقل، و آموزش سنجه‌هایی هستند که در این نظام رتبه‌بندی برای مقایسه مؤسسه‌ها به کار می‌روند. منبع داده‌های «گرین‌متریک» برای ارزیابی مؤسسه‌ها، پرسشنامه‌ای است که می‌فرستند. در جدول یک، امتیاز کل و رتبه جهانی مؤسسه‌های ایرانی برتر و در جدول دو، امتیاز مؤسسه‌ها در سنجه‌های گوناگون آمده است.

جدول ۳-۲۵. امتیاز کل و رتبه مؤسسه‌های ایرانی در نظام رتبه‌بندی «گرین‌متریک»

نام مؤسسه	امتیاز کل	رتبه جهانی
دانشگاه زنجان	۶۱۷۱	۴۷
دانشگاه کاشان	۵۶۱۹	۱۰۹
دانشگاه اصفهان	۵۰۱۸	۱۹۷
دانشگاه شیراز	۴۸۲۷	۲۲۸

۲۸۱	۴۵۵۹	دانشگاه فردوسی مشهد
۲۸۶	۴۵۳۲	آزاد اسلامی - واحد علوم و تحقیقات
۳۱۱	۴۴۴۲	دانشگاه صنعتی امیرکبیر
۳۲۶	۴۳۸۴	دانشگاه گیلان
۴۱۴	۳۹۱۹	دانشگاه تهران
۴۵۹	۳۵۹۶	دانشگاه الزهرا

جدول ۳-۲۶. امتیاز مؤسسه‌های ایرانی در سنج‌های گوناگون نظام رتبه‌بندی «گرین‌متریک»

نام مؤسسه	محیط و زیرساخت	انرژی و تغییرات اقلیمی	مدیریت پسماند	آب	حمل و نقل	آموزش
دانشگاه زنجان	۱۰۲۸	۹۹۷	۱۵۵۱	۷۵۵	۹۶۳	۸۷۷
دانشگاه کاشان	۹۰۵	۱۱۷۷	۱۲۰۳	۵۷۵	۱۱۱۲	۶۴۷
دانشگاه اصفهان	۷۹۵	۱۲۳۲	۱۰۵۳	۶۴۰	۹۶۳	۳۳۵
دانشگاه شیراز	۸۵۲	۸۴۹	۸۷۶	۵۸۰	۱۰۱۳	۶۵۷
دانشگاه فردوسی مشهد	۹۰۷	۱۰۰۳	۱۱۰۱	۲۱۰	۱۰۱۳	۳۲۵
آزاد اسلامی - واحد علوم و تحقیقات	۹۳۲	۹۹۷	۱۰۵۰	۱۲۰	۸۶۱	۵۷۲
دانشگاه صنعتی امیرکبیر	۳۵۷	۷۵۳	۱۱۰۱	۴۴۰	۱۲۱۳	۵۷۸
دانشگاه گیلان	۸۵۶	۱۰۳۲	۸۹۷	۶۹۵	۷۱۱	۱۹۳
دانشگاه تهران	۵۲۰	۳۸۹	۱۱۲۵	۳۷۵	۹۶۳	۵۴۷
دانشگاه الزهرا	۴۶۴	۹۴۰	۹۵۱	۱۴۵	۷۱۱	۳۸۵

بر پایه گزارش ۲۰۱۷ «گرین‌متریک» (Wageningen University & Research) با بیشترین امتیاز، سبزترین مؤسسه جهان است و «University of Nottingham»، «University of California Davis»، «University of Bradford»، «University of Oxford»، «Nottingham Trent University»، «University of Connecticut»، «Bangor University»، «University College Cork» و «Hochschule Trier – Umwelt-Campus Birkenfeld» در رتبه‌های دوم تا دهم جای گرفته‌اند.

۳-۱۴. رتبه‌بندی کیفیت پژوهش «آی. تی. یو.»

نظام رتبه‌بندی کیفیت پژوهش «آی. تی. یو.» در ویرایش سال ۲۰۱۷ خود نام ۱۰۹ مؤسسه ایرانی را در ۵۰۰ مؤسسه برتر در کشورهای جهان اسلام آورده است. در ویرایش ۲۰۱۷ این نظام ۴۸۶ مؤسسه ارزیابی

شده‌اند که نام ۱۰۹ مؤسسه ایرانی در آن هست. این نظام رتبه‌بندی سه گونه مؤسسه جامع، تخصصی، و دیگر مؤسسه‌ها را ارزیابی می‌کند. امتیاز و رتبه مؤسسه‌های ایرانی در این فهرست در جدول ۳-۲۷ تا جدول ۳-۲۹ آمده است.

نظام رتبه‌بندی کیفیت پژوهش «آی. تی. یو.» مؤسسه‌های جهان اسلام را بر پایه پنج سنجۀ کیفیت، ارزیابی و رتبه آنها را منتشر می‌کند. شمار و نسبت انتشارات در یک درصد (۱٪)، ۱۰ درصد (۱۰٪)، و ۵۰ درصد (۵۰٪) نشریه‌های برتر، شمار و نسبت همکاری علمی میان مؤسسه‌های هم‌میهن (همکاری ملی)، و شمار و نسبت همکاری علمی جهانی (همکاری جهانی) سنجه‌های ارزیابی این نظام هستند. این نظام رتبه‌بندی داده‌های لازم را از نمایه‌نامه استنادی «اسکوپوس» گردآوری می‌کند.

جدول ۳-۲۷. امتیاز و رتبه مؤسسه‌های جامع ایرانی در نظام رتبه‌بندی «آی. تی. یو.»

Rank	University Name	Pub	P	% P	Score
3	University of Tehran, Iran	17780	3421	19.24	9.98
5	Sharif University of Technology, Iran	8579	2571	29.97	8.58
8	Isfahan University of Technology, Iran	6214	1732	27.87	6.74
9	Amirkabir University of Technology, Iran	9327	2068	22.17	6.44
15	Iran University of Science and Technology, Iran	7187	1416	19.7	5.09
16	Tarbiat Modares University, Iran	9835	1699	17.28	4.96
20	Tehran University of Medical Sciences, Iran	18289	1273	6.96	4.57
22	Shiraz University, Iran	6351	1416	22.3	4.41
30	K. N. Toosi University of Technology, Iran	3883	800	20.6	3.4
32	Ferdowsi University of Mashhad, Iran	6421	1054	16.41	3.28
46	University of Tabriz, Iran	5550	788	14.2	2.63
49	Islamic Azad University, Science and Research Branch, Iran	8581	827	9.64	2.57
54	Shahid Beheshti University of Medical Sciences, Iran	8074	496	6.14	2.32
56	Shahid Beheshti University, Iran	4955	711	14.35	2.21
67	Babol Noshirvani University of Technology, Iran	1799	323	17.95	1.89
72	Semnan University, Iran	1989	316	15.89	1.84
74	Razi University, Iran	2737	458	16.73	1.78
76	University of Isfahan, Iran	4017	562	13.99	1.75
78	Shahid Bahonar University of Kerman, Iran	3172	465	14.66	1.67
83	Daneshgahe Yazd, Iran	1731	318	18.37	1.48
86	Tabriz University of Medical Sciences, Iran	4128	249	6.03	1.45

88	Bu Ali Sina University, Iran	2535	368	14.52	1.43
89	Shiraz University of Medical Sciences, Iran	4818	302	6.27	1.41
98	Shahrood University of Technology, Iran	1307	226	17.29	1.32
104	University of Mazandaran, Iran	2181	269	12.33	1.26
106	University of Kurdistan, Iran	1234	212	17.18	1.24
107	The University of Guilan, Iran	3179	372	11.7	1.24
109	University of Zanjan, Iran	1549	258	16.66	1.2
110	Arak University, Iran	1319	202	15.31	1.18
116	Isfahan University of Medical Sciences, Iran	5378	234	4.35	1.09
125	Shahrekord University, Iran	1518	198	13.04	0.92
132	Payame Noor University, Iran	4613	289	6.26	0.9
133	Islamic Azad University, Central Tehran Branch, Iran	3151	285	9.04	0.89
137	Kharazmi University, Iran	1879	244	12.99	0.88
145	University of Mohaghegh Ardebili, Iran	1149	152	13.23	0.79
152	Urmia University, Iran	2273	226	9.94	0.75
156	Shahid Chamran University of Ahvaz, Iran	2190	217	9.91	0.72
160	Islamic Azad University, Najafabad Branch, Iran	1152	134	11.63	0.7
165	Alzahra University, Iran	1453	143	9.84	0.67
171	Islamic Azad University, Karaj Branch, Iran	1326	143	10.78	0.56
174	Islamic Azad University, Isfahan Branch, Iran	1832	135	7.37	0.48
180	Islamic Azad University, Arak Branch, Iran	889	74	8.32	0.43
183	Islamic Azad University, Tabriz Branch, Iran	1417	72	5.08	0.34
184	Islamic Azad University, Ardabil Branch, Iran	774	44	5.68	0.26

جدول ۳-۲۸. امتیاز و رتبه مؤسسه‌های تخصصی ایرانی در نظام رتبه‌بندی «آی. تی. یو.»

Rank	University Name	Pub	P	% P	Score
1	Iranian Research Institute for Fundamental Sciences, Iran	2610	1075	41.19	8.37
11	Petroleum University of Technology, Iran	930	217	23.33	2.53
14	Institute for Advanced Studies in Basic Sciences, Zanjan, Iran	895	257	28.72	2.4
16	Iran Polymer and Petrochemical Institute, Iran	928	192	20.69	2.24
18	Sahand University of Technology, Iran	1165	281	24.12	2.19
20	University of Kashan, Iran	1971	268	13.6	2.09
26	Research Institute of Petroleum Industry, Tehran, Iran	993	200	20.14	1.87
27	Persian Gulf University, Iran	679	156	22.97	1.82
29	Mashhad University of Medical Sciences, Iran	4238	268	6.32	1.79
31	Shiraz University of Technology, Iran	945	221	23.39	1.72

37	Azarbaijan Shahid Madani University, Iran	1011	170	16.82	1.59
38	Materials and Energy Research Centre Iran, Iran	777	133	17.12	1.55
39	Kerman University of Medical Sciences, Iran	1819	95	5.22	1.48
45	Iran University of Medical Sciences, Iran	2968	116	3.91	1.35
48	Gorgan University of Agricultural Sciences and Natural Resources, Iran	897	112	12.49	1.31
51	Malek Ashtar University of Technology, Iran	922	110	11.93	1.28
57	Iranian Academic Center for Education, Culture and Research, Iran	1600	150	9.38	1.17
58	Pasteur Institute of Iran, Iran	1742	145	8.32	1.13
59	Imam Khomeini International University, Iran	902	120	13.3	1.12
61	Hamedan University of Medical Sciences and Health Services, Iran	1369	71	5.19	1.11
63	Yasouj University, Iran	1104	139	12.59	1.08
68	Islamic azad University, Saveh Branch, Iran	576	63	10.94	0.98
72	Nuclear Science and Technology Research Institute, Tehran, Iran	902	124	13.75	0.97
78	Baqiyatallah Medical Sciences University, Iran	1906	78	4.09	0.91
79	Damghan University of Basic Sciences, Iran	667	97	14.54	0.91
81	Shahid Rajaei Teacher Training University, Iran	797	113	14.18	0.88
84	Islamic Azad University, Shiraz Branch, Iran	553	55	9.95	0.86
87	Ilam University, Iran	694	89	12.82	0.83
91	Golestan University of Medical Sciences, Iran	701	51	7.28	0.79
92	University of Birjand, Iran	960	119	12.4	0.79
93	Shahed University, Iran	1401	117	8.35	0.78
98	University of Sistan and Baluchestan, Iran	1197	114	9.52	0.76
101	Lorestan University, Iran	700	79	11.29	0.74
102	Islamic Azad University, Rasht Branch, Iran	605	46	7.6	0.72
104	National Institute for Genetic Engineering and Biotechnology Iran, Iran	807	75	9.29	0.7
106	Mazandaran University of Medical Sciences, Iran	2260	87	3.85	0.68
108	Urmia University of Medical Sciences, Iran	1143	57	4.99	0.67
111	Shahid Sadoughi University of Medical Sciences and Health Services, Iran	1182	42	3.55	0.65
113	Ahvaz Jundishapur University of Medical Sciences, Iran	2229	81	3.63	0.63
117	Islamic Azad University, Mahshahr Branch, Iran	348	39	11.21	0.61
121	Kurdistan University of Medical Sciences, Iran	641	38	5.93	0.59
125	Kashan University of Medical Sciences and Health Services, Iran	661	36	5.45	0.56

126	Islamic Azad University, Lahijan Branch, Iran	507	36	7.1	0.56
131	University of Social Welfare and Rehabilitation Sciences, Iran	973	58	5.96	0.54
133	Kermanshah University of Medical Sciences, Iran	1439	57	3.96	0.53
142	Islamic Azad University, Hamedan Branch, Iran	512	40	7.81	0.47
143	Atomic Energy Organization of Iran AEOI, Iran	378	30	7.94	0.47
148	Islamic Azad University, Yazd Branch, Iran	636	25	3.93	0.39
150	Islamic Azad University, Ahvaz branch, Iran	506	32	6.32	0.37
152	University of Zabol, Iran	778	42	5.4	0.33
153	Shahrekord University of Medical Sciences, Iran	746	21	2.82	0.33
154	Zahedan University of Medical Sciences, Iran	810	20	2.47	0.31
155	Ilam University of Medical Sciences, Iran	538	20	3.72	0.31
157	Islamic Azad University, Zanzan Branch, Iran	454	20	4.41	0.31
163	Lorestan University of Medical Sciences, Iran	461	16	3.47	0.25

جدول ۳-۲۹. امتیاز و رتبه مؤسسه‌های دیگر ایرانی در نظام رتبه‌بندی «آی. تی. یو.»

Rank	University Name	Pub	P	% P	Score
2	Guilan University of Medical Sciences, Iran	770	22	2.86	0.01
11	Arak University of Medical Sciences, Iran	537	37	6.89	0.01
15	Semnan University of Medical Sciences, Iran	513	23	4.48	0.01
20	Namazi Hospital, Iran	455	8	1.76	0.01
21	Islamic Azad University, Kerman Branch, Iran	451	44	9.76	0.01
37	Urmia University of Technology, Iran	326	51	15.64	0.01
40	Islamic Azad University, Shabestar Branch, Iran	315	10	3.17	0.01
47	Yasouj University of Medical Sciences, Iran	286	7	2.45	0.01
59	Islamic Azad University, South Tehran Branch, Iran	235	30	12.77	0.01
123	Babol University of Medical Sciences, Iran	1134	31	2.73	0.01

۳-۱۵. رتبه‌بندی آوازه «رار»

بر پایه گزارش «آژانس رتبه‌بندی رار» در سال ۲۰۱۷، ۱۱ مؤسسه ایرانی توانسته‌اند میان پراوازه‌ترین مؤسسه‌های جهان جای گیرند. دانشگاه‌های «صنعتی شریف»، «تهران»، «صنعتی اصفهان»، «علوم پزشکی تهران»، «شهید بهشتی»، «فردوسی مشهد»، «علم و صنعت ایران»، «علامه طباطبائی»، «علوم پزشکی

کردستان»، «اصفهان»، و «علوم پزشکی ایران» مؤسسه‌هایی هستند که نامشان در این فهرست هست و به ترتیب در رتبه‌های نخست تا یازدهم ملی جای گرفته‌اند.

نخستین هدف این نظام رتبه‌بندی سنجش آوازه جهانی مؤسسه‌ها بر پایه دو حوزه کلیدی آموزش و پژوهش است. این نخستین نظامی است که به شکل خاص آوازه مؤسسه‌ها را در کانون توجه جای داده است. منطق ایجاد این نظام رتبه‌بندی آن است که آوازه و نام مؤسسه‌ها عامل کلیدی موفقیت و از مزایای رقابتی آنها در بازار آموزش عالی است. آژانس «رار» برای ارزیابی آوازه مؤسسه‌ها از پیمایش‌های جهانی بهره می‌گیرد. مؤسسه «کلاریویت آنالیتیکس» پیمایش‌های لازم را اجرا و داده‌های گردآوری شده را برای تحلیل به آژانس «رار» ارائه می‌کند. پاسخ‌دهندگان به پیمایش‌ها از سراسر جهان و در حوزه‌های گوناگون علم هستند. در این پیمایش‌ها اعضای هیئت علمی (۷۲٪)، پژوهشگران (۱۳٪)، مدیران مؤسسه‌ها (۱۳٪)، دانشجویان دکتری (۳٪)، و دیگر افراد (۵٪) شرکت می‌کنند. تجربه کاری بیشتر پاسخ‌دهندگان نیز نزدیک به ۲۰ سال است. در جدول ۳-۳۰ امتیاز کل به همراه رتبه‌های ملی و جهانی مؤسسه‌های برتر ایرانی در این نظام رتبه‌بندی آمده است.

جدول ۳-۳۰. امتیاز کل و رتبه مؤسسه‌های ایرانی در نظام رتبه‌بندی آوازه «رار»

نام مؤسسه	امتیاز کل	رتبه ملی	رتبه جهانی
دانشگاه صنعتی شریف	۷۶/۸۲۴	۱	۱۶۰
دانشگاه تهران	۶۸/۹۰۳	۲	۲۲۵
دانشگاه صنعتی اصفهان	۴۸/۷۱۲	۳	۳۶۶
دانشگاه علوم پزشکی تهران	۳۵/۲۳۶	۴	۴۷۵
دانشگاه شهید بهشتی	۲۵/۸۶۱	۵	۵۷۲
دانشگاه فردوسی مشهد	۲۴/۴۷۶	۶	۵۹۱
دانشگاه علم و صنعت	۲۴/۴۷۶	۶	۵۹۱
دانشگاه علامه طباطبائی	۱۸/۷۹۲	۸	۶۶۸
دانشگاه علوم پزشکی کردستان	۱۸/۷۹۲	۸	۶۶۸
دانشگاه اصفهان	۱۸/۷۹۲	۸	۶۶۸
دانشگاه علوم پزشکی ایران	۱۱/۶۶۸	۱۱	۷۳۴

بر پایه گزارش سال ۲۰۱۷ رتبه‌بندی آوازه «رار»، مؤسسه «Harvard University» دارای بیشترین امتیاز و پرآوازه‌ترین مؤسسه دنیا است. پس از این مؤسسه، مؤسسه‌های «Stanford University»،

«MIT»، «University of California, Berkeley»، «University of Cambridge»، «University of Oxford»، «Princeton University»، «University of Michigan»، «University of California, Los Angeles» و «Yale University» (دهم مشترک با دانشگاه کالیفرنیا) جایگاه دوم تا دهم این نظام رتبه‌بندی را به دست آورده‌اند.

۳-۱۶. رتبه‌بندی مؤسسه‌های آکادمیک «نیچر ایندکس»

بر پایه گزارش «شپرینگر نیچر» در سال ۲۰۱۷، یک مؤسسه ایرانی میان مؤسسه‌های برتر جهان در رتبه‌بندی مؤسسه‌های آکادمیک «نیچر ایندکس» است. پژوهشگاه دانش‌های بنیادی تنها مؤسسه ایرانی است که توانسته است در فهرست نهایی رتبه ۴۷۴ جهان را به دست آورد.

هرساله «نیچر ایندکس» به رتبه‌بندی مؤسسه‌ها در سراسر جهان بر پایه خروجی‌های پژوهشی آنها در سال گذشته که کیفیت بالایی دارند می‌پردازد. دانستن این امر مهم است که این رتبه‌بندی بر پایه بخش محدودی از خروجی‌های پژوهشی مؤسسه‌ها انجام می‌شود و برای درک بهتر جایگاه مؤسسه‌ها باید نظام‌های رتبه‌بندی دیگر نیز مرور شوند. «نیچر ایندکس» با شمارش شمار مقاله‌های پدیدآوران در نشریه‌های نمایه‌شده‌اش، امکان رتبه‌بندی مؤسسه‌ها را بر پایه سه سنجه کلیدی شمار مقاله‌ها (AC)، شمار کسری (FC)، و شمار کسری وزنی (WFC) فراهم می‌آورد. در سال ۲۰۱۷ مقاله‌های منتشرشده در سال ۲۰۱۶ در نزدیک به ۷۰ نشریه برتر در حوزه‌های شیمی، علوم محیط و زمین‌شناسی، علوم زیستی، و علوم فیزیک شمارش و ارزیابی شده‌اند. در جدول ۳-۳۱ امتیاز کل به همراه رتبه‌های ملی و جهانی مؤسسه برتر ایرانی در این نظام رتبه‌بندی آمده است.

جدول ۳-۳۱. امتیاز کل و رتبه مؤسسه‌های ایرانی در نظام رتبه‌بندی مؤسسه‌های آکادمیک «نیچر ایندکس»

نام مؤسسه	شمار مقاله‌ها	شمار کسری وزنی	رتبه ملی	رتبه جهانی
پژوهشگاه دانش‌های بنیادی	۸۸	۱۴/۷۷	۱۲/۰۲	۱
				۴۷۴

افزون بر این، مؤسسه‌های ایرانی دیگری نیز هستند که در نشریه‌های پیش‌گفته مقاله دارند، اگرچه نام آنها در ۵۰۰ مؤسسه برتر جای نگرفته است. در جدول ۳-۳۲ نام مؤسسه‌های ایرانی دیگری که «نیچر ایندکس» نام آنها را آورده آمده است. بر پایه این جدول ۴۶ مؤسسه ایرانی در این فهرست قرار گرفته‌اند.

جدول ۳-۳۲. مؤسسه‌های ایرانی در فهرست «نیچر ایندکس»

Global Rank	National Rank	Institution	WFC 2016	AC 2016
474	1	Institute for Research in Fundamental Sciences (IPM), Iran	14.9	88
-	2	Shiraz University, Iran	10.45	18
-	3	Tarbiat Modares University (TMU), Iran	6.53	10
-	4	Sharif University of Technology (SUT), Iran	6.2	28
-	5	Ferdowsi University of Mashhad (FUM), Iran	5.23	11
-	6	University of Tehran (UT), Iran	5.12	41
-	7	Isfahan University of Technology (IUT), Iran	4.46	41
-	8	University of Kurdistan, Iran	4.16	7
-	9	Shahid Beheshti University (SBU), Iran	3.86	19
-	10	Azarbaijan Shahid Madani University, Iran	3.23	5
-	11	Islamic Azad University, Central Tehran Branch (IAUCTB), Iran	2.83	6
-	12	Islamic Azad University (IAU), Iran	2.7	7
-	13	Institute for Advanced Studies in Basic Sciences (IASBS), Iran	2.01	12
-	14	Ilam University, Iran	1.07	2
-	15	University of Guilan (GU), Iran	1	1
-	16	University of Qom, Iran	1	1
-	17	Tafresh University, Iran	1	1
-	18	Bu-Ali Sina University, Iran	0.82	3
-	19	Yazd University, Iran	0.75	2
-	20	Lorestan University, Iran	0.71	3
-	21	Payame Noor University (PNU), Iran	0.69	2
-	22	Iran University of Science and Technology (IUST), Iran	0.67	2
-	23	Razi University, Iran	0.58	2
-	24	Alzahra University, Iran	0.51	3
-	25	University of Kashan, Iran	0.5	1
-	26	Kharazmi University, Iran	0.5	1
-	27	Arak University, Iran	0.5	1
-	28	Islamic Azad University, Sanandaj Branch (IAUSDJ), Iran	0.5	2
-	29	Golestan University, Iran	0.43	3
-	30	Tehran University of Medical Sciences (TUMS), Iran	0.35	3
-	31	University of Zanjan, Iran	0.34	3
-	32	Payame Noor University of Mashhad, Iran	0.33	1
-	33	Damghan University, Iran	0.33	1
-	34	Shahid Beheshti University of Medical Sciences, Iran	0.32	4
-	35	Ahvaz Jundishapour University of Medical Sciences, Iran	0.3	1
-	36	University of Isfahan (UI), Iran	0.3	1

-	37	University of Tabriz, Iran	0.23	2
-	38	K. N. Toosi University of Technology (KNTU), Iran	0.2	1
-	39	Isfahan University of Medical Sciences (IUMS), Iran	0.13	3
-	40	Persian Gulf University (PGU), Iran	0.13	1
-	41	University of Birjand, Iran	0.1	1
-	42	Baqiyatallah University of Medical Sciences (BMSU), Iran	0.08	1
-	43	Hakim Sabzevari University, Iran	0.08	1
-	44	Amirkabir University of Technology (AUT), Iran	0.08	1
-	45	Islamic Azad University, Science and Research Branch (SRBIAU), Iran	0.01	29
-	46	Mashhad University of Medical Sciences (MUMS), Iran	0.01	1

بر پایه گزارش «شپرینگر نیچر» در سال ۲۰۱۷، «Harvard University» با انتشار ۲۶۶۵ مقاله و شمار کسری وزنی نزدیک به ۷۵۰ پشستاز مؤسسه‌های آکادمیک جهان است. سپس «Stanford University»، «MIT»، «University of Oxford»، «University of Cambridge»، «The University of Tokyo»، «University of California, Berkeley»، «ETH Zurich»، «Peking University - PKU»، و «Yale University» در جایگاه‌های دوم تا دهم ایستاده‌اند.

۱۷-۳. رتبه‌بندی دانشگاه‌های آسیایی «مؤسسه آموزش عالی تایمز»

مؤسسه آموزش عالی «تایمز» در ویرایش ۲۰۱۸ مؤسسه‌های برتر آسیا نام ۱۸ مؤسسه ایرانی را در فهرست مؤسسه‌های برتر آسیا آورده است. بر پایه این گزارش، دانشگاه‌های «صنعتی نوشیروانی بابل»، «صنعتی شریف»، «صنعتی امیرکبیر»، «صنعتی اصفهان»، «علم و صنعت ایران»، «تهران»، «علوم پزشکی تهران»، «تبریز»، «خواجه نصیرالدین طوسی»، «شیراز»، «شهید بهشتی»، «فردوسی مشهد»، «اصفهان»، «گیلان»، «الزهر (س)»، «بیرجند»، «یزد»، و «زنجان» توانسته‌اند به ترتیب در جایگاه نخست تا هجدهم ملی جای گیرند. چهار مؤسسه از ۱۸ مؤسسه ایرانی نیز در ۱۰۰ مؤسسه برتر آسیا جای گرفته‌اند. گفتنی است، در ویرایش پیشین این نظام ۱۴ مؤسسه ایرانی در ۳۰۰ مؤسسه برتر بودند.

در ویرایش ۲۰۱۸ نظام رتبه‌بندی «تایمز» روی هم رفته ۳۵۹ مؤسسه از ۲۵ کشور آسیایی در شمار مؤسسه‌های برتر «تایمز» رتبه‌بندی شده‌اند. نظام رتبه‌بندی آموزش عالی «تایمز» مؤسسه‌های پیشرو آسیا را در پنج حوزه آموزش، چشم‌انداز جهانی، پژوهش، استنادها، و درآمدهای صنعتی بر پایه ۱۳ سنجه کمی

ارزیابی می‌کند. در جدول ۳-۳۳ رتبه‌های ملی و جهانی و امتیاز کل مؤسسه‌های ایرانی و در جدول ۳-۳۴ امتیاز آنها در شاخص‌های گوناگون آمده است.

جدول ۳-۳۳. امتیاز کل و رتبه مؤسسه‌های ایرانی در نظام رتبه‌بندی آسیایی مؤسسه آموزش عالی «تایمز»

نام مؤسسه	امتیاز کل	رتبه ملی	رتبه جهانی
دانشگاه صنعتی نوشیروانی بابل	۴۷/۱	۱	۳۷
دانشگاه صنعتی شریف	۳۶/۴	۲	۸۳
دانشگاه صنعتی امیرکبیر	۳۵/۵	۳	۸۸
دانشگاه صنعتی اصفهان	۳۴/۳	۴	۹۶
دانشگاه علم و صنعت ایران	۳۲/۶	۵	۱۰۸
دانشگاه تهران	۲۹/۱	۶	۱۳۹
دانشگاه علوم پزشکی تهران	۲۸/۶	۷	۱۴۲
دانشگاه تبریز	۲۷/۸	۸	۱۴۸
دانشگاه خواجه نصیرالدین طوسی	۲۵/۷	۹	۱۷۳
دانشگاه شیراز	۲۴/۶	۱۰	۱۸۸
دانشگاه شهید بهشتی	۲۴/۴	۱۱	۱۹۳
دانشگاه فردوسی مشهد	۲۱/۴-۲۳/۹	۱۲	۲۰۱-۲۵۰
دانشگاه اصفهان	۲۱/۴-۲۳/۹	۱۳	۲۰۱-۲۵۰
دانشگاه گیلان	۱۷/۷-۲۱/۳	۱۴	۲۵۱-۳۰۰
دانشگاه الزهرا (س)	۱۳/۶-۱۷/۶	۱۵	۳۰۱-۳۵۰
دانشگاه بیرجند	۱۳/۶-۱۷/۶	۱۶	۳۰۱-۳۵۰
دانشگاه یزد	۱۳/۶-۱۷/۶	۱۷	۳۰۱-۳۵۰
دانشگاه زنجان	۱۳/۶-۱۷/۶	۱۸	۳۰۱-۳۵۰

جدول ۳-۳۴. امتیاز مؤسسه‌های ایرانی در سنج‌های گوناگون نظام رتبه‌بندی آسیایی مؤسسه آموزش عالی «تایمز»

نام مؤسسه	استانداها	درآمدهای صنعتی	چشم‌انداز جهانی	پژوهش	آموزش
دانشگاه صنعتی نوشیروانی بابل	۹۹/۱	۵۶/۱	۱۵/۵	۱۵/۳	۲۹/۸
دانشگاه صنعتی شریف	۳۶/۶	۹۶/۴	۱۹/۶	۳۲	۲۸/۲
دانشگاه صنعتی امیرکبیر	۳۵/۳	۷۴/۴	۱۶/۸	۳۳/۳	۳۲/۳
دانشگاه صنعتی اصفهان	۴۱/۸	۸۴/۱	۲۰/۱	۲۵/۴	۲۵/۴
دانشگاه علم و صنعت ایران	۳۶/۳	۵۱/۲	۱۵/۱	۳۰/۵	۳۰/۲

۳۵/۶	۲۵/۷	۲۱/۴	۳۱/۸	۲۸/۲	دانشگاه تهران
۵۲/۴	۱۷	۱۷/۷	۳۵/۶	۲۱/۴	دانشگاه علوم پزشکی تهران
۲۹/۹	۱۸/۲	۱۶	۴۱/۲	۳۵/۲	دانشگاه تبریز
۲۳/۳	۲۳/۱	۱۶/۷	۴۷/۴	۲۷	دانشگاه خواجه نصیرالدین طوسی
۲۷/۲	۲۵/۴	۱۶/۶	۴۵/۳	۱۸/۴	دانشگاه شیراز
۲۶/۲	۲۴/۷	۱۶/۴	۴۶/۷	۱۹/۱	دانشگاه شهید بهشتی
۲۷/۳	۱۸/۲	۲۰/۲	۳۵/۸	۲۰/۱	دانشگاه فردوسی مشهد
۲۹/۷	۲۵/۱	۱۶/۱	۴۱/۴	۹/۱	دانشگاه اصفهان
۲۱/۶	۱۳/۷	۱۴	۳۲	۲۴/۴	دانشگاه گیلان
۲۱/۴	۱۱/۵	۱۳/۸	۳۳/۳	۱۴/۳	دانشگاه الزهرا (س)
۱۸/۶	۹/۵	۱۴/۶	۳۲	۸/۷	دانشگاه بیرجند
۱۷/۵	۱۲/۳	۱۵/۵	۰/۴	۱۴/۸	دانشگاه یزد
۱۹/۴	۱۱/۸	۱۷/۳	۳۸/۳	۱۵/۷	دانشگاه زنجان

بر پایه گزارش سال ۲۰۱۸ مؤسسه آموزش عالی «تایمز»، «National University of Singapore» با بیشترین امتیاز و پیشگام مؤسسه‌های آسیا است و «Tsinghua University»، «Peking University»، «University of Hong Kong»، «Hong Kong University of Science and Technology»، «Nanyang Technological University, Singapore»، «Chinese University of Hong Kong»، «University of Tokyo»، «Seoul National University»، و «Korea Advanced Inst. of Sci & Tech.» در جایگاه دوم تا دهم این نظام هستند.

۳-۱۸. رتبه‌بندی «سای‌ویژنز»

مؤسسه «سای‌ویژنز» در ویرایش ۲۰۱۷ رتبه‌بندی دانشگاه‌های جهان نام ۲۷ مؤسسه ایرانی را میان ۱۳۰۰ مؤسسه برتر جهان آورده است. بر پایه این گزارش، دانشگاه‌های «تهران»، «صنعتی نوشیروانی بابل»، «صنعتی شریف»، «صنعتی اصفهان»، «آزاد اسلامی - واحد علوم و تحقیقات»، «شیراز»، «علوم پزشکی تهران»، «علم و صنعت ایران»، «صنعتی امیرکبیر»، «علوم پزشکی تبریز»، «تربیت مدرس»، «مازندران»، «علوم پزشکی شهید بهشتی»، «تبریز»، «فردوسی مشهد»، «علوم پزشکی مشهد»، «صنعتی خواجه نصیرالدین طوسی»، «علوم پزشکی اصفهان»، «کاشان»، «اصفهان»، «شهید بهشتی»، «علوم پزشکی شیراز»، «رازی»، «بوعلی سینا»، «شهید

باهنر کرمان»، «سمنان»، و «گیلان» در جایگاه‌های نخست تا ۲۷ ملی هستند.

رتبه‌بندی «سای‌ویژنز» مؤسسه‌های پیشرو دنیا را در سه حوزه تأثیر علمی، تأثیر فناورانه، و فضای یادگیری، بر پایه ۱۹ سنجه کمی ارزیابی می‌کند. در جدول ۳-۳۵ رتبه‌های ملی و جهانی و امتیاز کل مؤسسه‌های ایرانی و در جدول ۳-۳۶ امتیاز آنها در سنجه‌های گوناگون آمده است.

جدول ۳-۳۵. امتیاز کل و رتبه مؤسسه‌های ایرانی در نظام رتبه‌بندی «سای‌ویژنز»

نام مؤسسه	امتیاز کل	رتبه ملی	رتبه جهانی
دانشگاه تهران	۲۲/۸۸	۱	۶۳۹
دانشگاه صنعتی نوشیروانی بابل	۲۲/۴۷	۲	۷۰۹
دانشگاه صنعتی شریف	۲۲/۳۹	۳	۷۲۶
دانشگاه صنعتی اصفهان	۲۲/۳۲	۴	۷۳۹
دانشگاه آزاد اسلامی - واحد علوم و تحقیقات	۲۱/۳۱	۵	۹۳۸
دانشگاه شیراز	۲۱/۱۶	۶	۹۶۰
دانشگاه علوم پزشکی تهران	۲۱/۰۷	۷	۹۷۵
دانشگاه علم و صنعت ایران	۲۰/۹۶	۸	۹۹۳
دانشگاه صنعتی امیرکبیر	۲۰/۹۵	۹	۹۹۵
دانشگاه علوم پزشکی تبریز	۲۰/۸۷	۱۰	۱۰۰۴
دانشگاه تربیت مدرس	۲۰/۸۶	۱۱	۱۰۰۷
دانشگاه مازندران	۲۰/۵۲	۱۲	۱۰۵۷
دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی	۲۰/۴	۱۳	۱۰۷۷
دانشگاه تبریز	۲۰/۴	۱۴	۱۰۷۷
دانشگاه فردوسی مشهد	۲۰/۳۲	۱۵	۱۰۸۶
دانشگاه علوم پزشکی مشهد	۲۰/۰۹	۱۶	۱۱۱۰
دانشگاه صنعتی خواجه نصیرالدین طوسی	۱۹/۷۳	۱۷	۱۱۴۰
دانشگاه علوم پزشکی اصفهان	۱۹/۷۱	۱۸	۱۱۴۱
دانشگاه کاشان	۱۹/۶۳	۱۹	۱۱۴۵
دانشگاه اصفهان	۱۹/۵۱	۲۰	۱۱۵۷
دانشگاه شهید بهشتی	۱۹/۴۲	۲۱	۱۱۶۳
دانشگاه علوم پزشکی شیراز	۱۹/۱۲	۲۲	۱۱۸۶
دانشگاه رازی	۱۸/۷۸	۲۳	۱۱۹۸
دانشگاه بوعلی سینا	۱۸/۷۲	۲۴	۱۲۰۲
دانشگاه شهید باهنر کرمان	۱۸/۴۹	۲۵	۱۲۱۷

دانشگاه سمنان	۱۷/۵۴	۲۶	۱۲۴۰
دانشگاه گیلان	۱۵/۹۲	۲۷	۱۲۵۴

جدول ۳-۳۶. امتیاز مؤسسه‌های ایرانی در سنجه‌های گوناگون نظام رتبه‌بندی «سای‌ویژنز»

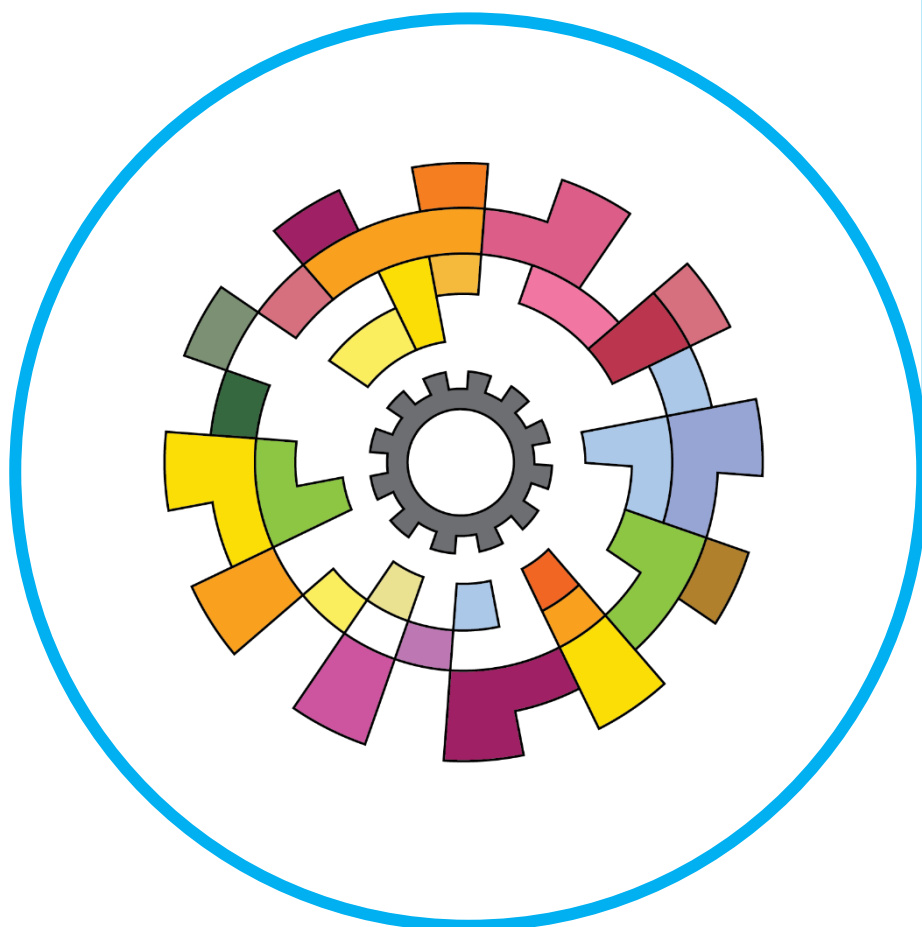
نام مؤسسه	تأثیر علمی	تأثیر فناورانه	فضای یادگیری
دانشگاه تهران	۱۰/۵۱	۱۲/۳۴	۰/۰۳
دانشگاه صنعتی نوشیروانی بابل	۱۲/۰۲	۱۰/۴۵	۰
دانشگاه صنعتی شریف	۹/۲۸	۱۳/۰۹	۰/۰۲
دانشگاه صنعتی اصفهان	۹/۵	۱۲/۸۱	۰/۰۱
دانشگاه آزاد اسلامی - واحد علوم و تحقیقات	۸/۹۷	۱۲/۳۴	۰
دانشگاه شیراز	۸/۷۱	۱۲/۴۴	۰/۰۱
دانشگاه علوم پزشکی تهران	۱۰/۲۲	۱۰/۸۲	۰/۰۳
دانشگاه علم و صنعت ایران	۸/۹۱	۱۲/۰۴	۰/۰۱
دانشگاه صنعتی امیرکبیر	۹/۲۶	۱۱/۶۸	۰/۰۱
دانشگاه علوم پزشکی تبریز	۹/۳	۱۱/۵۶	۰/۰۱
دانشگاه تربیت مدرس	۹/۱	۱۱/۷۵	۰/۰۱
دانشگاه مازندران	۸/۴۸	۱۲/۰۴	۰
دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی	۹/۱۴	۱۱/۲۵	۰/۰۱
دانشگاه تبریز	۹/۱۷	۱۱/۲۳	۰
دانشگاه فردوسی مشهد	۸/۸۷	۱۱/۴۵	۰
دانشگاه علوم پزشکی مشهد	۱۱/۱۷	۸/۹۲	۰
دانشگاه صنعتی خواجه نصیرالدین طوسی	۸/۵۶	۱۱/۱۷	۰
دانشگاه علوم پزشکی اصفهان	۹/۱۵	۱۰/۵۶	۰
دانشگاه کاشان	۹/۲۳	۱۰/۴	۰
دانشگاه اصفهان	۸/۲	۱۱/۳۱	۰
دانشگاه شهید بهشتی	۸/۹	۱۰/۵۱	۰/۰۱
دانشگاه علوم پزشکی شیراز	۷/۹۷	۱۱/۱۴	۰/۰۱
دانشگاه رازی	۸/۳۹	۱۰/۳۹	۰
دانشگاه بوعلی سینا	۸/۲۴	۱۰/۴۸	۰
دانشگاه شهید باهنر کرمان	۷/۸۴	۱۰/۶۵	۰
دانشگاه سمنان	۹/۰۳	۸/۵۱	۰
دانشگاه گیلان	۸/۴۱	۷/۵۱	۰

بر پایه گزارش سال ۲۰۱۷ «سایویژنز»، «Harvard University» با امتیاز بیشتر پیشگام است و «University of California Los Angeles»، «Stanford University»، «Johns Hopkins University»، «University of Michigan»، «University of California San Francisco»، «University of Toronto»، «University College London» و «University of Washington Seattle»، «University of Pennsylvania» در جایگاه‌های دوم تا دهم این نظام رتبه‌بندی هستند.

فصل چهارم

جایگاه مؤسسه‌ها در نظام‌های موضوعی رتبه‌بندی

رتبه‌بندی فراگیر مؤسسه‌ها می‌تواند دید کامل و همه‌سویه‌ای از کیفیت آموزش و پژوهش و جایگاه یک مؤسسه به‌دست دهد، ولی نمی‌تواند مؤسسه‌ها را در حوزه‌های گوناگون ارزیابی کند. رتبه‌بندی موضوعی مؤسسه‌ها راه‌کاری برای پاسخ‌گویی به این چالش بود. در این فصل نظام‌هایی گزارش می‌شوند که ارزیابی حوزه‌ای یا موضوعی مؤسسه‌ها را در بر دارند.

۴-۱. رتبه‌بندی جهانی موضوعی دانشگاه‌های «مؤسسه آموزش عالی تایمز»

«مؤسسه آموزش عالی تایمز» در ویرایش ۲۰۱۸ خود که در سال ۲۰۱۷ منتشر شده نام هشت مؤسسه ایرانی را در سیاهه مؤسسه‌های برتر جهان در موضوع‌های گوناگون آورده است. دانشگاه‌های صنعتی نوشیروانی بابل، تهران، صنعتی شریف، صنعتی امیرکبیر، گیلان، صنعتی اصفهان، تبریز، و علوم پزشکی تهران مؤسسه‌هایی هستند که در این نظام رتبه‌بندی آمده‌اند. در جدول ۴-۱ رتبه جهانی مؤسسه‌های ایرانی در موضوع‌های متفاوت، امتیاز کل، و امتیازشان در سنجه‌های گوناگون این نظام رتبه‌بندی آمده است.

جدول ۴-۱. رتبه، امتیاز کل، و امتیاز مؤسسه‌های ایرانی در سنجه‌های گوناگون نظام رتبه‌بندی موضوعی «مؤسسه آموزش عالی تایمز»

حوزه موضوعی	نام مؤسسه	رتبه جهانی	امتیاز کل	امتیاز در سنجه‌های گوناگون			
				استاندها	درآمدهای صنعتی	چشم‌انداز جهانی	پژوهش آموزش
مهندسی و فناوری	دانشگاه صنعتی نوشیروانی بابل	۲۵۰-۲۰۱	۳۷/۹-۴۱/۵	۹۹/۹	۴۱/۰	۱۷/۶	۸/۲
	دانشگاه تهران	۳۰۰-۲۵۱	۳۴/۹-۳۷/۸	۵۲/۸	۳۰/۰	۲۴/۰	۲۶/۳
	دانشگاه صنعتی شریف	۴۰۰-۳۰۱	۲۹/۷-۳۴/۸	۳۶/۲	۶۱/۵	۲۱/۴	۲۴/۲
	دانشگاه صنعتی امیرکبیر	۵۰۰-۴۰۱	۲۴/۹-۲۹/۶	۳۶/۰	۵۴/۶	۱۸/۶	۲۲/۲
	دانشگاه گیلان	۵۰۰-۴۰۱	۲۴/۹-۲۹/۶	۶۴/۰	۳۰/۲	۱۶/۹	۱۱/۲
	دانشگاه صنعتی اصفهان	۵۰۰-۴۰۱	۲۴/۹-۲۹/۶	۵۰/۳	۵۴/۶	۲۱/۲	۱۶/۲
علوم پزشکی...	دانشگاه علوم پزشکی تهران	۵۰۰-۴۰۱	۲۳/۰-۲۹/۴	۲۶/۱	۳۸/۲	۱۸/۹	۲۱/۹
	دانشگاه صنعتی اصفهان	۵۰۰-۴۰۱	۲۱/۴-۳۰/۷	۳۹/۲	۹۵/۱	۱۹/۷	۱۲/۸
علوم فیزیکی	دانشگاه صنعتی نوشیروانی بابل	۲۵۰-۲۰۱	۴۴/۹-۴۸/۵	۱۰۰/۰	۷۳/۸	۱۴/۳	۱۲/۶

رتبه‌بندی جهانی «مؤسسه آموزش عالی تایمز» مؤسسه‌های پیشرو جهان را در موضوع‌های علوم

فیزیکی (فیز)، مهندسی و فناوری (منا)، علوم اجتماعی (عاج)، علوم زیستی (زیس)، هنر و علوم انسانی (هنا)، علوم پزشکی بالینی، پزشکی پایه، و بهداشت (پاب)، اقتصاد و کسب و کار (اتک)، علوم رایانه (رای)، علوم تربیتی (ترب)، حقوق (حقوق)، و روانشناسی (روا) بر پایه پنج حوزه آموزش، چشم‌انداز جهانی، پژوهش، استنادها، و درآمدهای صنعتی ارزیابی می‌کند.

۴-۲. رتبه‌بندی حوزه‌ای علمی دانشگاه‌های جهان

نظام رتبه‌بندی حوزه‌ای «شانگهای» در گزارش سال ۲۰۱۶ نام دو مؤسسه ایرانی را در فهرست ۲۰۰ مؤسسه برتر جهان در حوزه‌های ریاضیات و علوم طبیعی (رطب)، مهندسی / فناوری و علوم رایانه (منا)، علوم زیستی و کشاورزی (زیس)، پزشکی بالینی و داروسازی (پاب)، و علوم اجتماعی (عاج) آورده است. دانشگاه‌های «تهران» و «صنعتی امیرکبیر» مؤسسه‌هایی هستند که نامشان در این سیاهه هست.

نظام رتبه‌بندی حوزه‌ای «شانگهای» مؤسسه‌های پیشرو جهان را در پنج حوزه ریاضیات و علوم طبیعی (رطب)، مهندسی / فناوری و علوم رایانه (منا)، علوم زیستی و کشاورزی (زیس)، پزشکی بالینی و داروسازی (پاب)، و علوم اجتماعی (عاج) بر پایه شش سنج ارزیابی می‌کند. در جدول ۴-۲ رتبه جهانی مؤسسه‌های ایرانی در حوزه‌های متفاوت و در جدول ۴-۳ امتیاز آنها در شاخص‌های گوناگون آمده است.

جدول ۴-۲. رتبه جهانی مؤسسه‌های ایرانی در نظام رتبه‌بندی حوزه‌ای «شانگهای»

نام مؤسسه	رطب	منا	زیس	پاب	عاج
دانشگاه تهران	-	۴۸	-	-	-
دانشگاه صنعتی امیرکبیر	-	۱۰۱-۱۵۰	-	-	-

جدول ۴-۳. امتیاز مؤسسه‌های ایرانی در شاخص‌های گوناگون نظام رتبه‌بندی حوزه‌ای «شانگهای»

نام مؤسسه	حوزه‌ها	امتیاز کل	امتیاز در شاخص‌های گوناگون			
			پژوهشگران پر استناد	انتشارات	مقالات با کیفیت	مخارج پژوهشی
دانشگاه تهران	منا	۶۸/۰	۴۸/۵	۵۹/۰	۶۴/۲	۰/۰
دانشگاه صنعتی امیرکبیر	منا	-	۲۴/۳	۵۸/۵	۵۹/۴	۰/۰

بر پایه گزارش سال ۲۰۱۶ نظام رتبه‌بندی «شانگهای»، دانشگاه‌های «University of California-Berkeley»، «Harvard University»، «Massachusetts Institute of Technology»، و «Harvard University» و

«Harvard University» توانسته‌اند به ترتیب در حوزه‌های ریاضیات و علوم طبیعی، مهندسی / فناوری و علوم رایانه، علوم زیستی و کشاورزی، پزشکی بالینی و داروسازی، و علوم اجتماعی رتبه نخست جهانی را به دست آورند.

۳-۴. رتبه‌بندی موضوعی علمی دانشگاه‌های جهان

نظام رتبه‌بندی دانشگاه‌ها بر پایه عملکرد علمی آنها که با نام «شانگهای» نیز شناخته می‌شود در تازه‌ترین ویرایش خود در سال ۲۰۱۷ مؤسسه‌های جهان را در موضوع‌های گوناگون ارزیابی و رتبه‌بندی کرده است. در این فهرست ۱۲ دانشگاه ایرانی هستند که روی هم رفته نامشان ۱۰۰ بار در زمره مؤسسه‌های برتر آمده است. دانشگاه آزاد ۲۰ بار؛ دانشگاه تهران ۱۶ بار؛ دانشگاه‌های صنعتی امیرکبیر و صنعتی شریف هر یک ۱۱ بار؛ دانشگاه علم و صنعت ۱۰ بار؛ دانشگاه تربیت مدرس نه بار؛ دانشگاه صنعتی اصفهان هشت بار؛ دانشگاه‌های فردوسی مشهد، تبریز، و علوم پزشکی تهران هر یک چهار بار؛ دانشگاه صنعتی نوشیروانی بابل دو بار؛ و دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی یک بار در سیاهه مؤسسه‌های برتر در ۵۲ موضوع آمده‌اند. رتبه‌بندی موضوعی «شانگهای» مؤسسه‌ها را در ۵۲ حوزه موضوعی (شش موضوع در علوم طبیعی، چهار موضوع در علوم زیستی، ۲۲ موضوع در مهندسی، شش موضوع در علوم پزشکی، و ۱۴ موضوع در علوم اجتماعی) بر پایه پنج سنجه گوناگون ارزیابی می‌کند. در جدول ۴-۴ رتبه جهانی مؤسسه‌های ایرانی در موضوع‌های متفاوت و امتیازشان در سنج‌های گوناگون این نظام رتبه‌بندی آمده است (ب.و. یا بی‌وزن، سنج‌ای است که در حوزه موضوعی وزنی ندارد).

جدول ۴-۴. رتبه جهانی مؤسسه‌های ایرانی و امتیاز آنها در سنج‌های گوناگون در نظام رتبه‌بندی موضوعی «شانگهای»

حوزه موضوعی	دانشگاه	رتبه جهانی	انتشارات	تأثیر استنادی	همکاری جهانی	مقاله در نشریه برتر	جوایز
علوم اجتماعی: مدیریت	آزاد اسلامی	۱۵۱-۲۰۰	۶۷/۸	۵۵/۱	۵۸/۶	۰	ب.و.
	تهران	۲۰۱-۳۰۰	۵۴/۲	۵۸/۹	۵۷/۳	۰	ب.و.
	صنعتی امیرکبیر	۳۰۱-۴۰۰	۴۶	۵۷/۲	۵۱/۱	۰	ب.و.
	علم و صنعت	۳۰۱-۴۰۰	۴۲/۲	۵۶/۴	۴۸/۱	۰	ب.و.
	صنعتی شریف	۳۰۱-۴۰۰	۴۰/۱	۵۵/۶	۵۷/۴	۸/۵	ب.و.
مهندسی: مکانیک	آزاد اسلامی	۵۱-۷۵	۷۲	۶۰/۸	۴۸/۱	۲۱/۲	۰
	صنعتی امیرکبیر	۱۰۱-۱۵۰	۵۹/۶	۵۷/۹	۴۴/۳	۱۹/۹	۰
	صنعتی نوشیروانی	۱۰۱-۱۵۰	۳۰/۹	۸۷	۵۱/۱	۱۰/۶	۰
	بابل						

حوزه موضوعی	دانشگاه	رتبه جهانی	انتشارات	تأثیر استنادی	همکاری جهانی	مقاله در نشریه برتر	جوایز
مهندسی: برق و الکترونیک	تهران	۱۵۰-۱۰۱	۵۶/۲	۵۸/۵	۴۹/۲	۱۷/۶	۰
	علم و صنعت	۲۰۰-۱۵۱	۵۸/۱	۵۲	۴۳/۷	۱۴	۰
	صنعتی شریف	۲۰۰-۱۵۱	۵۵/۱	۵۲	۴۳/۴	۱۷/۶	۰
	فردوسی مشهد	۳۰۰-۲۰۱	۳۵/۷	۵۷/۳	۴۵/۴	۱۷/۶	۰
	صنعتی اصفهان	۳۰۰-۲۰۱	۳۹/۳	۵۵/۲	۴۷/۱	۱۸/۴	۰
	تربیت مدرس	۳۰۰-۲۰۱	۳۵/۷	۶۳/۸	۴۷/۶	۱۵/۹	۰
	آزاد اسلامی	۳۰۰-۲۰۱	۶۸/۷	۴۱/۳	۴۴/۶	۰	۰
	صنعتی امیرکبیر	۴۰۰-۳۰۱	۴۸/۶	۳۹/۶	۴۵/۷	۰	۰
	صنعتی شریف	۴۰۰-۳۰۱	۵۲/۲	۴۳/۲	۵۵/۵	۰	۰
	تهران	۴۰۰-۳۰۱	۴۸/۹	۳۹/۶	۵۶	۰	۰
	فردوسی مشهد	۵۰۰-۴۰۱	۲۷/۲	۴۷/۱	۵۱	۰	۰
	علم و صنعت	۵۰۰-۴۰۱	۴۴/۵	۴۰/۸	۴۱/۹	۰	۰
	تربیت مدرس	۵۰۰-۴۰۱	۳۳/۴	۴۴/۸	۴۳/۱	۰	۰
	تبریز	۵۰۰-۴۰۱	۳۱	۴۶/۳	۳۸/۳	۰	۰
مهندسی: مخابرات	صنعتی شریف	۲۰۰-۱۵۱	۳۹/۵	۳۹/۳	۵۳/۲	۴۳/۲	ب.و.
	آزاد اسلامی	۷۵-۵۱	۵۵	۵۵/۹	۵۵/۱	۴۶/۱	ب.و.
	صنعتی شریف	۱۵۰-۱۰۱	۴۳/۴	۵۴/۲	۵۷/۸	۴۵/۴	ب.و.
	تهران	۱۵۰-۱۰۱	۴۷/۵	۵۳/۳	۵۲/۸	۴۶/۴	ب.و.
مهندسی: فناوری ابزار	صنعتی اصفهان	۲۰۰-۱۵۱	۳۹/۲	۵۹/۹	۵۲/۸	۳۹/۲	ب.و.
	صنعتی امیرکبیر	۳۰۰-۲۰۱	۴۱/۴	۴۶/۱	۴۸/۲	۳۵/۹	ب.و.
	علم و صنعت	۳۰۰-۲۰۱	۳۴/۱	۵۷/۵	۵۲/۶	۳۵/۱	ب.و.
	آزاد اسلامی	۱۰۰-۷۶	۷۱/۶	۵۳/۱	۴۹/۳	۰	۰
مهندسی: کامپیوتر	صنعتی امیرکبیر	۳۰۰-۲۰۱	۵۲/۵	۵۲/۶	۴۸/۴	۰	۰
	علم و صنعت	۳۰۰-۲۰۱	۴۶/۱	۵۵/۲	۴۶/۸	۰	۰
	تهران	۳۰۰-۲۰۱	۴۹	۵۲	۵۸/۸	۰	۰
	صنعتی شریف	۴۰۰-۳۰۱	۴۶/۳	۵۰	۵۲/۵	۰	۰
	صنعتی اصفهان	۵۰۰-۴۰۱	۲۸/۹	۵۱/۴	۵۹	۴۴/۷	۰
	تربیت مدرس	۵۰۰-۴۰۱	۳۲/۸	۵۴/۷	۴۷/۷	۰	۰
	آزاد اسلامی	۴۹	۶۳/۹	۳۹/۱	۵۳/۴	۴۲	۰
	تهران	۷۵-۵۱	۶۳/۲	۴۶	۷۲	۲۴/۳	۰
	صنعتی شریف	۱۵۰-۱۰۱	۴۱/۹	۳۶	۶۰/۴	۳۴/۳	۰
	علم و صنعت	۲۰۰-۱۵۱	۵۹	۴۱/۲	۴۴/۷	۰	۰
مهندسی: عمران	تربیت مدرس	۲۰۰-۱۵۱	۳۸/۹	۳۸/۵	۴۷/۷	۲۴/۳	۰
	صنعتی امیرکبیر	۳۰۰-۲۰۱	۵۸	۳۵/۵	۴۴/۸	۰	۰

حوزه موضوعی	دانشگاه	رتبه جهانی	انتشارات	تأثیر استنادی	همکاری جهانی	مقاله در نشریه برتر	جوایز
مهندسی: شیمی	تبریز	۲۰۱-۳۰۰	۳۳/۹	۴۶/۴	۶۷/۶	۰	۰
	آزاد اسلامی	۴۰	۹۰/۵	۵۳/۵	۴۵/۶	۳۴/۲	۰
	صنعتی امیرکبیر	۷۶-۱۰۰	۶۶	۵۱/۹	۴۳/۳	۳۷/۵	۰
	تهران	۷۶-۱۰۰	۶۹/۹	۴۵/۶	۵۰	۳۷/۱	۰
	صنعتی شریف	۱۰۱-۱۵۰	۵۹/۳	۴۵/۹	۵۲	۳۸/۹	۰
	صنعتی نوشیروانی بابل	۲۰۱-۳۰۰	۳۳	۸۲/۸	۴۸/۶	۵/۹	۰
	علم و صنعت	۲۰۱-۳۰۰	۵۰	۴۹/۴	۳۶/۴	۲۴/۲	۰
	صنعتی اصفهان	۲۰۱-۳۰۰	۴۰/۵	۵۲/۷	۵۲/۵	۲۲/۷	۰
	تربیت مدرس	۲۰۱-۳۰۰	۵۰/۱	۵۲/۴	۴۲/۸	۲۳/۴	۰
	آزاد اسلامی	۱۵۱-۲۰۰	۷۰/۳	۵۶/۲	۴۴/۸	۰	۰
مهندسی: مواد	تهران	۲۰۱-۳۰۰	۵۱/۱	۵۸/۶	۵۱/۶	۱۴	۰
	صنعتی امیرکبیر	۳۰۱-۴۰۰	۵۱/۱	۵۷/۴	۴۲/۸	۰	۰
	صنعتی اصفهان	۳۰۱-۴۰۰	۴۶/۳	۵۹/۲	۵۰/۹	۰	۰
	صنعتی شریف	۳۰۱-۴۰۰	۴۳/۱	۵۸/۶	۵۵/۴	۰	۰
	علم و صنعت	۴۰۱-۵۰۰	۴۲	۵۵/۶	۴۷/۱	۰	۰
	آزاد اسلامی	۲۰۱-۳۰۰	۶۵/۶	۶۱/۲	۴۸/۶	۰	ب.و.
مهندسی: انرژی	آزاد اسلامی	۴۰۱-۵۰۰	۶۵/۸	۴۷/۲	۴۲/۹	۰	۰
	تهران	۴۰۱-۵۰۰	۵۹/۲	۵۰/۱	۵۵/۶	۶/۱	۰
	تهران	۱۵	۷۶/۲	۶۱/۸	۷۱/۹	۵۹/۸	ب.و.
مهندسی: منابع آب	آزاد اسلامی	۴۵	۶۹/۱	۵۸/۴	۵۳/۶	۵۱/۸	ب.و.
	تبریز	۱۰۱-۱۵۰	۴۲/۲	۷۴	۷۴/۴	۳۷	ب.و.
	تربیت مدرس	۱۵۱-۲۰۰	۴۵/۴	۵۹/۲	۵۳/۷	۳۶/۶	ب.و.
مهندسی: علوم غذایی	آزاد اسلامی	۵۱-۷۵	۷۱/۳	۶۴/۹	۴۰/۵	۳۹/۸	ب.و.
	تهران	۷۶-۱۰۰	۶۰/۹	۶۷	۴۵/۳	۴۱/۶	ب.و.
	فردوسی مشهد	۲۰۱-۳۰۰	۴۰/۵	۶۶	۳۳/۹	۲۸/۳	ب.و.
	تربیت مدرس	۲۰۱-۳۰۰	۳۶/۳	۷۴/۲	۴۱/۲	۲۷/۶	ب.و.
	تهران	۲۱	۴۸/۵	۶۲/۶	۵۳/۹	۴۶/۹	ب.و.
	آزاد اسلامی	۳۲	۵۱/۷	۵۹/۳	۵۹/۸	۳۲/۷	ب.و.
مهندسی: معدن	صنعتی امیرکبیر	۴۸	۴۵	۶۰/۸	۴۳/۱	۳۰/۶	ب.و.
	تربیت مدرس	۴۹	۳۶/۶	۵۸/۲	۶۱/۹	۳۶/۵	ب.و.
	تهران	۲۷	۳۷/۲	۷۳/۳	۵۰/۳	۵۳/۲	ب.و.
	صنعتی اصفهان	۵۱-۷۵	۳۴/۳	۶۸/۸	۵۳/۸	۴۵/۱	ب.و.
مهندسی: متالورژی	آزاد اسلامی	۵۱-۷۵	۴۲/۴	۶۵/۱	۴۵/۹	۴۴/۷	ب.و.

حوزه موضوعی	دانشگاه	رتبه جهانی	انتشارات	تأثیر استنادی	همکاری جهانی	مقاله در نشریه برتر	جوایز
	صنعتی شریف	۷۶-۱۰۰	۳۲/۱	۶۳/۶	۵۸/۳	۴۱/۶	ب.و.
	صنعتی امیرکبیر	۱۰۱-۱۵۰	۳۰/۸	۶۵/۱	۴۴/۴	۳۴/۵	ب.و.
	علم و صنعت	۱۰۱-۱۵۰	۳۰/۱	۶۳/۹	۵۳/۵	۳۶/۲	ب.و.
	فردوسی مشهد	۱۵۱-۲۰۰	۲۱	۷۳/۳	۴۷/۹	۲۷/۵	ب.و.
	تبریز	۱۵۱-۲۰۰	۱۴/۵	۸۵/۱	۵۶/۴	۱۹/۶	ب.و.
پزشکی: کلینیکی	علوم پزشکی تهران	۳۰۱-۴۰۰	۳۲	۴۵/۹	۴۶/۳	۱۵/۴	۰
پزشکی: بهداشت عمومی	علوم پزشکی تهران	۲۰۱-۳۰۰	۳۴/۸	۴۲/۷	۴۷	۱۵/۲	ب.و.
پزشکی: داندانپزشکی و علوم دهان	علوم پزشکی تهران	۱۵۱-۲۰۰	۳۶/۶	۶۰/۸	۵۸/۶	۱۹/۲	۰
پزشکی: داروسازی و علوم دارو	علوم پزشکی تهران	۱۰۱-۱۵۰	۷۷/۸	۴۸/۶	۳۷/۴	۰	۰
	آزاد اسلامی	۲۰۱-۳۰۰	۶۵/۲	۴۰/۵	۳۵/۷	۰	۰
	علوم پزشکی شهید بهشتی	۳۰۱-۴۰۰	۵۳/۹	۴۴	۳۷/۲	۰	۰
علوم زیستی: کشاورزی	تهران	۱۵۱-۲۰۰	۵۸/۸	۴۸/۹	۶۱/۷	۳۰/۲	ب.و.
	آزاد اسلامی	۲۰۱-۳۰۰	۷۰/۲	۴۲/۴	۴۳/۴	۲۴/۵	ب.و.
	صنعتی اصفهان	۳۰۱-۴۰۰	۳۷/۹	۵۰/۴	۵۹	۲۵/۸	ب.و.
	تربیت مدرس	۴۰۱-۵۰۰	۳۹/۷	۵۰/۴	۴۹/۹	۲۱/۱	ب.و.
علوم زیستی: دامپزشکی	تهران	۱۰۱-۱۵۰	۳۹/۸	۵۶/۹	۴۸/۲	۱۸/۶	ب.و.
	آزاد اسلامی	۱۵۱-۲۰۰	۵۴	۴۳/۲	۳۸/۵	۱۱/۷	ب.و.
علوم طبیعی: ریاضیات	آزاد اسلامی	۱۰۱-۱۵۰	۷۸/۳	۵۶/۸	۶۱	۰	۰
	صنعتی امیرکبیر	۲۰۱-۳۰۰	۴۵/۳	۶۵	۴۶/۵	۰	۰
	علم و صنعت	۴۰۱-۵۰۰	۳۷/۴	۵۶/۸	۵۷/۷	۰	۰
علوم طبیعی: فیزیک	صنعتی اصفهان	۳۰۱-۴۰۰	۲۸/۱	۵۷/۹	۷۶	۲۵/۲	۰
	آزاد اسلامی	۳۰۱-۴۰۰	۵۶/۶	۳۹	۵۰/۷	۲۲	۰
	صنعتی شریف	۴۰۱-۵۰۰	۳۶	۴۶/۵	۶۸/۸	۲۵/۷	۰
علوم طبیعی: شیمی	آزاد اسلامی	۱۵۱-۲۰۰	۹۱	۴۷/۹	۳۹/۵	۶/۷	۰
	تهران	۴۰۱-۵۰۰	۴۹	۵۴/۹	۴۹/۸	۵/۵	۰

بر پایه این گزارش، روی هم رفته نام بیش از ۱۴۰۰ دانشگاه از ۸۰ کشور ۱۴۴۰۰ بار در موضوع های گوناگون آمده اند. نام دانشگاه های آمریکا ۳۸۵۷ بار در جایگاه نخست در ۳۲ موضوع آمده اند. دانشگاه

«هاروارد» با برتری در ۱۵ موضوع بهترین عملکرد را داشته است. نام دانشگاه‌های چین نیز ۱۶۵۲ بار تکرار شده و در هشت موضوع در جایگاه نخست هستند. نام دانشگاه‌های انگلستان نیز ۱۱۶۸ بار آمده است.

۴-۴. رتبه‌بندی حوزه‌ای جهانی دانشگاه‌های «کیو. اس.»

بر پایه ویرایش ۲۰۱۸ نظام رتبه‌بندی حوزه‌ای «کیو. اس.» که در سال ۲۰۱۷ منتشر شده است، دو مؤسسه ایرانی در فهرست ۵۰۰ مؤسسه برتر حوزه‌های مهندسی و فناوری و علوم زیستی و پزشکی جای گرفته‌اند. دانشگاه صنعتی شریف و علوم پزشکی تهران مؤسسه‌هایی هستند که نامشان در این نظام هست. نظام رتبه‌بندی حوزه‌ای «کیو. اس.» مؤسسه‌های پیشرو جهان را در پنج حوزه هنر و علوم انسانی (هنا)، مهندسی و فناوری (منا)، علوم زیستی و پزشکی (زیس)، علوم طبیعی (رطب)، و علوم اجتماعی و مدیریت (عاج)، و بر پایه چهار سنجه ارزیابی می‌کند. در جدول ۴-۵ رتبه جهانی مؤسسه‌های ایرانی و در جدول ۴-۶ امتیاز آنها در سنجه‌های گوناگون آمده است.

جدول ۴-۵. رتبه جهانی مؤسسه‌های ایرانی در نظام رتبه‌بندی حوزه‌ای «کیو. اس.»

نام مؤسسه	منا	زیس
دانشگاه صنعتی شریف	۴۵۱-۵۰۰	-
دانشگاه علوم پزشکی تهران	-	۴۰۱-۴۵۰

جدول ۴-۶. امتیاز مؤسسه‌های ایرانی در شاخص‌های گوناگون نظام رتبه‌بندی حوزه‌ای «کیو. اس.»

نام مؤسسه	حوزه	امتیاز کل	امتیاز در شاخص‌های گوناگون			
			اشتهار علمی	سرانه استاد	اشتهار شغلی	شاخص «اچ»
دانشگاه صنعتی شریف	منا	N/A	۶۷/۴	۸۰/۹	۳۳/۷	۸۰/۴
دانشگاه علوم پزشکی تهران	زیس	N/A	۵۴	۵۹/۵	۴۱/۹	۴۸/۹

بر پایه گزارش «کیو. اس.»، دانشگاه‌های «University of Oxford»، «MIT»، «Harvard University»، «MIT»، و «Harvard University» توانسته‌اند به ترتیب در حوزه‌های هنر و علوم انسانی، مهندسی و فناوری، علوم زیستی و پزشکی، علوم طبیعی، و علوم اجتماعی و مدیریت در جایگاه نخست جهانی جای گیرند.

۴-۵. رتبه‌بندی موضوعی جهانی دانشگاه‌های «کیو.اس.»

بر پایه ویرایش ۲۰۱۸ نظام رتبه‌بندی موضوعی «کیو.اس.» که در سال ۲۰۱۷ منتشر شده است، نه مؤسسه ایرانی در فهرست مؤسسه‌های برتر در موضوع‌های گوناگون جای گرفته‌اند. دانشگاه‌های تهران، صنعتی شریف، علوم پزشکی تهران، علوم پزشکی مشهد، علوم پزشکی شیراز، و علوم پزشکی تبریز مؤسسه‌های ایرانی در این سیاهه هستند.

نظام رتبه‌بندی موضوعی «کیو.اس.» مؤسسه‌های پیشرو دنیا را در ۴۵ موضوع، از تاریخ و زبان‌شناسی گرفته تا ستاره‌شناسی و دریانوردی، بر پایه چهار سنجه ارزیابی می‌کند. در جدول ۴-۷ رتبه جهانی و امتیاز مؤسسه‌های ایرانی در سنجه‌های گوناگون این نظام رتبه‌بندی آمده است.

جدول ۴-۷. امتیاز مؤسسه‌های ایرانی در شاخص‌های گوناگون نظام رتبه‌بندی موضوعی «کیو.اس.»

امتیاز در شاخص‌های گوناگون					نام مؤسسه	موضوع
شاخص «اچ»	سراانه استاد	اشتهار شغلی	اشتهار علمی	رتبه جهانی		
۶۷/۳	۸۷/۳	۵۳/۷	۵۴/۴	۱۵۱-۲۰۰	دانشگاه تهران	معماری
۷۸/۷	۸۴/۵	۴۱/۸	۵۱/۳	۳۰۱-۳۵۰	دانشگاه تهران	مهندسی برق و الکترونیک
۷۸/۴	۸۵/۶	۴۰/۵	۵۰/۶	۳۵۱-۴۰۰	دانشگاه صنعتی شریف	
۷۹/۲	۸۰/۲	۴۳/۵	۴۸/۳	۳۰۱-۳۵۰	دانشگاه صنعتی شریف	مهندسی مکانیک
۷۸/۷	۸۱/۲	۴۳/۴	۵۰/۲	۳۰۱-۳۵۰	دانشگاه تهران	
۶۵	۷۳/۶	۱۹/۵	۴۳/۳	۲۵۱-۳۰۰	دانشگاه تهران	کشاورزی و جنگلداری
۵۷/۷	۶۶/۴	۷۱/۱	۴۸/۸	۲۵۱-۳۰۰	دانشگاه علوم پزشکی تهران	پزشکی
۴۶	۶۶/۳	۶۴/۷	۳۳	۴۰۱-۴۵۰	دانشگاه علوم پزشکی شیراز	
۳۹/۸	۶۱/۳	۶۱/۹	۲۸/۸	۴۵۱-۵۰۰	دانشگاه علوم پزشکی مشهد	
۳۷/۱	۶۳/۴	۶۴/۷	۲۹/۲	۴۵۱-۵۰۰	دانشگاه علوم پزشکی تبریز	
۳۴/۷	۶۰/۹	۵۷/۷	۳۸	۴۵۱-۵۰۰	دانشگاه تهران	
۸۱/۲	۸۰/۹	۵۷	۴۹	۱۵۱-۲۰۰	دانشگاه علوم پزشکی تهران	داروشناسی و داروسازی
۷۰/۸	۷۹/۲	۴۵/۶	۳۸/۹	۲۵۱-۳۰۰	دانشگاه علوم پزشکی مشهد	
۵۸/۹	۵۶/۷	۶۸	۵۸/۱	۱۵۱-۲۰۰	دانشگاه تهران	جغرافیا
۶۹/۹	۷۹/۳		۵۷/۷	۲۵۱-۳۰۰	دانشگاه تهران	علوم مواد

۴-۶. رتبه‌بندی موضوعی دانشگاه‌ها بر پایه عملکرد علمی

بر پایه گزارش سالانه نظام رتبه‌بندی موضوعی «یورپ» در سال ۲۰۱۷ میلادی ۱۴ مؤسسه ایرانی در سیاهه مؤسسه‌های برتر در موضوع‌های ۴۱ گانه هستند. دانشگاه‌های «تهران»، «علوم پزشکی تهران»، «صنعتی

اصفهان»، «صنعتی شریف»، «صنعتی امیرکبیر»، «علوم پزشکی شهید بهشتی»، «علم و صنعت ایران»، «فردوسی مشهد»، «یزد»، «علوم پزشکی کرمان»، «آزاد اسلامی»، «تربیت مدرس»، «دانشگاه علوم پزشکی ایران»، و «تبریز» مؤسسه‌هایی هستند که توانسته‌اند در این فهرست قرار گیرند.

نظام رتبه‌بندی موضوعی «یورپ» مؤسسه‌های پیشرو دنیا را در ۴۱ حوزه موضوعی بر پایه پنج سنجه کمی ارزیابی می‌کند. در جدول ۴-۸ رتبه جهانی مؤسسه‌های ایرانی در موضوع‌های متفاوت و امتیاز کل آنها به همراه امتیازشان در سنجه‌های گوناگون این نظام رتبه‌بندی آمده است.

جدول ۴-۸. رتبه جهانی و امتیاز مؤسسه‌های ایرانی در سنجه‌های گوناگون نظام رتبه‌بندی موضوعی «یورپ»

حوزه موضوعی	مؤسسه	رتبه جهانی	مقاله	استاندها	همکاری بین‌المللی	تأثیر مقاله‌ها	تأثیر استنادی	امتیاز کل
علوم ریاضیات	آزاد اسلامی	۲۴	۸۰/۱۳	۶۹/۳۶	۶۲/۶۲	۶۹/۳۵	۵۸/۱۱	۶۸/۵۶
	صنعتی امیرکبیر	۲۱۱	۵۶/۷۶	۵۵/۵۷	۴۶/۰۸	۵۵/۵۵	۵۲/۹۱	۵۴/۲۵
	تهران	۲۳۵	۵۵/۶۴	۵۳/۷۹	۵۰/۶۹	۵۳/۷۹	۵۱/۵۹	۵۳/۳۹
	صنعتی شریف	۲۷۷	۵۶/۰۲	۵۲/۶۹	۴۴/۶۱	۵۲/۷	۵۰/۵۶	۵۲/۱۹
	علم و صنعت ایران	۳۲۲	۵۳/۲۳	۵۲/۰۴	۳۳/۴۶	۵۲/۰۳	۵۰/۷۵	۵۰/۱۶
	فردوسی مشهد	۴۱۲	۵۲/۳۵	۴۵/۴۸	۳۰/۹	۴۵/۵۵	۳۰/۵۴	۴۲/۰۲
	صنعتی اصفهان	۴۶۸	۵۰/۰۸	۳۵/۸۵	۲۲/۸۶	۳۵/۸۷	۲۷/۰۴	۳۵/۹۱
	تربیت مدرس	۴۹۴	۳۹/۷۶	۳۵/۶۱	۱۵/۱۸	۳۵/۶۱	۳۰/۴۸	۳۳/۳۲
	تبریز	۵۲۶	۳۷/۷۱	۳۰/۴۱	۲۲/۶۸	۳۰/۴	۲۳/۹۶	۲۹/۸۵
	یزد	۷۱۸	۱۲/۶۲	۱۰/۵۱	۱۴/۶۳	۱۰/۵۶	۷/۱۶	۱۰/۶۲
علوم فیزیکی	آزاد اسلامی	۲۰۳	۶۱/۳۸	۵۲/۶۴	۵۱/۵۶	۵۲/۶۴	۵۰/۳۴	۵۴/۱۴
	صنعتی شریف	۴۶۹	۵۲/۰۶	۵۰/۱۸	۵۰/۱۲	۵۰/۱۸	۳۷/۲۲	۴۷/۴
	تهران	۵۸۸	۵۱/۲۲	۳۷/۱۱	۴۲/۵	۳۷/۰۸	۲۱/۶۷	۳۷/۳۱
	صنعتی امیرکبیر	۶۸۰	۵۰/۱۸	۲۴/۴۹	۱۷/۳۵	۲۴/۵۵	۱۳/۶۷	۲۷/۵۱
	تبریز	۶۹۷	۵۰/۱۸	۲۱/۰۲	۱۹/۶۶	۲۱/۰۶	۱۰/۳۹	۲۵/۵۳
	صنعتی اصفهان	۶۹۹	۳۵/۳۲	۲۴/۲۶	۲۲/۲۷	۲۴/۲۹	۱۷/۷۵	۲۵/۲
	علم و صنعت ایران	۷۶۹	۴۲/۵۳	۱۵/۹۴	۱۱/۱۴	۱۵/۹۵	۷/۵۷	۲۰/۰۲
	تربیت مدرس	۷۹۶	۲۸	۱۸/۰۶	۹/۹۸	۱۸/۰۷	۱۲/۳۴	۱۸/۳۱
	فردوسی مشهد	۸۲۰	۲۴/۴	۱۵/۲۲	۱۴/۸۹	۱۵/۲۴	۱۰/۰۶	۱۶/۲
	آزاد اسلامی	۶۱	۸۳/۶۷	۵۹/۷۷	۵۸/۵	۵۹/۷۷	۵۲/۳۱	۶۳/۷۵
علوم شیمی	تهران	۳۸۶	۵۶/۵۶	۵۱/۱۶	۵۱/۳۶	۵۱/۱۶	۴۴/۳۲	۵۰/۸۲
	صنعتی شریف	۳۹۸	۵۱/۸۴	۵۰/۶۷	۴۸/۴	۵۰/۶۷	۵۰/۱۷	۵۰/۶۱
	تربیت مدرس	۴۱۶	۵۳/۰۷	۵۰/۹	۳۶/۳۸	۵۰/۹	۵۰/۱۴	۴۹/۸
	صنعتی اصفهان	۴۳۸	۵۳	۵۰/۴۸	۴۷/۰۵	۵۰/۴۸	۴۳/۰۵	۴۸/۹۱
	علوم پزشکی تهران	۴۶۶	۵۰/۴۲	۵۰/۱۴	۲۸/۷۱	۵۰/۱۴	۴۸/۹۷	۴۷/۷۷
	صنعتی امیرکبیر	۵۵۴	۵۱/۱۱	۴۱/۲۷	۲۶/۱۶	۴۱/۲۶	۲۹/۶	۳۹/۳

فردوسی مشهد	۵۹۸	۴۷/۴۴	۳۳/۹۳	۲۸/۲۶	۳۳/۹	۲۵/۳	۳۴/۵۸
تبریز	۶۸۷	۳۳/۳۷	۲۸/۴۲	۲۱/۵	۲۸/۴۱	۲۲/۸۶	۲۷/۵۸
علم و صنعت ایران	۸۲۰	۲۲/۰۷	۱۹/۱۵	۱۴/۴۴	۱۹/۱۵	۱۴/۴۷	۱۸/۲۴
تهران	۳۰۴	۵۴/۳۳	۳۸/۸۱	۵۱/۷۷	۳۸/۸۶	۱۸/۰۶	۳۸/۸۱
علوم زمین	۳۲۰	۵۳/۰۸	۳۱/۱۳	۵۰/۲۸	۳۱/۲۱	۱۴/۱۲	۳۴/۳
تربیت مدرس	۴۳۶	۱۸/۲۶	۱۸/۵	۲۰/۰۲	۱۸/۵	۱۶/۲۸	۱۸/۰۴
علوم پزشکی تهران	۴۸۲	۵۱/۰۸	۵۰/۰۸	۴۵/۴۳	۵۰/۰۸	۳۸/۹۸	۴۷/۰۹
تهران	۵۱۶	۵۲/۰۹	۵۰/۰۱	۵۱/۴	۵۰/۰۱	۲۵/۳۹	۴۴/۵۱
آزاد اسلامی	۵۵۲	۵۳/۰۲	۴۶/۳۴	۵۰/۴۷	۴۶/۴۳	۱۸/۲۲	۴۱/۴۱
علوم زیستی	۶۳۴	۵۰/۴۲	۲۹/۴۷	۳۱/۸۹	۲۹/۴۳	۱۶/۲۳	۳۱/۶۳
علوم پزشکی شهید بهشتی	۷۷۸	۲۶/۲۲	۱۷/۹۵	۱۹/۳۷	۱۷/۹۲	۱۲/۳۸	۱۸/۷۶
فردوسی مشهد	۹۲۹	۱۷/۶	۶	۱۸/۵	۶/۰۱	۲/۵۴	۹/۲۹
صنعتی اصفهان	۹۹۰	۷/۴۶	۴/۵۱	۱۳/۷	۴/۵۲	۲/۶۶	۵/۷
آزاد اسلامی	۴۸	۷۱/۵۷	۶۲/۷۱	۵۸/۰۹	۶۲/۷۱	۵۴/۴۸	۶۲/۴
تهران	۱۸۸	۵۶/۸	۵۳/۴۳	۵۴/۲۹	۵۳/۴۴	۵۰/۹۴	۵۳/۷۴
صنعتی امیرکبیر	۱۹۶	۵۶/۷۲	۵۳/۴	۵۱/۱۴	۵۳/۴۱	۵۰/۹۴	۵۳/۳۹
علم و صنعت ایران	۳۱۶	۵۳/۳۶	۵۱/۳۹	۳۶/۹۸	۵۱/۳۹	۵۰/۲	۵۰/۱۴
اطلاعات و رایانه	۳۲۲	۵۴/۹۳	۵۱/۰۹	۵۱/۴۶	۵۱/۱	۴۱/۵۶	۴۹/۷۱
صنعتی شریف	۳۶۲	۵۰/۱۵	۵۰/۵	۲۲/۵	۵۰/۵	۵۰/۳۳	۴۷/۵۷
تربیت مدرس	۵۸۶	۳۱/۴۸	۲۲/۶۱	۳۲/۳۶	۲۲/۶۵	۱۶/۴۶	۲۴/۲۷
صنعتی اصفهان	۵۸۸	۳۰/۲۹	۲۵/۱۵	۱۵/۱۱	۲۵/۱۸	۱۹/۹۴	۲۴/۱۴
فردوسی مشهد	۶۱۸	۶/۹۴	۲۴/۳۶	۱۱/۱	۲۴/۳۴	۳۰/۰۹	۲۰/۱۱
تبریز	۲۱	۷۶/۵۳	۶۹/۹۷	۶۶/۰۳	۷۰/۰۱	۶۱/۳۸	۶۹/۰۸
آزاد اسلامی	۹۲	۶۴/۵۱	۵۹/۸۹	۶۱/۸۳	۵۹/۸۹	۵۴/۹۱	۵۹/۹۹
تهران	۱۲۸	۶۱/۹۳	۵۸/۲۶	۵۵/۳۳	۵۸/۲۷	۵۴/۱۴	۵۷/۸۶
صنعتی امیرکبیر	۱۵۴	۵۹/۷۴	۵۶/۵	۵۵/۴۷	۵۶/۵۱	۵۳/۰۷	۵۶/۳۵
صنعتی شریف	۲۱۶	۵۷/۴۶	۵۴/۶۲	۵۱/۹	۵۴/۶۳	۵۱/۸۹	۵۴/۳۸
علم و صنعت ایران	۲۳۹	۵۵/۴۷	۵۴	۵۲/۰۸	۵۳/۹۹	۵۲	۵۳/۶۸
صنعتی اصفهان	۲۵۶	۵۴/۶۳	۵۳/۵۲	۵۰/۷۳	۵۳/۵۳	۵۱/۸۴	۵۳/۱
تربیت مدرس	۳۹۲	۵۲/۳	۵۱/۷۶	۴۴/۶۳	۵۱/۷۷	۵۰/۸۲	۵۰/۹۵
فردوسی مشهد	۳۹۷	۵۲/۱۱	۵۱/۷۱	۴۵/۰۶	۵۱/۷۱	۵۰/۸۶	۵۰/۹۳
تبریز	۶۳۹	۳۳	۳۷/۱۸	۲۳/۱۲	۳۷/۲	۳۲/۹۳	۳۳/۶۷
علوم پزشکی تهران	۴۵	۷۸/۳۱	۵۸/۵۶	۵۵/۰۶	۵۸/۵۵	۵۰/۷۹	۶۱/۲
آزاد اسلامی	۲۳۵	۵۶/۳۹	۵۰/۵	۵۲/۰۱	۵۰/۵۱	۳۳/۰۸	۴۷/۷۷
تهران	۲۶۴	۵۲/۰۲	۴۸/۴۵	۲۴/۵۱	۴۸/۴۸	۳۹/۵۹	۴۴/۷۴
تربیت مدرس	۲۷۳	۵۳/۳۸	۴۴/۹۶	۵۰/۳۶	۴۴/۹۶	۳۰/۳۳	۴۳/۹۵
صنعتی شریف	۳۵۶	۵۰/۷۲	۳۱/۶۱	۲۸/۹۶	۳۱/۶۲	۲۰/۶۹	۳۳/۳۹
صنعتی اصفهان	۴۱۳	۴۶/۳۳	۲۲/۸۵	۲۴/۹۵	۲۲/۸۷	۱۲/۹۶	۲۶/۴۶
صنعتی امیرکبیر	۴۱۶	۳۲/۳۴	۲۷/۷	۱۳/۳۷	۲۷/۷۲	۲۱/۲۹	۲۵/۸۳
علوم پزشکی شهید بهشتی							

علوم پزشکی تهران	۴۲۷	۹/۶۷	۳۰/۸۵	۱۱/۱۴	۳۰/۸۵	۳۵/۱۴	۲۴/۶۶
علم و صنعت ایران	۴۳۱	۴۰/۶۷	۲۲/۴۸	۱۴/۲۶	۲۲/۴۷	۱۳/۳۶	۲۳/۹۲
علوم پزشکی تهران	۱۹۸	۵۳/۳۱	۵۱/۴۲	۵۱/۷۶	۵۱/۴۲	۵۰/۵۹	۵۱/۷۲
علوم پزشکی شهید بهشتی	۴۹۹	۵۰/۸۱	۵۰/۰۴	۵۰/۱۲	۵۰/۰۴	۲۹/۰۶	۴۵
آزاد اسلامی	۶۲۱	۵۰/۴۵	۲۹/۸	۳۶/۶۵	۲۹/۸	۱۲/۴۳	۳۱/۳۱
تهران	۷۸۷	۲۳/۰۸	۱۷/۰۲	۲۵/۱۳	۱۷/۰۱	۱۱/۳	۱۷/۹۱
علوم پزشکی ایران	۸۴۱	۳۲/۲۷	۸/۰۹	۲۵/۶۳	۸/۱۲	۲/۵۱	۱۴/۵
تربیت مدرس	۸۴۳	۲۱/۰۱	۱۴/۲۷	۱۲/۹۵	۱۴/۲۸	۸/۸۳	۱۴/۴۶
علوم پزشکی کرمان	۹۶۰	۶/۵۹	۷/۲۵	۱۰/۲۸	۷/۲۵	۴/۹۲	۶/۸
تجارت، مدیریت، گردشگری	۳۵۸	۱۳/۰۱	۲۰/۵۹	۲۵/۹۲	۲۰/۶	۲۲/۵۲	۱۹/۷۱
علوم پزشکی تهران	۳۵۰	۵۰/۳۱	۵۰/۰۳	۵۰/۰۸	۵۰/۰۳	۴۴/۳۳	۴۸/۶۸
آزاد اسلامی	۳۹۶	۵۱/۲	۵۰/۰۲	۴۰/۹۵	۵۰/۰۲	۳۲/۳۴	۴۴/۹۹
روانشناسی و علوم شناختی	۶۵۰	۱۱/۹۲	۱۶/۹۶	۱۷/۴۸	۱۶/۹۸	۱۴/۱۷	۱۵/۰۶
تهران	۶۷۶	۱۷/۹۴	۱۱/۸	۲۴/۰۳	۱۱/۷۹	۶/۵۱	۱۳/۲۳
صنعتی امیرکبیر	۷۵۰	۴/۶۲	۹/۸۹	۷/۹۲	۹/۹۱	۷/۳	۷/۷۳
آزاد اسلامی	۲۲۴	۵۲/۱۹	۲۵/۰۳	۴۵/۳۶	۲۵/۰۴	۹/۴۲	۲۹/۹۵
تهران	۲۳۴	۵۱/۵۴	۲۲/۰۳	۴۲/۰۵	۲۲/۰۷	۸/۵	۲۸/۰۴
زمین شناسی	۲۸۰	۱۱/۱	۱۹/۲۹	۲۲/۵۲	۱۹/۳۲	۱۶/۶۸	۱۶/۹۲
تربیت مدرس	۱۲۰	۵۰/۲	۲۱/۵۷	۲۲/۹۵	۲۱/۶۱	۱۱/۲	۲۶/۲۸
آزاد اسلامی	۱۳۲	۲۵/۲۸	۱۹/۸۵	۲۲/۹۵	۱۹/۸۳	۱۴/۱۶	۲۰/۰۹
تهران	۳۳	۷۱/۳۳	۶۰/۴۷	۶۵/۲	۶۰/۴۸	۵۲/۲	۶۱/۵۹
آزاد اسلامی	۱۲۳	۵۹/۲۱	۵۳/۳۹	۵۱/۱۴	۵۳/۳۹	۵۰/۲۲	۵۳/۸۲
صنعتی امیرکبیر	۱۴۳	۵۵/۹۱	۵۳/۲۸	۵۰/۹۸	۵۳/۲۸	۵۰/۶۹	۵۳/۰۶
صنعتی شریف	۱۵۱	۶۱/۱۹	۵۲/۹۲	۵۷/۵	۵۲/۹۱	۴۲/۴۵	۵۲/۸۲
تهران	۲۱۷	۵۴/۲۲	۵۱/۳۱	۳۵/۱۲	۵۱/۳۱	۴۴/۱	۴۸/۶۲
تربیت مدرس	۲۵۶	۴۲/۱	۵۰/۰۵	۱۴/۱۶	۵۰/۰۴	۵۰/۰۲	۴۴/۴۶
فردوسی مشهد	۲۸۳	۵۱/۴۱	۴۳/۶۵	۳۴/۵۹	۴۳/۶۵	۲۹/۲۷	۴۱/۰۹
صنعتی اصفهان	۳۰۸	۵۲/۲۸	۴۱/۵۱	۱۸/۸۷	۴۱/۴۶	۲۳/۵۷	۳۷/۴۴
علم و صنعت ایران	۳۵۶	۲۸/۶۱	۳۵/۶۳	۱۳/۱۱	۳۵/۵۹	۳۴/۰۷	۳۱/۲۳
تهران	۴۵۱	۱۸/۷۵	۱۷/۹۵	۱۲/۵۸	۱۷/۹۳	۱۳/۶۹	۱۶/۵۵
علوم پزشکی تهران	۱۳	۷۲/۹۸	۷۸/۴۸	۶۱/۵۵	۷۸/۴۵	۶۹/۱۱	۷۳/۰۷
آزاد اسلامی	۲۲	۷۰/۷	۷۲/۴۳	۶۶/۸۹	۷۲/۴	۶۲/۹۲	۶۹/۰۶
تهران	۲۹	۶۵/۶۳	۷۰/۷۷	۵۴/۰۱	۷۰/۷۷	۶۵/۰۴	۶۶/۳۸
صنعتی امیرکبیر	۴۹	۶۰/۴۳	۶۲/۷۴	۵۱/۵۴	۶۲/۷۲	۵۸/۴۲	۵۹/۹۶
علم و صنعت ایران	۸۹	۵۷/۱۸	۵۸/۰۲	۵۱/۶۷	۵۸/۰۱	۵۴/۷۵	۵۶/۳۵
صنعتی شریف	۱۳۹	۵۳/۷۴	۵۳/۸۸	۴۷/۸۷	۵۳/۸۸	۵۲/۰۶	۵۲/۷۹
تربیت مدرس	۱۵۴	۵۲/۶۳	۵۲/۴۳	۴۶/۱۸	۵۲/۴۳	۵۱/۰۴	۵۱/۵۱
صنعتی اصفهان							

۴۹/۳۷	۵۱/۲۸	۵۰/۸۶	۳۶/۶۱	۵۰/۸۷	۵۰/۱۸	۱۷۶	تبریز	
۴۶/۷۷	۴۴/۱	۵۰/۲۵	۲۸/۷۳	۵۰/۲۴	۵۱/۰۹	۲۰۶	فردوسی مشهد	
۴۸/۳	۲۷/۰۸	۵۱/۶۹	۴۰/۸۴	۵۱/۷	۶۷/۰۸	۷۶	آزاد اسلامی	
۴۳/۵۷	۲۵/۳۶	۴۴/۴۱	۵۰/۳۸	۴۴/۳۶	۵۷/۷۶	۹۱	تهران	مهندسی
۲۰/۳	۴/۸۱	۱۲/۰۴	۱۷/۱۶	۱۱/۹۶	۵۰/۳۱	۱۵۳	صنعتی امیرکبیر	محیط زیست
۱۵/۳۲	۱۵/۱۷	۱۶/۷۵	۱۴/۷۱	۱۶/۷۳	۱۳/۴۶	۱۶۳	تربیت مدرس	
۵۹/۹۸	۶۰/۰۶	۶۱/۰۱	۵۰/۳۸	۶۱/۰۱	۶۲/۰۸	۲۱	آزاد اسلامی	
۵۶/۳۱	۵۴/۲۶	۵۶/۷۴	۵۰/۹۶	۵۶/۷۳	۵۹/۸۳	۳۸	تهران	مهندسی
۲۶/۶۴	۲۴/۲۹	۲۷/۱۷	۱۰/۲۵	۲۷/۲۱	۳۴/۶۶	۱۵۱	فردوسی مشهد	تغذیه
۲۱/۹۱	۲۱/۷۲	۲۲/۵۹	۱۳/۱۷	۲۲/۵۹	۲۴/۵۱	۱۶۱	علوم پزشکی شهید بهشتی	
۱۵/۶۹	۲۰/۴۶	۱۷/۷۳	۱۰/۹۸	۱۷/۷۲	۹/۵۷	۱۸۰	تربیت مدرس	
۷۵/۹۳	۷۲/۷	۸۱/۷۴	۵۹/۲۹	۸۱/۷۷	۷۶/۴۸	۱۳	آزاد اسلامی	
۶۴/۸۹	۶۵/۵۸	۶۷/۹۲	۵۸/۲۷	۶۷/۹۵	۶۱/۹۹	۴۲	تهران	
۶۰/۲	۵۹/۰۲	۶۲/۶۲	۵۳/۱۴	۶۲/۶۳	۶۰/۳۲	۷۲	صنعتی امیرکبیر	
۵۹/۴۱	۵۸/۲۶	۶۱/۶۱	۵۳/۲۵	۶۱/۶۱	۵۹/۵	۷۸	صنعتی اصفهان	
۵۶/۲۷	۵۵/۷۱	۵۷/۷۱	۵۲/۷۴	۵۷/۷۲	۵۵/۹۴	۱۱۲	صنعتی شریف	مهندسی مواد
۵۲/۹۲	۵۲/۴۵	۵۴/۰۹	۴۷/۵۸	۵۴/۰۸	۵۳/۶۸	۱۵۴	علم و صنعت ایران	
۴۸/۸۱	۵۰/۵۷	۵۱/۴۴	۲۷/۳۵	۵۱/۴۴	۵۱/۴۳	۲۱۴	تربیت مدرس	
۴۱/۴۶	۴۵/۴۵	۴۵/۳۶	۲۸/۴۱	۴۵/۳۸	۳۶/۴۳	۲۷۵	فردوسی مشهد	
۳۲/۴۷	۳۵/۵۶	۳۷/۳۳	۲۲/۳۸	۳۷/۳۱	۲۵/۶۶	۳۴۸	تبریز	
۸۵/۷۱	۹۵/۵۳	۸۶/۶۳	۷۳/۵۳	۸۶/۵۸	۷۹/۳۱	۴	آزاد اسلامی	
۶۹/۲۹	۷۳/۸۳	۶۹/۸۷	۶۲/۷۸	۶۹/۸۷	۶۶/۴۵	۲۳	تهران	
۶۵/۵۸	۶۸/۳۸	۶۶/۵۹	۵۶/۳۵	۶۶/۵۸	۶۴/۸۸	۳۹	صنعتی امیرکبیر	
۵۸/۷۵	۵۷/۶۷	۵۹/۰۹	۵۵/۹۴	۵۹/۰۸	۶۰/۴۲	۸۱	صنعتی شریف	مهندسی
۵۷/۹۲	۵۷/۵۲	۵۸/۶۹	۵۱/۳۳	۵۸/۶۸	۵۹/۷۲	۹۱	علم و صنعت ایران	مکانیک
۵۶/۹۳	۵۸/۲۸	۵۷/۵۷	۵۱/۳۳	۵۷/۵۶	۵۶/۸	۱۰۳	صنعتی اصفهان	
۵۲/۰۳	۵۴/۰۳	۵۳/۴۶	۳۹/۲۹	۵۳/۴۶	۵۲/۸۴	۱۸۳	فردوسی مشهد	
۵۱/۱۶	۵۲/۵۳	۵۲/۵۲	۳۹/۲۹	۵۲/۵۲	۵۲/۳۷	۲۰۲	تربیت مدرس	
۵۰/۶۶	۵۱/۳۶	۵۱/۷۸	۴۱/۰۶	۵۱/۷۸	۵۲/۰۲	۲۰۹	تبریز	
۴۲/۵۸	۳۵/۶۹	۴۳/۲۷	۳۸/۲۸	۴۳/۲۴	۵۰/۱۲	۱۱۲	علوم پزشکی تهران	
۲۵/۵	۲۷/۴۲	۲۸/۹۳	۲۳/۷۴	۲۸/۹۱	۱۸/۸۱	۱۴۹	علوم پزشکی شهید بهشتی	دندانپزشکی
۱۳/۴۶	۱۱/۴۴	۱۳/۷۸	۳۳/۶۹	۱۳/۸۳	۶/۸۵	۱۸۷	آزاد اسلامی	
۵۹/۵	۵۶/۳۷	۵۹/۷	۵۳/۸۷	۵۹/۷	۶۴/۵۷	۵۵	علوم پزشکی تهران	
۳۹/۴۱	۳۴/۰۹	۴۰/۲۹	۲۵/۸۹	۴۰/۲۷	۴۸/۷۵	۳۰۷	علوم پزشکی شهید بهشتی	داروسازی
۳۳/۲۶	۱۹/۶۲	۳۳/۵۸	۱۹/۸۸	۳۳/۵۸	۵۱/۷۳	۳۴۶	آزاد اسلامی	
۱۴/۰۳	۱۸/۲۲	۱۷/۹۱	۸/۳۳	۱۷/۸۸	۵/۹۲	۴۷۷	تهران	
۱۶/۹۵	۱۴/۲۴	۱۶/۳۵	۲۷/۴۹	۱۶/۳۷	۱۶/۴	۴۲۰	علوم پزشکی تهران	روانشناسی
۶۱/۵۹	۵۴/۷۶	۶۱/۹۱	۵۷/۱۹	۶۱/۹	۶۹/۶۹	۳۹	آزاد اسلامی	مهندسی برق
۵۴/۹۸	۵۱/۲۵	۵۴/۸۷	۵۳/۷۳	۵۴/۸۶	۵۹/۳۸	۱۰۳	صنعتی شریف	و الکترونیک

تهران	۱۴۲	۵۶/۲۱	۵۲/۷۵	۵۲/۵۳	۵۲/۷۴	۵۰/۲۳	۵۲/۹۶
صنعتی امیرکبیر	۱۷۸	۵۷/۳۵	۵۲/۶	۵۰/۸۴	۵۲/۶	۴۵/۴۴	۵۱/۸۲
علم و صنعت ایران	۱۸۶	۵۴/۹۷	۵۲/۵۴	۴۱/۳۷	۵۲/۵۳	۵۰/۴۸	۵۱/۵۱
تبریز	۲۵۴	۵۱/۰۸	۴۸/۷۵	۲۲/۸۹	۴۸/۷۹	۴۰/۴۲	۴۴/۶۷
تریت مدرس	۲۸۱	۵۰/۵۳	۴۲/۳۱	۲۰/۸۴	۴۲/۳۱	۳۴/۱۴	۴۰/۱۷
صنعتی اصفهان	۳۲۵	۴۷/۰۹	۲۹/۷۱	۲۹/۶۴	۲۹/۷	۲۰/۴۲	۳۱/۷۲
فردوسی مشهد	۳۴۸	۳۳/۵۲	۳۰/۵۱	۱۹/۹۶	۳۰/۵۶	۲۵/۴۷	۲۸/۹۶
آزاد اسلامی	۲۸۱	۵۴/۲۱	۳۶/۴۲	۲۲/۱۵	۳۶/۳۹	۲۰/۰۲	۳۵/۳۳
تهران	۳۴۴	۵۰/۰۸	۱۵/۸	۳۲/۳۱	۱۵/۷۶	۶/۶۸	۲۳/۷۳
تریت مدرس	۴۲۵	۴/۲۷	۱۰/۳۹	۴/۷۳	۱۰/۳۶	۶/۳۶	۷/۲۸
صنعتی اصفهان	۴۲۶	۱/۶۵	۹/۰۳	۱۵/۲۵	۹/۰۴	۵/۴۷	۶/۹۲

محیط زیست

۷-۴. رتبه‌بندی حوزه‌ای عملکرد مقاله‌های علمی دانشگاه‌های جهان

«دانشگاه ملی تایوان» در گزارش رتبه‌بندی حوزه‌ای مؤسسه‌های علمی در سال ۲۰۱۷ میلادی هفت مؤسسه ایرانی را در فهرست ۵۰۰ مؤسسه برتر در حوزه‌های کشاورزی، پزشکی بالینی، مهندسی، علوم زیستی، علوم طبیعی، و علوم اجتماعی آورده است. دانشگاه‌های «تهران»، «علوم پزشکی تهران»، «صنعتی امیرکبیر»، «صنعتی شریف»، «علم و صنعت ایران»، «تریت مدرس»، و «صنعتی اصفهان» مؤسسه‌هایی هستند که نامشان در این فهرست به چشم می‌خورد.

«رتبه‌بندی حوزه‌ای عملکرد مقاله‌های علمی دانشگاه‌های جهان» بیش‌تر بر خروجی‌های پژوهشی و مقاله‌های پژوهشگران تمرکز دارد و مؤسسه‌های پیشرو جهان را در شش حوزه، بر پایه هشت شاخص کلیدی ارزیابی می‌کند. در جدول ۴-۹ رتبه جهانی مؤسسه‌های ایرانی در حوزه‌های متفاوت و در جدول ۴-۱۰ امتیاز آنها در شاخص‌های گوناگون آمده است.

جدول ۴-۹. رتبه جهانی مؤسسه‌های ایرانی در نظام رتبه‌بندی حوزه‌ای «دانشگاه ملی تایوان»

نام مؤسسه	کشاورزی	پزشکی	مهندسی	علوم زیستی	علوم طبیعی	علوم اجتماعی
دانشگاه تهران	۲۰۸	-	۹۵	-	۳۰۱-۴۰۰	-
دانشگاه تریت مدرس	۴۰۱-۵۰۰	-	۲۶۶	-	-	-
دانشگاه علوم پزشکی تهران	-	۲۸۱	-	۳۰۱-۴۰۰	-	۴۰۱-۵۰۰
دانشگاه صنعتی امیرکبیر	-	-	۱۳۵	-	-	-
دانشگاه علم و صنعت ایران	-	-	۱۸۷	-	-	-
دانشگاه صنعتی شریف	-	-	۱۶۲	-	-	-
دانشگاه صنعتی اصفهان	-	-	۲۳۸	-	۴۰۱-۵۰۰	-

جدول ۴-۱۰. امتیاز مؤسسه‌های ایرانی در شاخص‌های گوناگون نظام رتبه‌بندی حوزه‌ای «دانشگاه ملی تایوان»

حوزه	نام مؤسسه	امتیاز کل	امتیاز در شاخص‌های گوناگون						
			مقاله‌های ۱۱ سال پیشین	مقاله‌های ۱۱ سال پیشین	مقاله‌های ۱۱ سال پیشین	استنادهای ۱۱ سال پیشین	استنادهای ۱۱ سال پیشین	میانگین استنادهای ۱۱ سال پیشین	شاخص «اچ» دو سال پیشین
پزشکی بالینی	دانشگاه علوم پزشکی تهران	۴۷/۳	۵۳/۳	۵۵/۴	۴۶/۹	۴۹/۳	۳۲/۷	۴۸/۱	۴۵/۵
	دانشگاه علوم پزشکی تهران	-	-	-	-	-	-	-	-
	دانشگاه علوم پزشکی تهران	-	-	-	-	-	-	-	-
	دانشگاه علوم پزشکی تهران	-	-	-	-	-	-	-	-
علوم زیستی	دانشگاه علوم پزشکی تهران	-	-	-	-	-	-	-	-
	دانشگاه علوم پزشکی تهران	-	-	-	-	-	-	-	-
	دانشگاه علوم پزشکی تهران	-	-	-	-	-	-	-	-
	دانشگاه علوم پزشکی تهران	-	-	-	-	-	-	-	-
علوم طبیعی	دانشگاه علوم پزشکی تهران	-	-	-	-	-	-	-	-
	دانشگاه علوم پزشکی تهران	-	-	-	-	-	-	-	-
	دانشگاه علوم پزشکی تهران	-	-	-	-	-	-	-	-
	دانشگاه علوم پزشکی تهران	-	-	-	-	-	-	-	-
کشاورزی	دانشگاه تهران	۵۰/۷	۶۱/۳	۶۳/۴	۴۸/۷	۵۲/۹	۳۵/۸	۵۲/۸	۴۴/۷
	دانشگاه تربیت مدرس	-	-	-	-	-	-	-	-
	دانشگاه تهران	۵۶/۶	۶۴/۶	۶۶/۴	۵۵/۹	۶۰/۴	۴۳	۵۸	۵۴/۱
	دانشگاه صنعتی امیرکبیر	۵۳/۷	۶۵/۳	۶۳	۵۵/۴	۵۴	۴۲/۳	۴۹/۷	۵۱/۴
مهندسی	دانشگاه صنعتی شریف	۵۱/۷	۶۳/۴	۵۸/۸	۵۴/۶	۵۱/۱	۴۲/۶	۴۸/۲	۴۷/۳
	دانشگاه علم و صنعت ایران	۵۰/۵	۶۰/۱	۵۶/۸	۵۲/۳	۵۰/۳	۴۲/۳	۴۹/۵	۴۸/۳
	دانشگاه صنعتی اصفهان	۴۸/۹	۵۱/۹	۵۲/۴	۴۸/۸	۵۰	۴۴/۲	۵۱	۴۶/۷
	دانشگاه تربیت مدرس	۴۷/۹	۵۰/۳	۵۱/۸	۴۷/۸	۴۸/۳	۴۴/۵	۴۸	۴۶/۹

بر پایه گزارش سال ۲۰۱۷ نظام رتبه‌بندی حوزه‌ای «دانشگاه ملی تایوان» از ارزیابی مؤسسه‌های جهان، «Wageningen University»، «Harvard University»، «Tsinghua University»، «Harvard University» و «University of California - Berkeley» توانسته‌اند به ترتیب در جایگاه نخست

جهانی حوزه‌های کشاورزی، پزشکی بالینی، مهندسی، علوم زیستی، علوم طبیعی، و علوم اجتماعی جای گیرند.

۴-۸. رتبه‌بندی موضوعی عملکرد مقاله‌های علمی دانشگاه‌های جهان

«دانشگاه ملی تایوان» در گزارش رتبه‌بندی موضوعی مؤسسه‌های علمی در سال ۲۰۱۷ میلادی ۱۳ مؤسسه ایرانی را در فهرست ۵۰۰ مؤسسه برتر در موضوع‌های کشاورزی، مهندسی عمران، علوم رایانه، مهندسی شیمی، شیمی، مهندسی برق، محیط زیست و بوم‌شناسی، علوم زمین، مهندسی مکانیک، علوم مواد، ریاضیات، جانورشناسی و گیاه‌شناسی، فیزیک، و داروشناسی و سم‌شناسی شناسایی کرده است. «رتبه‌بندی موضوعی عملکرد مقاله‌های علمی دانشگاه‌های جهان» بیشتر بر خروجی‌های پژوهشی و مقاله‌های پژوهشگران تمرکز دارد و مؤسسه‌های پیشرو دنیا را در ۱۴ موضوع بر پایه سه معیار (بهره‌وری پژوهشی، تأثیر پژوهشی، و تعالی پژوهشی) و هشت سنجه ارزیابی می‌کند. در جدول ۴-۱۱ رتبه جهانی مؤسسه‌های ایرانی در موضوع‌های متفاوت و امتیاز کل و جزئی آنها در سنجه‌های گوناگون آمده است.

جدول ۴-۱۱. رتبه جهانی، امتیاز کل، و امتیاز مؤسسه‌های ایرانی در سنجه‌های گوناگون نظام رتبه‌بندی موضوعی «دانشگاه ملی تایوان»

موضوع	مؤسسه	رتبه جهانی	امتیاز کل	مقاله‌های ۱۱ سال پیشین	مقاله‌های سال پیشین	استنادهای ۱۱ سال پیشین	استنادهای دو سال پیشین	میانگین استنادهای ۱۱ سال پیشین	شاخص «اچ» دو سال پیشین	مقاله‌های در نشریه‌های برتر	شمار مقاله
علوم کشاورزی	دانشگاه تهران	۱۰۰	۵۴/۸	۶۶/۱	۶۲/۲	۵۷/۷	۵۷/۹	۳۹/۱	۵۵/۹	۵۱/۷	۴۷/۵
	دانشگاه تربیت مدرس	۲۰۵	۵۰/۱	۵۲/۳	۵۳/۳	۴۹/۴	۵۰/۱	۴۰/۸	۵۵/۱	۵۱/۷	۴۷/۵
	دانشگاه صنعتی اصفهان	۳۰۱-۳۵۰	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	دانشگاه شیراز	۳۰۱-۳۵۰	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	دانشگاه فردوسی مشهد	۳۵۱-۴۰۰	-	-	-	-	-	-	-	-	-
مهندسی عمران	دانشگاه تهران	۴۶	۶۲/۷	۶۸/۳	۷۰/۷	۵۹/۴	۶۶/۴	۴۲/۶	۶۷/۲	۷۱/۹	۵۳/۳
	دانشگاه علم و صنعت ایران	۱۴۵	۵۳/۱	۶۰/۷	۶۱/۸	۵۳/۴	۵۰/۳	۴۱/۷	۵۱	۵۹/۱	۴۴/۱
	دانشگاه تربیت مدرس	۱۶۳	۵۲/۲	۵۳/۷	۵۵/۳	۵۰/۹	۴۹/۸	۴۴/۹	۵۳/۴	۵۹/۱	۴۷/۹
	دانشگاه صنعتی امیرکبیر	۱۷۶	۵۱/۸	۶۰/۹	۶۰/۲	۵۱/۷	۵۲/۳	۳۹/۶	۵۳/۷	۵۱/۸	۴۴/۱
	دانشگاه صنعتی شریف	۲۷۵	۴۸/۶	۵۴/۱	۵۴/۶	۴۷/۸	۴۸/۴	۳۹/۲	۵۰/۸	۴۴/۵	۴۹/۱
مهندسی شیمی	دانشگاه تهران	۵۶	۶۰/۳	۷۲/۲	۷۵/۷	۵۹	۶۵/۱	۳۶/۵	۵۹/۶	۵۹/۴	۵۲/۶
	دانشگاه صنعتی امیرکبیر	۱۱۰	۵۵/۴	۶۸/۸	۶۹/۸	۵۴/۹	۵۸/۹	۳۴/۱	۵۵/۶	۵۱/۵	۴۸/۲
	دانشگاه تربیت مدرس	۱۷۰	۵۱/۸	۵۶/۸	۵۸/۹	۵۱/۹	۵۱	۴۰/۴	۵۳/۲	۵۳/۱	۴۷/۱

۴۷/۳	۴۹/۹	۵۵/۱	۴۱	۵۱	۴۹/۸	۵۶/۲	۵۳/۵	۵۰/۵	۲۰۶	دانشگاه علم و صنعت ایران
۴۷/۶	۴۷/۶	۵۳/۲	۳۵/۳	۵۰/۶	۵۰/۶	۵۸/۸	۵۹/۲	۵۰/۵	۲۰۶	دانشگاه صنعتی شریف
۴۶/۸	۴۷/۶	۵۳/۲	۳۴/۸	۵۱/۱	۴۷/۸	۵۸/۵	۵۴/۴	۴۹/۵	۲۳۳	دانشگاه صنعتی اصفهان
۴۶/۸	۴۶/۸	۴۹/۲	۳۶	۴۸/۴	۴۷/۷	۵۳/۴	۵۳/۳	۴۷/۹	۲۸۷	دانشگاه شیراز
۴۶/۸	۴۵/۲	۵۱/۱	۴۲/۵	۴۸/۹	۴۷/۳	۵۰/۵	۴۹/۳	۴۷/۷	۲۹۹	دانشگاه تبریز
۴۸/۳	۴۴/۵	۵۰/۳	۳۸/۵	۵۰/۱	۴۸/۱	۵۵/۲	۵۵/۱	۴۸/۸	۲۴۵	دانشگاه تهران
-	-	-	-	-	-	-	-	-	۳۰۱-۳۵۰	دانشگاه تربیت مدرس
-	-	-	-	-	-	-	-	-	۳۵۱-۴۰۰	دانشگاه صنعتی اصفهان
-	-	-	-	-	-	-	-	-	۴۵۱-۵۰۰	دانشگاه علم و صنعت ایران
۴۷/۱	۵۴/۵	۵۷	۴۷/۱	۵۳	۵۳/۲	۶۲/۶	۵۹	۵۴/۲	۱۲۳	دانشگاه صنعتی امیرکبیر
۴۴/۹	۴۷/۵	۵۷/۱	۴۶/۹	۵۳/۷	۵۱/۷	۵۹/۶	۵۷	۵۲	۱۵۳	دانشگاه تهران
۴۳/۸	۵۳/۶	۵۱	۴۵/۹	۴۹/۲	۴۸/۱	۵۲/۸	۵۲/۴	۴۹/۶	۱۹۵	دانشگاه علم و صنعت ایران
۴۴/۹	۴۵/۷	۵۳	۴۴/۶	۵۰/۳	۴۷/۹	۵۵/۳	۵۴/۸	۴۹/۳	۲۰۵	دانشگاه صنعتی شریف
۵۰/۳	۴۶/۵	۵۳/۱	۴۰/۴	۵۳/۷	۵۱/۴	۵۹/۷	۵۸/۷	۵۱/۸	۱۶۰	دانشگاه صنعتی شریف
۴۸/۵	۴۵/۹	۵۷/۹	۳۹/۹	۵۵	۵۰/۴	۵۷/۸	۵۷/۴	۵۱/۴	۱۶۸	دانشگاه تهران
۴۹/۱	۴۷/۶	۵۰/۵	۳۶/۷	۵۱/۸	۴۸/۳	۵۹/۵	۵۷/۱	۵۰/۳	۱۹۹	دانشگاه صنعتی امیرکبیر
۴۴/۴	۴۷/۶	۵۰/۳	۳۷/۳	۴۹/۸	۴۷	۵۲/۸	۵۳/۶	۴۷/۹	۲۷۱	دانشگاه علم و صنعت ایران
-	-	-	-	-	-	-	-	-	۳۰۱-۳۵۰	دانشگاه تربیت مدرس
۴۵/۱	۴۳/۶	۵۴/۵	۳۵/۲	۵۱/۲	۴۵/۵	۶۲/۳	۵۳/۸	۴۸/۹	۲۴۷	دانشگاه تهران
۴۷/۷	۴۳/۸	۴۶	۳۸/۵	۴۷/۱	۴۵/۸	۵۶/۴	۵۳/۷	۴۷/۶	۲۸۳	دانشگاه تهران
۴۶/۶	۴۶/۳	۵۶/۸	۴۰/۶	۵۳/۷	۴۹/۶	۵۸/۲	۵۶/۷	۵۰/۹	۱۶۴	دانشگاه تهران
۴۵/۶	۴۸	۵۵/۲	۴۱/۵	۵۰/۷	۴۸/۲	۵۴/۳	۵۳/۱	۴۹/۵	۱۹۸	دانشگاه صنعتی اصفهان
۴۶/۶	۴۵/۳	۵۰/۹	۳۹/۸	۴۹/۹	۴۸/۷	۵۷	۵۶	۴۹/۳	۲۰۷	دانشگاه صنعتی امیرکبیر
۴۴/۷	۴۵/۶	۴۹/۴	۴۵/۵	۴۸/۲	۵۰/۵	۵۱/۱	۵۳/۳	۴۸/۴	۲۳۹	دانشگاه صنعتی شریف
-	-	-	-	-	-	-	-	-	۳۰۱-۳۵۰	دانشگاه علم و صنعت ایران
-	-	-	-	-	-	-	-	-	۳۵۱-۴۰۰	دانشگاه تربیت مدرس
۴۷/۴	۶۳/۱	۶۲/۷	۶۰	۵۴	۵۵/۷	۵۵	۵۰/۱	۵۵/۹	۱۰۲	دانشگاه صنعتی امیرکبیر
۴۹/۴	۴۴/۴	۵۰/۲	۵۶/۳	۴۶/۳	۴۸/۲	۴۵/۷	۴۵/۴	۴۸	۲۷۵	دانشگاه صنعتی شریف
-	-	-	-	-	-	-	-	-	۳۰۱-۳۵۰	دانشگاه تهران
۶۶/۸	۸۴/۵	۸۰/۱	۴۴/۹	۸۳/۸	۶۸/۱	۷۷/۴	۷۳/۱	۷۲/۷	۱۴	دانشگاه تهران
۵۶/۸	۸۴/۵	۶۶/۶	۴۳/۵	۶۷/۳	۶۵/۸	۶۷/۷	۷۲/۱	۶۶/۲	۳۲	دانشگاه صنعتی امیرکبیر
۵۲/۳	۶۱/۲	۶۳/۱	۴۴/۶	۶۳/۹	۶۵/۱	۶۸/۴	۷۰	۶۱/۲	۴۷	دانشگاه علم و صنعت ایران

۵۰/۳	۵۴/۵	۵۷	۴۳/۲	۵۷/۳	۶۳/۹	۶۴/۴	۷۰/۱	۵۷/۷	۸۲	دانشگاه صنعتی شریف
۵۱/۸	۵۹/۵	۵۳/۶	۴۵/۱	۵۳/۵	۵۲	۵۵/۵	۵۴	۵۳/۴	۱۳۷	دانشگاه صنعتی اصفهان
۵۲/۳	۵۹/۵	۵۶/۷	۴۰/۱	۵۴/۶	۴۹/۱	۵۵/۸	۵۳/۱	۵۳	۱۴۵	دانشگاه صنعتی خواجه نصیرالدین طوسی
۴۸/۸	۵۲/۹	۵۶/۸	۴۴/۱	۵۴/۹	۵۱	۵۴/۵	۵۳/۲	۵۲	۱۶۲	دانشگاه تربیت مدرس
۵۱/۸	۴۹/۵	۵۶/۶	۴۸/۱	۵۳/۵	۴۹/۹	۵۲/۹	۵۰/۳	۵۱/۵	۱۷۳	دانشگاه تبریز
۴۹/۳	۴۶/۲	۴۹/۷	۴۵/۳	۴۹/۱	۴۹	۵۰/۵	۵۰/۴	۴۸/۷	۲۵۶	دانشگاه شیراز
۴۷/۱	۵۲/۱	۶۰	۳۶/۲	۶۶/۶	۵۷/۶	۸۰/۱	۸۰/۴	۵۹/۹	۶۰	دانشگاه علوم پزشکی تهران
۴۶/۵	۵۳	۵۶/۴	۳۵/۱	۶۰	۴۶	۶۷/۶	۵۵/۱	۵۲/۶	۱۵۵	دانشگاه علوم پزشکی مشهد
-	-	-	-	-	-	-	-	-	۳۰۱-۳۵۰	دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی
-	-	-	-	-	-	-	-	-	۴۰۱-۴۵۰	دانشگاه صنعتی شریف
۴۵	۴۳/۴	۴۹/۴	۳۴/۷	۵۰	۴۶/۶	۵۸/۸	۵۸/۲	۴۸/۳	۲۷۲	علوم گیاهی و جانوری دانشگاه تهران

۴-۹. رتبه‌بندی موضوعی بهترین دانشگاه‌های جهان «یو. اس. نیوز»

مؤسسه «یو. اس. نیوز» در گزارش رتبه‌بندی موضوعی بهترین دانشگاه‌های جهان در سال ۲۰۱۸ میلادی ۱۲ مؤسسه ایرانی را در سیاهه مؤسسه‌های برتر در موضوع‌های کشاورزی، هنر و علوم انسانی، زیست‌شناسی و بیوشیمی، شیمی، پزشکی بالینی، علوم رایانه، اقتصاد و کسب و کار، مهندسی، محیط زیست/ بوم‌شناسی، زمین‌شناسی، ایمنی‌شناسی، علوم مواد، ریاضیات، میکروبی‌شناسی، ژنتیک و زیست‌شناسی مولکولی، علوم اعصاب و رفتارشناسی، داروشناسی و سم‌شناسی، گیاه‌شناسی و جانورشناسی، روان‌درمانی/ روان‌شناسی، علوم اجتماعی و بهداشت عمومی، و علوم فضا آورده است.

«رتبه‌بندی موضوعی بهترین دانشگاه‌های جهان» مؤسسه‌های پیشرو جهان را در ۲۱ موضوع و بر پایه ۱۰ سنجه ارزیابی می‌کند. در جدول ۴-۱۲ رتبه جهانی مؤسسه‌های ایرانی در موضوع‌های متفاوت آمده است.

جدول ۴-۱۲. رتبه جهانی مؤسسه‌های ایرانی در نظام رتبه‌بندی موضوعی «یو. اس. نیوز»

موضوع‌ها	صنعتی شریف	دانشگاه تهران	صنعتی اصفهان	صنعتی امیرکبیر	آزاد اسلامی	علم و صنعت	علوم پزشکی تهران	تربیت مدرس	تبریز	فردوسی مشهد	صنعتی نوشیروانی اصفهان	صنعتی بابل
علوم کشاورزی	-	۷۵	-	-	۱۳۲	-	-	۱۵۵	-	-	-	-
شیمی	۲۶۶	۳۰۳	۴۴۰	۴۴۶	۱۳۶	-	-	۳۶۶	۴۸۱	۴۸۱	۴۸۱	۵۰۳

علوم رایانه	۱۶۲	۱۴۹	-	۱۶۵	۱۱۹	۱۹۹	-	-	-	-	-
مهندسی	۹۵	۴۲	۲۳۱	۹۷	۳۸	۱۳۳	-	۲۱۲	۲۲۱	۲۶۰	۵۹۶
علوم مواد	۲۲۳	۱۴۰	۱۸۹	۲۳۹	۱۰۴	۲۳۹	-	۳۳۵	-	۳۸۴	-
ریاضیات	-	-	-	۹۷	۲۱	-	-	-	-	-	-
فیزیک	۲۴۹	۴۷۷	۱۸۰	-	۳۶۹	-	-	-	-	-	-
علوم گیاهی و جانوری	-	۲۳۲	-	-	-	-	-	-	-	-	-
بیولوژی و بیوشیمی	-	۳۵۲	-	-	-	-	-	۳۹۵	-	-	-
پزشکی بالینی	-	-	-	-	-	-	-	۲۷۹	-	-	-
ایمنی شناسی	-	-	-	-	-	-	-	۱۷۴	-	-	-
داروشناسی و سم شناسی	-	-	-	-	-	-	-	۷۹	-	-	-

۴-۱۰. رتبه بندی موضوعی دانشگاهی «راوند»

نظام رتبه بندی موضوعی دانشگاهی «راوند» در گزارش سال ۲۰۱۷ خود هشت مؤسسه ایرانی را در فهرست مؤسسه های برتر دنیا در موضوع های علوم زیستی (زیس)، علوم پزشکی (پاب)، علوم طبیعی (رطب)، علوم اجتماعی (عاج)، و علوم فنی و مهندسی (منا) شناسایی کرده است. دانشگاه های «فردوسی مشهد»، «دانشگاه تهران»، «صنعتی شریف»، «صنعتی اصفهان»، «علم و صنعت»، «علوم پزشکی تهران»، و «دانشگاه علوم پزشکی ایران» مؤسسه هایی هستند که توانسته اند جایگاهی در این فهرست به دست آورند.

نظام رتبه بندی موضوعی دانشگاهی «راوند» مؤسسه های پیشرو دنیا را در شش موضوع علوم انسانی (هنا)، علوم زیستی (زیس)، علوم پزشکی (پاب)، علوم طبیعی (رطب)، علوم اجتماعی (عاج)، و علوم فنی و مهندسی (منا) بر پایه چهار بعد ارزیابی می کند. در جدول ۴-۱۳ رتبه جهانی مؤسسه های ایرانی در موضوع های گوناگون آمده است.

جدول ۴-۱۳. رتبه جهانی مؤسسه های ایرانی در نظام رتبه بندی موضوعی دانشگاهی «راوند»

نام مؤسسه	هنا	زیس	پاب	رطب	عاج	منا
دانشگاه فردوسی مشهد	-	۴۵۷	-	۳۶۸	۵۳۱	۳۱۴
دانشگاه صنعتی شریف	-	-	-	۲۷۷	-	۱۵۱
دانشگاه صنعتی اصفهان	-	۴۸۰	-	۲۷۱	-	۲۵۲
دانشگاه علم و صنعت ایران	۳۷۸	-	-	۳۵۲	-	۳۶۴

-	-	-	۱۸۸	-	-	دانشگاه علوم پزشکی تهران
-	-	-	۳۸۸	-	-	دانشگاه علوم پزشکی ایران
-	۵۲۳	-	-	-	۴۲۱	دانشگاه علامه طباطبائی
-	۵۱۶	۴۸۳	-	۴۱۵	-	دانشگاه شهید بهشتی

بر پایه گزارش سال ۲۰۱۷ نظام رتبه‌بندی موضوعی دانشگاهی «راوند»، «Stanford University»، «Karolinska Institute»، «University of Melbourne»، «University of Pennsylvania»، «Stanford University» و «Harvard University» توانسته‌اند به ترتیب در موضوع‌های علوم انسانی، علوم زیستی، علوم پزشکی، علوم طبیعی، علوم اجتماعی، و علوم فنی و مهندسی در جایگاه نخست جهانی جای گیرند.

جایگاه مؤسسه‌ها در نظام‌های رتبه‌بندی وبگاه‌ها

با اهمیت روزافزون وب در جامعه علمی، نظام‌هایی برای رتبه‌بندی مؤسسه‌ها پدید آمده که سنجش عملکرد آنها را در محیط وب پی می‌گیرند. در این نظام‌ها تنها کنش و حضور مؤسسه‌ها در محیط وب ارزیابی می‌شود. در این فصل رتبه‌بندی وبگاه مؤسسه‌ها گزارش می‌شود.

۱-۵. رتبه‌بندی وب دانشگاه‌ها

بر پایه ویرایش ژانویه نظام رتبه‌بندی «وبومتریکس» در سال ۲۰۱۸ میلادی، ۶۰۰ مؤسسه ایرانی در فهرست ۲۰۰۰۰ مؤسسه‌ای این نظام جای گرفته‌اند. «دانشگاه تهران» برترین دانشگاه ایرانی است که در این فهرست رتبه ۴۵۵ جهانی و رتبه نخست ملی را به دست آورده است. پس از این دانشگاه، دانشگاه‌های «علوم پزشکی تهران»، «صنعتی شریف»، «صنعتی امیرکبیر»، «تربیت مدرس»، «صنعتی اصفهان»، «علم و صنعت ایران»، «فردوسی مشهد»، «علوم پزشکی شهید بهشتی»، و «شیراز» در رتبه‌های دوم تا دهم ملی هستند. هدف کلیدی از انتشار «وبومتریکس»، نه تنها رتبه‌بندی وبگاه‌ها، بلکه بهبود انتشارات وبی است. آزمایشگاه «سایبرمتریکس» سالانه دو ویرایش از نظام «وبومتریکس» در ماه‌های ژانویه و جولای منتشر می‌کند. پشتیبانی از دسترسی آزاد، دسترسی الکترونیکی به انتشارات علمی، و دسترسی به دیگر منابع دانشگاهی از نخستین هدف‌های این نظام رتبه‌بندی است. اندازه اطلاعات در وب، رؤیت‌پذیری، فایل‌های غنی، و تأثیر بر پیشرفت‌های علمی سنجه‌هایی هستند که «وبومتریکس» برای ارزیابی وبگاه مؤسسه‌ها به کار می‌برد. در جدول ۱-۵ رتبه ملی، منطقه‌ای، و جهانی ۱۰ مؤسسه برتر ایرانی در نظام رتبه‌بندی «وبومتریکس» و در جدول ۲-۵ رتبه آنها در سنجه‌های گوناگون آمده است.^۱

جدول ۱-۵. رتبه ۱۰ مؤسسه برتر ایرانی در نظام رتبه‌بندی «وبومتریکس»

نام مؤسسه	رتبه ملی	رتبه در آسیا	رتبه جهانی
دانشگاه تهران	۱	۶۸	۴۵۵
دانشگاه علوم پزشکی تهران	۲	۹۴	۵۶۶
دانشگاه صنعتی شریف	۳	۱۰۱	۵۸۲
دانشگاه صنعتی امیرکبیر	۴	۱۷۶	۸۴۳
دانشگاه تربیت مدرس	۵	۱۸۳	۸۵۵
دانشگاه صنعتی اصفهان	۶	۱۹۷	۸۹۵
دانشگاه علم و صنعت ایران	۷	۲۰۴	۹۲۲
دانشگاه فردوسی مشهد	۸	۲۱۶	۹۶۳
دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی	۹	۲۵۰	۱۰۷۴
دانشگاه شیراز	۱۰	۲۹۳	۱۱۹۷

^۱ سیاهه همه مؤسسه‌های ایرانی را در این نظام رتبه‌بندی در سامانه «نما» در نشانی NEMA.IRANDOC.AC.IR ببینید.

جدول ۵-۲. رتبه ۱۰ مؤسسه برتر ایرانی در سنج‌های گوناگون نظام رتبه‌بندی «وبومتریکس»

نام مؤسسه	حضور	تأثیر	دست‌رسی	ممتازی
دانشگاه تهران	۴۹	۹۳۱	۷۴۶	۳۶۴
دانشگاه علوم پزشکی تهران	۶۷	۱۱۶۱	۴۰۵	۵۱۰
دانشگاه صنعتی شریف	۷۱۶	۷۳۰	۲۲۹۱	۴۶۹
دانشگاه صنعتی امیرکبیر	۱۹۱۰	۲۷۹۷	۹۵۱	۴۳۵
دانشگاه تربیت مدرس	۹۴۸	۲۴۷۰	۸۹۷	۵۵۹
دانشگاه صنعتی اصفهان	۹۹۹	۲۴۳۰	۱۰۹۵	۶۰۲
دانشگاه علم و صنعت ایران	۶۸۷	۲۹۳۳	۱۱۳۲	۵۵۳
دانشگاه فردوسی مشهد	۷۴	۲۱۰۵	۱۵۲۳	۸۰۶
دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی	۲۰۲	۲۶۴۹	۹۴۷	۸۷۹
دانشگاه شیراز	۲۰۳۹	۳۲۷۷	۱۵۱۷	۷۶۸

بر پایه گزارش رتبه‌بندی «وبومتریکس»، «Harvard University» با بیشترین امتیاز پیشگام است و «Stanford University»، «MIT»، «University of California Berkeley»، «University of Washington»، «University of Michigan»، «University of Oxford»، «Cornell University» و «Columbia University New York» و «University of Pennsylvania» در جایگاه دوم تا دهم هستند.

۵-۲. رتبه‌بندی دانشگاه‌ها بر پایه استناد «گوگل اسکالر»

ویرایش چهارم نظام رتبه‌بندی دانشگاه‌ها بر پایه استناد «گوگل اسکالر» در جولای ۲۰۱۷ میلادی نشان می‌دهد که ۱۵۹ مؤسسه ایرانی در فهرست ۵۰۰۰ مؤسسه‌ای این نظام جای گرفته‌اند. «دانشگاه علوم پزشکی تهران» برترین دانشگاه ایرانی است که رتبه ۴۳۶ جهانی و رتبه نخست ملی را به دست آورده است. پس از این دانشگاه، دانشگاه‌های «تهران»، «تربیت مدرس»، «علوم پزشکی شهید بهشتی»، «صنعتی شریف»، «صنعتی امیرکبیر»، «صنعتی اصفهان»، «علوم پزشکی اصفهان»، «شهید بهشتی»، و «علم و صنعت ایران» در رتبه‌های دوم تا دهم ملی جای گرفته‌اند. در ویرایش چهارم این نظام «پروفایل» نزدیک به پنج هزار مؤسسه شناسایی و ارزیابی شده است.

هدف کلیدی از انتشار این نظام رتبه‌بندی، تشویق مؤسسه‌ها به حضور بیشتر و فعال‌تر در فضای وب است. آزمایشگاه «سایرمتریکس» سالانه دو ویرایش از این نظام را در ماه‌های جولای و دسامبر منتشر می‌کند. این نظام رتبه‌بندی، مؤسسه‌ها را با نشانی وب‌سایتشان در پایگاه «گوگل اسکالر» شناسایی و ۱۰

«پروفایل» عمومی آنها را پایش می‌کند. اسنادها شمارش و مؤسسه‌ها بر پایه شمار اسنادهایشان رتبه‌بندی می‌شوند. اگر «پروفایل»‌های گوناگونی برای یک پدیدآور در «گوگل اسکالر» باشد، «پروفایلی» گزینش می‌شود که عملکرد بهتری دارد. در جدول ۳-۵ رتبه ملی و جهانی و شمار اسنادهای ۱۰ مؤسسه برتر ایرانی در نظام رتبه‌بندی دانشگاه‌ها بر پایه اسناد «گوگل اسکالر» و در جدول ۴-۵ فهرست همه مؤسسه‌های ایرانی در این نظام رتبه‌بندی آمده است.

جدول ۳-۵. رتبه و شمار اسنادهای ۱۰ مؤسسه برتر ایرانی در نظام رتبه‌بندی دانشگاه‌ها بر پایه اسناد «گوگل اسکالر»

نام مؤسسه	رتبه ملی	رتبه جهانی	شمار اسنادها
دانشگاه علوم پزشکی تهران	۱	۴۳۶	۱۲۹۶۷۱
دانشگاه تهران	۲	۷۹۸	۶۳۶۷۶
دانشگاه تربیت مدرس	۳	۸۸۷	۵۳۴۶۸
دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی	۴	۸۹۵	۵۲۷۱۰
دانشگاه صنعتی شریف	۵	۹۸۶	۴۶۲۲۷
دانشگاه صنعتی امیرکبیر	۶	۱۰۲۴	۴۳۸۴۶
دانشگاه صنعتی اصفهان	۷	۱۰۷۰	۴۱۰۴۸
دانشگاه علوم پزشکی اصفهان	۸	۱۲۰۸	۳۲۳۴۲
دانشگاه شهید بهشتی	۹	۱۲۲۴	۳۱۳۵۴
دانشگاه علم و صنعت ایران	۱۰	۱۲۳۱	۳۱۱۸۰

جدول ۴-۵. رتبه جهانی و شمار اسنادهای مؤسسه‌های ایرانی در نظام رتبه‌بندی دانشگاه‌ها بر پایه اسناد «گوگل اسکالر»

Global Rank	National Rank	Institutions	Citations
436	1	Tehran University of Medical Sciences	129671
798	2	University of Tehran	63676
887	3	Tarbiat Modares University	53468
895	4	Shahid Beheshti University of Medical Sciences	52710
986	5	Sharif University of Technology Tehran	46227
1024	6	Amirkabir University of Technology	43846
1070	7	Isfahan University of Technology	41048
1208	8	Isfahan University of Medical Sciences	32342
1224	9	Shahid Beheshti University	31354
1231	10	Iran University of Science & Technology Tehran	31180
1340	11	Mashhad University of Medical Sciences	27256
1401	12	Shiraz University	25061
1429	13	Shiraz University of Medical Sciences	24261

1472	14	Ferdowsi University of Mashhad	23083
1473	15	Bu Ali Sina University Hamedan	23068
1571	16	Yazd University	20540
1589	17	Khaje-Nassir-Toosi University of Technology	20077
1591	18	University of Kashan	20034
1661	19	Tabriz University of Medical Sciences and Health Services	18129
1672	20	University of Tabriz	17830
1676	21	Iran Polymer and Petrochemical Institute	17774
1713	22	Iran University of Medical Sciences	16866
1760	23	Razi University Kermanshah	16184
1834	24	Islamic Azad University Tehran Science & Research Branch	14922
1913	25	University of Kurdistan Sanandaj	13839
1917	26	Kharazmi University (Tarbiat Moallem University Tehran)	13766
1927	27	University of Isfahan	13684
1961	28	Shahid Chamran University of Ahvaz	13317
1993	29	University of Guilan	12948
2014	30	Shahid Bahonar University of Kerman	12682
2016	31	Urmia University	12680
2037	32	University of Mazandaran Babolsar	12418
2070	33	Islamic Azad University Isfahan Khorasgan Branch	11906
2122	34	Ahvaz Jundishapur University of Medical Sciences	11265
2237	35	Alzahra University (Azzahra University)	10125
2248	36	Shahed University	10068
2266	37	Kermanshah University of Medical Sciences	9869
2269	38	Noshirvani Institute of Technology Babol	9863
2323	39	Arak University	9347
2335	40	Sahand University of Technology Tabriz	9256
2365	41	Hamedan University of Medical Sciences	9070
2380	42	Mazandaran University of Medical Sciences Sari	8917
2386	43	Kerman University of Medical Sciences	8865
2396	44	Institute for Advanced Studies in Basic Sciences	8791
2405	45	University of Mohaghegh Ardabili	8647
2466	46	Shahrood University of Technology	8147
2476	47	Shahid Rajaee Teacher Training University Tehran	8040
2486	48	Yasuj University	7991
2515	49	Shiraz University of Technology	7752
2522	50	Semnan University	7693
2524	51	Gorgan University of Agricultural Sciences and Natural Resources	7678
2547	52	Azərbaycan Şahid Mədanı University Tarbiat Moallem	7517
2587	53	Hakim Sabzevari University (Tarbiat Moallem University Sabzevar)	7264
2593	54	Zanjan University of Medical Sciences	7241
2662	55	Islamic Azad University Tehran Central Branch	6925

2670	56	Bushehr University of Medical Sciences	6866
2687	57	Kerman Graduate University of Technology	6772
2716	58	Zanjan University	6617
2754	59	University of Social Welfare and Rehabilitation Sciences Tehran	6392
2774	60	Islamic Azad University Najafabad	6273
2784	61	University of Maragheh	6232
2822	62	Rafsanjan University of Medical Sciences	5989
2848	63	Guilan University of Medical Sciences Rasht	5860
2855	64	Zahedan University of Medical Sciences	5823
2870	65	Ilam University	5764
2889	66	International Institute of Earthquake Engineering and Seismology	5679
2901	67	Shahrekord University	5640
2971	68	Imam Khomeini International University Qazvin	5395
2983	69	Golestan University of Medical Sciences	5351
3000	70	University of Zabol	5278
3002	71	Islamic Azad University South Tehran	5275
3043	72	Urmia University of Medical Sciences	5114
3063	73	University of Sistan and Baluchestan	5017
3121	74	Golestan University	4797
3138	75	Institute for Materials and Energy Sharif University of Technology	4709
3139	76	Islamic Azad University Tabriz	4704
3165	77	Aja (Army) University of Medical Sciences	4625
3166	78	Kurdistan University of Medical Sciences Sanandaj	4623
3207	79	Kashan University of Medical Sciences	4425
3212	80	Islamic Azad University Mahshahr	4398
3220	81	Babol University of Medical Sciences	4367
3234	82	Allameh Tabatabai University	4291
3245	83	Islamic Azad University Karaj	4268
3249	84	University of Birjand	4263
3294	85	Ardabil University of Medical Sciences	4095
3309	86	Shahid Sadoughi University of Medical Sciences	4033
3329	87	Islamic Azad University Rasht	3973
3340	88	Payam Noor University	3941
3423	89	Arak University of Medical Sciences	3673
3450	90	Islamic Azad University Jahrom	3589
3451	91	Baqiyatallah Medical Sciences University	3588
3457	92	Islamic Azad University Lahijan	3573
3460	93	Qazvin University of Medical Sciences	3565
3475	94	Birjand University of Medical Sciences	3513
3548	95	Islamic Azad University Arak	3318
3575	96	Persian Gulf University Bushehr	3254

3590	97	Shahrekord University of Medical Sciences	3219
3594	98	Damghan University	3203
3626	99	Yasuj University of Medical Sciences	3099
3662	100	Islamic Azad University Shahreza	3017
3678	101	Shahrood Medical Science University	2985
3680	102	Kermanshah University of Technology	2983
3709	103	Urmia University of Technology	2914
3792	104	Islamic Azad University Mashhad	2740
3851	105	Semnan University of Medical Sciences	2633
3861	106	Hormozgan University Bandar Abbas	2608
3871	107	Malek Ashtar University of Technology Shahinshahr	2575
3902	108	Islamic Azad University Ahvaz	2496
3902	109	Islamic Azad University Tehran North Branch	2496
3917	110	Islamic Azad University Ayatollah Amoli	2475
3937	111	Ilam University of Medical Sciences	2438
3941	112	University of Malayer	2428
3997	113	Lorestan University of Medical Sciences Khorramabad	2313
4008	114	Lorestan University Khorramabad	2282
4046	115	Islamic Azad University	2209
4050	116	Qom University	2203
4052	117	Valiasr University of Rafsanjan	2200
4106	118	Islamic Azad University Qazvin	2104
4154	119	Islamic Azad University Shiraz	2003
4224	120	Islamic Azad University Roudehen	1898
4255	121	Islamic Azad University Urmia	1849
4259	122	Quchan University of Technology	1841
4263	123	Islamic Azad University of Pharmaceutical Sciences	1830
4264	124	Islamic Azad University Yazd	1828
4337	125	Tafresh University	1736
4381	126	Hormozgan University of Medical Sciences Bandar Abbas	1678
4385	127	Fasa Faculty of Medical Sciences	1673
4411	128	Islamic Azad University Damghan	1631
4421	129	Islamic Azad University Falavarjan	1613
4430	130	Qom University of Medical Sciences	1592
4459	131	North Khorasan College of Medical Sciences	1554
4477	132	Petroleum University of Technology Abadan	1533
4493	133	Imam Reza University Mashhad	1517
4493	134	Islamic Azad University Semnan	1517
4544	135	Behbahan Khatam Alanbia University of Technology	1452
4562	136	Islamic Azad University Saveh	1438
4616	137	Islamic Azad University Shabestar	1367
4627	138	Islamic Azad University Islamshahr	1353
4671	139	Gonabad University of Medical Sciences	1307

4675	140	Alborz University of Medical Sciences	1303
4698	141	Islamic Azad University Gachsaran	1276
4705	142	Sari Agricultural Science and Natural Resources University	1264
4709	143	Islamic Azad University Dezful	1261
4746	144	Islamic Azad University Tonekabon	1216
4753	145	University of Bonab	1208
4774	146	Zabol University of Medical Sciences	1190
4784	147	Khorramshahr University of Marine Science & Technology	1182
4790	148	Islamic Azad University Kerman	1178
4795	149	University of Agriculture and Natural Resources Ramin	1170
4809	150	Hamadan University of Technology	1153
4835	151	Sabzevar University of Medical Sciences	1128
4857	152	Islamic Azad University Sari	1113
4861	153	Birjand University of Technology	1111
4879	154	Islamic Azad University Khomeinishahr	1096
4879	155	Qom University of Technology	1096
4944	156	Islamic Azad University Sanandaj	1043
4959	157	Buein Zahra Technical University	1024
4959	158	Islamic Azad University Ardabil	1024
4979	159	Islamic Azad University Parand	1004

در فهرست دانشگاه‌ها بر پایهٔ استادهای «گوگل اسکالر» در جولای ۲۰۱۷، «Harvard University» با ۱۷۳۴۵۳۳ استناد پیشگام است و «Stanford University»، «Johns Hopkins University»، «University of California Berkeley»، «MIT»، «University of Chicago»، «University of Cambridge»، «Princeton University»، «University College London» و «University of Oxford» در جایگاه دوم تا دهم هستند.

۳-۵. رتبه‌بندی وب پژوهشگاه‌ها

بر پایهٔ ویرایش سال ۲۰۱۷ نظام رتبه‌بندی «وبومتریکس»، ۷۶ پژوهشگاه ایرانی در فهرست ۸۰۰۰ مؤسسه‌ای این رتبه‌بندی جای گرفته‌اند. «دانشگاه تحصیلات تکمیلی علوم پایه - زنجان» برترین مؤسسهٔ ایرانی است که در این سیاهه در جایگاه ۹۴۵ جهانی و نخست ملی است. پس از این مؤسسه، «انستیتو پاستور ایران»، «پژوهشگاه صنعت نفت»، «پژوهشگاه پلیمر و پتروشیمی ایران»، «پژوهشگاه مواد و انرژی»، «پژوهشگاه بین‌المللی زلزله‌شناسی و مهندسی زلزله»، «مؤسسهٔ پژوهشی علوم و فناوری رنگ و پوشش»،

«پژوهشگاه ملی مهندسی ژنتیک و زیست فناوری»، «پژوهشگاه علوم و فناوری اطلاعات ایران»، و «پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی» در جایگاه دوم تا دهم ملی هستند.

هدف کلیدی از انتشار «وبومتریکس»، نه تنها رتبه‌بندی وبگاه‌ها، بلکه بهبود انتشارات وبی است. آزمایشگاه «سایبمتریکس» پشتیبانی از دسترسی آزاد، دسترسی الکترونیکی به انتشارات علمی، و دسترسی به دیگر منابع علمی را از نخستین هدف‌های این نظام رتبه‌بندی عنوان کرده است. حجم اطلاعات روی وب، رؤیت‌پذیری، فایل‌های غنی، و شمار انتشارات پنج سال گذشته در پایگاه «گوگل اسکالر» سنجه‌هایی هستند که «وبومتریکس» از آنها برای ارزیابی وبگاه پژوهشگاه‌ها بهره‌برداری می‌کند. در جدول ۵-۵ رتبه ملی و جهانی ۱۰ پژوهشگاه برتر ایرانی در نظام رتبه‌بندی «وبومتریکس» و در جدول ۵-۶ رتبه آنها در سنجه‌های گوناگون آمده است. در جدول ۵-۷ نیز سیاهه همه مؤسسه‌های ایرانی در این نظام رتبه‌بندی آمده است.

جدول ۵-۵. رتبه ۱۰ پژوهشگاه برتر ایرانی در نظام رتبه‌بندی «وبومتریکس»

رتبه جهانی	رتبه ملی	نام پژوهشگاه
۹۴۵	۱	دانشگاه تحصیلات تکمیلی علوم پایه - زنجان
۱۰۲۴	۲	انستیتو پاستور ایران
۱۱۷۹	۳	پژوهشگاه صنعت نفت
۱۳۵۷	۴	پژوهشگاه پلیمر و پتروشیمی ایران
۱۳۶۴	۵	پژوهشگاه مواد و انرژی
۱۴۵۸	۶	پژوهشگاه بین‌المللی زلزله‌شناسی و مهندسی زلزله
۱۶۷۲	۷	مؤسسه پژوهشی علوم و فناوری رنگ و پوشش
۱۷۸۷	۸	پژوهشگاه ملی مهندسی ژنتیک و زیست فناوری
۲۲۲۶	۹	پژوهشگاه علوم و فناوری اطلاعات ایران
۲۳۳۳	۱۰	پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی

جدول ۵-۶. رتبه ۱۰ پژوهشگاه برتر ایرانی در سنجه‌های گوناگون نظام رتبه‌بندی «وبومتریکس»

نام پژوهشگاه	حضور	رؤیت‌پذیری	دسترسی	پژوهش
دانشگاه تحصیلات تکمیلی علوم پایه - زنجان	۱۵۷۳	۲۲۴۷	۱۰۲۸	۹۷۷
انستیتو پاستور ایران	۲۰۶۷	۲۳۱۲	۱۱۹۱	۸۱۸
پژوهشگاه صنعت نفت	۱۵۹۶	۲۹۲۹	۱۱۴۹	۱۳۸۸
پژوهشگاه پلیمر و پتروشیمی ایران	۱۵۸۸	۴۰۲۸	۱۳۴۹	۶۶۷

نام پژوهشگاه	حضور	رؤیت پذیری	دسترسی	پژوهش
پژوهشگاه مواد و انرژی	۷۴۷	۴۱۲۳	۱۲۳۸	۱۲۶۲
پژوهشگاه بین‌المللی زلزله‌شناسی و مهندسی زلزله	۱۵۹۶	۱۷۹۸	۲۵۳۸	۱۱۷۴
مؤسسه پژوهشی علوم و فناوری رنگ و پوشش	۱۹۹۳	۴۵۴۸	۱۵۱۹	۱۱۵۱
پژوهشگاه ملی مهندسی ژنتیک و زیست‌فناوری	۳۴۴۹	۴۵۰۸	۱۶۷۵	۹۰۷
پژوهشگاه علوم و فناوری اطلاعات ایران	۶۸	۱۱۵۵	۳۵۹۳	۲۴۸۵
پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی	۱۰۱۰	۴۴۴	۳۵۹۳	۲۹۹۱

جدول ۵-۷. رتبه پژوهشگاه‌های ایرانی در نظام رتبه‌بندی «وبومتریکس»

National Rank	World Rank	Institute	Size	Visibility	Rich Files	Scholar
1	945	Institute for Advanced Studies in Basic Sciences Zanjan	1573	2247	1028	977
2	1024	Pasteur Institute of Iran	2067	2312	1191	818
3	1179	Research Institute of Petroleum Industry Tehran	1596	2929	1149	1388
4	1357	Iran Polymer and Petrochemical Institute	1588	4028	1349	667
5	1364	Materials and Energy Research Centre Iran	747	4123	1238	1262
6	1458	International Institute of Earthquake Engineering and Seismology Tehran	1596	1798	2538	1174
7	1672	Institute for Color Science and Technology	1993	4548	1519	1151
8	1787	National Institute for Genetic Engineering and Biotechnology	3449	4508	1675	907
9	2226	Iranian Research Institute for Information Science and Technology	68	1155	3593	2485
10	2333	Institute for Humanities and Cultural Studies Tehran	1010	444	3593	2991
11	2606	Iranian Academy of Medical Sciences	1658	1700	3593	1339
12	2740	Institute for Studies in Theoretical Physics & Mathematics Tehran	1478	1534	3593	2242
13	2783	Agricultural Biotechnology Research Institute of Iran Karaj	4914	4573	2926	732
14	2808	Geological Survey of Iran Tehran	544	2276	3593	1700
15	2824	Research Centre of Parliament (Majlis Research Center) Tehran	153	930	3593	3046
16	2891	Agricultural Research Education and Extension Organization	386	2392	3593	2004
17	3061	Building and Housing Research Center Tehran	1768	2320	3593	1943
18	3180	Iran Telecommunication Research Center	1637	2493	3593	2068
19	3253	Aerospace Research Institute Tehran	4544	4296	2975	2497
20	3293	Statistical, Economic and Social Research and Training Centre for Islamic Countries Tehran	2031	1033	3593	3046
21	3435	Iranian Research Organization for Science & Technology	6626	3642	2434	3046
22	3584	Research Institute for Astronomy & Astrophysics of Maragha	5090	6445	1839	2966
23	3677	Rajaei Cardiovascular, Medical & Research Center	1006	4329	3593	1605
24	3952	Academy of Persian Language and Literature	2446	1900	3593	3046
25	4060	Computer Research Center of Islamic Sciences of Qom	1245	2432	3593	3046

26	4062	Water Research Institute	4764	5468	3181	2569
27	4125	Iranian National Institute for Oceanography and Atmospheric Science	1844	5102	3593	1791
28	4143	Chemistry and Chemical Engineering Research Center of Iran Tehran	1417	5434	3593	1589
29	4156	Niroo Research Institute Tehran	3942	3842	3593	2524
30	4161	Insurance Research Center Iran	1273	2646	3593	3046
31	4281	Academy of Arts of Iran	1588	2813	3593	3046
32	4356	Regional Information Center for Science and Technology	2372	2712	3593	3046
33	4409	Iranian Research Institute of Plant Protection (Plant Pests & Diseases Research Institute)	4009	5347	3593	1476
34	4564	Statistical Research Center Iran	2011	4548	3593	2898
35	4577	Avicenna Research Institute	4599	4785	3593	2402
36	4605	Monetary and Banking Research Iran	1374	3603	3593	3046
37	4639	Academy of Sciences of Islamic Republic of Iran	2571	3300	3593	3046
38	4856	Institute for Political and International Studies Tehran	3493	3497	3593	3046
39	4864	Research Institute of Hawzeh and University	1109	4464	3593	3031
40	4894	Institute for Educational Research Tehran	1978	3987	3593	3046
41	4930	Islamic Research Institute for Culture and Thought	1278	4278	3593	3046
42	4959	Iranian Pistachio Research Institute	4810	6085	3398	2672
43	4969	International Center for Science and High Technology and Environmental Sciences	6740	5367	3593	2063
44	5021	Research Institute of Strategic Studies Tehran	3100	3890	3593	3046
45	5036	Research Center of Shakhes Pajouh	3138	5730	3593	2690
46	5055	Sports Science Research Center	2270	4215	3593	3046
47	5102	Iranian Academic Center for Education Culture & Research	4069	5347	3593	2826
48	5126	Yazd Science and Technology Park	2011	4438	3593	3046
49	5173	Research Center of Intelligent Processing Signal	4220	3890	3593	3046
50	5217	Science Policy Research Center Iran	3220	5367	3593	2929
51	5641	International Institute for Caspian Studies	6588	4202	3593	3046
52	5667	Institute for Iranian Contemporary Historical Studies Tehran	2417	5409	3593	3046
53	5669	Research Institute of Food Science and Technology	3392	6545	3593	2709
54	5872	National Nutrition and Food Technology Research Institute Tehran	6540	6622	3593	2269
55	6066	Research Institute of Imam Khomeini and Islamic Revolution	3444	5869	3593	3046
56	6214	Research Institute of Endocrine Sciences	7706	6853	3593	1272
57	6321	Tehran University of Medical Sciences Digestive Disease Research Center	3572	6250	3593	3046
58	6360	Council for Dissemination of Persian Language and Literature Tehran	5796	5916	3593	3046
59	6496	Academic Center for Education, Culture and Research K N Toosi University Branch Nasir	2735	6665	3593	3046
60	6506	Center for International Research & Collaboration	6822	5916	3593	3046
61	6659	Institute for International Energy Studies	5528	6445	3593	3046

62	6726	Iranian Institute for Health Sciences Research	6548	6972	3398	3046
63	6731	Soil Conservation and Watershed Management Research Institute Tehran	7286	6096	3593	3046
64	6744	Climatology Research Institute	6140	6465	3593	3046
65	6804	Medical Biology Research Center	7248	7646	2863	3046
66	6806	Janbazan Medical and Engineering Research Center	4585	6808	3593	3046
67	6821	Academy of Sciences of Iran	5822	6638	3593	3046
68	7095	Iranian Research & Development Center for Chemical Industries	5393	7088	3593	3046
69	7118	Mechatronics Research Laboratory	6424	6990	3593	3046
70	7226	Persian Gulf & Oman Sea Ecological Research Institute	5608	7668	3593	2774
71	7290	Institute for Productivity and Human Resource Development	7697	6665	3593	3046
72	7359	Iran Center for Dental Research	5567	7406	3593	3046
73	7406	Yazd Science & Technology Park	7643	6990	3593	3046
74	7444	Kerman Neuroscience Research Center	5490	7512	3593	3046
75	7566	Meteorological Research Institute Iran	6320	7578	3593	3046
76	7629	Iran Centre for Management Studies	6809	7628	3593	3046

بر پایه گزارش «وبومتریکس»، «National Institutes of Health» با بیشترین امتیاز مؤسسه پیشگام است و «National Aeronautics and Space Administration»، «Max Planck Gesellschaft»، «Centers for Disease Control and Prevention»، «Centre National de la Recherche Scientifique»، «US Department of Veterans Affairs»، «National Oceanic and Atmospheric Administration»، «Consejo Superior de Investigaciones Científicas»، «Chinese Academy of Science»، «US Geo. Sur.» در جایگاه دوم تا دهم این نظام رتبه‌بندی هستند.

۴-۵. رتبه‌بندی واسپارگاه‌های سازمانی

«رتبه‌بندی واسپارگاه‌های سازمانی» نظامی است که در ماه جولای هر سال با پشتیبانی «وبومتریکس» منتشر می‌شود. هدف کلیدی از انتشار «رتبه‌بندی واسپارگاه‌های سازمانی» پشتیبانی از برنامه‌های دسترسی آزاد به انتشارات علمی در قالب الکترونیکی و دیگر آثار است. این نظام رتبه‌بندی مؤسسه‌ها را تشویق می‌کند تا منابع اطلاعاتی علمی و غیرعلمی خود را بر روی وب منتشر کنند تا همگان از آنها بهره‌مند شوند. حجم اطلاعات موجود بر روی واسپارگاه (اندازه)، رؤیت‌پذیری، فایل‌های غنی (دسترسی)، و شمار انتشارات در پایگاه «گوگل اسکالر» (پژوهش) شاخص‌هایی هستند که «وبومتریکس» از آنها برای ارزیابی واسپارگاه‌ها استفاده می‌کند.

به دلیل دشواری گردآوری داده، ویرایش ۲۰۱۷ این نظام منتشر نشده و تازه‌ترین ویرایش این نظام در سال ۲۰۱۶ منتشر شده است. بر پایه ویرایش جولای سال ۲۰۱۶ مؤسسه «وبومتریکس»، شش واسپارگاه سازمانی ایرانی در سیاهه واسپارگاه‌های برتر هستند. «واسپارگاه دیجیتال دانشگاه علوم پزشکی اردبیل» برترین واسپارگاه ایرانی است که رتبه ۱۱۲۱ جهانی و رتبه نخست ملی را به دست آورده است. پس از این واسپارگاه، «واسپارگاه دانشگاه علوم پزشکی کرمان»، «واسپارگاه دانشگاه علوم پزشکی آجا»، «واسپارگاه دانشگاه علوم پزشکی هرمزگان»، «واسپارگاه دانشگاه علوم پزشکی بوشهر»، و «انتشارات الکترونیکی علوم پزشکی دانشگاه سبزوار» در رتبه‌های دوم تا ششم ملی هستند. در جدول ۵-۸ رتبه ملی و جهانی واسپارگاه‌های برتر ایرانی در نظام رتبه‌بندی واسپارگاه‌های سازمانی و در جدول ۵-۹ رتبه آنها در سنجه‌های گوناگون آمده است.

جدول ۵-۸. رتبه جهانی واسپارگاه‌های برتر ایرانی در نظام رتبه‌بندی واسپارگاه‌های سازمانی

رتبه جهانی	رتبه ملی	واسپارگاه‌ها
۱۱۲۱	۱	واسپارگاه دیجیتال دانشگاه علوم پزشکی اردبیل
۱۲۶۳	۲	واسپارگاه دانشگاه علوم پزشکی کرمان
۱۳۰۱	۳	واسپارگاه دانشگاه علوم پزشکی آجا
۱۴۱۷	۴	واسپارگاه دانشگاه علوم پزشکی هرمزگان
۱۴۹۱	۵	واسپارگاه دانشگاه علوم پزشکی بوشهر
۲۲۱۴	۶	انتشارات الکترونیکی علوم پزشکی دانشگاه سبزوار

جدول ۵-۹. رتبه جهانی واسپارگاه‌های برتر ایرانی در سنجه‌های گوناگون نظام رتبه‌بندی واسپارگاه‌های سازمانی

واسپارگاه‌ها	اندازه	رؤیت‌پذیری	دسترسی	پژوهش
واسپارگاه دیجیتال دانشگاه علوم پزشکی اردبیل	۱۴۹۵	۱۳۸۴	۱۵۷۲	۶۴۱
واسپارگاه دانشگاه علوم پزشکی کرمان	۱۴۵۹	۱۵۸۷	۱۵۲۹	۶۶۶
واسپارگاه دانشگاه علوم پزشکی آجا	۱۰۵۰	۱۵۸۱	۱۸۸۱	۸۵۷
واسپارگاه دانشگاه علوم پزشکی هرمزگان	۱۴۶۵	۱۷۱۴	۱۹۴۷	۶۸۱
واسپارگاه دانشگاه علوم پزشکی بوشهر	۱۱۲۱	۱۸۰۳	۲۲۳۱	۶۳۲
انتشارات الکترونیکی علوم پزشکی دانشگاه سبزوار	۱۵۲۹	۱۹۳۸	۲۰۸۴	۲۰۱۴

بر پایه گزارش «وبومتریکس»، «Arxiv.org e-Print Archive» پیشگام است و «Smithsonian/NASA Astrophysics Data System»، «CiteSeerX»، «Europe PubMed Central»، و «Research Papers in Economics RePEc» در جایگاه دوم تا پنجم این نظام هستند.

۵-۵. رتبه‌بندی جهانی وب دانشگاه‌ها و کالج‌ها

بر پایه ویرایش سال ۲۰۱۷ نظام رتبه‌بندی جهانی کالج‌ها و دانشگاه‌ها (فور. آی. سی. یو. یا یونی‌رنک)، ۳۰۴ مؤسسه ایرانی در سیاهه ۱۳۰۰۰ مؤسسه‌ای این نظام هستند. دانشگاه تهران برترین مؤسسه ایرانی در این نظام است. پس از این دانشگاه، دانشگاه‌های در رتبه‌های دوم تا دهم ملی هستند. نظام رتبه‌بندی جهانی کالج‌ها و دانشگاه‌ها و بگاه بیش از ۱۳۰۰۰ دانشگاه، کالج، و مؤسسه آموزش عالی را در نزدیک به ۲۰۰ کشور جهان پایش می‌کند، و آنها را بر پایه محبوبیت وب‌سایتشان رتبه‌بندی می‌کند؛ هرچند، «فور. آی. سی. یو.» ادعای رتبه‌بندی علمی مؤسسه‌ها را ندارد. در جدول ۵-۱۰ رتبه ملی ۱۰ مؤسسه برتر ایرانی در نظام رتبه‌بندی «فور. آی. سی. یو.» آمده است.^۱

جدول ۵-۱۰. رتبه ۱۰ مؤسسه برتر ایرانی در نظام رتبه‌بندی «فور. آی. سی. یو.»

رتبه ملی	نام مؤسسه
۱	دانشگاه تهران
۲	دانشگاه صنعتی شریف
۳	دانشگاه فردوسی مشهد
۴	دانشگاه جامع علمی و کاربردی
۵	دانشگاه علوم پزشکی تهران
۶	دانشگاه علم و صنعت ایران
۷	دانشگاه صنعتی امیرکبیر
۸	دانشگاه آزاد اسلامی مشهد
۹	دانشگاه تربیت مدرس
۱۰	دانشگاه شهید بهشتی

بر پایه گزارش «فور. آی. سی. یو.»، دانشگاه «Massachusetts Institute of Technology» پیشگام است و «Stanford University»، «Harvard University»، «University of California, Berkeley»، «University of Washington»، «Cornell University»، «University of Michigan»، «University of California, Los Angeles»، «Columbia University in the City of New York»، و «University of Wisconsin-Madison» در جایگاه دوم تا دهم هستند.

^۱ سیاهه همه مؤسسه‌های ایرانی را در این نظام رتبه‌بندی در سامانه «نما» در نشانی NEMA.IRANDOC.AC.IR ببینید.

جایگاه ایران در نمایه‌های استنادی

نمایه‌های استنادی کلیدی پایگاه‌هایی هستند که به نمایه‌سازی نشریه‌های علمی و انتشارات پژوهشگران می‌پردازند. دو نمایه‌نامه کلیدی در جهان «وب آو ساینس» و «اسکوپس» هستند که همگان در سراسر جهان آنها را بازدید می‌کنند. در این فصل گزارش‌هایی می‌آیند که بر پایه داده‌های این دو نمایه استنادی هستند.

۱-۶. شمار انتشارات

بر پایه داده‌های هفت نمایه کلیدی نمایه‌نامه «وب آو ساینس»^۱ ایران در سال ۲۰۱۷ میلادی ۴۰۵۴۷ مدرک در این نمایه‌نامه جهانی منتشر کرده است (تاریخ دریافت داده‌ها: ۲۷ اسفند ۱۳۹۶). ایران از دیدگاه شمار انتشارات علمی در این نمایه‌نامه، در رده ۱۷ جهان است. انتشارات ایران همه گونه مداخل، از مقاله نشریه گرفته تا یادداشت سردبیر را در بر دارد که شمار هر یک از آنها در جدول ۶-۱ آمده است.

جدول ۱-۶. شمار گونه‌های انتشارات پژوهشگران ایرانی در نمایه‌نامه «وب آو ساینس»

شمار انتشارات	گونه انتشارات
۳۶۷۷۵	مقاله نشریه
۲۰۲۱	مقاله همایش
۷۷۸	چکیده سمینار
۵۸۹	نامه
۲۸۰	نوشته‌های سردبیری
۲۴۶	اصلاحیه
۲۳۳	فصل کتاب
۳۰	نقد کتاب
۵۵	دیگر گونه‌های مدارک

افزون بر این مدارک، پژوهشگران ایرانی ۹۹۰۸ مدرک نیز در «نمایه استنادی منابع نوپدید»^۲ نیز منتشر کرده‌اند. از آنجا که نشریه‌های این نمایه «ضریب تأثیر» نگرفته‌اند و در انتظار آن هستند نمی‌توان آنها را به سادگی با آمارهای دیگر آمیخت.

بر پایه داده‌های نمایه‌نامه «وب آو ساینس» «دانشگاه آزاد اسلامی - همه واحدها» با انتشار ۶۹۳۵ مدرک بیشترین سهم را در انتشارات علمی ایران دارد. این دانشگاه به همراه نه دانشگاه دیگر در کشور نزدیک به ۶۰ درصد انتشارات علمی ایران را در سال ۲۰۱۷ منتشر کرده‌اند. شمار انتشارات این ۱۰ مؤسسه برتر در جدول ۶-۲ آمده است.

^۱ SCI-EXPANDED, SSCI, A&HCI, CPCI-S, CPCI-SSH, BKCI-S, BKCI-SSH

^۲ Emerging Sources Citation Index (ESCI)

جدول ۶-۲. شمار انتشارات ۱۰ مؤسسه برتر ایرانی در نمایه‌نامه «وب آو ساینس»

نام مؤسسه	رتبه ملی	شمار انتشارات	سهم از کل انتشارات (درصد)
دانشگاه آزاد اسلامی (همه واحدها)	۱	۶۹۳۵	۱۷/۱۰۴
دانشگاه تهران	۲	۳۵۴۱	۸/۷۳۳
دانشگاه علوم پزشکی تهران	۳	۳۲۶۴	۸/۰۵۰
دانشگاه صنعتی امیرکبیر	۴	۲۰۴۶	۵/۰۴۶
دانشگاه تربیت مدرس	۵	۱۸۸۱	۴/۶۳۹
دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی	۶	۱۸۱۹	۴/۴۸۶
دانشگاه صنعتی شریف	۷	۱۶۲۷	۴/۰۱۳
دانشگاه علم و صنعت	۸	۱۴۶۵	۳/۶۱۳
دانشگاه صنعتی اصفهان	۹	۱۴۵۴	۳/۵۸۶
دانشگاه فردوسی مشهد	۱۰	۱۲۳۹	۳/۰۵۶

بر پایه داده‌های «وب آو ساینس» ایران رتبه نخست را میان کشورهای منطقه دارد. در جدول ۶-۳ شمار انتشارات و جایگاه هر یک از کشورهای منطقه در شاخص «شمار انتشارات» آمده است.

جدول ۶-۳. شمار انتشارات و جایگاه کشورهای منطقه در نمایه‌نامه «وب آو ساینس»

کشورها	شمار انتشارات	رتبه در منطقه	رتبه در جهان
ایران	۴۰۵۴۷	۱	۱۷
ترکیه	۳۸۶۴۰	۲	۱۹
رژیم اشغالگر قدس	۱۹۹۰۴	۳	۲۹
عربستان سعودی	۱۷۱۸۵	۴	۳۵
مصر	۱۴۷۸۰	۵	۳۸
پاکستان	۱۳۷۷۶	۶	۳۹
امارات متحده عربی	۴۲۲۲	۷	۵۸
قطر	۳۱۰۸	۸	۶۴
لبنان	۲۵۰۷	۹	۶۸
اردن	۲۱۷۶	۱۰	۷۲
عراق	۲۱۰۹	۱۱	۷۴
قزاقستان	۱۸۰۱	۱۲	۷۶
کویت	۱۲۳۴	۱۳	۸۶
عمان	۱۰۸۹	۱۴	۸۸

ارمنستان	۱۰۵۸	۱۵	۹۰
گرجستان	۹۰۸	۱۶	۹۳
آذربایجان	۸۳۰	۱۷	۹۵
فلسطین	۶۱۲	۱۸	۱۰۳
ازبکستان	۵۹۱	۱۹	۱۰۵
یمن	۳۰۵	۲۰	۱۲۷
سوریه	۲۸۶	۲۱	۱۲۹
بحرین	۲۸۴	۲۲	۱۳۰
قرقیزستان	۲۳۹	۲۳	۱۳۵
افغانستان	۱۱۶	۲۴	۱۵۶
تاجیکستان	۱۰۱	۲۵	۱۶۰
ترکمنستان	۱۶	۲۶	۲۰۴

آمریکا با ۶۳۹۴۶۱ رکورد نزدیک به ۲۶ درصد انتشارات جهان را منتشر می کند و جایگاه نخست در شمار انتشارات را دارد و چین، انگلستان، آلمان، و ژاپن در جایگاه های دوم تا پنجم هستند. نمایه نامه «اسکوپوس» نیز از دیگر نمایه نامه های کلیدی جهانی است که نوشته های پژوهشگران را نمایه سازی می کند. بر پایه داده های نمایه نامه «اسکوپوس»، ایران ۵۴۳۶۴ مدرک در سال ۲۰۱۷ در این نمایه نامه جهانی منتشر کرده است (تاریخ دریافت داده ها: ۲۷ اسفند ۱۳۹۷). از این رو، ایران از دیدگاه انتشار مدارک علمی در این نمایه نامه در پله ۱۶ جهان است. انتشارات ایران همه گونه مدارک، از مقاله نشریه گرفته تا یادداشت سردبیر را در بر دارد؛ شمار رکوردهای هر گونه در جدول ۴-۶ آمده است.

جدول ۴-۶. شمار گونه های انتشارات پژوهشگران ایرانی در نمایه نامه «اسکوپوس»

گونه های انتشارات	شمار انتشارات
مقاله نشریه	۴۷۲۰۸
مقاله همایش	۳۱۲۴
نامه	۸۰۴
فصل کتاب	۳۹۷
نوشته های سردبیری	۱۲۳
دیگر گونه های مدارک	۴۳۷

بر پایه داده‌های نمایه‌نامه «اسکوپوس» دانشگاه علوم پزشکی تهران با انتشار ۴۹۸۳ مدرک بیشترین سهم را در انتشارات علمی ایران دارد. این دانشگاه به همراه نه دانشگاه دیگر در کشور نزدیک به ۵۰ درصد انتشارات علمی ایران را در سال ۲۰۱۷ منتشر کرده‌اند. شمار انتشارات این ۱۰ مؤسسه برتر در جدول ۵-۶ آمده است.

جدول ۵-۶. شمار انتشارات ۱۰ مؤسسه برتر ایرانی در نمایه‌نامه «اسکوپوس»

نام مؤسسه	رتبه ملی	شمار انتشارات	سهم از کل انتشارات (درصد)
دانشگاه علوم پزشکی تهران	۱	۴۹۸۳	۹
دانشگاه تهران	۲	۴۶۳۵	۹
دانشگاه آزاد اسلامی (همه واحدها بجز علوم و تحقیقات)	۳	۴۲۴۶	۸
دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی	۴	۲۸۶۷	۵
دانشگاه صنعتی امیرکبیر	۵	۲۳۸۷	۴
دانشگاه تربیت مدرس	۶	۲۳۴۶	۴
دانشگاه صنعتی شریف	۷	۱۸۶۹	۳
دانشگاه علوم پزشکی ایران	۸	۱۷۶۳	۳
دانشگاه آزاد اسلامی - واحد علوم و تحقیقات	۹	۱۷۱۸	۳
دانشگاه علم و صنعت ایران	۱۰	۱۷۱۲	۳

از دیدگاه شمار انتشارات، ایران جایگاه نخست را میان کشورهای منطقه دارد. در جدول ۶-۶ جایگاه هر یک از کشورهای منطقه در شاخص «شمار انتشارات» آمده است.

جدول ۶-۶. جایگاه کشورهای منطقه در شمار انتشارات در نمایه‌نامه «اسکوپوس»

کشورها	شمار انتشارات	رتبه در منطقه	رتبه در جهان
ایران	۵۴,۳۶۴	۱	۱۶
ترکیه	۴۲,۳۴۲	۲	۱۹
عربستان سعودی	۲۰,۶۴۱	۳	۳۲
رژیم اشغالگر قدس	۲۰,۳۹۶	۴	۳۳
مصر	۱۸,۰۱۳	۵	۳۸
پاکستان	۱۶,۸۷۵	۶	۳۹
امارات متحده عربی	۵,۹۲۰	۷	۵۸

عراق	۳,۸۶۴	۸	۶۱
قطر	۳,۵۵۲	۹	۶۳
قزاقستان	۳,۲۷۵	۱۰	۶۴
اردن	۳,۲۳۲	۱۱	۶۵
لبنان	۲,۹۰۴	۱۲	۶۹
عمان	۱,۶۶۳	۱۳	۸۰
گرجستان	۱,۶۴۶	۱۴	۸۲
کویت	۱,۵۷۶	۱۵	۸۴
آذربایجان	۱,۰۹۳	۱۶	۹۲
ارمنستان	۱,۰۷۲	۱۷	۹۳
فلسطین	۷۳۹	۱۸	۱۰۱
ازبکستان	۵۲۸	۱۹	۱۰۷
بحرین	۵۰۲	۲۰	۱۰۸
یمن	۴۵۰	۲۱	۱۱۴
سوریه	۴۲۰	۲۲	۱۱۷
قرقیزستان	۲۴۲	۲۳	۱۳۴
افغانستان	۲۰۰	۲۴	۱۳۶
تاجیکستان	۱۳۱	۲۵	۱۵۲
ترکمنستان	۱۷	۲۶	-

آمریکا با ۶۲۶۷۷۰ رکورد نزدیک به ۲۲ درصد انتشارات جهان را در سال ۲۰۱۷ منتشر کرده است و جایگاه نخست «شمار انتشارات» را دارد؛ کشورهای چین، انگلستان، آلمان، و هند نیز در جایگاه‌های دوم تا پنجم هستند.

۶-۲. شمار استنادها

استناد به معنای سند قرار دادن یک مدرک (همانند مقاله) است و کاربرد یافته‌های پیشین را نشان می‌دهد. شمارش استنادها، که بیشتر از آن با نام «تحلیل استنادی» یاد می‌شود، از شاخص‌های سنجش کیفیت نسبی انتشارات علمی است. زمانی که شمار استنادهای اثری اندازه‌گیری می‌شود، اطلاعاتی درباره تأثیر آن اثر در یک حوزه موضوعی به دست می‌آید.

بر پایه نمایه‌نامه «اسکوپوس»، پدیدآوران ایرانی در سال ۲۰۱۶ میلادی ۴۷۳۹۰ مدرک استنادپذیر منتشر کرده‌اند. بر پایه داده‌های این پایگاه، انتشارات پژوهشگران ایرانی در سال ۲۰۱۶ میلادی ۴۷۴۳۸ استناد گرفته‌اند (تاریخ دریافت داده‌ها: ۲۷ اسفند ۱۳۹۶). از این رو، ایران از دیدگاه شمار استنادها در این نمایه‌نامه در رده ۱۸ جهان است. بر پایه داده‌های این پایگاه در سال ۲۰۱۶ میلادی ۳۲۷۳۶ از انتشارات ایرانیان تا زمان دریافت داده‌ها استنادی نگرفته‌اند.

شمار خوداستنادی پژوهشگران ایرانی نیز در نمایه‌نامه «اسکوپوس» ۲۲۹۸۹ و ایران از دیدگاه شمار خوداستنادی در جایگاه ۱۲ جهان است. جدول ۶-۷ اطلاعات بیشتری را درباره استناد به انتشارات پدیدآوران ایرانی نشان می‌دهد.

جدول ۶-۷. استناد به انتشارات پژوهشگران ایرانی در نمایه‌نامه «اسکوپوس»

شاخص‌ها	ارزش‌ها
شمار مدارک استنادپذیر	۴۷۳۹۰
شمار استنادها	۴۷۴۳۸
شمار خوداستنادی‌ها	۲۲۹۸۹
سهم انتشارات کشور از انتشارات خاورمیانه (درصد)	۳۰/۲۷
سهم انتشارات کشور از انتشارات جهان (درصد)	۱/۷۹
رتبه کشور در شمار استنادها	۱۸
رتبه کشور در نسبت خوداستنادی‌ها	۱۲

۳-۶. سرانه استناد به انتشارات (سالانه)

از آنجا که شمار استنادها به تنهایی نمی‌تواند کیفیت مقاله‌های یک کشور را به درستی نشان دهد، متخصصان علم‌سنجی سنجه دیگری را برای ارزیابی تأثیر مقاله‌ها درست کرده‌اند. «سرانه استناد به انتشارات» به این معنا است که به هر مقاله یک کشور چه اندازه استناد می‌شود. بر پایه نمایه‌نامه «اسکوپوس»، میانگین استناد به هر مدرک استنادپذیر ایرانی در سال ۲۰۱۶ نزدیک به ۰/۹۶ بوده است (تاریخ دریافت داده‌ها: ۲۷ اسفند ۱۳۹۶). به این ترتیب، ایران از دیدگاه سرانه استناد به انتشارات در این نمایه‌نامه، در رده ۱۲۷ جهان است. بر پایه داده‌های این پایگاه در سال ۲۰۱۶، نسبت مدارک بدون استناد پژوهشگران ایرانی نزدیک به ۸۵ درصد است. جدول ۶-۸ اطلاعات بیشتری را درباره سرانه استناد به

انتشارات پژوهشگران ایرانی نشان می‌دهد.

جدول ۶-۸. سرانه انتشارات پژوهشگران ایرانی در نمایه‌نامه «اسکوپوس»

شاخص‌ها	ارزش‌ها
شمار مدارک استاندارد پذیر	۴۷۳۹۰
سرانه انتشارات به مقاله	۰/۹۶
نسبت پژوهش‌های بدون استاندارد (درصد)	۸۵
رتبه کشور در میانگین سرانه انتشارات	۱۲۷

بر پایه سرانه انتشارات به انتشارات، ایران در رده نهم میان کشورهای منطقه است. در جدول ۶-۹ سرانه انتشارات به انتشارات، رتبه جهانی، و رتبه منطقه‌ای کشورهای منطقه در سرانه انتشارات گزارش شده است.

جدول ۶-۹. رتبه جهانی کشورهای منطقه در سرانه انتشارات

کشورها	سرانه انتشارات	رتبه در منطقه	رتبه جهانی
فلسطین	۱/۷۵	۱	۲۶
ارمنستان	۱/۴۶	۲	۳۹
عربستان سعودی	۱/۴۳	۳	۴۶
قطر	۱/۴	۴	۴۹
رژیم اشغالگر قدس	۱/۳۴	۵	۶۱
گرجستان	۱/۲۴	۶	۷۵
لبنان	۱/۰۸	۷	۱۰۳
پاکستان	۱	۸	۱۱۹
ایران	۰/۹۶	۹	۱۲۷
آذربایجان	۰/۸۹	۱۰	۱۴۳
بحرین	۰/۸۶	۱۱	۱۴۹
عراق	۰/۸۳	۱۲	۱۵۷
کویت	۰/۸۲	۱۳	۱۵۹
امارات متحده عربی	۰/۸۲	۱۴	۱۶۱
افغانستان	۰/۸۱	۱۵	۱۶۲
مصر	۰/۸	۱۶	۱۶۶
یمن	۰/۷۸	۱۷	۱۷۰
عمان	۰/۶۸	۱۸	۱۸۶

۱۹۴	۱۹	۰/۶۴	ترکیه
۱۹۷	۲۰	۰/۶۳	قرقیزستان
۱۹۹	۲۱	۰/۶۱	اردن
۲۱۳	۲۲	۰/۵	سوریه
۲۱۶	۲۳	۰/۴۲	تاجیکستان
۲۲۰	۲۴	۰/۳۷	ازبکستان
۲۲۱	۲۵	۰/۳۴	قزاقستان
۲۲۷	۲۶	۰/۲۵	ترکمنستان

۶-۴. سرانه استناد به انتشارات (پنج ساله)

با توجه به اینکه استناد به بسیاری از مقاله‌ها در یک سال و کمتر از آن روی نمی‌دهد، پژوهشگران علم‌سنجی شاخص دیگری برای ارزشیابی کیفیت انتشارات درست کرده‌اند. «سرانه استناد» به مقاله‌های یک پژوهشگر، مؤسسه، یا کشور در یک دوره پنج ساله دید بهتری به کیفیت انتشارات فراهم می‌سازد. بر پایه داده‌های نمایه‌نامه «وب آو ساینس»، میانگین سرانه استناد پنج ساله (۲۰۱۳-۲۰۱۷) به مدارک استنادپذیر پدیدآوران ایرانی نزدیک به ۴/۲۷ بوده است (تاریخ دریافت داده‌ها: ۲۷ اسفند ۱۳۹۶).

در این بازه پنج ساله، ایران ۱۵۳۰۸۴ مدرک استنادپذیر در نمایه‌نامه «وب آو ساینس» منتشر کرده و این مدارک ۶۵۳۶۱۶ استناد گرفته‌اند. جدول ۶-۱۰ اطلاعات بیشتری را درباره استناد به انتشارات پدیدآوران ایرانی نشان می‌دهد.

جدول ۶-۱۰. سرانه استناد پنج ساله به انتشارات پژوهشگران ایرانی در نمایه‌نامه «وب آو ساینس»

شاخص‌ها	ارزش‌ها
شمار مدارک استنادپذیر	۱۵۳۰۸۴
شمار استنادها	۶۵۳۶۱۶
سرانه استناد به انتشارات	۴/۲۷
شمار مقاله‌های برتر	۱۲۸۲
شمار استناد به مقاله‌های برتر	۶۶۶۶۰
سرانه استناد به مقاله‌های برتر	۵۲

۵-۶. شاخص «اچ»

منطق شاخص «اچ» آن است که نه شمار انتشارات و نه شمار استنادها به تنهایی می‌توانند پیشرفت و کیفیت علمی را نشان دهند. شاخص «اچ» با ترکیب این دو شاخص، سنجۀ دیگری برای اندازه‌گیری توان علمی پژوهشگران، مؤسسه‌ها، و کشورها است. بر پایه داده‌های نمایه‌نامۀ «اسکوپوس» در وبگاه «سکیمگو»، شاخص «اچ» ایران تا سال ۲۰۱۶ (۱۹۹۶-۲۰۱۶ میلادی) ۲۳۴ بوده است (تاریخ دریافت داده‌ها: ۲۷ اسفند ۱۳۹۶). از این رو، ایران از دیدگاه شاخص «اچ» در این نمایه‌نامه در رده ۴۲ جهان است.

بر پایه شاخص «اچ»، ایران در جایگاه چهارم کشورهای منطقه، پس از رژیم اشغالگر قدس، ترکیه، و عربستان سعودی است. در جدول ۶-۱۱ شاخص «اچ»، رتبه جهانی، و رتبه منطقه‌ای کشورهای منطقه در شاخص «اچ» گزارش شده است.

جدول ۶-۱۱. شاخص «اچ»، رتبه جهانی، و رتبه منطقه‌ای کشورهای منطقه در شاخص «اچ»

کشورها	شاخص اچ	رتبه در منطقه	رتبه جهانی
رژیم اشغالگر قدس	۵۸۴	۱	۱۶
ترکیه	۳۳۹	۲	۳۶
عربستان سعودی	۲۴۱	۳	۴۱
ایران	۲۳۴	۴	۴۲
مصر	۲۱۳	۵	۴۹
پاکستان	۱۹۷	۶	۵۴
لبنان	۱۵۷	۷	۶۳
امارات متحده عربی	۱۵۳	۸	۶۵
ارمنستان	۱۵۰	۹	۷۰
گرجستان	۱۳۵	۱۰	۷۹
اردن	۱۳۰	۱۱	۸۱
کویت	۱۲۳	۱۲	۸۵
عمان	۱۰۵	۱۳	۹۴
قطر	۱۰۵	۱۴	۹۵
سوریه	۸۹	۱۵	۱۰۵
ازبکستان	۷۷	۱۶	۱۲۲
آذربایجان	۷۶	۱۷	۱۲۳

۱۲۴	۱۸	۷۵	قزاقستان
۱۲۹	۱۹	۷۱	عراق
۱۳۲	۲۰	۶۹	فلسطین
۱۴۰	۲۱	۶۱	بحرین
۱۴۵	۲۲	۵۸	یمن
۱۵۷	۲۳	۵۱	قرقیزستان
۱۶۷	۲۴	۴۰	افغانستان
۱۸۰	۲۵	۳۴	تاجیکستان
۲۰۱	۲۶	۲۳	ترکمنستان

آمریکا با شاخص «اچ» ۱۹۶۵ پیشگام کشورهای جهان است و کشورهای انگلستان (با شاخص «اچ»: ۱۲۱۳)، آلمان (با شاخص «اچ»: ۱۰۵۹)، فرانسه (با شاخص «اچ»: ۹۶۶)، و کانادا (با شاخص «اچ»: ۹۶۳) در جایگاه‌های دوم تا پنجم هستند.

۶-۶. همکاری علمی جهانی

بر پایه داده‌های هفت پایگاه استنادی کلیدی نمایه‌نامه «وب آو ساینس»، پدیدآوران ایرانی در سال ۲۰۱۷، ۱۰۳۹۴ مدرک را با همکاری پدیدآورانی از کشورهای دیگر منتشر کرده‌اند (تاریخ دریافت داده‌ها: ۲۷ اسفند ۱۳۹۵). از این رو، می‌توان گفت نسبت همکاری علمی جهانی ایران ۲۵/۶۳ درصد است. بر پایه داده‌های نمایه‌نامه «وب آو ساینس»، ایران در سال ۲۰۱۷ بیشترین همکاری علمی را با آمریکا (۲۶۵۳ مدرک، ۶/۵۴ درصد) داشته است. جدول ۶-۱۲ دربردارنده ۱۰ کشوری است که بیشترین همکاری علمی را با ایران داشته‌اند.

جدول ۶-۱۲. شمار انتشارات مشترک پدیدآوران ایرانی با پدیدآوران کشورهای دیگر در نمایه‌نامه «وب آو ساینس»

کشورها	شمار مدارک
آمریکا	۲۶۵۳
کانادا	۱۱۲۴
ایتالیا	۹۳۵
انگلستان	۹۰۰
آلمان	۸۹۱

استرالیا	۸۵۰
مالزی	۷۵۰
چین	۷۳۸
ترکیه	۷۰۸
اسپانیا	۶۲۳

بر پایه داده‌های نمایه‌نامه «اسکوپوس»، پدیدآوران ایرانی در سال ۲۰۱۷، ۱۱۴۱۶ مدرک را با همکاری پدیدآوران کشورهای دیگر منتشر کرده‌اند (تاریخ دریافت داده‌ها: ۲۷ اسفند ۱۳۹۶). از این رو، می‌توان گفت نسبت همکاری علمی جهانی ایران نزدیک به ۲۱ درصد است. بر پایه نمایه‌نامه «اسکوپوس»، ایران در سال ۲۰۱۷ بیشترین همکاری علمی را با آمریکا (۳۱۰۲ مدرک) داشته است. در جدول ۶-۱۳ نام ۱۰ کشوری که بیشترین همکاری علمی را با ایران داشته‌اند آمده است.

جدول ۶-۱۳. شمار انتشارات مشترک پدیدآوران ایرانی با پدیدآوران کشورهای دیگر در نمایه‌نامه «اسکوپوس»

کشورها	شمار مدارک
آمریکا	۳۱۰۲
کانادا	۱۲۹۰
انگلستان	۱۰۹۶
ایتالیا	۱۰۱۰
آلمان	۹۸۰
استرالیا	۹۶۴
مالزی	۹۱۱
ترکیه	۷۶۶
چین	۷۴۴
اسپانیا	۶۴۷

۶-۷. شمار مقاله‌های داغ

شمار کمی از مقاله‌ها هستند که درست پس از انتشار، استناد بسیاری دریافت می‌کنند. این مقاله‌ها در حوزه‌های تخصصی خود آثاری کلیدی به‌شمار می‌آیند و به نام «مقاله‌های داغ» شناخته می‌شوند. این مقاله‌ها، مقاله‌هایی هستند که در دو سال گذشته بیشترین شمار استناد را در دو ماه دریافت کرده باشند. بر پایه داده‌های نمایه‌نامه «وب آو ساینس»، شمار مقاله‌های داغ ایران در پایان سال ۲۰۱۷ میلادی

۹۰ مقاله بوده است (تاریخ دریافت داده‌ها: ۲۷ اسفند ۱۳۹۶). از این رو، از دیدگاه مقاله‌های داغ، ایران در جایگاه ۲۴ جهان است.

از دیدگاه انتشار مقاله‌های داغ، ایران پس از عربستان سعودی در جایگاه دوم میان کشورهای منطقه است. در جدول ۶-۱۴ شمار مقاله‌های داغ، رتبه جهانی، و رتبه منطقه‌ای کشورهای منطقه در انتشار مقاله‌های داغ گزارش شده است.

جدول ۶-۱۴. شمار مقاله‌های داغ، رتبه جهانی، و رتبه منطقه‌ای کشورهای منطقه در انتشار مقاله‌های داغ

کشورها	شمار مقاله‌های داغ	رتبه در منطقه	رتبه جهانی
عربستان سعودی	۱۳۶	۱	۱۷
ایران	۹۰	۲	۲۴
رژیم اشغالگر قدس	۷۷	۳	۲۹
پاکستان	۵۷	۴	۳۷
ترکیه	۵۰	۵	۴۰
مصر	۴۰	۶	۴۴
قطر	۱۸	۷	۵۷
لبنان	۱۸	۸	۵۷
امارات متحده عربی	۱۳	۹	۷۲
اردن	۱۳	۱۰	۷۲
کویت	۹	۱۱	۸۳
گرجستان	۷	۱۲	۹۰
بحرین	۷	۱۳	۹۰
عراق	۷	۱۴	۹۰
ارمنستان	۵	۱۵	۱۰۳
آذربایجان	۴	۱۶	۱۰۶
قزاقستان	۴	۱۷	۱۰۶
قرقیزستان	۴	۱۸	۱۰۶
عمان	۳	۱۹	۱۱۱
یمن	۲	۲۰	۱۱۷
سوریه	۰	-	-
ازبکستان	۰	-	-

افغانستان	۰	-	-
تاجیکستان	۰	-	-
ترکمنستان	۰	-	-
فلسطین	۰	-	-

آمریکا با انتشار ۱۶۳۰ مقاله داغ پیشگام کشورهای جهان است چین (با ۷۶۷ مقاله)، انگلستان (با ۶۲۵ مقاله)، آلمان (با ۵۱۰ مقاله)، و کانادا (با ۳۷۴ مقاله) در جایگاه‌های دوم تا پنجم هستند.

۸-۶. شمار مقاله‌های پراستناد

شمار کمی از مقاله‌ها هستند که سال‌ها پس از انتشارشان هنوز استناد می‌گیرند. شاخص «مقاله‌های پراستناد» به دنبال شناسایی مقاله‌هایی است که بیشترین شمار استناد را در ۱۰ سال گذشته گرفته‌اند. بر پایه داده‌های نمایه‌نامه «وب آو ساینس» در پایان سال ۲۰۱۷ پژوهشگران ایرانی ۱۶۹۵ مقاله پراستناد منتشر کرده‌اند (تاریخ دریافت داده‌ها: ۲۷ اسفند ۱۳۹۶). از دیدگاه انتشار مقاله‌های پراستناد، ایران پس از رژیم اشغالگر قدس و عربستان سعودی در جایگاه سوم کشورهای منطقه است. در جدول ۶-۱۵ شمار مقاله‌های پراستناد، رتبه جهانی، و رتبه منطقه‌ای کشورهای منطقه در انتشار مقاله‌های پراستناد آمده است.

جدول ۶-۱۵. رتبه جهانی کشورهای منطقه در انتشار مقاله‌های پراستناد

کشورها	شمار مقاله‌های پراستناد	رتبه در منطقه	رتبه جهانی
رژیم اشغالگر قدس	۲۳۱۷	۱	۲۴
عربستان سعودی	۱۹۳۸	۲	۲۷
ایران	۱۶۹۵	۳	۳۲
ترکیه	۱۴۵۳	۴	۳۶
پاکستان	۷۶۸	۵	۴۴
مصر	۵۲۸	۶	۴۷
قطر	۲۱۱	۷	۶۳
امارات متحده عربی	۱۸۱	۸	۶۶
لبنان	۱۶۲	۹	۷۰
گرجستان	۱۴۳	۱۰	۷۳
ارمنستان	۱۳۲	۱۱	۷۶
اردن	۱۰۶	۱۲	۸۱

عمان	۶۸	۱۳	۹۱
کویت	۶۲	۱۴	۹۵
عراق	۶۲	۱۵	۹۵
آذربایجان	۵۹	۱۶	۹۸
قزاقستان	۳۴	۱۷	۱۰۹
بحرین	۳۱	۱۸	۱۱۳
سوریه	۲۰	۱۹	۱۳۰
قرقیزستان	۱۷	۲۰	۱۳۲
یمن	۱۴	۲۱	۱۳۸
ازبکستان	۱۲	۲۲	۱۴۴
افغانستان	۰	–	–
تاجیکستان	۰	–	–
ترکمنستان	۰	–	–
فلسطین	۰	–	–

آمریکا با انتشار ۷۴۳۸۵ مقاله پراستناد پیشگام کشورهای جهان است و کشورهای چین (با ۲۲۷۴۰ مقاله)، انگلستان (با ۲۱۰۱۴ مقاله)، آلمان (با ۱۸۲۰۶ مقاله)، و کانادا (با ۱۲۱۵۶ مقاله) در جایگاه‌های دوم تا پنجم هستند.

فصل هفتم

جایگاه ایران در رتبه‌بندی‌های علم، فناوری، و نوآوری

آگاهی از شاخص‌های عملکرد کشورها و مقایسه آنها با یک‌دیگر در زمینه‌های علم، فناوری، و نوآوری نقشی کلیدی در سیاست‌گذاری و تصمیم‌گیری دارد. در این فصل جایگاه ایران در نظام‌های رتبه‌بندی علم، فناوری، و نوآوری گزارش می‌شود.

۱-۷. رتبه‌بندی کشورهای «سکیمگو»

آزمایشگاه «سکیمگو» از مراکز علم‌سنجی جهانی است که بر پایه شاخص‌های گوناگون به ارزیابی توان علمی کشورها می‌پردازد. شاخص‌هایی چون شمار مدارک، شمار مدارک استنادپذیر، شمار استنادها، شمار خوداستنادی‌ها، سرانه استناد به هر مدرک، و شاخص «اچ» از جمله شاخص‌های «سکیمگو» برای رتبه‌بندی کشورها هستند. بر پایه گزارش این مرکز در سال ۲۰۱۶، ایران در جایگاه ۱۶ جهان از نظر شمار انتشارات علمی است. در جدول ۷-۱ آمار هر یک از شاخص‌ها به همراه رتبه جهانی ایران گزارش شده است.

جدول ۷-۱. جایگاه ایران در شاخص‌های گوناگون رتبه‌بندی «سکیمگو»

شاخص‌ها	ارزش‌ها	رتبه جهانی ایران
شمار مدارک	۳۹۷۲۷	۱۶
شمار مدارک استنادپذیر	۳۷۵۸۷	۱۶
شمار استنادها	۱۴۳۴۱	۱۸
شمار خوداستنادی‌ها	۶۶۳۲	۱۲
سرانه استناد به مدارک	۰/۳۶	۱۲۷
شاخص «اچ»	۱۹۹	۴۲

بر پایه این گزارش، کشور «آمریکا» با انتشار ۶۰۱۹۹۰ مدرک در جایگاه نخست جهان است. در این نظام رتبه‌بندی ایران جایگاه نخست (بر پایه شمار انتشارات) را میان کشورهای منطقه دارد. در جدول ۷-۲ آمار شاخص‌های گوناگون کشورهای منطقه آمده است.

جدول ۷-۲. آمار و رتبه جهانی کشورهای منطقه در شاخص‌های گوناگون رتبه‌بندی «سکیمگو»

کشورهای منطقه	مدارک		مدارک استنادپذیر		استنادها		خوداستنادی‌ها		سرانه استناد		شاخص «اچ»	
	رتبه	شمار	رتبه	شمار	رتبه	شمار	رتبه	شمار	رتبه	نسبت	رتبه	ارزش
ایران	۱۶	۴۹۵۷۲	۱۶	۴۷۳۹۰	۱۸	۴۷۴۳۸	۱۲	۲۲۹۸۹	۱۲۷	۰/۹۶	۴۲	۲۳۴
ترکیه	۱۷	۴۴۱۷۳	۱۸	۴۰۲۵۷	۲۶	۲۸۰۶۹	۲۴	۷۳۱۲	۱۹۴	۰/۶۴	۳۶	۳۳۹
عربستان سعودی	۳۲	۱۹۹۱۸	۲۹	۱۸۹۵۳	۲۵	۲۸۵۷۵	۲۲	۷۶۶۲	۴۳	۱/۴۳	۴۱	۲۴۱
رژیم اشغالگر قدس	۳۳	۱۹۶۲۹	۳۴	۱۷۸۸۱	۲۹	۲۶۲۹۲	۳۴	۴۹۲۶	۶۱	۱/۳۴	۱۶	۵۸۴

کشورهای منطقه	مدارک		مدارک استنادپذیر		استنادها		خوداستنادی‌ها		سرانه استناد		شاخص «اچ»	
	رتبه	شمار	رتبه	شمار	رتبه	شمار	رتبه	شمار	رتبه	نسبت	رتبه	ارزش
مصر	۳۵	۱۸۱۰۹	۳۵	۱۷۳۰۰	۳۹	۱۴۵۵۹	۳۶	۴۳۸۷	۱۶۵	۰/۸	۴۹	۲۱۳
پاکستان	۴۰	۱۳۷۷۲	۳۹	۱۲۹۹۹	۴۱	۱۳۷۸۹	۳۲	۵۵۳۰	۱۱۴	۱	۵۴	۱۹۷
امارات متحده عربی	۵۸	۴۷۷۲	۵۸	۴۳۷۱	۵۷	۳۹۱۱	۶۱	۷۵۳	۱۶۰	۰/۸۲	۶۵	۱۵۳
قطر	۶۱	۳۵۰۴	۶۱	۳۲۴۸	۵۳	۴۹۰۰	۶۰	۸۱۰	۴۹	۱/۴	۹۴	۱۰۵
قزاقستان	۶۳	۳۰۶۶	۶۳	۲۹۴۵	۹۳	۱۰۳۴	۷۸	۳۰۷	۲۲۱	۰/۳۴	۱۲۴	۷۵
اردن	۶۵	۲۸۳۰	۶۵	۲۶۸۹	۷۵	۱۷۲۳	۷۶	۳۲۷	۲۰۰	۰/۶۱	۸۱	۱۳۰
عراق	۶۶	۲۷۶۶	۶۶	۲۶۷۷	۷۱	۲۲۹۹	۵۶	۹۵۹	۱۵۷	۰/۸۳	۱۲۹	۷۱
لبنان	۶۸	۲۶۳۹	۶۸	۲۴۳۹	۶۵	۲۸۶۰	۷۷	۳۱۹	۱۰۳	۱/۰۸	۶۳	۱۵۷
عمان	۷۹	۱۶۷۹	۸۰	۱۵۶۲	۸۸	۱۱۳۹	۸۴	۲۵۵	۱۸۵	۰/۶۸	۹۵	۱۰۵
گرجستان	۸۲	۱۴۸۸	۸۴	۱۳۶۹	۷۴	۱۸۴۰	۸۶	۲۲۷	۷۵	۱/۲۴	۷۹	۱۳۵
کویت	۸۶	۱۳۸۴	۸۶	۱۲۹۶	۸۹	۱۱۳۱	۹۵	۱۳۱	۱۶۱	۰/۸۲	۸۵	۱۲۳
ارمنستان	۹۱	۱۰۵۲	۹۰	۱۰۱۹	۸۰	۱۵۳۶	۷۴	۳۳۱	۳۹	۱/۴۶	۷۰	۱۵۰
آذربایجان	۹۴	۸۸۲	۹۳	۸۴۶	۱۰۱	۷۸۶	۸۹	۱۷۳	۱۴۳	۰/۸۹	۱۲۳	۷۶
ازبکستان	۱۰۲	۵۷۵	۱۰۲	۵۳۰	۱۴۳	۲۱۴	۱۲۲	۴۳	۲۲۰	۰/۳۷	۱۲۲	۷۷
فلسطین	۱۰۴	۵۵۲	۱۰۳	۵۲۰	۹۶	۹۶۸	۸۱	۲۷۷	۲۶	۱/۷۵	۱۳۲	۶۹
سوریه	۱۱۰	۴۸۰	۱۰۹	۴۶۰	۱۴۱	۲۴۰	۱۱۸	۵۰	۲۱۱	۰/۵	۱۰۵	۸۹
بحرین	۱۱۱	۴۵۸	۱۱۱	۴۱۰	۱۲۰	۳۹۲	۱۳۰	۳۴	۱۴۹	۰/۸۶	۱۴۰	۶۱
یمن	۱۲۱	۳۵۶	۱۱۹	۳۴۱	۱۳۶	۲۷۸	۱۲۰	۴۸	۱۷۰	۰/۷۸	۱۴۴	۵۸
قرقیزستان	۱۳۵	۲۱۴	۱۳۵	۲۰۰	۱۵۳	۱۳۴	۱۴۰	۲۴	۱۹۷	۰/۶۳	۱۵۹	۵۱
افغانستان	۱۴۰	۱۶۲	۱۴۱	۱۴۹	۱۵۵	۱۳۲	۱۵۶	۱۲	۱۶۴	۰/۸۱	۱۶۹	۴۰
تاجیکستان	۱۵۳	۱۱۵	۱۵۳	۱۰۵	۱۷۵	۴۸	۱۶۲	۱۰	۲۱۶	۰/۴۲	۱۸۰	۳۴
ترکمنستان	۲۰۳	۱۲	۲۰۲	۱۱	۲۱۳	۳	۲۰۲	۱	۲۲۷	۰/۲۵	۲۰۱	۲۳

۲-۷. رتبه‌بندی مقاله‌های علمی و فنی

«مقاله‌های علمی و فنی» شامل مقاله‌های منتشر شده در حوزه‌های فیزیک، زیست‌شناسی، شیمی، ریاضیات، پزشکی بالینی، پژوهش‌های زیست-پزشکی، مهندسی و فناوری، و علوم زمین‌شناسی و فضا می‌شود. این شاخص توسط بانک جهانی منتشر می‌شود. تازه‌ترین گزارش «مقاله‌های علمی و فنی» در

سال ۲۰۱۳ منتشر شده و در کتاب «نمای ۲۰۱۵: جایگاه علم، فناوری، و نوآوری ایران در جهان» در دسترس است.

۳-۷. رتبه‌بندی کشورهای «نیچر ایندکس»

بر پایه گزارش «شپرینگر نیچر» در سال ۲۰۱۷، ایران توانسته است در رتبه‌بندی کشورهای «نیچر ایندکس» جایگاه ۳۳ جهان را به دست آورد. در ویرایش پیشین این نظام، ایران در جایگاه ۳۸ جهان بود. نتایج تازه «نیچر ایندکس» نشان می‌دهد که ایران سومین کشور آسیای غربی بر پایه شمار کسری وزنی مقاله‌های حوزه علوم طبیعی است.

هر ساله «نیچر ایندکس» به رتبه‌بندی کشورها در سراسر جهان بر پایه دستاوردهای پژوهشی با کیفیت بالای آنها در سال گذشته می‌پردازد. این رتبه‌بندی بر پایه بخش کوچکی از دستاوردهای پژوهشی کشورها انجام می‌شود و برای درک بهتر جایگاه آنها باید نظام‌های رتبه‌بندی دیگر نیز مرور شوند. «نیچر ایندکس» با شمارش شمار مقاله‌های پدیدآوران در نشریه‌های نمایه‌شده‌اش، امکان رتبه‌بندی کشورها را بر پایه سه سنج کلیدی شمار مقاله‌ها (AC)، شمار کسری (FC)، و شمار کسری وزنی (WFC) فراهم می‌آورد. شمار مقاله‌ها به معنی شمار مقاله‌های منتشر شده در نشریه‌ها بدون توجه به شمار پدیدآوران است. شمار کسری، سهم مشارکت هر پدیدآور را در نگارش یک مقاله محاسبه می‌کند (کل امتیاز شمار کسری یک مقاله برابر با یک است، یعنی اگر ۱۰ نفر در نگارش یک مقاله شرکت کرده باشند شمار کسری هر پدیدآور برابر با یک دهم است). شمار کسری وزنی نیز به شمار کسری، وزن می‌دهد. شمار کسری وزنی، ویرایش اصلاح شده شمار کسری است. در حوزه‌های ستاره‌شناسی و اخترفیزیک به دلیل آنکه حجم انتشارات نسبت به دیگر حوزه‌ها در نمایه «نیچر» بیشتر است، به انتشارات این حوزه وزن داده می‌شود تا تأثیرشان کمتر شود.

در سال ۲۰۱۷ مقاله‌های منتشر شده کشورها در سال ۲۰۱۶ در نزدیک به ۷۰ نشریه برتر در حوزه‌های شیمی، علوم محیط و زمین‌شناسی، علوم زیستی، و علوم فیزیک شمارش و ارزیابی شده‌اند. در جدول ۳-۷ شمار مقاله‌ها و رتبه جهانی ایران در این نظام رتبه‌بندی آمده است.

جدول ۷-۳. شمار مقاله‌ها و رتبه ایران در نظام رتبه‌بندی کشورهای «نیچر ایندکس»

نام کشور	شمار مقاله‌ها	شمار کسری وزنی	رتبه جهانی
ایران	۲۴۶	۹۱/۴۵	۳۳

افزون بر این، رژیم اشغالگر قدس رده نخست را میان کشورهای منطقه در رتبه‌بندی کشورهای «نیچر ایندکس» دارد و ایران نیز در جایگاه سوم است. در جدول ۷-۴ جایگاه هر یک از کشورهای منطقه در این شاخص آمده است.

جدول ۷-۴. جایگاه کشورهای منطقه در رتبه‌بندی کشورهای «نیچر ایندکس»

کشورها	شمار مقاله‌ها	رتبه در منطقه	رتبه در جهان
رژیم اشغالگر قدس	۱۱۲۷	۱	۱۶
عربستان سعودی	۴۳۸	۲	۳۱
ایران	۲۴۶	۳	۳۳
ترکیه	۳۵۶	۴	۳۸
پاکستان	۱۶۲	۵	۴۱
امارات متحده عربی	۹۶	۶	۵۰
قطر	۹۴	۷	-
مصر	۱۴۱	۸	-
ارمنستان	۱۶۵	۹	-
لبنان	۲۵	۱۰	-
قزاقستان	۱۹	۱۱	-
کویت	۱۵	۱۲	-
عمان	۵	۱۳	-
ازبکستان	۱۱	۱۴	-
گرجستان	۱۵۲	۱۵	-
آذربایجان	۷۹	۱۶	-
اردن	۱۲	۱۷	-
عراق	۱۲	۱۸	-
تاجیکستان	۳	۱۹	-
قرقیزستان	۳	۲۰	-
سوریه	۲	۲۱	-
یمن	۴	۲۲	-

فلسطین	۳	۲۳	-
بحرین	-	۲۴	-
ترکمنستان	-	-	-
افغانستان	-	-	-

بر پایه این گزارش، کشور «آمریکا» جایگاه نخست رتبه‌بندی «نیچر ایندکس» را به‌دست آورده است و کشورهای «چین»، «آلمان»، «انگلستان»، و «ژاپن» نیز به ترتیب در رتبه‌های دوم تا پنجم این فهرست هستند.

۷-۴. شاخص توسعه آموزش برای همه

«شاخص توسعه آموزش برای همه» ابزاری است که سالانه با پرداختن به چالش‌های آموزش برای همه در جهان، با همکاری یونسکو و نهادهای مسئول در کشورهای عضو تهیه و منتشر می‌شود. تازه‌ترین گزارش این شاخص در سال ۲۰۱۵ منتشر شده و در کتاب «نمای ۲۰۱۵: جایگاه علم، فناوری، و نوآوری ایران در جهان» در دسترس است.

۷-۵. بودجه دولت برای آموزش

بر پایه گزارش سال ۲۰۱۴ بانک جهانی، ایران در شاخص «بودجه آموزشی» جایگاه ۹۰ را میان ۱۰۴ کشور جهان دارد. این شاخص نشان‌دهنده درصد هزینه‌های دولت‌ها در بخش آموزش از تولید ناخالص داخلی و سهم آن از کل هزینه‌ها (بهداشت، خدمات اجتماعی، عمران، و غیره) است. ارزیابی‌های بانک جهانی نشان‌دهنده آن است که ایران ۲/۸ درصد از کل هزینه‌های صرف آموزش می‌شود و رده چهارم را میان کشورهای منطقه دارد. در جدول ۷-۵ جایگاه هر یک از کشورهای منطقه و درصد «بودجه آموزشی» آنها گزارش شده است.

جدول ۷-۵. جایگاه کشورهای منطقه در شاخص «بودجه آموزشی»

کشورها	درصد بودجه	رتبه در منطقه	رتبه در جهان
رژیم اشغالگر قدس	۵/۷۳۹۰۹	۱	۲۷
قرقیزستان	۵/۵۳۱۶	۲	۲۹
ترکیه	۴/۳۷۱۱۶	۳	۶۳
افغانستان	۳/۷۷۷۵۹	۴	۷۴

قطر	۳/۶۰۵۳۵	۵	۷۸
ایران	۲/۸۰۱۳۵	۶	۹۰
آذربایجان	۲/۶۳۳۰۴	۷	۹۳
بحرین	۲/۴۶۷۴۶	۸	۹۴
پاکستان	۲/۴۶۵۹۳	۹	۹۵
ارمنستان	۲/۲۴۷۲۴	۱۰	۹۸
قزاقستان	-	-	-
لبنان	-	-	-
امارات متحده عربی	-	-	-
عمان	-	-	-
عربستان سعودی	-	-	-
کویت	-	-	-
گرجستان	-	-	-
اردن	-	-	-
مصر	-	-	-
ازبکستان	-	-	-
تاجیکستان	-	-	-
سوریه	-	-	-
یمن	-	-	-
ترکمنستان	-	-	-
عراق	-	-	-
فلسطین	-	-	-

دولت «سوئد» با صرف ۷/۷ درصد از کل هزینه‌هایش جایگاه نخست شاخص «بودجه آموزشی» را دارد و کشورهای «نروژ»، «دانمارک»، «زیمباوه»، و «تیمور شرقی» نیز در جایگاه‌های دوم تا پنجم هستند.

۶-۲. گزارش «وایپو» درباره اظهارنامه‌های ثبت اختراع

گزارش «سازمان جهانی مالکیت فکری» (وایپو) درباره شمار اظهارنامه‌های ثبت اختراع کشورها در سال ۲۰۱۶ نشان می‌دهد که ایران جایگاه ۱۴ را میان کشورهای جهان دارد. گزارش «وایپو» نشان

می‌دهد مخترعان ایرانی در سال ۲۰۱۶ توانسته‌اند ۱۵۶۳۲ اظهارنامه در نهادهای ملی و جهانی ثبت کنند. بر پایه این گزارش، در ثبت اظهارنامه‌ها ایران رده نخست را میان کشورهای منطقه دارد. در جدول ۷-۶ جایگاه هر یک از کشورهای منطقه و شمار اظهارنامه‌های آنها گزارش شده است.

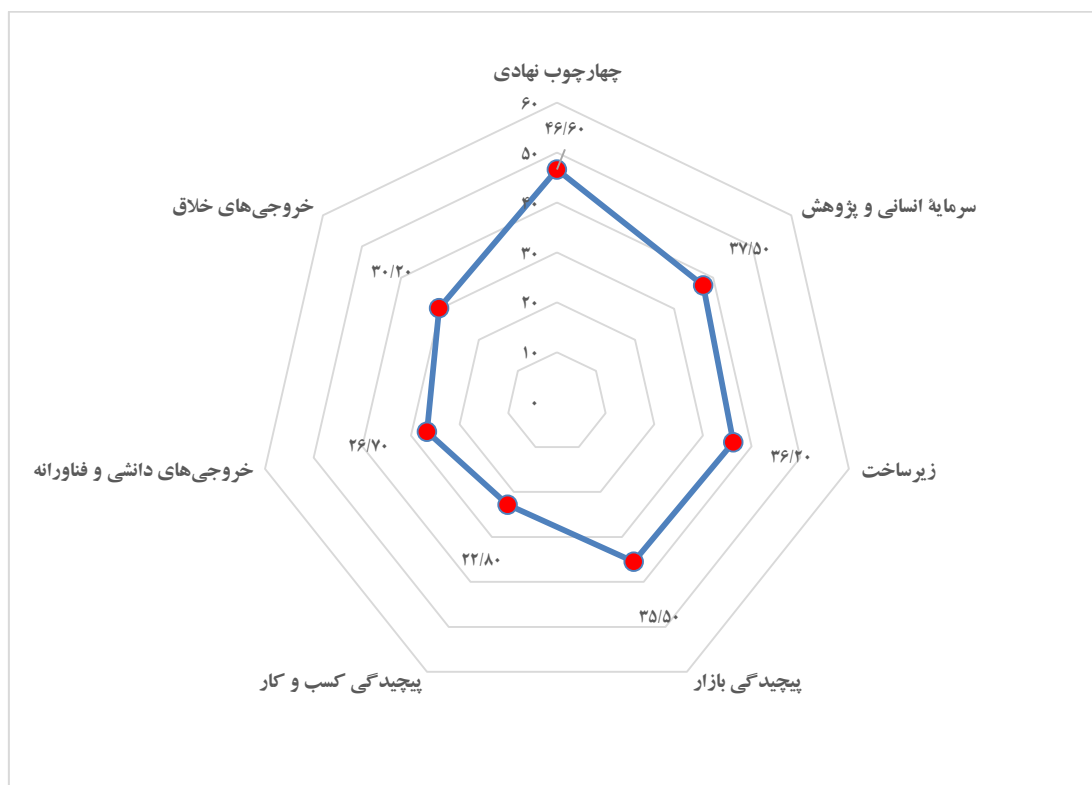
جدول ۷-۶. جایگاه و شمار اظهارنامه‌های ثبت اختراع کشورهای منطقه

کشورها	شمار اظهارنامه‌ها	رتبه در منطقه	رتبه در جهان
ایران	۱۵,۶۳۲	۱	۱۴
ترکیه	۶,۸۴۸	۲	۲۲
رژیم اشغالگر قدس	۶,۴۱۹	۳	۲۳
عربستان سعودی	۳,۲۶۶	۴	۳۰
مصر	۲,۱۴۹	۵	۳۷
امارات متحده عربی	۱,۵۷۴	۶	۴۱
قزاقستان	۱,۲۲۴	۷	۴۴
پاکستان	۸۴۰	۸	۴۸
قطر	۵۶۴	۹	۵۶
ازبکستان	۵۵۵	۱۰	۵۷
اردن	۲۷۸	۱۱	۶۷
گرجستان	۲۷۴	۱۲	۶۸
بحرین	۱۷۷	۱۳	۸۰
آذربایجان	۱۶۳	۱۴	۸۲
ارمنستان	۱۲۶	۱۵	۸۷
سوریه	۱۱۲	۱۶	۸۹
قرقیزستان	۸۹	۱۷	۹۰
یمن	۳۲	۱۸	۱۰۲
عراق	-	-	-
لبنان	-	-	-
کویت	-	-	-
تاجیکستان	-	-	-
افغانستان	-	-	-
عمان	-	-	-
ترکمنستان	-	-	-

بر پایه گزارش «وایپو» در سال ۲۰۱۶ روی هم رفته ۳۱۲۷۹۰۰ اظهارنامه ثبت شده است. در گزارش ۲۰۱۶ «وایپو»، کشور «چین» با ثبت ۱۳۳۸۵۰۳ اظهارنامه جایگاه نخست را دارد و کشورهای «آمریکا»، «ژاپن»، «کره جنوبی»، و «آلمان» در جایگاه‌های دوم تا پنجم هستند.

۷-۲. شاخص جهانی نوآوری

گزارش ۲۰۱۷ «شاخص جهانی نوآوری» در حالی منتشر شده است که رده ایران نسبت به ویرایش پیشین این گزارش سه پله پیشرفت داشته است. بر پایه گزارش مشترک مؤسسه «وایپو»، دانشگاه «کرنل»، و مؤسسه «اینسید»، ایران در «شاخص جهانی نوآوری» جایگاه ۷۵ جهان را به دست آورده است. در این گزارش شمار ۱۲۷ کشور ارزیابی و در فهرست نهایی رتبه‌بندی شده‌اند. بر پایه این گزارش، امتیاز کل ایران در این شاخص ۳۲/۰۹ است. «شاخص جهانی نوآوری» آمیزه‌ای است از هفت سنج که برای پایش و مقایسه نوآوری در کشورها بکار می‌رود. در نمودار ۷-۱ امتیازها و در جدول ۷-۲ رتبه ایران در هفت سنج این شاخص نشان داده شده است.

نمودار ۷-۱. امتیاز ایران در سنج‌های گوناگون «شاخص جهانی نوآوری»

جدول ۷-۷. رتبه ایران در سنج‌های گوناگون «شاخص جهانی نوآوری»

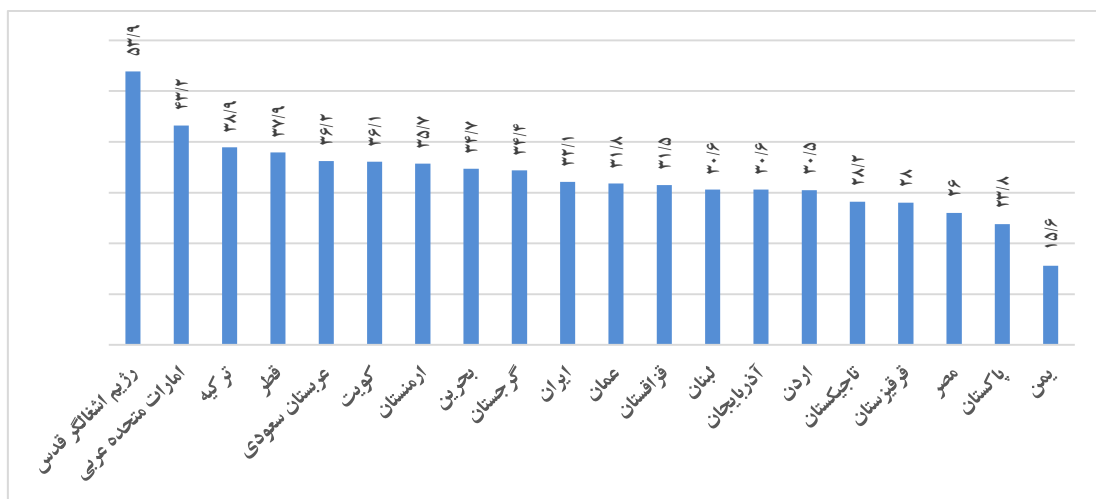
رتبه ایران در جهان	سنج‌ها
۱۰۶	چهارچوب نهادی
۴۵	سرمایه انسانی و پژوهش
۹۹	زیرساخت
۱۱۲	پیچیدگی بازار
۱۱۵	پیچیدگی کسب و کار
۴۷	خروجی‌های دانشی و فناورانه
۶۵	خروجی‌های خلاق

ایران رتبه ۱۰ را میان کشورهای منطقه دارد. در جدول ۷-۸ جایگاه هر یک از کشورهای منطقه و در نمودار ۷-۲ امتیاز آنها در «شاخص جهانی نوآوری» آمده است.

جدول ۷-۸. جایگاه کشورهای منطقه در «شاخص جهانی نوآوری»

رتبه در منطقه	رتبه در جهان	کشورها
۱	۱۷	رژیم اشغالگر قدس
۲	۳۵	امارات متحده عربی
۳	۴۳	ترکیه
۴	۴۹	قطر
۵	۵۵	عربستان سعودی
۶	۵۶	کویت
۷	۵۹	ارمنستان
۸	۶۶	بحرین
۹	۶۸	گرجستان
۱۰	۷۵	ایران
۱۱	۷۷	عمان
۱۲	۷۸	قزاقستان
۱۳	۸۱	لبنان
۱۴	۸۲	آذربایجان
۱۵	۸۳	اردن
۱۶	۹۴	تاجیکستان
۱۷	۹۵	قرقیزستان

مصر	۱۸	۱۰۵
پاکستان	۱۹	۱۱۳
یمن	۲۰	۱۲۷
ازبکستان	-	-
ترکمنستان	-	-
فلسطین	-	-
افغانستان	-	-
سوریه	-	-
عراق	-	-

نمودار ۷-۲. امتیاز کشورهای منطقه در «شاخص جهانی نوآوری»

در ویرایش سال ۲۰۱۷، کشور «سویس» با دریافت امتیاز ۶۷/۷ جایگاه نخست «شاخص جهانی نوآوری» را به دست آورده است؛ کشورهای «سوئد»، «هلند»، «آمریکا» و «انگلستان» نیز به ترتیب در رتبه‌های دوم تا پنجم این فهرست هستند.

۷-۸. شاخص نوآوری بلومبرگ

بر پایه گزارش ۲۰۱۷ «بلومبرگ بیزنس» ایران جایگاهی در بین ۵۰ کشور برتر «شاخص نوآوری بلومبرگ» ندارد. «شاخص نوآوری بلومبرگ» کشورهای جهان را در شش حوزه در پیوند با نوآوری ارزیابی و نام ۵۰ کشور نخست را منتشر می‌کند.

«رژیم اشغالگر قدس» در رتبه نخست کشورهای منطقه در «شاخص نوآوری بلومبرگ» جای

گرفته است. در جدول ۷-۹ جایگاه هر یک از کشورهای منطقه در این شاخص آمده است.

جدول ۷-۹. جایگاه کشورهای منطقه در «شاخص نوآوری بلومبرگ»

کشورها	رتبه در منطقه	رتبه در جهان
رژیم اشغالگر قدس	۱	۱۰
ترکیه	۲	۳۷
قزاقستان	۳	۴۸
آذربایجان	-	-
اردن	-	-
ارمنستان	-	-
عربستان سعودی	-	-
قطر	-	-
ازبکستان	-	-
ایران	-	-
ترکمنستان	-	-
عمان	-	-
کویت	-	-
بحرین	-	-
فلسطین	-	-
گرجستان	-	-
مصر	-	-
افغانستان	-	-
پاکستان	-	-
سوریه	-	-
قرقیزستان	-	-
لبنان	-	-
امارات متحده عربی	-	-
تاجیکستان	-	-
عراق	-	-
یمن	-	-

بر پایه این گزارش، «کره جنوبی» در جایگاه نخست جهان در «شاخص نوآوری بلومبرگ» است

و «سوئد»، «آلمان»، «سویس»، و «فنلاند» در جایگاه‌های دوم تا پنجم هستند.

۲-۹. شاخص جهانی خلاقیت

«شاخص جهانی خلاقیت» کشورهای جهان را در سه حوزه استعداد، فناوری، و تسامح و بردباری ارزیابی و می‌کند. «موسسه رفاه مارتین» هر چهار سال یک‌بار این شاخص را بروزرسانی و منتشر می‌کند. تازه‌ترین گزارش «شاخص جهانی خلاقیت» در سال ۲۰۱۵ منتشر شده و در کتاب «نمای ۲۰۱۵: جایگاه علم، فناوری، و نوآوری ایران در جهان» در دسترس است.

۲-۱۰. گزارش رقابت‌پذیری جهانی

بر پایه گزارش «مجمع جهانی اقتصاد» در سال ۲۰۱۷ ایران جایگاه ۶۹ جهان را در «گزارش رقابت‌پذیری جهانی» دارد. در این گزارش شمار ۱۳۷ کشور ارزیابی و بر پایه امتیازشان رتبه‌بندی شده‌اند. امتیاز کلی ایران در این گزارش ۴/۲۷ است و جایگاه ایران در این شاخص نسبت به ویرایش پیشین پیشرفت داشته است. «گزارش رقابت‌پذیری جهانی» آمیزه‌ای از ۱۲ سنجه است که در سه بعد نیازمندی‌های پایه، تقویت‌کننده‌های کارایی، و عوامل مؤثر بر نوآوری دسته‌بندی شده‌اند. در جدول ۲-۱۰ امتیازها و رتبه ایران در ۱۲ سنجه این گزارش آمده است.

جدول ۲-۱۰. امتیازها و رتبه ایران در ابعاد و سنجه‌های گوناگون «گزارش رقابت‌پذیری جهانی»

ابعاد	امتیاز	رتبه جهانی	سنجه‌ها	امتیاز	رتبه جهانی
نیازمندی‌های پایه	۴/۸	۶۱	نهادها	۳/۷	۸۵
			زیرساخت‌ها	۴/۴	۵۷
			اقتصاد کلان	۵/۲	۴۴
			بهداشت و آموزش	۶	۵۰
			آموزش عالی	۴/۷	۵۱
تقویت‌کننده‌های کارایی	۴/۰	۸۹	بازار کالا	۴	۱۰۰
			نیروی کار	۳/۳	۱۳۰
			بازار مالی	۳	۱۲۸
			حوزه فناوری	۳/۶	۹۱
			حجم بازار	۵/۲	۱۹
عوامل مؤثر بر نوآوری	۳/۵	۱۰۱	کسب و کار پیشرفته	۳/۷	۹۷
			نوآوری	۳/۳	۶۶

در «گزارش رقابت پذیری جهانی» ایران رتبه ۱۳ را میان کشورهای منطقه دارد. در جدول ۷-۱۱ امتیاز و جایگاه کشورهای منطقه در این گزارش آمده است.

جدول ۷-۱۱. امتیاز و جایگاه کشورهای منطقه در «گزارش رقابت پذیری جهانی»

کشورها	امتیاز	رتبه در منطقه	رتبه در جهان
رژیم اشغالگر قدس	۵/۳۱	۱	۱۶
امارات متحده عربی	۵/۳	۲	۱۷
قطر	۵/۱۱	۳	۲۵
عربستان سعودی	۴/۸۳	۴	۳۰
آذربایجان	۴/۶۹	۵	۳۵
بحرین	۴/۵۴	۶	۴۴
کویت	۴/۴۳	۷	۵۲
ترکیه	۴/۴۲	۸	۵۳
قزاقستان	۴/۳۵	۹	۵۷
عمان	۴/۳۱	۱۰	۶۲
اردن	۴/۳	۱۱	۶۵
گرجستان	۴/۲۸	۱۲	۶۷
ایران	۴/۲۷	۱۳	۶۹
ارمنستان	۴/۱۹	۱۴	۷۳
تاجیکستان	۴/۱۴	۱۵	۷۹
مصر	۳/۹	۱۶	۱۰۰
قرقیزستان	۳/۹	۱۷	۱۰۲
لبنان	۳/۸۴	۱۸	۱۰۵
پاکستان	۳/۶۷	۱۹	۱۱۵
یمن	۲/۸۷	۲۰	۱۳۷
ازبکستان	-	-	-
ترکمنستان	-	-	-
فلسطین	-	-	-
افغانستان	-	-	-
سوریه	-	-	-
عراق	-	-	-

کشور «سویس» با امتیاز ۵/۸۶ جایگاه نخست «گزارش رقابت پذیری جهانی» را دارد و کشورهای «آمریکا»، «سنگاپور»، «هلند»، و «آلمان» در جایگاه های دوم تا پنجم هستند.

۱۱-۲. شاخص توسعه انسانی

«شاخص توسعه انسانی» با طرح این ایده شکل گرفته که لازمه رشد و توسعه و دستیابی به رفاه، تنها در درآمد بالا، فناوری، و غیره خلاصه نمی شود، بلکه رشد استعدادها و توسعه انسانی نیز برای چنین پیشرفتی اجتناب ناپذیر است. «شاخص توسعه انسانی» کشورهای جهان را در چهار سنجه امید به زندگی، تحصیل کودکان، دوره آموزش، و سرانه درآمد ناخالص ملی ارزیابی و به هر کدام امتیازی می دهد، و کشورها بر این پایه رتبه بندی می شوند. تازه ترین گزارش «شاخص توسعه انسانی» در سال ۲۰۱۶ منتشر شده و در کتاب «نمای ۲۰۱۶: جایگاه علم، فناوری، و نوآوری ایران در جهان» در دسترس است.

۱۲-۲. شاخص سرمایه انسانی

بر پایه گزارش مجمع جهانی اقتصاد در سال ۲۰۱۷، ایران جایگاه ۱۰۴ را در «شاخص سرمایه انسانی» دارد. در این گزارش ۱۳۰ کشور ارزیابی شده اند و امتیاز کل ایران ۵۴/۹۷ است. این شاخص به دنبال تبدیل شدن به ابزاری برای ثبت پیچیدگی آموزش و پویایی نیروی کار است که با آن ذینفعان گوناگون بتوانند تصمیم های بهتری بگیرند. «شاخص سرمایه انسانی» کشورهای جهان را در چهار سنجه ظرفیت، به کارگیری، توسعه، و دانش فنی ارزیابی می کند و به هر کدام امتیازی می دهد. در جدول ۷-۱۲ امتیاز و رتبه ایران در هر یک از سنجه های این شاخص آمده است.

جدول ۷-۱۲. رتبه و امتیاز ایران در سنجه های گوناگون «شاخص سرمایه انسانی»

سنجه ها	امتیاز	رتبه جهانی
ظرفیت	۶۶/۷۸	۷۶
به کارگیری	۴۰/۵	۱۲۸
توسعه	۶۷/۰۳	۵۴
دانش فنی	۴۵/۵۸	۱۰۱

بر پایه این گزارش، ایران رتبه ۱۴ را میان کشورهای منطقه دارد. در جدول ۷-۱۳ امتیاز و جایگاه هر یک از کشورهای منطقه در این شاخص آمده است.

جدول ۷-۱۳. امتیاز و جایگاه کشورهای منطقه در «شاخص سرمایه انسانی»

کشورها	امتیاز	رتبه در منطقه	رتبه در جهان
رژیم اشغالگر قدس	۷۱/۷۵	۱	۱۸
قزاقستان	۶۹/۷۸	۲	۲۹
امارات متحده عربی	۶۵/۴۸	۳	۴۵
قرقیزستان	۶۵/۱۴	۴	۴۶
بحرین	۶۴/۹۸	۵	۴۷
ارمنستان	۶۴/۴۶	۶	۴۹
قطر	۶۳/۹۷	۷	۵۵
تاجیکستان	۶۳/۷۹	۸	۵۷
ترکیه	۶۰/۳۳	۹	۷۵
عربستان سعودی	۵۸/۵۲	۱۰	۸۲
اردن	۵۸/۱۵	۱۱	۸۶
کویت	۵۶/۰۸	۱۲	۹۶
مصر	۵۵/۹۹	۱۳	۹۷
ایران	۵۴/۹۷	۱۴	۱۰۴
پاکستان	۴۶/۳۴	۱۵	۱۲۵
یمن	۳۵/۴۸	۱۶	۱۳۰
آذربایجان	-	-	-
عمان	-	-	-
لبنان	-	-	-
گرجستان	-	-	-
ترکمنستان	-	-	-
فلسطین	-	-	-
ازبکستان	-	-	-
عراق	-	-	-
سوریه	-	-	-
افغانستان	-	-	-

کشور «نروژ» با امتیاز ۷۷/۱۲ جایگاه نخست «شاخص سرمایه انسانی» را دارد و کشورهای «فنلاند»، «سوئیس»، «آمریکا»، و «دانمارک» در جایگاه‌های دوم تا پنجم هستند.

۱۳-۷. شاخص جهانی استعداد انسانی

«شاخص جهانی استعداد انسانی» کشورهای جهان را بر پایه هفت سنجه ارزیابی و رتبه‌بندی می‌کند. «شاخص جهانی استعداد انسانی» به‌منظور اندازه‌گیری ظرفیت کشورها در پرورش استعداد انسانی طراحی شده است. تازه‌ترین گزارش این شاخص در سال ۲۰۱۵ منتشر شده و در کتاب «نمای ۲۰۱۵: جایگاه علم، فناوری، و نوآوری ایران در جهان» در دسترس است.

۱۴-۷. شاخص جهانی رقابت‌پذیری استعداد

بر پایه گزارش «شاخص جهانی رقابت‌پذیری استعداد» در سال ۲۰۱۷ ایران در جایگاه ۹۴ جهان در «شاخص جهانی رقابت‌پذیری استعداد» است. این شاخص ابزاری علمی برای دولت‌ها، کسب و کارها، و سازمان‌های غیرانتفاعی است که کشورهای جهان را بر پایه توان آنها در توسعه، جذب، و نگهداری استعداد رتبه‌بندی می‌کند. این شاخص کشورهای جهان را در شش بعد گوناگون و بر پایه سنجه‌های متفاوت ارزیابی می‌کند. بر پایه این گزارش، ایران در «شاخص جهانی رقابت‌پذیری استعداد» امتیاز ۳۲/۵۷ گرفته است. در جدول ۷-۱۴ امتیاز و رتبه ایران در هر یک از سنجه‌های این شاخص آمده است.

جدول ۷-۱۴. امتیاز و رتبه ایران در سنجه‌های گوناگون «شاخص جهانی رقابت‌پذیری استعداد»

رتبه جهانی	امتیاز	سنجه‌ها
۱۰۷	۱۸/۷۶	توانمندسازی
۱۱۸	۲۹/۳۶	جذب
۹۵	۴۲/۳۸	رشد
۷۹	۳۸/۶۵	نگهداری
۷۸	۳۰/۷۲	مهارت‌های شغلی و نیروی کار
۵۵	۱۸/۷۶	مهارت‌های دانشی عمومی

بر پایه گزارش «شاخص جهانی رقابت‌پذیری استعداد»، ایران جایگاه ۱۶ را میان کشورهای منطقه دارد. در جدول ۷-۱۵ امتیاز و جایگاه هر یک از کشورهای منطقه در این شاخص آمده است.

جدول ۷-۱۵. جایگاه کشورهای منطقه در «شاخص جهانی رقابت پذیری استعداد»

کشورها	امتیاز	رتبه در منطقه	رتبه در جهان
امارات متحده عربی	۶۸/۸۸	۱	۱۷
قطر	۶۱/۹	۲	۲۳
رژیم اشغالگر قدس	۶۱/۷۹	۳	۲۴
بحرین	۵۰/۱۶	۴	۳۸
عربستان سعودی	۴۹/۶۱	۵	۴۱
اردن	۴۴/۷	۶	۵۰
قزاقستان	۴۴/۴۴	۷	۵۱
عمان	۴۳/۹۳	۸	۵۶
آذربایجان	۴۳/۶۳	۹	۵۷
لبنان	۴۱/۹۱	۱۰	۶۰
کویت	۴۰/۸۵	۱۱	۶۵
ارمنستان	۴۰/۷۶	۱۲	۶۶
ترکیه	۴۰/۴۵	۱۳	۶۸
گرجستان	۳۸/۸۹	۱۴	۷۲
قرقیزستان	۳۳/۲	۱۵	۹۳
ایران	۳۲/۵۷	۱۶	۹۴
مصر	۲۸/۴۲	۱۷	۱۰۴
پاکستان	۲۶/۹۴	۱۸	۱۰۹
یمن	۱۶/۱	۱۹	۱۱۹
تاجیکستان	-	-	-
ازبکستان	-	-	-
سوریه	-	-	-
ترکمنستان	-	-	-
عراق	-	-	-
افغانستان	-	-	-
فلسطین	-	-	-

کشور «سویس» با امتیاز ۷۹/۹ در جایگاه نخست «شاخص جهانی رقابت پذیری استعداد» هست

و کشورهای «سنگاپور»، «آمریکا»، «نروژ»، و «سوئد» نیز در جایگاه‌های دوم تا پنجم هستند.

۷-۱۵. رتبه‌بندی تولید ناخالص داخلی

بر پایه گزارش سال ۲۰۱۶ بانک جهانی، ایران رتبه ۲۵ جهان را در شاخص «تولید ناخالص داخلی» دارد. داده‌های ۲۱۷ کشور در این گزارش منتشر شده و ارزش تولید ناخالص داخلی ایران میان آنها ۴۱۸۹۷۷ میلیون دلار است. بر پایه این سیاهه، ایران جایگاه سوم را میان کشورهای منطقه دارد. ارزش تولید ناخالص داخلی کشورهای منطقه و جایگاه آنها در جدول ۷-۱۶ آمده است.

جدول ۷-۱۶. ارزش و رتبه کشورهای منطقه در رتبه‌بندی تولید ناخالص داخلی

کشورها	ارزش (به میلیون دلار)	رتبه در منطقه	رتبه در جهان
ترکیه	۸۶۳۷۱۲	۱	۱۷
عربستان سعودی	۶۴۶۴۳۸	۲	۲۰
ایران	۴۱۸۹۷۷	۳	۲۵
امارات متحده عربی	۳۴۸۷۴۳	۴	۳۰
مصر	۳۳۲۷۹۱	۵	۳۱
رژیم اشغالگر قدس	۳۱۷۷۴۵	۶	۳۳
پاکستان	۲۷۸۹۱۳	۷	۴۱
عراق	۱۷۱۴۸۹	۸	۵۲
قطر	۱۵۲۴۵۲	۹	۵۴
قزاقستان	۱۳۷۲۷۸	۱۰	۵۵
کویت	۱۱۰۸۷۶	۱۱	۵۷
ازبکستان	۶۷۲۲۰	۱۲	۷۰
عمان	۶۶۲۹۳	۱۳	۷۱
لبنان	۴۹۵۹۹	۱۴	۷۹
اردن	۳۸۶۵۵	۱۵	۸۷
آذربایجان	۳۷۸۴۸	۱۶	۸۹
ترکمنستان	۳۶۱۸۰	۱۷	۹۱
بحرین	۳۲۱۷۹	۱۸	۹۴
یمن	۲۷۳۱۸	۱۹	۹۸
افغانستان	۱۹۴۶۹	۲۰	۱۱۰
گرجستان	۱۴۳۷۸	۲۱	۱۱۶
ارمنستان	۱۰۵۷۲	۲۲	۱۳۳

۱۴۳	۲۳	۶۹۵۲	تاجیکستان
۱۴۷	۲۴	۶۵۵۱	قرقیزستان
-	-	-	سوریه
-	-	-	فلسطین

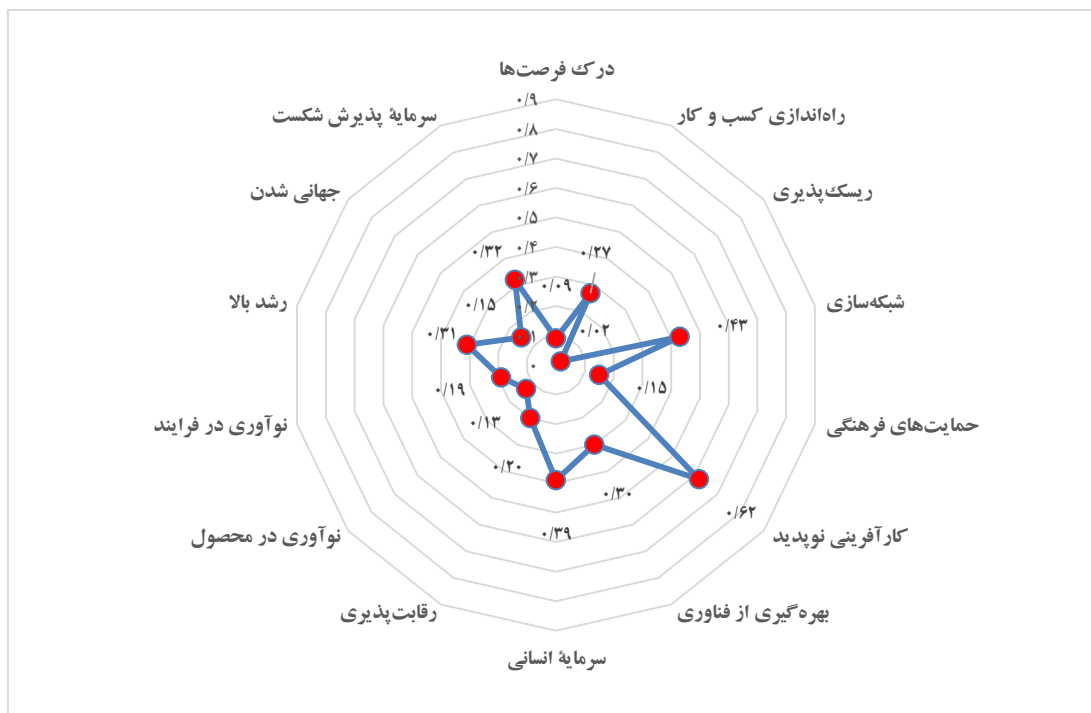
کشور «آمریکا» با تولید ناخالص داخلی به ارزش ۱۸۶۲۴۴۷۵ میلیون دلار در جایگاه نخست جهان است و کشورهای «چین»، «ژاپن»، «آلمان»، و «انگلستان» در جایگاه‌های دوم تا پنجم هستند.

۱۶-۷. صادرات مبتنی بر فناوری پیشرفته

فناوری پیشرفته در رشد صنعت کشورها مؤثر بوده و در پیشی گرفتن از دیگر رقبا در عرصه تجارت جهانی نقشی کلیدی دارد. در میان تقسیم‌بندی فناوری‌هایی که در تولید و صادرات محصولات کارخانه‌ای مدنظر است (فناوری ساده، فناوری متوسط، فناوری پیشرفته)، صنایع با فناوری پیشرفته از جایگاه ویژه‌ای برخوردار است. بانک جهانی برای پایش جایگاه کشورها در خلق و صادرات این فناوری‌ها شاخص «صادرات مبتنی بر فناوری پیشرفته» را طراحی کرده است. تازه‌ترین گزارش این شاخص در سال ۲۰۱۱ منتشر شده و در کتاب «نمای ۲۰۱۵: جایگاه علم، فناوری، و نوآوری ایران در جهان» در دسترس است.

۱۷-۷. شاخص جهانی کارآفرینی

بر پایه گزارش «مؤسسه جهانی کارآفرینی و توسعه» در سال ۲۰۱۷، ایران در جایگاه ۸۵ جهان در «شاخص جهانی کارآفرینی» جای گرفته است. منطق «شاخص جهانی کارآفرینی» آن است که کارآفرینی عاملی حیاتی در توسعه اقتصادی است و اطلاعات کلیدی برای توانبخشی اکوسیستم کارآفرینی کشورها برای سیاست‌گذاران فراهم می‌کند. این شاخص کشورهای جهان را در سه بعد گوناگون و بر پایه ۱۴ سنجه ارزیابی می‌کند. بر پایه این گزارش، ایران در «شاخص جهانی کارآفرینی» امتیاز ۲۲/۱ را به دست آورده است. در نمودار ۷-۳ امتیاز ایران در هر یک از سنج‌های این شاخص آمده است.

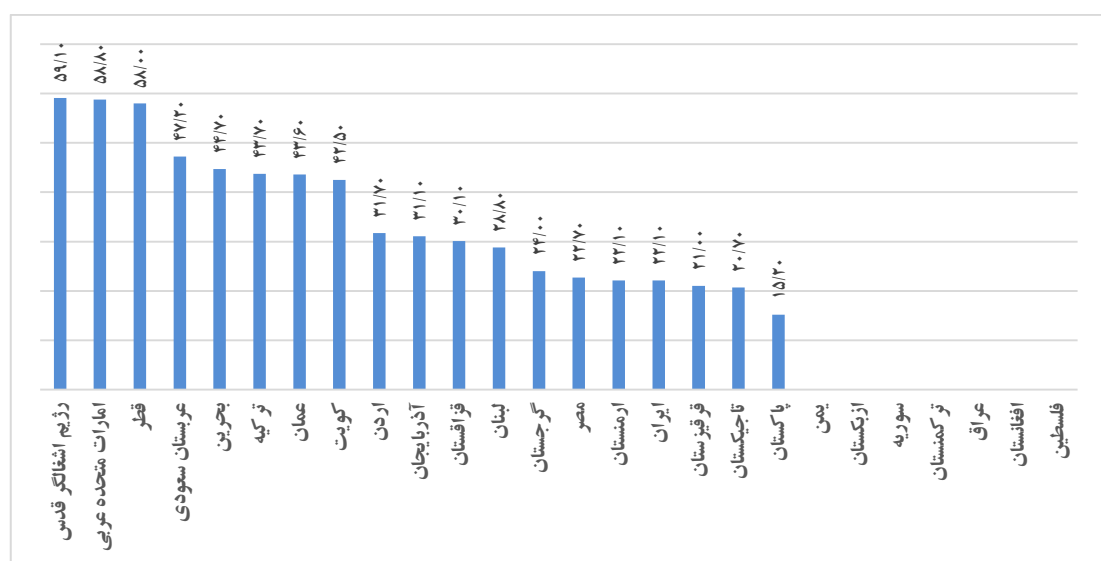
نمودار ۷-۳. امتیاز ایران در سنج‌های گوناگون «شاخص جهانی کارآفرینی»

بر پایه این گزارش، ایران در جایگاه ۱۶ میان کشورهای منطقه جای گرفته است. در جدول ۷-۱۷ جایگاه هر یک از کشورهای منطقه و در نمودار ۷-۴ امتیاز آنها در این شاخص آمده است.

جدول ۷-۱۷. جایگاه کشورهای منطقه در «شاخص جهانی کارآفرینی»

کشورها	رتبه در منطقه	رتبه در جهان
رژیم اشغالگر قدس	۱	۱۷
امارات متحده عربی	۲	۱۹
قطر	۳	۲۱
عربستان سعودی	۴	۳۰
بحرین	۵	۳۴
ترکیه	۶	۳۶
عمان	۷	۳۷
کویت	۸	۳۹
اردن	۹	۵۶
آذربایجان	۱۰	۵۷
قزاقستان	۱۱	۶۲

۶۳	۱۲	لبنان
۷۷	۱۳	گرجستان
۸۱	۱۴	مصر
۸۴	۱۵	ارمنستان
۸۵	۱۶	ایران
۹۲	۱۷	قرقیزستان
۹۵	۱۸	تاجیکستان
۱۲۲	۱۹	پاکستان
-	-	یمن
-	-	ازبکستان
-	-	سوریه
-	-	ترکمنستان
-	-	عراق
-	-	افغانستان
-	-	فلسطین

نمودار ۷-۴. امتیاز کشورهای منطقه در «شاخص جهانی کارآفرینی»

کشور «آمریکا» با امتیاز ۸۳/۴ در جایگاه نخست جهانی «شاخص جهانی کارآفرینی» جای گرفته است و کشورهای «سوئیس»، «کانادا»، «سوئد»، و «دانمارک» نیز به ترتیب در رتبه‌های دوم تا پنجم جهان هستند.

۱۸-۷. شاخص آسانی انجام کسب و کار

فضای کسب و کار از شاخص‌های تازه ارزیابی کشورها از نظر تهیه زیرساخت‌های مناسب برای پیشبرد علم و فناوری به شمار می‌رود. بانک جهانی، بر پایه نیازهای ویژه قرن کنونی، شاخصی با نام «شاخص آسانی انجام کسب و کار» طراحی کرده است که به بررسی این امر در کشورها می‌پردازد. بر پایه گزارش بانک جهانی در سال ۲۰۱۷، ایران در جایگاه ۱۲۴ جهان در «شاخص آسانی انجام کسب و کار» جای گرفته است. «شاخص آسانی انجام کسب و کار» کشورهای جهان را در ۱۰ حوزه، از راه‌اندازی کسب و کار گرفته تا بازپرداخت دیون، ارزیابی و آنها را رتبه‌بندی می‌کند. در جدول ۷-۱۸ رتبه جهانی کشور در هر یک از سنج‌های این شاخص آمده است.

جدول ۷-۱۸. رتبه ایران در سنج‌های گوناگون «شاخص آسانی انجام کسب و کار»

سنج‌ها	رتبه ایران در جهان
راه‌اندازی کسب و کار	۹۷
دریافت مجوزهای راه‌اندازی	۲۵
دسترسی به نیروی برق	۹۹
ثبت مالکیت	۸۷
دریافت اعتبار	۹۰
حمایت از سرمایه‌گذاران خرد	۱۷۰
پرداخت مالیات	۱۵۰
تجارت فرامرزی	۱۶۶
اجرای قراردادها	۸۰
توانایی حل پرداخت دیون	۱۶۰

بر پایه این گزارش، ایران در رتبه ۱۷ منطقه جای دارد. در جدول ۷-۱۹ جایگاه هر یک از کشورهای منطقه در این شاخص آمده است.

جدول ۷-۱۹. جایگاه کشورهای منطقه در «شاخص آسانی انجام کسب و کار»

کشورها	رتبه در منطقه	رتبه در جهان
گرجستان	۱	۹
امارات متحده عربی	۲	۲۱
قزاقستان	۳	۳۶

۴۷	۴	ارمنستان
۵۴	۵	رژیم اشغالگر قدس
۵۷	۶	آذربایجان
۶۰	۷	ترکیه
۶۶	۸	بحرین
۷۱	۹	عمان
۷۴	۱۰	ازبکستان
۷۷	۱۱	قرقیزستان
۸۳	۱۲	قطر
۹۲	۱۳	عربستان سعودی
۹۶	۱۴	کویت
۱۰۳	۱۵	اردن
۱۲۳	۱۶	تاجیکستان
۱۲۴	۱۷	ایران
۱۲۸	۱۸	مصر
۱۳۳	۱۹	لبنان
۱۴۷	۲۰	پاکستان
۱۶۸	۲۱	عراق
۱۷۴	۲۲	سوریه
۱۸۳	۲۳	افغانستان
۱۸۶	۲۴	یمن
-	-	ترکمنستان
-	-	فلسطین

کشور «نیوزیلند» در جایگاه نخست «شاخص آسانی انجام کسب و کار» جهان در سال ۲۰۱۷ جای دارد و کشورهای «سنگاپور»، «دانمارک»، «کره جنوبی»، و «هنگ کنگ» نیز به ترتیب در جایگاه‌های دوم تا پنجم هستند.

۷-۱۹. شاخص آزادی اقتصادی

اصلاح محیط کسب و کار پیش‌نیاز افزایش سرمایه‌گذاری، و به‌دنبال آن بسیاری از پیشرفت‌های دیگر است؛ از این رو، بنیاد «هریتیج» و مؤسسه «فریزر» ابزاری با نام «شاخص آزادی اقتصادی» طراحی

کرده‌اند که به سنجش اقتصاد آزاد در کشورها می‌پردازد. بر پایه گزارش سال ۲۰۱۷ این شاخص، ایران با امتیاز ۵۰/۵ در جایگاه ۱۵۵ جهان است. «شاخص آزادی اقتصادی» کشورهای جهان را در چهار حوزه و بر پایه ۱۲ سنجه ارزیابی و رتبه‌بندی می‌کند. در جدول ۷-۲۰ امتیاز ایران در سنجه‌های گوناگون «شاخص آزادی اقتصادی» آمده است.

جدول ۷-۲۰. امتیاز ایران در سنجه‌های گوناگون «شاخص آزادی اقتصادی»

سنجه‌ها	امتیاز
حقوق مالکیت	۳۲/۴
صداقت دولت	۲۹/۶
کارآمدی قضایی	۳۶
هزینه دولت	۹۲/۷
بار مالیاتی	۸۱/۱
سلامت مالی	۹۴/۹
آزادی کسب و کار	۶۴/۸
آزادی نیروی کار	۵۴/۵
آزادی پولی	۵۵/۵
آزادی تجارت	۵۴/۵
آزادی سرمایه‌گذاری	۰
آزادی بازارهای مالی	۱۰

بر پایه گزارش «شاخص آزادی اقتصادی»، ایران رتبه ۲۰ را میان کشورهای منطقه دارد. در جدول ۷-۲۱ امتیاز و جایگاه هر یک از کشورهای منطقه در این شاخص گزارش شده است.

جدول ۷-۲۱. امتیاز و جایگاه کشورهای منطقه در «شاخص آزادی اقتصادی»

کشورها	امتیاز	رتبه در منطقه	رتبه در جهان
امارات متحده عربی	۷۶/۹	۱	۸
گرجستان	۷۶	۲	۱۳
قطر	۷۳/۱	۳	۲۹
ارمنستان	۷۰/۳	۴	۳۳
رژیم اشغالگر قدس	۶۹/۷	۵	۳۶
قزاقستان	۶۹	۶	۴۲

بحرین	۶۸/۵	۷	۴۴
اردن	۶۶/۷	۸	۵۳
ترکیه	۶۵/۲	۹	۶۰
کویت	۶۵/۱	۱۰	۶۱
عربستان سعودی	۶۴/۴	۱۱	۶۴
آذربایجان	۶۳/۶	۱۲	۶۸
عمان	۶۲/۱	۱۳	۸۲
قرقیزستان	۶۱/۱	۱۴	۸۹
تاجیکستان	۵۸/۲	۱۵	۱۰۹
لبنان	۵۳/۳	۱۶	۱۳۷
پاکستان	۵۲/۸	۱۷	۱۴۱
مصر	۵۲/۶	۱۸	۱۴۴
ازبکستان	۵۲/۳	۱۹	۱۴۸
ایران	۵۰/۵	۲۰	۱۵۵
افغانستان	۴۸/۹	۲۱	۱۶۳
ترکمنستان	۴۷/۴	۲۲	۱۷۰
عراق	-	-	-
سوریه	-	-	-
یمن	-	-	-
فلسطین	-	-	-

«هنگ کنک» با امتیاز ۸۹/۸ در جایگاه نخست «شاخص آزادی اقتصادی» در جهان است و

کشورهای «سنگاپور»، «نیوزیلند»، «سویس»، و «استرالیا» در جایگاه‌های دوم تا پنجم هستند.

۲۰-۷. شاخص اقتصاد دانش‌بنیان

شاخص اقتصاد دانش‌بنیان وضعیت کشورهای جهان را در چهار حوزه رژیم اقتصادی و نهادی،

آموزش و مهارت، زیرساخت‌های اطلاعاتی و ارتباطاتی، و نظام نوآوری پایش و و رتبه آنها نسبت به

همدیگر را مشخص می‌کند. تازه‌ترین گزارش شاخص اقتصاد دانش‌بنیان در سال ۲۰۱۲ منتشر شده و

در کتاب «نمای ۲۰۱۵: جایگاه علم، فناوری، و نوآوری ایران در جهان» در دسترس است.

۲۱-۲. شاخص عملکرد رقابتی صنعت

«شاخص عملکرد رقابتی صنعت» کشورهای جهان را بر پایه شش سنجۀ سرانۀ ارزش افزوده صنعتی، سرانۀ صادرات صنعتی، تراکم صنعتی شدن، کیفیت صادرات، نقش هر کشور در سرانۀ ارزش افزوده صنعت جهان، و نقش هر کشور در تجارت صنعتی جهان ارزیابی و رتبه‌بندی می‌کند. تازه‌ترین گزارش «شاخص عملکرد رقابتی صنعت» در سال ۲۰۱۳ منتشر شده و در کتاب «نمای ۲۰۱۶: جایگاه علم، فناوری، و نوآوری ایران در جهان» در دسترس است.

۲۲-۲. شاخص توسعه فناوری اطلاعات و ارتباطات

بر پایه گزارش «اتحادیۀ جهانی مخابرات» در سال ۲۰۱۷، ایران در «شاخص توسعه فناوری اطلاعات و ارتباطات» جایگاه ۸۱ جهان را دارد. در این گزارش ۱۷۶ کشور ارزیابی و رتبه‌بندی شده‌اند. بر پایه ارزیابی «اتحادیۀ جهانی مخابرات»، امتیاز کل ایران در این شاخص ۵/۵۸ است. این شاخص آمیزه‌ای از ۱۱ سنجۀ است که برای پایش و مقایسۀ فناوری اطلاعات و ارتباطات در کشورها بکار می‌رود. در جدول ۲۲-۷ امتیازهای ایران در ۱۱ سنجۀ «شاخص توسعه فناوری اطلاعات و ارتباطات» آمده است.

جدول ۲۲-۷. امتیاز ایران در سنجۀ‌های گوناگون «شاخص توسعه فناوری اطلاعات و ارتباطات»

امتیاز	سنجۀ‌ها	امتیاز	ابعاد
۳۸/۳	مشترکین تلفن ثابت		
۱۰۰/۰۷	مشترکین تلفن همراه		
۱۵۲۳۷/۵۳	پهنای باند جهانی	۶/۷۴	دسترسی
۶۱/۳۹	خانوارهای دارای رایانه		
۶۲/۲۱	خانوارهای دارای دسترسی به اینترنت		
۵۳/۲۳	کاربران اینترنت		
۱۱/۵۸	مشترکین پهن‌بند ثابت	۳/۵۴	استفاده
۳۳/۷۷	مشترکین پهن‌بند همراه		
۸/۸	میانگین دورۀ آموزش در مدرسه		
۸۹/۱۷	ثبت نام در دورۀ ابتدایی تا دبیرستان	۷/۳۲	
۷۱/۸۸	ثبت نام در دورۀ‌های دانشگاهی		

بر پایه گزارش «اتحادیه جهانی مخابرات» در سال ۲۰۱۷، ایران جایگاه ۱۵ را میان کشورهای منطقه دارد. در جدول ۷-۲۳ امتیاز و جایگاه هر یک از کشورهای منطقه در این شاخص آمده است.

جدول ۷-۲۳. امتیاز و جایگاه کشورهای منطقه در گزارش جهانی «شاخص توسعه فناوری اطلاعات و ارتباطات»

کشورها	امتیاز	رتبه در منطقه	رتبه در جهان
رژیم اشغالگر قدس	۷/۸۸	۱	۲۳
بحرین	۷/۶	۲	۳۱
قطر	۷/۲۱	۳	۳۹
امارات متحده عربی	۷/۲۱	۴	۴۰
قزاقستان	۶/۷۹	۵	۵۲
عربستان سعودی	۶/۶۷	۶	۵۴
عمان	۶/۴۳	۷	۶۲
لبنان	۶/۳	۸	۶۴
آذربایجان	۶/۲	۹	۶۵
ترکیه	۶/۰۸	۱۰	۶۷
اردن	۶	۱۱	۷۰
کویت	۵/۹۸	۱۲	۷۱
گرجستان	۵/۷۹	۱۳	۷۴
ارمنستان	۵/۷۶	۱۴	۷۵
ایران	۵/۵۸	۱۵	۸۱
ازبکستان	۴/۹	۱۶	۹۵
مصر	۴/۶۳	۱۷	۱۰۳
قرقیزستان	۴/۳۷	۱۸	۱۰۹
فلسطین	۳/۵۵	۱۹	۱۲۳
سوریه	۳/۳۴	۲۰	۱۲۶
پاکستان	۲/۴۲	۲۱	۱۴۸
افغانستان	۱/۹۵	۲۲	۱۵۹
یمن	-	-	-
ترکمنستان	-	-	-
تاجیکستان	-	-	-
عراق	-	-	-

در ویرایش سال ۲۰۱۷، «ایسلند» با امتیاز ۸/۹۸ جایگاه نخست جهان را در «شاخص توسعه فناوری اطلاعات و ارتباطات» دارد و «کره جنوبی»، «سوئد»، «دانمارک»، و «انگلستان» در جایگاه‌های دوم تا پنجم هستند.

۲۳-۷. شاخص توسعه دولت الکترونیک

بر پایه گزارش «گروه امور اقتصادی سازمان ملل متحد» در سال ۲۰۱۷، ایران توانسته است جایگاه ۱۰۶ جهان را در «شاخص توسعه دولت الکترونیک» به دست آورد. «شاخص توسعه دولت الکترونیک» آمیزه‌ای از سنجش‌های گوناگون برای ارزیابی میل و توان کشورها برای بهره‌برداری از فناوری‌های اطلاعاتی و ارتباطی در راستای ارائه خدمات عمومی به یک جامعه است. «گروه امور اقتصادی سازمان ملل متحد» این شاخص را هر دو سال یک‌بار منتشر می‌کند. تازه‌ترین گزارش «شاخص توسعه دولت الکترونیک» در سال ۲۰۱۶ منتشر شده و در کتاب «نمای ۲۰۱۶: جایگاه علم، فناوری، و نوآوری ایران در جهان» در دسترس است.

۲۴-۷. کاربران پهن‌بند ثابت (در هر ۱۰۰ نفر)

از شاخص‌های بانک جهانی برای ارزیابی پیشرفت فناوری‌های اطلاعاتی و ارتباطی (فوا) در کشورها، شاخص کاربران پهن‌بند ثابت است. هدف این شاخص آگاهی از دسترسی پرسرعت کاربران به اینترنت عمومی است. بر پایه گزارش سال ۲۰۱۶ بانک جهانی، ایران جایگاه ۸۶ را در شاخص «کاربران پهن‌بند ثابت» میان کشورهای جهان دارد. ارزیابی‌های بانک جهانی نشان می‌دهد که نسبت کاربران پهن‌بند ثابت ایران ۱۱/۵۸ درصد است. بر پایه این گزارش، ایران جایگاه ۱۰ را میان کشورهای منطقه در این شاخص دارد. در جدول ۷-۲۴ نسبت کاربران پهن‌بند و جایگاه هر یک از کشورهای منطقه در این شاخص آمده است.

جدول ۷-۲۴. نسبت کاربران و جایگاه کشورهای منطقه در شاخص «کاربران پهن‌بند ثابت»

کشورها	نسبت کاربران	رتبه در منطقه	رتبه در جهان
رژیم اشغالگر قدس	۲۸/۱۳	۱	۴۲
لبنان	۲۵/۶۲	۲	۴۶
آذربایجان	۱۸/۵۸	۳	۶۵

بحرین	۱۶/۸۲	۴	۷۱
گرجستان	۱۵/۸۱	۵	۷۵
قزاقستان	۱۳/۶۸	۶	۷۷
ترکیه	۱۳/۵۵	۷	۷۸
امارات متحده عربی	۱۳/۳۰	۸	۷۹
ایران	۱۱/۵۸	۹	۸۶
عربستان سعودی	۱۰/۸۱	۱۰	۸۷
قطر	۱۰/۷۷	۱۱	۸۸
ارمنستان	۱۰/۱۳	۱۲	۹۰
ازبکستان	۹/۱۳	۱۳	۹۷
عمان	۶/۱۹	۱۴	۱۰۹
اردن	۵/۸۴	۱۵	۱۱۲
مصر	۵/۲۰	۱۶	۱۱۵
قرقیزستان	۴/۰۸	۱۷	۱۱۷
سوریه	۴/۰۱	۱۸	۱۱۸
کویت	۲/۷۶	۱۹	۱۳۱
یمن	۱/۶۵	۲۰	۱۳۸
پاکستان	۰/۸۶	۲۱	۱۴۴
ترکمنستان	۰/۰۷	۲۲	۱۷۸
تاجیکستان	۰/۰۷	۲۳	۱۷۹
افغانستان	۰/۰۳	۲۴	۱۸۹
عراق	-	-	-
فلسطین	-	-	-

بر پایه گزارش بانک جهانی در سال ۲۰۱۶، «جبل طارق» با ۵۵/۸۶ درصد کاربران پهن باند ثابت در جایگاه نخست است و «موناکو»، «سوئیس»، «دانمارک»، و «لیختن اشتاین» در جایگاه‌های دوم تا پنجم هستند.

۲۵-۷. مشترکان تلفن همراه (در هر ۱۰۰ نفر)

از شاخص‌های بانک جهانی برای ارزیابی پیشرفت فناوری‌های اطلاعاتی و ارتباطی (فاوا) در کشورها، شاخص «مشترکان تلفن همراه» است. هدف این شاخص آگاهی از دسترسی و بهره‌برداری

کاربران از تلفن همراه است. بر پایه گزارش سال ۲۰۱۶ بانک جهانی، ایران در شاخص «مشترکان تلفن همراه» در جایگاه ۱۲۱ میان کشورهای جهان است. ارزیابی های بانک جهانی نشان می دهد که نسبت مشترکان تلفن همراه ایران ۱۰۰/۰۷ درصد است. بر پایه گزارش بانک جهانی، ایران در شاخص «مشترکان تلفن همراه» در جایگاه ۱۷ میان کشورهای منطقه است. در جدول ۷-۲۵ درصد مشترکان و جایگاه هر یک از کشورهای منطقه در این شاخص آمده است.

جدول ۷-۲۵. درصد مشترکان و جایگاه کشورهای منطقه در شاخص «مشترکان تلفن همراه»

کشورها	درصد مشترکان	رتبه در منطقه	رتبه در جهان
بحرین	۲۱۶/۹۳	۱	۴
امارات متحده عربی	۲۰۴/۰۲	۲	۵
اردن	۱۹۶/۳۱	۳	۶
عمان	۱۵۹/۲۲	۴	۱۶
ترکمنستان	۱۵۷/۶۷	۵	۱۹
عربستان سعودی	۱۵۷/۶۰	۶	۲۰
قزاقستان	۱۴۹/۹۹	۷	۲۳
قطر	۱۴۷/۱۰	۸	۲۸
کویت	۱۴۶/۵۵	۹	۳۰
رژیم اشغالگر قدس	۱۳۱/۶۷	۱۰	۴۷
قرقیزستان	۱۳۱/۳۸	۱۱	۴۸
گرجستان	۱۲۹/۰۹	۱۲	۵۲
ارمنستان	۱۱۴/۷۸	۱۳	۸۸
مصر	۱۱۳/۷۰	۱۴	۹۲
تاجیکستان	۱۰۶/۶۸	۱۵	۱۰۹
آذربایجان	۱۰۶/۲۸	۱۶	۱۱۲
ایران	۱۰۰/۰۷	۱۷	۱۲۱
ترکیه	۹۶/۸۷	۱۸	۱۲۶
لبنان	۹۶/۳۷	۱۹	۱۲۷
عراق	۸۲/۱۸	۲۰	۱۴۹
ازبکستان	۷۷/۳۳	۲۱	۱۵۵
پاکستان	۷۱/۳۹	۲۲	۱۶۴

۱۷۲	۲۳	۶۷/۱۷	یمن
۱۷۵	۲۴	۶۶/۰۰	افغانستان
۱۸۴	۲۵	۵۴/۲۳	سوریه
-	-	-	فلسطین

بر پایه گزارش بانک جهانی، در سال ۲۰۱۶ «مکائو» با ۳۳۲ درصد مشترکان تلفن همراه در جایگاه نخست جهان است و «هنگ کنگ»، «مالدیو»، «بحرین»، و «امارات متحده عربی» در جایگاه‌های دوم تا پنجم هستند.

۲۶-۷. کاربران اینترنت

بانک جهانی شمار کل کاربرانی را که به اینترنت دسترسی دارند و از آن بهره می‌برند با کمک شاخص «کاربران اینترنت» اندازه‌گیری می‌کند. بر پایه گزارش سال ۲۰۱۶ بانک جهانی، ایران در شاخص «کاربران اینترنت» در جایگاه ۱۰۳ میان کشورهای جهان است. ارزیابی‌های بانک جهانی نشان‌دهنده آن است که نسبت کاربران اینترنت ایران ۵۳/۲۳ درصد است. بر پایه گزارش بانک جهانی، ایران در شاخص «کاربران اینترنت» جایگاه ۱۴ را میان کشورهای منطقه دارد. در جدول ۷-۲۶ نسبت کاربران اینترنت و جایگاه هر یک از کشورهای منطقه در این شاخص آمده است.

جدول ۷-۲۶. درصد کاربران اینترنت و جایگاه کشورهای منطقه در شاخص «کاربران اینترنت»

کشورها	درصد کاربران	رتبه در منطقه	رتبه در جهان
بحرین	۹۸/۰۰	۱	۴
قطر	۹۴/۲۹	۲	۱۳
امارات متحده عربی	۹۰/۶۰	۳	۱۸
رژیم اشغالگر قدس	۷۹/۷۸	۴	۳۹
کویت	۷۸/۳۷	۵	۴۴
آذربایجان	۷۸/۲۰	۶	۴۵
قزاقستان	۷۶/۸۰	۷	۴۹
لبنان	۷۶/۱۱	۸	۵۳
عربستان سعودی	۷۳/۷۵	۹	۵۸
عمان	۶۹/۸۲	۱۰	۶۹

اردن	۶۲/۳۰	۱۱	۸۰
ارمنستان	۶۲/۰۰	۱۲	۸۱
ترکیه	۵۸/۳۵	۱۳	۹۳
ایران	۵۳/۲۳	۱۴	۱۰۳
گرجستان	۵۰/۰۰	۱۵	۱۰۹
ازبکستان	۴۶/۷۹	۱۶	۱۱۳
مصر	۳۹/۲۱	۱۷	۱۲۷
قرقیزستان	۳۴/۵۰	۱۸	۱۳۲
سوریه	۳۱/۸۷	۱۹	۱۳۵
یمن	۲۴/۵۸	۲۰	۱۵۶
عراق	۲۱/۲۳	۲۱	۱۶۴
تاجیکستان	۲۰/۴۷	۲۲	۱۶۵
ترکمنستان	۱۷/۹۹	۲۳	۱۷۲
پاکستان	۱۵/۵۱	۲۴	۱۷۴
افغانستان	۱۰/۶۰	۲۵	۱۸۷
فلسطین	-	-	-

بر پایه گزارش بانک جهانی در سال ۲۰۱۶، کشور «ایسلند» با ۹۸/۲۴ درصد کاربران اینترنت در جایگاه نخست جهان است و «لیختن اشتاین»، «برمودا»، «بحرین»، و «اندورا» در جایگاه‌های دوم تا پنجم هستند.

۲۷-۲۸. شاخص آمادگی شبکه‌ای

«شاخص آمادگی شبکه‌ای» کشورهای جهان را بر پایه هفت سنجۀ کمی، جهت بررسی گرایش کشورها برای بهره‌برداری از فرصت‌های فاوا، ارزیابی و رتبه‌بندی می‌کند. مجمع جهانی اقتصاد این شاخص را پشتیبانی و منتشر می‌کند. تازه‌ترین گزارش «شاخص آمادگی شبکه‌ای» در سال ۲۰۱۶ منتشر شده و در کتاب «نمای ۲۰۱۶: جایگاه علم، فناوری، و نوآوری ایران در جهان» در دسترس است.

۲۸-۲۹. باسوادترین ملت‌های جهان

بر پایه گزارش «دانشگاه ایالتی مرکزی کانکتیکوت» در سال ۲۰۱۶، ایران در فهرست «باسوادترین ملت‌های جهان» قرار نگرفته است. شاخص «باسوادترین ملت‌های جهان» کشورها را نه بر

پایه توانایی خواندن و نوشتن بلکه با توجه به رفتارهای باسوادانه مردم و منابع پشتیبان سواد رتبه‌بندی می‌کند. این شاخص کشورهای جهان را در پنج زمینه گوناگون (کتابخانه‌ها، روزنامه‌ها، نظام آموزشی - ورودی، نظام آموزشی - خروجی، و دسترسی به رایانه) و بر پایه ۱۵ سنجه ارزیابی و سیاهه ۶۱ ملت باسواد جهان را منتشر می‌کند. «دانشگاه ایالتی مرکزی کانکتیکوت» پشتیبان و ناشر این شاخص است. تازه‌ترین گزارش «باسوادترین ملت‌های جهان» در سال ۲۰۱۶ منتشر شده و در کتاب «نمای ۲۰۱۶: جایگاه علم، فناوری، و نوآوری ایران در جهان» در دسترس است.

۲۹-۷. شاخص جهانی «تینک تنک»

بر پایه گزارش «دانشگاه پنسیلوانیا» در سال ۲۰۱۷، ایران در جایگاه ۲۰ جهان در «شاخص جهانی تینک تنک» است. شاخص «تینک تنک» نتیجه پیمایش نگرش نزدیک به ۲۰۰۰ پژوهشگر، پشتیبان دولتی و خصوصی، سیاست‌گذار، و روزنامه‌نگار است که کشورهای جهان را بر پایه چهار شاخص (منابع، استفاده، خروجی، و تأثیر) رتبه‌بندی می‌کند. بر پایه این گزارش، ایران ۶۴ «تینک تنک» داشته است.

بر پایه گزارش «دانشگاه پنسیلوانیا»، ایران از نظر شمار «تینک تنک» جایگاه دوم را میان کشورهای منطقه دارد. در جدول ۲۷-۷ شمار تینک تنک‌ها و جایگاه هر یک از کشورهای منطقه در این شاخص آمده است.

جدول ۲۷-۷. شمار تینک تنک‌ها و جایگاه کشورهای منطقه در «شاخص جهانی تینک تنک»

کشورها	شمار تینک تنک‌ها	رتبه در منطقه
رژیم اشغالگر قدس	۶۷	۱
ایران	۶۴	۲
ترکیه	۴۶	۳
مصر	۳۹	۴
فلسطین	۳۴	۵
عراق	۳۰	۶
قزاقستان	۲۸	۷
لبنان	۲۷	۸-۹
قرقیزستان	۲۷	۸-۹

۱۰ - ۱۲	۲۶	یمن
۱۰ - ۱۲	۲۶	اردن
۱۰ - ۱۲	۲۶	گرجستان
۱۳	۲۵	پاکستان
۱۴	۲۲	افغانستان
۱۵	۱۷	ارمنستان
۱۶ - ۱۷	۱۵	کویت
۱۶ - ۱۷	۱۵	آذربایجان
۱۸	۱۴	قطر
۱۹ - ۲۰	۱۲	ازبکستان
۱۹ - ۲۰	۱۲	بحرین
۲۱	۱۰	سوریه
۲۲	۹	امارات متحده عربی
۲۳	۸	عربستان سعودی
۲۴	۷	تاجیکستان
۲۵	۳	عمان
-	-	ترکمنستان

«آمریکا» با ۱۸۷۲ «تینک تنک» جایگاه نخست «شاخص جهانی تینک تنک» را دارد و «چین»، «انگلستان»، «هند»، و «آلمان» در جایگاه‌های دوم تا پنجم هستند.

۷-۳۰. یو ۲۱: رتبه‌بندی نظام‌های ملی آموزش عالی

بر پایه گزارش «دانشگاه ملیورن» در سال ۲۰۱۷، ایران در جایگاه ۴۸ جهان در «رتبه‌بندی نظام‌های ملی آموزش عالی» است. «رتبه‌بندی نظام‌های ملی آموزش عالی» تنها نظامی است که به ارزیابی فراگیر نظام‌های آموزش عالی در سراسر جهان می‌پردازد. منابع، محیط، ارتباط، و خروجی چهار معیاری هستند که برای ارزیابی مؤسسه‌ها در این نظام رتبه‌بندی به کار گرفته می‌شوند. بر پایه این گزارش، ایران در «رتبه‌بندی نظام‌های ملی آموزش عالی» امتیاز ۳۹ را گرفته است. در جدول ۷-۲۸ امتیاز و رتبه ایران در هر یک از سنجه‌های این شاخص آمده است.

جدول ۷-۲۸. امتیاز و رتبه ایران در سنج‌های گوناگون «رتبه‌بندی نظام‌های ملی آموزش عالی»

سنج‌ها	امتیاز	رتبه جهانی
منابع	۳۴	۴۷
محیط	۶۹	۴۱
ارتباط	۲۳	۵۰
خروجی	۲۷	۴۰

بر پایه گزارش «دانشگاه ملبورن»، ایران در «رتبه‌بندی نظام‌های ملی آموزش عالی» در جایگاه چهارم میان کشورهای منطقه است. در جدول ۷-۲۹ امتیاز و جایگاه هر یک از کشورهای منطقه در این شاخص گزارش شده است.

جدول ۷-۲۹. امتیاز و جایگاه کشورهای منطقه در «رتبه‌بندی نظام‌های ملی آموزش عالی»

کشورها	امتیاز	رتبه در منطقه	رتبه در جهان
رژیم اشغالگر قدس	۶۹	۱	۱۶
عربستان سعودی	۵۷	۲	۲۵
ترکیه	۴۴	۳	۴۰
ایران	۳۹	۴	۴۷
امارات متحده عربی	-	-	-
قطر	-	-	-
کویت	-	-	-
قزاقستان	-	-	-
گرجستان	-	-	-
ارمنستان	-	-	-
اردن	-	-	-
آذربایجان	-	-	-
لبنان	-	-	-
قرقیزستان	-	-	-
مصر	-	-	-
پاکستان	-	-	-
عمان	-	-	-
بحرین	-	-	-
تاجیکستان	-	-	-

یمن	-	-	-
ازبکستان	-	-	-
سوریه	-	-	-
ترکمنستان	-	-	-
عراق	-	-	-
افغانستان	-	-	-
فلسطین	-	-	-

کشور «آمریکا» با امتیاز ۱۰۰/۰۰ در جایگاه نخست جهان در «رتبه‌بندی نظام‌های ملی آموزش عالی» است و «سویس»، «انگلستان»، «دانمارک»، و «سوئد» در جایگاه‌های دوم تا پنجم هستند.

۳۱-۷. شاخص جهانی حقوق مالکیت

بر پایه گزارش «اتحادیه حقوق مالکیت» در سال ۲۰۱۷، ایران در جایگاه ۹۹ جهان در «شاخص جهانی حقوق مالکیت» است. «شاخص جهانی حقوق مالکیت» پژوهشی کیفی است که اهمیت حقوق مالکیت به شکل مادی و معنوی را اندازه‌گیری می‌کند. بر پایه این گزارش، ایران در «شاخص جهانی حقوق مالکیت» امتیاز ۴/۵۲۱ را گرفته است. در جدول ۷-۳۰ امتیاز و رتبه ایران در هر یک از سنجه‌های این شاخص آمده است.

جدول ۷-۳۰. امتیاز و رتبه ایران در سنجه‌های گوناگون «شاخص جهانی حقوق مالکیت»

سنجه‌ها	امتیاز	رتبه جهانی
فضای حقوقی/قضایی و سیاسی	۳/۶۰۸	۱۰۲
حقوق مالکیت مادی	۵/۷۷	۸۰
حقوق مالکیت معنوی	۴/۱۸۶	۱۰۳

بر پایه گزارش «اتحادیه حقوق مالکیت»، ایران در جایگاه ۱۱ میان کشورهای منطقه است. در جدول ۷-۳۱ امتیاز و جایگاه هر یک از کشورهای منطقه در «شاخص جهانی حقوق مالکیت» گزارش شده است.

جدول ۷-۳۱. امتیاز و جایگاه کشورهای منطقه در «شاخص جهانی حقوق مالکیت»

کشورها	امتیاز	رتبه در منطقه	رتبه در جهان
امارات متحده عربی	۷/۴۸۳	۱	۲۱
قطر	۷/۳۴۸	۲	۲۲
رژیم اشغالگر قدس	۶/۹۷۴	۳	۲۷
عمان	۶/۲۸	۴	۳۹
اردن	۶/۲۶۶	۵	۴۰
بحرین	۶/۱۵۷	۶	۴۲
عربستان سعودی	۶/۱۳۳	۷	۴۳
کویت	۵/۳۸	۸	۶۱
ترکیه	۴/۹۲۵	۹	۷۸
گرجستان	۴/۷۰۷	۱۰	۸۸
ایران	۴/۵۲۱	۱۱	۹۹
مصر	۴/۴۳۳	۱۲	۱۰۱
قزاقستان	۴/۴۳۲	۱۳	۱۰۲
لبنان	۴/۳۳۱	۱۴	۱۰۳
ارمنستان	۴/۱۲۶	۱۵	۱۰۷
آذربایجان	۳/۹۴۶	۱۶	۱۱۵
پاکستان	۳/۴۷۴	۱۷	۱۲۱
یمن	۲/۷۲۸	۱۸	۱۲۷
قرقیزستان	-	-	-
تاجیکستان	-	-	-
ازبکستان	-	-	-
سوریه	-	-	-
ترکمنستان	-	-	-
عراق	-	-	-
افغانستان	-	-	-
فلسطین	-	-	-

کشور «نیوزیلند» با امتیاز ۸/۶۳۳ در جایگاه نخست جهان در «شاخص جهانی حقوق مالکیت»

است و «فنلاند»، «سوئد»، «سویس»، و «نروژ» در جایگاه‌های دوم تا پنجم هستند.

۳۲-۷. رتبه‌بندی المپیاد جهانی ریاضی

بر پایه گزارش «المپیاد جهانی ریاضی» در سال ۲۰۱۷، ایران در جایگاه پنجم جهان در «رتبه‌بندی المپیاد جهانی ریاضی» است. «رتبه‌بندی المپیاد جهانی ریاضی» کشورهای جهان را بر پایه شمار مدال‌هایی که در المپیاد جهانی ریاضی می‌گیرند می‌سنجد. بر پایه این گزارش، ایران شش نماینده در «المپیاد جهانی ریاضی» داشته و روی هم رفته دو مدال طلا، سه مدال نقره، و یک مدال برنز به دست آورده است. در جدول ۳۲-۷ نام نماینده‌های ایران، رتبه آنها در جهان، و رنگ مدالی که در این المپیاد به دست آورده‌اند آمده است.

جدول ۳۲-۷. نماینده‌های ایران، رتبه آنها در جهان، و رنگ مدالشان در «المپیاد جهانی ریاضی»

Contestant	World Rank	Award
Amirmojtaba Sabour	1	Gold medal
Aryo Lotfi Jandaghi	36	Gold medal
Seyed Mohammadsadegh Mahdavi Tikdari	49	Silver medal
Taha Miran Zadeh	82	Silver medal
Farhood Rostamkhani	115	Silver medal
Soroush Taslimi	139	Bronze medal

بر پایه گزارش «المپیاد جهانی ریاضی»، ایران در جایگاه نخست میان کشورهای منطقه است. در جدول ۳۳-۷ جایگاه هر یک از کشورهای منطقه در این شاخص آمده است.

جدول ۳۳-۷. جایگاه کشورهای منطقه در «رتبه‌بندی المپیاد جهانی ریاضی»

کشورها	رتبه در منطقه	رتبه در جهان
ایران	۱	۵
گرجستان	۲	۱۲
قزاقستان	۳	۲۵
رژیم اشغالگر قدس	۴	۳۲
ترکیه	۵	۳۵
عربستان سعودی	۶	۳۹
ارمنستان	۷	۴۱
آذربایجان	۸	۴۲

۴۴	۹	تاجیکستان
۴۸	۱۰	ترکمنستان
۵۶	۱۱	سوریه
۶۷	۱۲	قرقیزستان
۷۴	۱۳	ازبکستان
۸۱	۱۴	پاکستان
۱۰۲	۱۵	عراق
۱۱۰	۱۶	مصر
-	-	قطر
-	-	امارات متحده عربی
-	-	عمان
-	-	اردن
-	-	بحرین
-	-	لبنان
-	-	یمن
-	-	کویت
-	-	افغانستان
-	-	فلسطین

کشور «کره جنوبی» با شش مدال طلا در جایگاه نخست جهان در «رتبه‌بندی المپیاد جهانی ریاضی» است و «چین»، «ویتنام»، «آمریکا»، و «ایران» در جایگاه‌های دوم تا پنجم هستند.

۳۳-۷. رتبه‌بندی المپیاد جهانی کامپیوتر

بر پایه گزارش «المپیاد جهانی کامپیوتر» در سال ۲۰۱۷، ایران در جایگاه چهارم جهان در «رتبه‌بندی المپیاد جهانی کامپیوتر» است. «رتبه‌بندی المپیاد جهانی کامپیوتر» کشورهای جهان را بر پایه شمار مدال‌هایی که در المپیاد جهانی کامپیوتر می‌گیرند می‌سنجد. بر پایه این گزارش، ایران دو تیم و هشت نماینده در «المپیاد جهانی کامپیوتر» داشته و روی هم رفته یک مدال طلا، سه مدال نقره رسمی، و

چهار مدال نقره غیررسمی به دست آورده است. در جدول ۷-۳۴ نام نماینده‌های ایران، رتبه آنها در جهان، و رنگ مدالی که در این المپیاد به دست آورده‌اند آمده است.

جدول ۷-۳۴. نماینده‌های ایران، رتبه آنها در جهان، و رنگ مدالشان در «المپیاد جهانی کامپیوتر»

Contestant	World Rank	Award
Seyed Mohammad Hossein Nematollahi	18	Gold medal
Arash Mahmoudian Bidgoli	30	Silver medal
Mohammad Saneian	49	Silver medal
Hamidreza Hedayati	52	Silver medal
Ali Ahmadi	-	Silver medal (Unofficial)
Amir Azarmehr	-	Silver medal (Unofficial)
Iman Gholami	-	Silver medal (Unofficial)
Ali Shafiee	-	Silver medal (Unofficial)

کشور «ژاپن» با سه مدال طلا و یک نقره در جایگاه نخست «رتبه‌بندی المپیاد جهانی کامپیوتر» است و «چین»، «روسیه»، «ایران»، و «تایوان» در جایگاه‌های دوم تا پنجم هستند.

۷-۳۴. رتبه‌بندی المپیاد جهانی فیزیک

بر پایه گزارش «المپیاد جهانی فیزیک» در سال ۲۰۱۷، ایران در جایگاه ۱۱ جهان در «رتبه‌بندی المپیاد جهانی فیزیک» است. «رتبه‌بندی المپیاد جهانی فیزیک» کشورهای جهان را بر پایه شمار مدال‌هایی که در المپیاد جهانی فیزیک می‌گیرند می‌سنجد. بر پایه این گزارش، ایران پنج نماینده در «المپیاد جهانی فیزیک» داشته و روی هم رفته دو مدال طلا و سه مدال نقره به دست آورده است. در جدول ۷-۳۵ نام نماینده‌های ایران، رتبه آنها در جهان، و رنگ مدالی که در این المپیاد به دست آورده‌اند آمده است.

جدول ۷-۳۵. نماینده‌های ایران، رتبه آنها در جهان، و رنگ مدالشان در «المپیاد جهانی فیزیک»

Contestant	World Rank	Award
Alireza Darvishi	1	Gold medal
Amin Ravanbakhsh	1	Gold medal
Erfan Abbasgholinejadkhamirgir	65	Silver medal
Seyed Alireza Mousavi Hosseini	65	Silver medal
Seyed Arshia Razavi	65	Silver medal

بر پایه این گزارش، ایران در جایگاه نخست «المپیاد جهانی فیزیک» میان کشورهای منطقه است. در جدول ۷-۳۶ جایگاه هر یک از کشورهای منطقه در این شاخص آمده است.

جدول ۷-۳۶. جایگاه کشورهای منطقه در «رتبه‌بندی المپیاد جهانی فیزیک»

کشورها	رتبه در منطقه	رتبه در جهان
ایران	۱	۱۱
رژیم اشغالگر قدس	۲	۱۸
قزاقستان	۳	۲۱
ترکیه	۴	۲۸
عربستان سعودی	۵	۳۵
مصر	۶	۳۶
ارمنستان	۷	۴۴
گرجستان	۸	۴۹
قرقیزستان	۹	۵۰
تاجیکستان	۱۰	۵۶
آذربایجان	۱۱	۵۸
سوریه	۱۲	۵۸
پاکستان	۱۳	۷۲
ترکمنستان	۱۳	۷۲
امارات متحده عربی	۱۵	۷۶
اردن	-	-
ازبکستان	-	-
کویت	-	-
قطر	-	-
عمان	-	-
بحرین	-	-
لبنان	-	-
یمن	-	-
عراق	-	-
افغانستان	-	-
فلسطین	-	-

بر پایه این گزارش، کشورهای «روسیه»، «چین»، «سنگاپور» و «کره جنوبی» در جایگاه نخست و «هند»، «رمانی»، و «ویتنام» در جایگاه پنجم جهان هستند.

۳۵-۷. رتبه‌بندی المپیاد جهانی نجوم و اخترفیزیک

بر پایه گزارش «المپیاد جهانی نجوم و اخترفیزیک» در سال ۲۰۱۷، تیم ایران در جایگاه سوم جهان در «رتبه‌بندی المپیاد جهانی نجوم و اخترفیزیک» است. «رتبه‌بندی المپیاد جهانی نجوم و اخترفیزیک» کشورهای جهان را بر پایه شمار مدال‌هایی که در المپیاد جهانی نجوم و اخترفیزیک می‌گیرند می‌سنجد. بر پایه این گزارش، پنج نماینده ایرانی در «المپیاد جهانی نجوم و اخترفیزیک» بوده‌اند که یک طلا، سه نقره، و یک برنز در این رقابت به دست آورده‌اند. در جدول ۷-۳۷ نام نماینده‌های ایران، رتبه آنها در جهان، و رنگ مدالی که در این المپیاد به دست آورده‌اند آمده است.

جدول ۷-۳۷. نماینده‌های ایران، رتبه آنها در جهان، و رنگ مدالشان در «المپیاد جهانی نجوم و اخترفیزیک»

Contestant	World Rank	Award
Shayan Azizi	7	Gold
Parimah Safarian	16	Silver
Amirhossein Sotoudehfar	21	Silver
Zahra Farahmand	29	Silver
Sina Bolouki	37	Bronze

۳۶-۷. رتبه‌بندی المپیاد جهانی زیست‌شناسی

بر پایه گزارش «المپیاد جهانی زیست‌شناسی» در سال ۲۰۱۷، ایران چهار مدال در «رتبه‌بندی المپیاد جهانی زیست‌شناسی» به دست آورده است. «رتبه‌بندی المپیاد جهانی زیست‌شناسی» کشورهای جهان را بر پایه شمار مدال‌هایی که در المپیاد جهانی زیست‌شناسی به دست می‌آورند ارزیابی می‌کند. بر پایه این گزارش، ایران چهار نماینده در «المپیاد جهانی زیست‌شناسی» داشته و روی هم رفته دو مدال طلا، یک مدال نقره، و سه مدال برنز به دست آورده است. در جدول ۷-۳۸ نام نماینده‌های ایران، رتبه آنها در جهان، و رنگ مدالی که در این المپیاد به دست آورده‌اند آمده است.

جدول ۷-۳۸. نماینده‌های ایران، رتبه آنها در جهان، و رنگ مدالشان در «المپیاد جهانی زیست‌شناسی»

Contestant	World Rank	Award
Mohammadjavad Meghrazi	19	Gold medal
Alireza Darziramandi	23	Gold medal
Moein Ghasemi	61	Silver medal
Shaghayegh Khanmohammadi	81	Bronze medal

۷-۳۷. رتبه‌بندی المپیاد جهانی شیمی

بر پایه گزارش «المپیاد جهانی شیمی» در سال ۲۰۱۷، ایران در جایگاه سوم جهان در «رتبه‌بندی المپیاد جهانی شیمی» است. «رتبه‌بندی المپیاد جهانی شیمی» کشورهای جهان را بر پایه شمار مدال‌هایی که در المپیاد جهانی شیمی به دست می‌آورند ارزیابی می‌کند. بر پایه این گزارش، ایران چهار نماینده در «المپیاد جهانی شیمی» داشته و روی هم رفته سه مدال طلا و یک مدال نقره به دست آورده است. در جدول ۷-۳۹ نام نماینده‌های ایران، رتبه آنها در جهان، و رنگ مدالی که در این المپیاد به دست آورده‌اند آمده است.

جدول ۷-۳۹. نماینده‌های ایران، رتبه آنها در جهان، و رنگ مدالشان در «المپیاد جهانی شیمی»

Contestant	World Rank	Award
Amirabbas Kazeminia	3	Gold medal
Amir Hossein Behnoush	14	Gold medal
Parsa Pirooz	24	Gold medal
Soroush Baniani	55	Silver medal

Nemay-e 2017

Iran in Science, Technology, and Innovation Global Indices

Behrooz Rasuli

Supreme Council for Science,
Research, and Technology
(SCSRT)

Iranian Research Institute
for Information Science and Technology
(IranDoc)

Tehran 2018

Nema-ye 2017

Iran in Science, Technology, and Innovation Global Indices

Behrooz Rasuli

در کانون رویکرد تصمیم‌گیری و سیاست‌گذاری مبتنی بر شواهد، مفهوم سنجش و ارزیابی نهفته است که ابزارهایی کلیدی را برای بررسی و بهبود کیفیت، کارایی، و اثربخشی برنامه‌ها در دست مدیران علم، فناوری، و نوآوری می‌گذارد. از این رو، ساخت و توسعه چنین ابزارها و شاخص‌هایی برای اندازه‌گیری حوزه‌های گوناگون، یکی از دغدغه‌های سیاست‌گذاران و برنامه‌ریزان بوده است. اگر چه تاکنون شاخص‌های گوناگونی در این زمینه طراحی شده‌اند، ولی این شاخص‌ها و جایگاه کشور در آن‌ها به‌خوبی و یک‌جا پایش و گزارش نمی‌شوند. از این رو نیز گاهی دریافت یک‌پارچه از وضعیت کشور در این زمینه شدنی نیست. برای پاسخ به این نیاز، سامانه «جایگاه علم، فناوری، و نوآوری ایران در جهان (نما)» طراحی و راه‌اندازی شده که کوششی برای شناسایی، توصیف، و گزارش درست و روزآمد جایگاه کشور در شاخص‌های کلیدی جهانی علم، فناوری، و نوآوری است. «نمای ۲۰۱۷» چهارمین اثر از مجموعه‌ای است که اطلاعات «نما» را در بر دارد. این اثر، گزارش تفصیلی جایگاه ایران را در شاخص‌های گوناگون علم، فناوری، و نوآوری جهان در سال ۲۰۱۷ میلادی پوشش می‌دهد.

nema.irandoc.ac.ir

ISBN 978-600-98635-3-2

9 786009 863532

شابک ۹۷۸۶۰۰۹۸۶۳۵۳۲

Supreme Council for Science,
Research, and Technology
(SCSRT)

Iranian Research Institute
for Information Science
and Technology (IranDoc)